

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
A COMUNEI HĂRMAN, JUDEȚUL BRAȘOV
PENTRU PERIOADA 2021-2027**

Cuprins

Introducere	6
Capitolul 1. Cadrul conceptual, contextul strategic	9
1.1. Contextul european și național de dezvoltare durabilă	9
1.2. Contextul regional și județean de dezvoltare durabilă	24
1.3. Contextul local de dezvoltare durabilă, inclusiv contextul de dezvoltare durabilă în cadrul GAL. Strategia anterioară de dezvoltare a Comunei Hărman	65
Capitolul 2. Profilul localității	69
Capitolul 3. Profilul socio-economic și demografic al Comunei Hărman	76
3.1. Populație și elemente demografice	76
3.2. Prezentarea elementelor socio-economice	78
3.2.1 Structura pieței forței de muncă	80
3.2.2 Agricultură	81
3.2.3 Principalele ramuri economice	83
3.3. Infrastructura locală	86
3.4. Prezentarea domeniului educației și formării	88
3.5. Prezentarea domeniului sanitar și a serviciilor de asistență socială	90
3.6. Prezentarea elementelor mediului înconjurător	93
3.7. Infrastructura turistică și domeniul cultural	94
Capitolul 4. Metodologie	98
4.1. Principalele etape ale elaborării SDL Comuna Hărman	98
4.2. Aplicarea principiului parteneriatului	108
4.3. Instrumente și tehnici de consultare publică	109
Capitolul 5. Analiza SWOT efectuată la nivelul Comunei Hărman	111
5.1. Analiza SWOT efectuată la nivelul cadrului general	111
5.2. Analiza SWOT efectuată la nivelul situației demografice și sociale (populație)	112
5.3. Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului educațional	112
5.4. Analiza SWOT efectuată la nivelul economiei locale și agriculturii (industrie, comerț și servicii)	113
5.5. Analiza SWOT efectuată la nivelul infrastructurii locale	114
5.6. Analiza SWOT la nivelul organizării instituționale	115
5.7. Analiza SWOT la nivelul domeniului sanitar, asistență socială	116
5.8. Analiza SWOT efectuată la nivelul sectorului turistic și a patrimoniului cultural	117
5.9. Analiza SWOT efectuată la nivelul mediului înconjurător	118
Capitolul 6. Strategia de dezvoltare socio-economică a comunei Hărman	119
6.1. Misiune și viziune	119
6.2. Obiective generale și direcții de dezvoltare	120
6.3. Ghidul general și liniile directoare în vederea atragerii de fonduri europene nerambursabile pe perioada 2021-2027	126

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

6.4. Smart Village	139
6.5. Plan de acțiune. Portofoliu de proiecte prioritare (inclusiv calendar de acțiune, surse de finanțare disponibile)	142
6.5.1. Proiecte de infrastructură.....	142
6.5.2. Proiecte de mediu, schimbări climatice și eficiență energetică	146
6.5.3. Proiecte în domeniul sănătății, educației, sportului și incluziunii sociale.....	149
6.5.4. Proiecte în domeniul turismului, culturii și a patrimoniului cultural	152
6.5.5. Proiecte ce vizează dezvoltarea economiei și creșterii competitivității economice ...	153
6.5.6. Proiecte care vizează creșterea calității vieții locuitorilor Comunei Hărman și siguranței publice.....	154
6.5.7. Proiecte de dezvoltare a capacității administrative	156
Capitolul 7. Elemente de Implementare și de Monitorizare.....	157
1.1. Mecanismul de prioritizare	157
1.2. Strategia de evaluare a implementării - Indicatori	160
1.3. Strategie alternativă	170
Concluzii	173
Bibliografie	174
Anexa 1 Populația ocupată pe sectoare economice la nivel județean	177
Anexa 2 Unități sanitare la nivel județean	178
Anexa 3 Primele 100 firme ordonate în funcție de cifra de afaceri, situația de la nivelul anului 2020	179
Anexa 4 Chestionar privind identificarea percepției actorilor relevanți identificați la nivelul comunei Hărman asupra nevoilor și posibilităților de dezvoltare a Comunei în perioada 2021-2027.....	185
Anexa 5 Situația centralizatoare a chestionarelor aplicate grupului țintă	189
Anexa 6 Organigrama Primăriei Comunei Hărman	204
Anexa 7 Fișa de monitorizare a proiectelor (adresată atât mediului public, cât și mediului privat, la nivelul tuturor proiectelor propuse în cadrul Strategiei).....	205
Anexa 8 Raport Teritorial Anual.....	207

Lista Tabelelor

Tabelul 1: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POCIDIF	10
Tabelul 2: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POT	11
Tabelul 3: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POS	11
Tabelul 4: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POIDS	12
Tabelul 5: Sinteza oportunităților de finanțare pentru PODD	12
Tabelul 6: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POEO	13
Tabelul 7: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POTJ.....	14
Tabelul 8: Fonduri europene și de la bugetul de stat disponibile pentru investiții în infrastructura educațională.....	19
Tabelul 9: Pilonii strategici abordați în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023.....	20

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Tabelul 10: Domenii Strategice și priorități din cadrul Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027	25
Tabelul 11: Proiecte și măsuri prioritare din cadrul PMUD Zona Metropolitană Brașov	32
Tabelul 12: Direcții de dezvoltare incluse în Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2030	35
Tabelul 13: Direcții de dezvoltare în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov	66
Tabelul 14: Situația proiectelor contractate în perioada 2016-2020	67
Tabelul 15: Harta Comunei Hărman	70
Tabelul 16: Rezervații Naturale regăsite la nivelul Comunei Hărman	73
Tabelul 17: Evoluția populației din Comuna Hărman pe grupe de vârstă	76
Tabelul 18: Populația ocupată în funcție de domeniile de activitate la nivel județean, mii persoane	81
Tabelul 19: Distribuția fondului funciar pe categorii ale terenurilor	82
Tabelul 20: Lista primelor 10 firme în funcție de cifra de afaceri, la nivelul Comunei Hărman	84
Tabelul 21: Indicatori de dezvoltare ai Comunei Hărman	87
Tabelul 22: Unități școlare, pe categorii, la nivelul Județului Brașov	89
Tabelul 23: Unități medicale la nivel județean din sistemul public și privat	90
Tabelul 24: Situația serviciilor sociale disponibile la nivelul Județului Brașov în anul 2019 ...	91
Tabelul 25: Infrastructura de cazare turistică regăsită la nivelul Comunei Hărman	94
Tabelul 26: Sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare din Comuna Hărman	95
Tabelul 27: Valori de bază pentru practicarea participării publice	106
Tabelul 28: Modalități de consultare publică, aplicabile la nivelul Comunei Hărman	107
Tabelul 29: Analiza SWOT efectuată la nivelul cadrului general	111
Tabelul 30: Analiza SWOT efectuată la nivelul situației demografice și sociale (populație) ..	112
Tabelul 31: Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului educațional	112
Tabelul 32: Analiza SWOT efectuată la nivelul economiei locale și agriculturii (industrie, comerț și servicii)	113
Tabelul 33: Analiza SWOT efectuată la nivelul infrastructurii locale	114
Tabelul 34: Analiza SWOT efectuată la nivelul organizării instituționale	115
Tabelul 35: Analiza SWOT efectuată la nivelul domeniului sanitar și de asistență socială	116
Tabelul 36: Analiza SWOT efectuată la nivelul sectorului turistic și a patrimoniului cultural	117
Tabelul 37: Analiza SWOT efectuată la nivelul mediului înconjurător	118
Tabelul 38: Cele 15 componente ale PNRR al României	127
Tabelul 39: Pilonul I al PNRR - Tranziția verde	128
Tabelul 40: Pilonul II al PNRR - Transformarea digitală	130
Tabelul 41: Pilonul III al PNRR - Creștere inteligentă	131
Tabelul 42: Pilonul IV al PNRR - Coeziune socială și teritorială	132
Tabelul 43: Pilonul V al PNRR - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	133
Tabelul 44: Pilonul VI al PNRR - Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele	135
Tabelul 45: Modalitatea de prioritizare a proiectelor	159
Tabelul 46: Definițiile indicatorilor propuși pentru monitorizarea și evaluarea Strategiei	162
Tabelul 47: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Priorității de dezvoltare 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare	162

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Tabelul 48: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Priorității de dezvoltare 2: Susținerea unei dezvoltări durabile și sustenabile a teritoriului.....	163
Tabelul 49: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Direcției strategice de dezvoltare 3: Creșterea calității vieții.....	165
Tabelul 50: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Direcției strategice de dezvoltare 4: Modernizarea administrației publice locale	169

Lista Figurilor

Figura 1: Obiectivele noii Politici Agricole Comune	15
Figura 2: Obiectivele de Dezvoltare Durabilă	21
Figura 3: Polul de creștere Brașov din cadrul Județului Brașov	31
Figura 4: Amplasarea Comunei Hărman în Județul Brașov	69
Figura 5: Rezervații și arii protejate în Zona Metropolitană Brașov	72
Figura 6: Evoluția numărului de nașteri și decese la nivelul Comunei Hărman	77
Figura 7: Distribuția etnică a populației la nivelul Comunei Hărman.....	78
Figura 8: Evoluția PIB-ului la nivelul Județului Brașov	79
Figura 9: Evoluția numărului de șomeri la nivelul Comunei Hărman.....	80
Figura 10: Distribuția suprafeței funciare în Comuna Hărman.....	82
Figura 11: Efectivul de animale din Comuna Hărman.....	83
Figura 12: Distribuția întreprinderilor active din Comuna Hărman pe sectoare economice de activitate	84
Figura 13: Harta localităților membre GAL Țara Bârsei	85
Figura 14: Distribuția populației școlare pe nivele de formare.....	89
Figura 15: Distribuția populației marginalizate în Zona Metropolitană Brașov	93
Figura 17: Etapele elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Hărman	98
Figura 18: Distribuția pe grupe de vârstă a respondenților	99
Figura 19: Distribuția pe sexe a respondenților.....	100
Figura 20: Ultimul nivel de educație absolvit de către respondenți	100
Figura 21: Principalele trei probleme resimțite pe plan local	101
Figura 22: Principalele cauze ale problemelor resimțite pe plan local.....	101
Figura 23: Nevoi de îmbunătățire a sistemului sanitar local	102
Figura 24: Principalele grupuri vulnerabile indicate de către respondenți la nivelul Comunei Hărman.....	103
Figura 25: Principalele puncte turistice ce ar trebui valorificate pe plan local	103
Figura 26: Principalele evenimente culturale oportune pentru promovarea turistică a Comunei Hărman.....	104
Figura 27: Sprijinul acordat de către autoritățile Comunei Hărman mediului antreprenorial local	104
Figura 28: Considerați că la nivelul administrației publice de la nivelul Comunei Hărman se fac demersuri pentru accesarea de fonduri nerambursabile?	105
Figura 29: Direcții de dezvoltare la nivelul Comunei Hărman	106
Figura 30: Cei șase piloni ai reformelor sustenabile, Planul Național pentru Redresare și Reziliență.....	127
Figura 31:Matricea logică a proceselor	161

Introducere

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupată în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamente și productivitate a muncii scăzute, în special în agricultura de semi-subzistență; spirit antreprenorial slab; acces redus la credite; o piață a terenurilor nefuncțională; o modestă orientare către export; investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creșterea continuă a disparităților regionale; o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; o administrație publică ineficientă.

Dezvoltarea spațiului rural este, în esență, o acțiune cu caracter strategic, care are ca scop creșterea durabilă a productivității individuale, comunitare și instituționale, ceea ce poate duce la asigurarea unor venituri mai mari pentru cetățeni.

Programele de dezvoltare au în vedere schimbarea condițiilor fundamentale, ceea ce necesită un timp îndelungat, iar problemele rurale sunt foarte complexe și nu pot fi rezolvate prin acțiuni pe termen scurt. Sunt necesare programe succesive, cu efecte durabile.

Creșterea calității vieții cetățenilor constituie fundamentul pe baza căruia sunt întreprinse acțiunile și măsurile luate de către administrația publică. Strategia de față a fost realizată ca urmare a necesității conturării situației actuale regăsite la nivelul Comunei Hărman, județul Brașov în vederea corelării nevoilor și problemelor identificate cu soluții viabile, adaptate la contextul socio-economic local și regional, care să se materializeze în direcții de dezvoltare pentru următoarea perioadă de programare.

Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală.

Strategia a fost elaborată având drept obiectiv analiza mediului socio-economic în vederea creării unui plan de dezvoltare eficient al comunei pentru perioada 2021-2027, în principal prin accesarea de fonduri europene nerambursabile.

Pornind de la acest obiectiv, strategia își propune să ofere o bază empirică de analiză asupra contextului local în raport cu principalii factori de influență din Județul Brașov, vizând elemente care să ducă la impulsivarea mediului antreprenorial în sectorul agricol și în principalele ramuri economice locale, eficientizarea administrației publice și dezvoltarea infrastructurii locale.

În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei vor beneficia de viziunea strategică de dezvoltare a localității, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale vizând dezvoltarea comunității locale.

Pe baza analizei realizate și în vederea atingerii obiectivului trasat, strategia include un set de direcții și priorități de dezvoltare ce sunt grupate într-o serie de proiecte necesare pentru rezolvarea necesităților locale.

Pentru a putea răspunde obiectivului specific trasat, documentul este structurat în 7 (șapte)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

capitole principale, prezentate succint în continuare.

Primul capitol redă contextul strategic ce a stat la baza efectuării strategiei curente prin referire la mecanismele de finanțare a proiectelor din următoarea perioadă de programare. Atât mecanismul de finanțare prin FEADR, ce va fi materializat prin Programul Național Strategic, cât și arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României din FEDR, FSE și FEPAM în perioada 2021-2027, vor fi semnificativ modificate față de mecanismele curente.

Al doilea capitol a urmărit conturarea profilului localității. Este prezentat istoricul comunei, localizarea și resursele naturale alături de structura administrativă.

În **capitolul al treilea** este efectuată analiza socio-economică în principalele sfere ce constituie aria de dezvoltare a localității. Astfel, capitolul cuprinde o analiză asupra mediului economic, situația infrastructurii, domeniul asistenței sociale, învățământului și al sănătății. Au fost urmărite aspecte ce țin de:

- caracteristici demografice;
- caracteristici economice: domeniile de activitate, rata șomajului, situația antreprenoriatului prin raportare la sectorul agricol și situația firmelor active în localitate;
- direcții de dezvoltare a sectorului cultural și turistic;
- infrastructura locală în sectorul educațional, sanitar și al utilităților;
- mediu înconjurător.

Metodologia de elaborare a Strategiei este structurată în **capitolul al patrulea** fiind prezentate aspecte ce țin de etapele elaborării, principiile parteneriatului și instrumentele și tehnicile de consultare publică.

Cel de-al cincilea capitol redă analiza SWOT efectuată la nivelul Comunei Hărman. Informațiile culese au fost grupate în mai multe sectoare, dată fiind complexitatea domeniului de analiză. Astfel, a fost efectuată la nivelul comunei o analiză SWOT pentru următoarele domenii:

- situația generală a localității;
- coordonatele demografice și sociale;
- principalii indici ai economiei locale prin raportare la resursele locale și agricultură;
- infrastructură;
- educația și formarea cetățenilor;
- asistența socială și domeniul sănătății;
- turismul și patrimoniul cultural;
- protecția mediului;
- administrația locală.

Rezultatele analizei efectuate în capitolele anterioare au fost materializate în direcții de dezvoltare regăsite în cadrul **celui de-al șaselea capitol**. Secțiunea cuprinde misiunea, viziunea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

și obiectivele de dezvoltare alături de ghidul general de atragere a fondurilor europene și portofoliul de proiecte grupat pe următoarele direcții:

- proiecte de infrastructură;
- proiecte de mediu, schimbări climatice și eficiență energetică;
- proiecte în domeniul sănătății, educației, sportului și incluziunii sociale ;
- proiecte în domeniul turismului, culturii și a patrimoniului cultural;
- proiecte ce vizează dezvoltarea economică și creșterea competitivității economice;
- proiecte care vizează creșterea calității vieții locuitorilor Comunei Hărman și siguranței publice;
- proiecte de dezvoltare a capacității administrative.

Ultimul capitol include planul de acțiune al măsurilor elaborate în strategia curentă. Prin raportare la elementele de analiză avute în vedere, cât și la obiectivele strategice formulate, a fost constituit un calendar de acțiune ce prevede elemente de monitorizare ale proiectelor incluse în portofoliul din capitolul anterior.

Astfel, Strategia de față urmărește oferirea unor direcții care să contribuie la sporirea eficienței sistemului administrativ local și creșterea calității vieții cetățenilor, fiind elaborată cu respectarea prevederilor *Ghidului pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală*.

Strategia oferă o imagine clară atât asupra punctului de plecare și a punctului în care se dorește să se ajungă până în anul 2027, cât și asupra direcției de dezvoltare ulterioară arealului de referință. Sunt astfel organizate eforturile administrației și ale posibililor parteneri locali și ierarhizate cele mai importante acțiuni în vederea atingerii viziunii de dezvoltare.

Capitolul 1. Cadrul conceptual, contextul strategic

1.1. Contextul european și național de dezvoltare durabilă

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027 are loc într-un context european în care, urmare a acordului Parlamentului European din 16 decembrie 2020, Consiliul UE a adoptat, la 17 decembrie 2020, Regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021-2027 și pachetul de relansare economică Next Generation EU (NGEU). Uniunea Europeană propune un buget pe termen lung, pragmatic și modern pentru perioada 2021-2027, ca răspuns la realitatea actuală, în care se așteaptă ca Europa să joace un rol mai important în asigurarea securității și a stabilității într-o lume instabilă, într-un moment în care Brexit va lăsa un gol considerabil în bugetul Uniunii Europene.

Strategia cuprinde analiza politicilor de dezvoltare, fiind urmărită corelarea cu strategiile și planurile regionale, convergența cu politicile naționale și, cel mai important, corespondența cu politicile comunitare de alocare a fondurilor nerambursabile ale Uniunii Europene.

La nivel european, perioada de programare 2021-2027 va aborda cinci priorități investiționale:

- *O Europă mai inteligentă*, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- *O Europă mai verde*, fără emisii de carbon, prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- *O Europă conectată*, cu rețele strategice de transport și digitale;
- *O Europă mai socială*, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- *O Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

România va beneficia de 9 Programe Operaționale, respectiv:

1. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF);
2. Programul Operațional Transport (POT);
3. 8 Programe Operaționale Regionale (POR);
4. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO);
5. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS);
6. Programul Operațional Sănătate (POS);
7. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

8. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ);
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).

Pentru a beneficia de alocările financiare aferente celor 9 programe operaționale, România va trebui să îndeplinească mai multe condiții favorizante, printre care:

- mecanisme eficiente de monitorizare a pieței achizițiilor publice;
- instrumente și capacități pentru aplicarea eficace a normelor privind ajutoarele de stat;
- aplicare și implementare eficace a Cartei drepturilor fundamentale a UE;
- implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCRPD).

Arhitectura propusă pentru programele operaționale în perioada 2021-2027 este redată în cele ce urmează.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) are o alocare financiară totală de aprox. 1.900 mil. Euro din care: 1.615 mil. Euro din Fondul European de Dezvoltare Regională și 285 mil. Euro din Bugetul de Stat. În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 1: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POCIDIF

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Integrarea ecosistemului național de CDI în Spațiul de Cercetare European și Internațional
AP 2.	Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare
AP 3.	Dezvoltarea capacității de CDI a institutelor de învățământ superior
AP 4.	Dezvoltarea capacității de CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor
AP 5.	Dezvoltarea capacității de CDI a întreprinderilor mari
AP 6.	Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic
AP 7.	Digitizarea în educație
AP 8.	Digitizarea în cultură
AP 9.	Digitizarea în administrația publică centrală
AP 10.	Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

În urma consultărilor publice, se ia în considerare modificarea listei de beneficiari eligibili, prin includerea universităților, școlilor și/sau a altor instituții similare în cadrul AP 7.

Programul Operațional Transport are ca principale obiective consolidarea rețelei primare de transport; îmbunătățirea conectivității și a accesibilității; îmbunătățirea mobilității urbane; îmbunătățirea condițiilor de circulație.

Referitor la condițiile favorizante, marea provocare a fost constituită de elaborarea „Planului investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030” - documentul strategic care conține investițiile în infrastructura de transport, la nivel național, orientate spre dezvoltarea coridoarelor europene de transport care traversează România.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Documentul prevede, ca măsură importantă alocarea, în medie, a 2% din PIB pentru infrastructura de transport pentru următorii 4 ani, dar și lansarea și corelarea cu Planul Național de Redresare și Reziliență.

Alocarea financiară totală este de aproximativ 8,3 miliarde euro, dintre care: 2,3 miliarde euro vor fi finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, 2,5 miliarde euro din Fondul de Coeziune și 3,4 de la Bugetul de Stat.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 2: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POT

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
AP 2.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
AP 3.	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
AP 4.	Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
AP 5.	Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
AP 6.	Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
AP 7.	Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
AP 8.	Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
AP 9.	Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional Sănătate reprezintă o abordare multifond (FEDR și FSE+), cuprinzând o multitudine de intervenții: măsuri sistemice, servicii medicale, achiziție de tehnologii de vârf, infrastructură, abordări inovative în domeniul medical, programe de instruire cu puternic accent practic, digitalizare.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 3: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POS

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major
AP 2.	Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
AP 3.	Servicii de reabilitare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
AP 4.	Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
AP 5.	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
AP 6.	Digitalizarea sistemului medical
AP 7.	Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială își propune obiective precum creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă; creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile; reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile; creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile.

Alocarea totală este de 3,4 miliarde euro, dintre care 2,39 miliarde vor proveni din Fondul Social European (FSE+), 574 milioane euro din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și 519 milioane de euro de la Bugetul de Stat.

Tabelul 4: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POIDS

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
AP 2.	Protejarea dreptului la demnitate socială
AP 3.	Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale
AP 4.	Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
AP 5.	Servicii de suport pentru persoane vârstnice
AP 6.1.	Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I)
AP 6.2.	Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II)
AP 7.	Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
AP 8.	Ajutorarea persoanelor defavorizate

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă are obiective precum promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E; promovarea managementului durabil al apei și promovarea tranziției către o economie circulară. Domeniile finanțate sunt: eficiență energetică, rețele transport energie și stocare; apă/apă uzată; managementul deșeurilor; biodiversitate; calitatea aerului; situri contaminate; managementul riscurilor.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 5: Sinteza oportunităților de finanțare pentru PODD

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare
AP 2.	Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
AP 3.	Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate
AP 4.	Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Ca o clarificare, noțiunea de rețele inteligente („smart grid”) de la nivelul promovării eficienței energetice nu se referă doar la energie, ci de exemplu, și la proiectele de apă, care pot conține astfel de elemente, mențiunea urmând a fi făcută și în cadrul programului operațional.

Programul Operațional Educație și Ocupare are ca domenii de intervenție ocuparea tinerilor, educație și ocupare, prin obiective precum îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă; modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe, îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Alocarea financiară a POEO este de 3,8 miliarde euro, din care 3,2 miliarde euro provin din Fondul Social European (FSE+) și 581 milioane euro de la Bugetul de Stat.

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 6: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POEO

Axa Prioritară	Denumire
AP 1.	Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
AP 2.	Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
AP 3.	Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
AP 4.	Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
AP 5.	Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
AP 6.	Antreprenoriat și economie socială
AP 7.	Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
AP 8.	Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
AP 9.	Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime pentru România sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil și ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei facilitează accesul la finanțare.

Măsurile finanțate din FEPAM vor fi corelate și completate cu intervențiile din cadrul celorlalte programe operaționale, pentru:

- îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului de pescuit și acvacultură;
- sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.

Programul Operațional pentru Tranziție Justă are stabilite obiective în următoarele direcții: procese și produse sustenabile, diversificare și creștere economică; recalificare/perfecționare și noi oportunități de angajare; tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată.

Alocarea financiară este de aproximativ 2,030 mld. Euro, dintre care: 766 milioane euro din Fondul de Tranziție Justă, 1 miliard euro din Next Generation EU și 265 milioane euro din Bugetul de stat.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

În tabelul prezentat mai jos, au fost sintetizate oportunitățile de finanțare:

Tabelul 7: Sinteza oportunităților de finanțare pentru POTJ

AP	Oportunități de finanțare
AP 1.	O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării
AP 2.	O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată cu emisii reduse
AP 3.	O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare
AP 4.	O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă

Sursa: Autorul, adaptare după Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Nu în ultimul rând, prezenta strategie este elaborată în contextul unor transformări profunde ale Politicii Agricole Comune, care prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală a reprezentat vreme de 14 ani principalul instrument financiar de dezvoltare a comunităților rurale din România. Pentru următorul ciclu de programare, la nivelul României va fi implementat pachetul de reforme ale Politicii Agricole Comune propus de Uniunea Europeană, urmând ca transpunerea acestor reforme să se realizeze în cadrul Programului Național Strategic.

Pachetul de reformă PAC post 2020 conține trei propuneri legislative:

- un regulament privind planurile strategice în domeniul PAC (în care sunt abordate plățile directe, măsurile de piață și dezvoltarea rurală)
- un regulament privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC
- modificarea regulamentului privind organizarea comună a piețelor (OCP unică)

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual (CFM) aferent perioadei 2021-2027 include 365 de miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei proporții medii de 28,5 % din bugetul general al UE pentru perioada 2021-2027. Pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde EUR din care:

- 13,5 miliarde euro sunt destinate plăților directe;
- 363 milioane euro sunt alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA);
- 6,7 miliarde euro sunt alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR).

Astfel, spațiul rural românesc, în general și Comuna Hărman, în particular, are ocazia de a atrage sume semnificative destinate reducerii substanțiale a decalajului de competitivitate dintre zonele urbane și cele rurale și totodată de promovare a ruralului românesc și de consolidare a capacității acestuia de a genera valoare adăugată pentru locuitori, de a prospera pe acele domenii de activitate în care spațiul rural poate fi competitiv.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

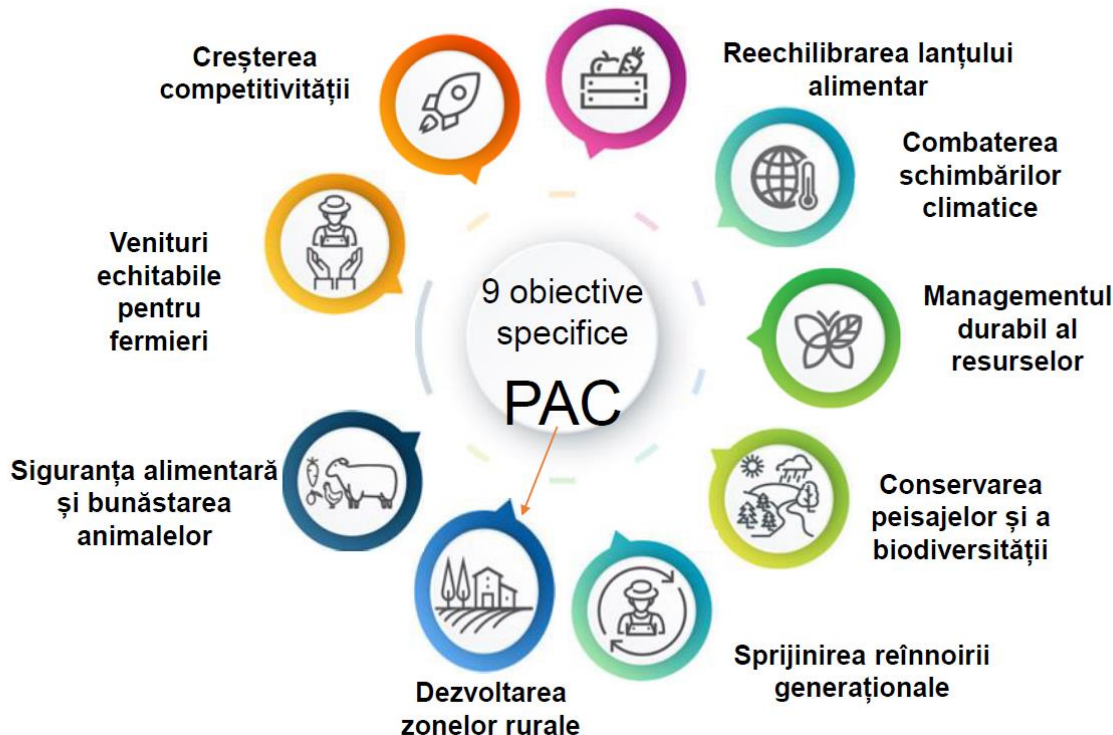

Figura 1: Obiectivele noii Politici Agricole Comune

Sursa: Planul Național Strategic 2021-2027

Toate proiectele de dezvoltare care vor fi incluse în Strategia de Dezvoltare a Comunei Hărman au în vedere, în conformitate cu direcțiile trasate prin Programele Operaționale 2021-2027, să contribuie la atingerea obiectivelor orizontale, constând în dezvoltare durabilă, egalitate de șanse, îmbătrânire activă, inovație și TIC.

De asemenea, pentru a realiza o prezentare actuală a contextului general, Strategia a luat în calcul și impactul socio-economic extins produs de către pandemia mondială a virusului SARSCoV-2. Pandemia COVID-19 reprezintă o urgență majoră și un șoc economic, în materie de sănătate publică și economie, pentru cetățenii, societățile și economiile mondiale. Epidemia de COVID-19 care a izbucnit la sfârșitul anului 2019 a fost declarată pandemie de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) la 11 martie 2020, fiind prima pandemie cauzată de un coronavirus. Coronavirusul (COVID-19) este o boală infecțioasă, cauzată de un coronavirus de tip nou descoperit, cunoscut sub numele de sindrom respirator acut sever (SARSCoV-2). Această pandemie s-a demonstrat a fi un șoc din punct de vedere socio-economic, cu impact asupra lucrătorilor din toate ramurile economiei naționale și a tuturor tipurilor de afaceri, în special asupra IMM-urilor și economiei informale, cu o reducere fără precedent a activității economice și a timpului de muncă. Trebuie menționat că pandemia s-a dovedit a avea un efect în lanț, astfel că afectarea adusă economiei, a atras după sine o cascadă de probleme, la nivelul mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice locale.

Impactul economic resimțit este concretizat într-o încetinire economică generală, care include volatilitatea și eroziunea pieței financiare, deteriorarea creditelor, continua creștere a intervenției guvernamentale, creșterea șomajului, creșterea nivelurilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

stocurilor, reducerea producției din cauza scăderii cererii, creșterea numărului concedierilor, reglarea pieței de imobiliare. Reglarea pieței de imobiliare s-a petrecut ca urmare a impactului pandemiei asupra muncii de birou - mulți dintre salariații din România implicați în lucrul la companii multinaționale, lucrează de acasă încă din 2020, de la debutul pandemiei. Acest lucru a generat exodul multora dintre ei către localitățile natale, ceea ce presupune, pe de-o parte creșterea veniturilor și consumului din mediul rural sau mediul urban din regiunile mai puțin dezvoltate, concomitent cu reglarea prețurilor din zona urbană dezvoltată.

Societățile care activează în industriile de turism, ospitalitate, agrement și retail au înregistrat scăderi majore ale veniturilor cauzate de măsurile impuse de carantină, de închiderea școlilor, precum și de schimbările din comportamentul consumatorilor, efect al distanțării sociale. În vreme ce unele domenii de activitate sunt într-un puternic declin, alte domenii de activitate s-au dezvoltat, în principal cel bazate pe digitalizare, IT, servicii financiare, servicii de îngrijire la domiciliu a copiilor, dezvoltare reieșită din descoperirea unor noi nevoi la nivelul societății.

Totodată, în ciuda dorinței unui răspuns comun la nivelul Uniunii Europene în ce privește măsurile adoptate, pandemia a afectat transporturile și producția. Munca intracomunitară a fost complet redefinită, fiecare stat membru al Uniunii Europene definindu-și propriile reguli pentru accesul în spațiul său, contribuind la apariția discrepanțelor în legislația interstatală.

La nivel de producție, putem spune că s-au accentuat vulnerabilitățile piețelor, astfel că producția este puternic afectată de ritmul lent în care se tranzacționează bunurile.

Însăși structura economiei românești a predispus la vulnerabilități, în ce privește impactul COVID-19: prelucrarea resurselor primare și construcțiile de mașini, principalele domenii care contribuie la formarea PIB-ului, sunt printre cele mai serios lovite de recesiune, iar sectorul serviciilor este supus restricțiilor aferente pandemiei.

Economia românească înregistrează una dintre cele mai mari contracții din Europa, de 12,3% (conform Eurostat), fiind devansată doar de statele al căror PIB se bazează pe turism (Spania, Croația, Grecia, Ungaria, Portugalia, Franța, Italia).¹

Din punct de vedere economic, statele au învățat că inerția opririi și repornirii economiei este extrem de costisitoare, o economie/afacere se repornește cu costuri mari, într-o manieră imprevizibilă, iar de multe ori, a reduce capacitatea s-a dovedit a fi mai rentabil pe termen mediu și lung decât stoparea activității.

Conform estimărilor Comisiei Europene, referitor la **impactul asupra mediului de afaceri**, aproximativ 91% dintre companiile de la nivelul Uniunii Europene se simt afectate de pandemia de Coronavirus, cu un impact total mediu de -10.2% la nivelul anului 2020, în România. În cifre, impactul mediu estimat de o organizație tipică este de 100.000 de Euro, cu până la 100% din cifra de afaceri.

Cele mai vizibile efecte ale epidemiei de COVID-19 sunt reducerea cifrei de afaceri și impactul produs de suspendarea activităților companiei. Microîntreprinderile tind să fie cele mai afectate de efectele epidemiei de COVID-19, multe dintre ele fiind puse în situația de a stopa

¹ În conformitate cu un studiu realizat de Deloitte, disponibil la adresa <https://www2.deloitte.com/ro/en/pages/business-continuity/articles/economia-romaneasca-la-rascruce-intre-contractia-economica-provocata-depandemie-si-oportunitatile-oferite-de-sprrijinul-financiar-al-uniunii-europene.html>, consultat la data de 30.03.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

activitatea. Totuși, ele sunt mai puțin sensibile la efectele cauzate de indisponibilitatea personalului, probabil și datorită faptului că aceste organizații tind să aibă foarte puțini angajați.

Conform unui studiu realizat de UNICEF², vizând **impactul asupra societății civile**, perturbările provocate de COVID-19 și măsurile aferente de limitare a răspândirii pandemiei afectează copiii, familiile și mediul extins. Ca reacții de urgență sunt închise unele servicii publice, bazându-se considerabil pe alte servicii, care deseori sunt deja la limita capacității funcționale. Mediile familiale marcate de sărăcie sau resurse limitate sunt afectate cel mai puternic de măsurile aplicate pentru a preveni și controla răspândirea COVID-19, cum ar fi restricțiile de circulație și folosire a transportului public, care duc la reducerea venitului/ocupării forței de muncă, închiderea școlilor, accesul la serviciile și asistența socială, foame și izolare socială. Mediile familiale cu un nivel de stres ridicat sporesc probabilitatea abuzurilor în familie, precum și a conflictelor și violenței domestice și a nemulțumirii populației.

Crearea unor sisteme de educație reziliente în contextul pandemiei de COVID-19 reprezintă o altă provocarea a noilor vremuri pe care societățile le trăiesc.

“Pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor în 20 de țări, iar acest lucru a afectat un număr total de 49,8 milioane de copii, începând de la preșcolari până la liceeni. Pandemia a afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente în regiune. Copiii din familii cu venituri reduse, copiii care locuiesc în zonele rurale cu infrastructură deficitară, copiii din cadrul minorităților etnice și lingvistice, copiii cu dizabilități, copiii aflați în conflict cu legea, copiii și tinerii care nu frecventează instituțiile educaționale, băieții și fetele care locuiesc în condiții dificile sau în cămine abuzive se confruntau deja cu bariere semnificative pentru participarea la educație și învățare și aveau parte de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă”³.

Trebuie realizată totodată distincția între învățământ online și învățământ la distanță. Predarea la distanță în situații de urgență (sau învățarea la distanță în situații de urgență) ilustrează situația în care cursurile sunt oferite prin învățare la distanță, ca răspuns la o criză, mai degrabă decât să fi fost planificate sau organizate în scopul educației la distanță. Se referă la o trecere bruscă (și adesea grăbită) de la învățarea în cadrul unei clase la educație la distanță și/ sau clase virtuale. Mulți solicită să se facă o distincție între învățarea online, bazată pe pedagogia incluzivă și învățarea la distanță, în recunoașterea faptului că învățarea online a fost planificată și organizată, în timp ce învățarea la distanță se referă mai ales la utilizarea tehnologiei pentru a efectua sarcini concepute pentru predarea în clasă.⁴

Conștientizând impactul psihologic pe care pandemia COVID-19 a produs-o în rândul societății civile, Comitetul Economic și Social European (CESE) a lansat o secțiune online, intitulată

² Studiu realizat de UNICEF, în perioada pandemiei de COVID-19. Copiii și îngrijirea alternativă. Măsuri de răspuns imediat, disponibil la adresa https://resourcecentre.savethechildren.net/node/17330/pdf/covid-19_tn_romanian.pdf, consultat la data de 30.03.2021

³ Biroul Regional UNICEF pentru Europa și Asia Centrală, 2020, Crearea unor sisteme de educație reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel național, local și de unitate școlară, material disponibil la adresa <https://www.unicef.org/romania/media/2836/file/Crearea%20unor%20sisteme%20de%20educa%C5%A3ie%20reziliente%20C3%AE%20contextul%20pandemiei%20de%20COVID-19.pdf>, consultat la data de 31.03.2021

⁴ idem

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

„Societatea civilă împotriva pandemiei de COVID-19”, care include peste 50 de relatări despre redresare, solidaritate și măsuri practice din timpul pandemiei cauzate de coronavirus. Lansată la 2 iulie 2020, aceasta prezintă inițiative ale membrilor CESE, prin intermediul organizațiilor lor locale din statele membre, pentru a face față crizei provocate de pandemia de COVID-19.

Criza provocată de COVID-19 a scos în evidență, de asemenea, importanța reformelor și a investițiilor în domeniul sănătății, precum și al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză, în special prin îmbunătățirea continuității activității și a serviciului public, a accesibilității și capacității sistemelor de sănătate și de îngrijire, a eficacității administrației publice și a sistemelor naționale.

Impactul asupra autorităților publice locale s-a manifestat mai ales prin forțarea digitalizării serviciilor, produsă de pandemie. Pandemia a determinat necesitatea digitalizării rapide a serviciilor, inclusiv a celor oferite de către autoritățile publice. Deși este un aspect pozitiv și solicitat de multă vreme de către cetățeni, digitalizarea încă nu este standardizată la nivelul instituțiilor publice, ceea ce atrage sincope în funcționalitatea acestora.

Totodată, a avut loc **digitalizarea medicinei**, prin apariția sau după caz, dezvoltarea serviciilor de telemedicină. Telemedicina reprezintă furnizarea de la distanță a serviciilor de asistență medicală, bazată pe utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor, în situații în care cadrul medical și pacientul se află în locații diferite. Cu ajutorul tehnologiilor moderne de comunicație, medicii pot consulta, trata și monitoriza pacienți aflați la distanță, fără a fi compromise standardele asistenței medicale.

Conform ultimului raport de țară, România a realizat progrese limitate în ceea ce privește îmbunătățirea accesului la asistență medicală și a eficienței sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor. A crescut numărul nevoilor medicale care nu au putut fi acoperite de sistemul de sănătate, cu diferențe mari între zonele urbane și cele rurale și cu o acoperire redusă în cazul grupurilor cu venituri mici și cel al persoanelor vârstnice. Cheltuielile pentru sănătate în România sunt cele mai scăzute din UE atât pe cap de locuitor (1,029 EUR, media UE fiind de 2,884 EUR), cât și ca procent din PIB (5% față de 9,8% în UE).⁵ Ponderea cheltuielilor pentru sănătate finanțate din bani publici (79,5%) este în concordanță cu media UE (79,3%), cu excepția cheltuielilor pentru medicamentele prescrise în cadrul asistenței medicale ambulatorii. De altfel, ultimul raport de țară precizează că formele de îngrijire preventivă, ambulatorie și comunitară sunt în continuare subfinanțate și nu fac obiectul unor măsuri de politică publică care să fie adaptate într-o măsură suficientă nevoilor.⁶

Referitor la **intervenția Uniunii Europene**, prin diferite măsuri de reducere a impactului produs de pandemia COVID-19, UE a avut un răspuns fără precedent, care se traduce prin alocarea bugetului UE pe termen lung pentru perioada 2021-2027 în cuantum de 1.211 trilioane Euro, căruia i se adaugă o alocare financiară de 806.9 miliarde de Euro, printr-un instrument financiar temporar, NextGenerationEU.

Spre deosebire de prioritățile urmărite de UE prin bugetele alocate în perioada 1980-prezent, care erau alocate preponderent către agricultură și coeziune, obiectivele perioadei 2021-2027 constau în alocarea a 31,9% din buget către educație, cercetare, protecția frontierelor. Restul

⁵

⁶ În conformitate cu informațiile cuprinse în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

sumei, respectiv 30,5% este direcționată către politicile de coeziune, iar 30,9% către agricultură.⁷

De asemenea, statele membre care trebuie să mobilizeze mijloace financiare semnificative pentru a combate consecințele economice și sociale negative ale epidemiei de COVID-19 de pe teritoriul lor pot apela la Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (**SURE**). Astfel, statele membre afectate pot primi de la UE asistență financiară de până la 100 de miliarde EUR, sub formă de împrumuturi, bani cu care să facă față creșterii bruște a cheltuielilor publice pentru menținerea locurilor de muncă. Instrumentul SURE este un element esențial al strategiei cuprinzătoare elaborate de UE pentru protejarea cetățenilor și atenuarea consecințelor socioeconomice foarte grave ale pandemiei de COVID-19. Instrumentul SURE acționează ca o a doua linie de apărare, sprijinind schemele de șomaj tehnic și măsurile similare, pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă și, prin urmare, angajații și lucrătorii independenți, împotriva riscului de șomaj și de pierdere a veniturilor.⁸

Referitor la politicile relevante de la nivel național, au fost analizate prevederile următoarelor Strategii:

- Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023 reprezintă o analiză multidimensională, care a fost realizată cu sprijin și asistență tehnică din partea Băncii Mondiale.

Tabelul 8: Fonduri europene și de la bugetul de stat disponibile pentru investiții în infrastructura educațională

Program	Fonduri Europene (milioane Euro)		Fonduri naționale (milioane Euro)	Total (milioane Euro)	
	FEDR	FEADR	Bugetul de stat și bugetele locale		
POR 2014-2020	AP 10	297	0	55	352
	PI 4.4	65	0	11,5	76,5
Total POR		362	0	66,5	428,5
PNDR (2015-2023)		0	150	27	177
PNDL (2015- 2019)		0	0	240	240
Total		362	150	333,5	845,5

Sursa: Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Misiunea strategică a Strategiei este reprezentată de asigurarea unui acces echitabil la medii de învățare sigure și flexibile, care facilitează inovarea în predare și învățare prin utilizarea

⁷ Informații disponibile la adresa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d3e77637-a963-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-ro%3c>, accesat la data de 21.08.2021

⁸ Informații disponibile la adresa: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/financial-assistance-eu/funding-mechanisms-and-facilities/sure_ro, accesat la data de 21.08.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

unui model decizional transparent, bazat pe date concrete.

Pilonii strategici abordați sunt prezentați mai jos:

Tabelul 9: Pilonii strategici abordați în cadrul Strategiei pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Pilon strategic	Obiective strategice	Indicator de rezultat
<i>Pilonul 1</i> <i>Acces la serviciile educaționale</i>	Îmbunătățirea accesului la servicii educaționale în zonele insuficient deservite și în unitățile de învățământ supraaglomerate. Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar și preșcolar. Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi și studenți.	Indicator 1: 100.000 de persoane beneficiare de acces la servicii educaționale îmbunătățite până în 2023
	<i>Pilonul 2</i> <i>Calitate, condiții de siguranță și funcționare a spațiilor de învățare</i>	Dezvoltarea și actualizarea cadrului legislativ al infrastructurii școlare pentru asigurarea unui mediu propice pentru spațiile de învățare. Îmbunătățirea calității condițiilor de siguranță și de funcționare a spațiilor de învățare
<i>Pilonul 3</i> <i>Calitatea și relevanța mediilor de învățare</i>		Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare. Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și în societate

Sursa: Strategia pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 - 2023

Răspunsul României la Agenda 2030 a ONU, relevantă și pentru politicile UE, este translatat prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

În cadrul documentului programatic, Strategia pornește de la premisa că dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale, inclusiv scăderea demografică.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă sunt prezentate mai jos⁹:

Figura 2: Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Obiectiv	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none">▪ Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă▪ Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.
	<ul style="list-style-type: none">▪ Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%▪ Finalizarea cadastrului agricol▪ Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României▪ Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană.

⁹Informații disponibile la adresa: <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>, accesat la data de 09.08.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none">▪ Digitalizarea completă a sistemului de sănătate▪ Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin▪ Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor▪ Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile▪ Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile▪ Reducerea consumului de substanțe nocive
	<ul style="list-style-type: none">▪ Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional▪ Învățământ axat pe competențe prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale▪ Accentuarea rolului educației civice cu accent pe fenomenul de violență în școli▪ Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate;▪ Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale▪ Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
	<ul style="list-style-type: none">▪ Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe▪ Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare▪ Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică
	<ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă▪ Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%▪ Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
	<ul style="list-style-type: none">▪ Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale▪ Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale▪ Sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo)▪ Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>8 MUNCA DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenariatul prin startup, creativitatea și inovația▪ Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică▪ Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți
<p>9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Stimularea economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric,▪ Întărirea cercetării științifice,▪ Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe
<p>10 INEGALITĂȚI REDUSE</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților▪ Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului
<p>11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public,▪ Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național▪ Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic▪ Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului
<p>12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030▪ Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025▪ Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025▪ Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024
<p>13 ACȚIUNE CLIMATICĂ</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

 <p>14 VIAȚĂ ACVATICĂ</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile,▪ Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege
 <p>15 VIAȚĂ TERESTRĂ</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării▪ Asigurarea conservării ecosistemelor montane,▪ Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare▪ Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații
 <p>16 PACE, JUSTITIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional,▪ Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe▪ Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor▪ Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile
 <p>17 PARTENERIAȚE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică

Sursa: Adaptare a Autorului, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

1.2. Contextul regional și județean de dezvoltare durabilă

În cadrul capitolului curent se va realiza corelarea Strategiei cu Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027 și cu Strategia de dezvoltare a Județului Brașov 2013-2020-2030, pentru a asigura concordanța între prioritățile de dezvoltare pe termen lung.

Astfel, Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 este parte a **Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027**, principalul document de planificare la nivel regional. **Viziunea care stă la baza dezvoltării regionale este ambiția ca, pe termen mediu, „Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean”.**

Obiectivul global al Strategiei de Dezvoltare este ca Regiunea Centru să atingă în anul 2027 un nivel de convergență economică de 70% față de media Uniunii Europene.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru reunește **6 domenii strategice de dezvoltare**, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice, după cum urmează:

Tabelul 10: Domenii Strategice și priorități din cadrul Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027

Domeniu Strategic	Prioritate	Măsuri specifice
Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă	P.1.1 Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale în vederea implementării principiilor dezvoltării urbane integrate și sprijinirea cooperării la nivel microregional	
	P.1.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional; dezvoltarea infrastructurii de internet, în mod special a infrastructurii de bandă largă	1.2.1 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii regionale de transport pentru creșterea accesibilității localităților urbane și rurale la rețeaua națională de transport și la rețeaua TEN-T 1.2.2 Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special a infrastructurii de bandă largă și îmbunătățirea conectivității digitale în mediul urban și cel rural
	P.1.3 Consolidarea rolului și funcțiilor așezărilor urbane din Regiunea Centru ca actori importanți în asigurarea coeziunii teritoriale, sociale și a creșterii economice bazată pe cunoaștere	1.3.1 Sprijinirea mobilității urbane durabile 1.3.2 Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City 1.3.3 Creșterea coeziunii economice și sociale a orașelor prin implementarea de strategii de dezvoltare locală integrate la nivel de zone urbane marginalizate și prin sprijinirea acțiunilor de regenerare urbană
Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare	P.2.1 Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă	
	P.2.2 Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, susținerea clusterelor și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică	
	P.2.3. Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă	
	P.2.4 Creșterea gradului de internaționalizare a economiei și sectorului regional de CDI	
Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate	P.3.1. Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor și accesului la educație la toate nivelurile	3.1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale și a procesului educațional în acord cu nevoile actuale de competențe și cerințele pieței muncii

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		3.1.2. Modernizarea infrastructurii și a procesului de educație în sistemul de învățământ profesional și tehnic
		3.1.3. Sprijinirea modernizării învățământului terțiar
		3.1.4. Digitalizarea educației și formării profesionale
		3.1.5. Creșterea accesului la educație a grupurilor dezavantajate social
		3.1.6. Stimularea participării adulților la educația continuă și dezvoltarea sistemului de învățare pe parcursul întregii vieți
	P.3.2. Sprijinirea măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii	3.2.1. Sprijinirea antreprenoriatului ca măsură de creștere a ocupării
		3.2.2. Sprijinirea accesului pe piața muncii a persoanelor din grupurile dezavantajate social
		3.2.3. Stimularea intrării tinerilor pe piața muncii
		3.2.4. Modernizarea mecanismului și diversificarea serviciilor de intermediere și plasare a forței de muncă
		3.2.5. Dezvoltarea și modernizarea sistemului de formare profesională continuă
		3.2.6. Încurajarea mobilității geografice a forței de muncă (stimulente financiare pentru relocare)
		3.2.7. Încurajarea menținerii pe piața muncii a lucrătorilor vârstnici
	P.3.3. Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor acordate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile	3.3.1. Extinderea, construcția, reabilitarea, dezvoltarea, modernizarea și dotarea infrastructurii sociale
		3.3.2. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate și a altor servicii adaptate nevoilor comunităților și persoanelor din grupuri vulnerabile
		3.3.3. Creșterea capacității administrației și altor structuri publice și private de a furniza servicii de calitate și adaptate nevoilor persoanelor din grupurile vulnerabile
	P.3.4. Extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor de	3.4.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate de la nivel regional, județean și local

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	sănătate, cercetare-dezvoltare, inovare în sănătate	<p>3.4.2. Creșterea accesului la servicii medicale pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate</p> <p>3.4.3. Digitalizare și sprijin pentru cercetare, dezvoltare, inovare în sănătate</p> <p>3.4.4. Creșterea capacității instituționale a administrației publice, unităților medicale și organizațiilor specializate de a răspunde nevoilor de sănătate ale populației și a dezvolta un parteneriat pentru sănătate</p>
Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice	<p>P.4.1 Creșterea calității mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru</p>	<p>4.1.1 Infrastructura de mediu și servicii tehnico-edilitare</p> <p><i>Una din problemele majore cu care se confruntă comunitățile urbane și rurale din Regiunea Centru este nivelul scăzut al colectării selective a deșeurilor, reciclarea și reutilizarea deșeurilor. La nivel național doar 14% din deșeurile municipale erau reciclate, în 2017, față de o medie a țărilor UE de 47%.</i></p> <p>4.1.2 Creșterea calității mediului în zonele urbane și peri urbane precum și în zone afectate de poluare istorică</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1.2.1 Regenerare urbană sustenabilă • 4.1.2.2 Refacerea siturilor industriale contaminate
	<p>P.4.2 Creșterea eficienței utilizării energiei și a altor resurse materiale</p>	<p>4.2.1 Eficiența energetică în clădirile publice și rezidențiale</p> <p>4.2.2 Sisteme energetice inteligente, bazate pe un consum redus de energie și creșterea utilizării SRE și combustibililor alternativi</p> <p>4.2.3. Creșterea capacității actorilor din mediul public și privat de a contribui la tranziția către economia circulară</p> <p>P.4.3 Protejarea și conservarea biodiversității regionale</p> <p>P.4.4 Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale</p>
Turism și patrimoniu cultural	<p>P.5.1. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear</p>	<p>5.1.1 Conservarea, restaurarea și punerea în circuitul turistic a patrimoniului cultural-istoric</p> <p>5.1.2 Protejarea și valorificarea în scop turistic a patrimoniului natural</p> <p>5.1.3. Revigorarea turismului balnear și de sănătate</p>
	<p>P.5.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de</p>	<p>5.2.1. Modernizarea infrastructurii regionale de cazare și dezvoltarea structurilor de</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p>agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice</p>	<p>primire turistică în zonele în care se înregistrează deficit de spații de cazare</p> <p>5.2.2. Modernizarea, extinderea și diversificarea infrastructurii de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice</p> <p>5.2.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice pentru tineret</p> <p>5.2.4. Reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare</p>
	<p>P.5.3. Susținerea turismului de nișă, dezvoltarea activităților conexe turismului și integrarea activităților turistice</p>	<p>5.3.1. Susținerea formelor de turism tematic și a celor de turism alternativ</p> <p>5.3.2. Sprijinirea activităților de promovare și informare ale organizațiilor de management al destinației</p> <p>5.3.3. Dezvoltarea activităților economice conexe turismului</p>
	<p>P.5.4. Asigurarea forței calificate de muncă în turism</p>	<p>5.4.1. Atragerea și menținerea forței calificate de muncă în turism</p> <p>5.4.2. Pregătirea profesională inițială și formarea profesională continuă a forței de muncă în turism</p>
<p>Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura</p> <p><i>Principala caracteristică a zonelor rurale din România este dependența masivă de o singură ramură economică - agricultura. Agricultura de semi-subzistență practică în mare parte din zonele rurale ale Regiunii Centru se caracterizează prin predominanța exploatațiilor agricole de dimensiuni mici, forța de muncă îmbătrânită, ponderea scăzută a muncii mecanizate în procesul de producție și, bineînțeles, o</i></p>	<p>P.6.1. Eficientizarea sectorului agroalimentar și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor</p>	<p>Priorități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea activităților agricole prin susținerea investițiilor în domeniu (achiziționare de mașini și echipamente agricole moderne, materialelor biologice de calitate, construcții agricole) și sprijinirea agriculturii „verzi” se constituie ca prioritate majoră a perioadei următoare. ▪ Crearea și modernizarea centrelor logistice, sprijinirea înființării rețelilor de distribuție și a serviciilor aferente sunt măsuri ce vor contribui la depășirea obstacolelor prezente în valorificarea producției agricole. Trebuie stimulate, de asemenea investițiile în unități de procesare de capacitate mică și mijlocie care să prelucreze producția agricolă locală și sprijinirea dezvoltării lanțurilor alimentare scurte. ▪ Deși numeroasă, populația ocupată în agricultură are o vârstă medie ridicată, fiind formată, de cele mai multe ori din persoane fără o pregătire de specialitate adecvată, fapt resimțit mai acut la asimilarea noilor tehnologii de producție. De asemenea, celor mai multor conducători de exploatații agricole individuale le lipsesc

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p><i>valoare scăzută a veniturilor obținute. Fermele mici/fermele de familie reprezintă o componentă semnificativă a specificului agriculturii și al spațiului rural din România și de aceea este nevoie de sprijinirea mai fermă a acestor exploatații agricole de mici dimensiuni, în concordanță cu principiile stabilite prin noua Politică Agricolă Comună</i></p>		<p>cunoștințele de bază în domeniul organizării afacerilor. Profesionalizarea agriculturii prin sprijinul material acordat specialiștilor agricoli (ingineri agronomi, medici veterinari etc.) și tinerilor fermieri se impune ca una din prioritățile perioadei 2021-2027.</p> <p>Măsuri propuse:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Modernizarea exploatațiilor agricole prin susținerea investițiilor în domeniu✓ Sprijinirea dezvoltării sistemelor locale de irigații✓ Crearea și modernizarea centrelor logistice pentru agricultură✓ Dezvoltarea centrelor de servicii pentru agricultură✓ Crearea și modernizarea unităților mici și mijlocii de procesare a produselor agricole situate în mediul rural✓ Sprijinirea dezvoltării lanțurilor alimentare scurte✓ Susținerea tinerilor fermieri și a specialiștilor agricoli✓ Susținerea perfecționării profesionale a fermierilor și a serviciilor de consultanță agricolă✓ Sprijinirea școlilor profesionale și vocaționale în domeniul agriculturii
	<p>P. 6.2. Susținerea activităților agricole în zonele montane</p>	
	<p>P. 6.3. Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional</p>	<p>Priorități:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Modernizarea exploataților silvice, dezvoltarea infrastructurii specifice (ex. drumuri forestiere) și sprijinirea utilizării în scop energetic a reziduurilor forestiere sunt măsuri prin care pot fi susținute comunitățile din zonele montane având bogat potențial silvic. <p>Măsuri propuse:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Modernizarea exploataților silvice prin susținerea achiziționării de mașini și echipamente specifice✓ Dezvoltarea infrastructurii de transport forestier✓ Stimularea utilizării în scop energetic a reziduurilor forestiere și Agricole

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">✓ Susținerea acțiunilor de împădurire și întreținere a pădurilor✓ Încurajarea certificării managementului forestier ca și management forestier responsabil și a companiilor ce activează în acest domeniu✓ Dezvoltarea unor infrastructuri de colectare, depozitare și procesare a fructelor de pădure
	<p>P.6.4. Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale</p>	<p>Priorități:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Măsurile de stimulare a afacerilor în domeniul economic neagricol (turism, servicii, industrii artizanale etc.), concomitent cu dezvoltarea competențelor profesionale și îmbunătățirea cunoștințelor antreprenoriale ale locuitorilor din mediul rural vor contribui la reducerea dependenței de activitățile agricole, creșterea ocupării și dezvoltarea economică a spațiului rural <p>Măsurile propuse:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Susținerea afacerilor în domeniul economic neagricol✓ Crearea de noi instrumente financiare adaptate situației existente în mediul rural inclusiv pentru persoane fizice - producători agricoli sau neagricoli✓ Îmbunătățirea abilităților și cunoștințelor antreprenoriale ale locuitorilor din mediul rural✓ Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului uman, cultural și natural local prin dezvoltarea de proiecte pilot și apoi replicarea acestora la nivel regional/national✓ Promovarea instrumentelor moderne de întărire și recunoaștere a identității locale
	<p>P.6.5. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților rurale</p>	
	<p>P.6.6. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare</p>	<p>Măsurile propuse:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii sociale din mediul rural✓ Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii cultural-recreative din mediul rural✓ Reabilitarea căminelor culturale, bibliotecilor, caselor comunale, caselor memoriale și mini-

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		muzeelor locale de artă, artizanat și meșteșugărești ✓ Sprijinirea cooperării între diverși actori și comunități rurale în cadrul unor acțiuni integrate vizând dezvoltarea teritorială
--	--	--

Sursa: Prelucre a autorului, informații cuprinse în cadrul Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027

În cadrul Planului de Mobilitate Urbană al Zonei Metropolitane Brașov, pentru perioada 2016-2030¹⁰ sunt abordate tematici relevante pentru Polul de Creștere Brașov, format din municipiile Brașov, Săcele și Codlea, orașele Ghimbav, Predeal, Râșnov și Zărnești, comunele Bod, Budila, Cristian, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Târlungeni și Vulcan.

Polul de Creștere Brașov are în componență municipiul reședință de județ, Brașov, cu o populație de 253.200 de locuitori, municipiul Codlea, cu o populație de 21.708 locuitori și municipiul Săcele, cu o populație de 30.798 locuitori. Polul de Creștere mai are în componență 4 orașe - Ghimbav, Predeal, Râșnov și Zărnești cu populația de 23.476 locuitori. Tot în componența Polului de Creștere intră și 11 localități (Bod, Budila, Cristian, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Târlungeni și Vulcan). Polul de Creștere Brașov are o populație totală de peste 400.000 de locuitori și o suprafață de 139.628 ha.

Localizarea Polului de Creștere Brașov în regiunea Centru este prezentată în figura de mai jos:

Figura 3: Polul de creștere Brașov din cadrul Județului Brașov
Sursa: Preluare, Planul de Mobilitate Urbană al Zonei Metropolitane Brașov

¹⁰ Planul de Mobilitate Urbană al Zonei Metropolitane Brașov, disponibil la adresa <https://www.brasovcity.ro/filezone/strategii/Plan%20mobilitate%20urbana/Brosura%20SUMP%20RO%20v8.pdf>, consultat la data de 09.08.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Pe parcursul procesului de elaborare a PMUD Brașov, a fost realizată o analiză a condițiilor existente, ducând la identificarea unui număr de probleme. Identificarea problemelor a condus la elaborarea unui set de recomandări preliminare necesare în abordarea problemelor. A fost generată astfel o "listă exhaustivă" de mai mult de 100 de proiecte și măsuri.

Proiectele au fost împărțite în 12 teme de bază și sunt rezumate mai jos:

Tabelul 11: Proiecte și măsuri prioritare din cadrul PMUD Zona Metropolitană Brașov

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE
Activarea completă a structurii organizaționale și de planificare ADI-T
Transformarea RATBV în societate comercială și revizuirea contractului de servicii publice între RATBV și Primăria Municipiului Brașov
Introducerea de noi politici și proceduri de planificare în domeniul transporturilor IB4 Reducerea limitei de viteză implicite în interiorul orașului
ÎNCURAJAREA MERSULUI PE JOS/CU BICICLETA ȘI UNUI MEDIU URBAN DE CALITATE
Îmbunătățirea calității rețelei pietonale, inclusiv reabilitarea trotuarelor, a indicatoarelor și unele proiecte de amenajare pentru pietoni/spații comune
Îmbunătățirea calității rețelei pietonale, inclusiv reabilitarea trotuarelor, a indicatoarelor și unele proiecte de amenajare pentru pietoni/spații comune - Poiana Brașov
Conectarea ariilor majore de teren cu rețeaua de trasee pentru biciclete
Extinderea sistemului de închiriere de biciclete existent în oraș pentru a include Universitatea, spitalul, gara, autogara, zonele mari comerciale și industriale/de business, precum și zonele din apropierea ariilor rezidențiale de mari dimensiuni
Furnizarea unui număr de noi rute pietonale, printre care: Universal, Modarom, stația tractor Poienelor, Calea București
Reabilitarea trotuarelor / Integrarea și modernizarea centrului urban istoric al orașului Săcele
APLICAREA UNEI POLITICI EFICIENTE ȘI INTEGRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PARCAREA
Amenajarea de spații de parcare publică în afara carosabilului, cu scopul de a elibera spațiul străzii pentru alte utilizări, cum ar fi benzi pentru autobuz, trotuare/piste pentru biciclete etc.
Amenajarea de zone de parcare controlate (CPZ) pilot în zona centrală și analizarea posibilității de încheiere a unui contract de parteneriat public-privat pentru controlul și gestionarea acestora
Sistem de orientare pentru parcare și sistem de afișare mesaje variabile (VMS) în Poiana Brașov.
Taxe de parcare la locul de muncă în zona centrală
ÎMBUNĂTĂȚIREA INTEGRĂRII ÎNTRE PLANIFICAREA TRANSPORTURILOR ȘI PLANIFICAREA URBANĂ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Dezvoltarea unei serii de politici de planificare a transporturilor care să integreze utilizarea terenurilor (PUG)

Program de colectare a datelor

ÎMBUNĂTĂȚIREA SIGURANȚEI RUTIERE, CU ACCENT PE UTILIZATORII DE DRUMURI VULNERABILI

Eliminarea celor mai periculoase 4 „puncte negre” cu risc de accidente - pietoni

Eliminarea celor mai periculoase 9 „puncte negre” cu risc de accidente - vehicule

Toate trecerile pentru pietoni semnalizate să fie echipate cu butoane de comandă pentru pietoni până în anul 2020

Vopsirea trecerilor pentru pietoni cu material antiderapant și amenajarea de treceri pentru pietoni cu acces la nivel și o bună vizibilitate.

Crearea unei zone sigure de așteptare la mijlocul străzii, pe trecerile de pietoni cu lungimi mari și la sensurile giratorii

ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICIENȚEI MANAGEMENTULUI TRAFICULUI

Îmbunătățirea capacității intersecțiilor, pentru intersecțiile cu nivel redus de servicii

Analizarea posibilității de conversie a unor străzi cu sens unic în străzi cu dublu sens și viceversa

Amenajarea de trasee ocolitoare pentru unele orașe (finalizare, extindere și consolidare a părții carosabile existente - Ocolire Râșnov, Ocolire Ghimbav, Inel interior Brașov

Legătură Bd. Hărman - Str. 13 Decembrie - Brașov

Realizarea unui sistem de control al traficului centralizat, care să includă detectarea vehiculelor, sistem UTC adaptiv, sistem de prioritate pentru autobuze, sistem CCTV pentru monitorizare, controlul și invocarea planurilor strategice și tactice de gestionare a traficului

Modernizarea drumurilor interjudețene

Pasaj rutier (pentru Brașov) DJ 103C - Sânpetru, Pasaj Micșunica

Tunel rutier Răcădău - Centrul Istoric

Construcția de drumuri de acces către zonele de dezvoltare economică din PC Brașov

Reabilitarea podului peste calea ferată din Predeal

Pod feroviar peste Liberty-Poliștoaca

Realizarea unei conexiuni cu două benzi pe sens între DN1 (din direcția Brașov) și DN11 Bacău-Onești

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Construirea unui drum de acces pentru conectarea șoselelor de centură ale orașului Săcele cu platforma industrială Roman Brașov, Brașov Dârste și zona comercială. De asemenea, proiectul va contribui la desconggestionarea traficului pe DN1 și în Brașov

Realizarea unui drum între Cristian și Poiana Cristianului (în Poiana Brașov)

Râșnov spre Poiana Brașov, șosea prin Cheișoara. 49

TRANSPORT PUBLIC

Analiza nivelului actual al serviciilor de transport public din Brașov și al acoperirii acestora. Reorganizarea Transportului public între zonele imediate ale polului de dezvoltare și Brașov pentru a crea o rețea integrată

Renovarea autogărilor, în zonele în care nu au fost deja programate

Reparație capitală a gării CFR din Brașov

ADI-T pentru investigarea potențialului de integrare a rețelei feroviare locale

Pregătirea și implementarea unui plan de revigorare a rețelei de troleibuze din municipiul Brașov printr-un program de reproiectare a rețelei, de înlocuire a flotei și de modernizare a infrastructurii

Îmbunătățirea și standardizarea flotei de autobuze în ceea ce privește aspectul

TRANSPORT RUTIER - UTILIZAREA EFICIENTĂ A SPAȚIULUI RUTIER

Măsuri de acordare a priorității pentru benzile de autobuz

MANAGEMENTUL MOBILITĂȚII

Implicarea publicului și planificarea deplasărilor

ITS - INTELLIGENT TRANSPORT SYSTEMS

Introducerea unui sistem de informare în timp real cu privire la serviciile de transport cu autobuzul în punctele mari de transfer și echiparea tuturor autobuzelor/troleibuzelor cu sisteme GPS/de monitorizare. Introducerea sistemului e-ticketing pentru toate vehiculele de transport public în tot arealul metropolitan și integrarea sistemului e-ticketing cu sistemul de informare în timp real pentru a oferi informații înaintea și în timpul deplasării

Introducerea unui număr suplimentar de 34 de camere de supraveghere în intersecțiile care nu sunt acoperite în prezent de sistemul CCTV

LOGISTICĂ URBANĂ

În anumite zone ale orașului, introducerea restricțiilor de încărcare/descărcare

INTER MODALITĂȚI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Suplimentarea ofertelor de tip „Park & Ride” („parchează și folosește transportul în comun”) pentru Poiana Brașov

Parcări pentru biciclete

Sursa: Adaptare, Planul de Mobilitate Urbană al Zonei Metropolitane Brașov

Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2030 prezintă o viziune de dezvoltare care constă în: Județul Brașov în 2030 va deveni un județ sustenabil, inteligent, echitabil și atractiv pentru locuitori, investitori și turiști.

Principalele direcții de dezvoltare sunt prezentate mai jos:

Tabelul 12: Direcții de dezvoltare incluse în Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2030

DIRECȚII STRATEGICE	Obiective specifice	Măsuri preconizate, cu impact asupra Comunei Hărman
I. Îmbunătățirea factorilor de mediu, eficiență energetică, energie regenerabilă și schimbări climatice	Obiectivul Specific 1. Îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea poluării	M.1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor <ul style="list-style-type: none">Investiții în izolația termică, hidroizolare a clădirilor, sisteme inteligente pentru gestionarea eficientă a energiei, sisteme de ventilație cu recuperare de căldură. M.1.2. Eficientizarea iluminatului public în localitățile județului Brașov <ul style="list-style-type: none">Utilizarea de corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, implementarea unui sistem de telegestiune. M.1.3. Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate <ul style="list-style-type: none">Construcția de sisteme de încălzire centralizată pe cartiere în ansambluri rezidențiale nou construite. M.1.4. Încurajarea utilizării de resurse regenerabile în vederea producerii de căldură și electricitate <ul style="list-style-type: none">Investiții în utilizarea resurselor regenerabile. M.1.5. Îmbunătățirea monitorizării calității aerului <ul style="list-style-type: none">Investiții în sisteme de monitorizare a calității aerului, inclusiv în laboratoare mobile de monitorizare.Acțiuni privind conștientizarea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p>Obiectivul Specific 2. Adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor</p>	<p>populației referitor la reducerea poluării.</p> <p>M.2.1. Protejarea habitatelor naturale de fenomenele meteorologice și hidrologice extreme</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Soluții bazate pe natură, reconstrucția ecologică a zonelor umede care să rețină surplusul de apă. <p>M.2.2. Evaluarea adaptării și a impactului asupra mediului la schimbările climatice în județul Brașov</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Elaborarea de studii privind adaptarea și reducerea impactului asupra mediului la schimbările climatice. <p>M.2.3. Refacerea sistemelor forestiere</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Derularea de acțiuni de împădurire inclusiv pe terenuri degradate, perdele forestiere la marginea drumurilor. <p>M.2.4. Reducerea impactului asupra mediului</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Derularea de acțiuni de conștientizare privind schimbările climatice
	<p>Obiectivul Specific 3. Managementul eficient al deșeurilor și promovarea tranziției către o economie circulară</p>	<p>M.3.1. Managementul integrat al deșeurilor în județul Brașov</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Implementarea proiectului “Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Brașov” derulat de către Consiliul Județean Brașov, alte investiții în infrastructura gestionării deșeurilor pentru zonele care nu fac parte din proiectul menționat anterior.▪ Creșterea numărului de puncte de colectare a deșeurilor. <p>M.3.2. Asigurarea igienizării zonelor cu multe deșeuri depozitate necontrolat</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Inventarierea zonelor cu multe deșeuri depozitate necontrolat și acțiuni de curățare a acestora (lângă râuri, parcări, zone frecventate de turiști, poteci, drumuri).▪ Montarea de camere video pentru supravegherea zonelor cu multe deșeuri depozitate necontrolat care au fost igienizate.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>M.3.3. Îmbunătățirea gradului de colectare selectivă și reciclare a deșeurilor</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Asigurarea infrastructurii pentru colectarea selectivă în localități (ex. ecoinsule, realizarea de centre de aport voluntar în comunele mai mari din județ).▪ Educarea și conștientizarea populației privind colectarea selectivă/reciclarea deșeurilor, inclusiv pentru implementarea compostării individuale în zonele de case din mediul rural/urban prin derularea de campanii de informare.▪ Acordarea de stimulente și/sau penalități în vederea unei colectări selective a deșeurilor de către populație. <p>M.3.4. Prevenirea sau reducerea cantității de deșeuri generate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Susținerea investițiilor în economia circulară.▪ Crearea de soluții de economie colaborativă.▪ Transformarea deșeurilor în resurse.▪ Crearea de lanțuri de valoare locală.▪ Încurajarea formării unei culturi de tip up cycling.▪ Încurajarea realizării de parteneriate cu companiile care generează deșeuri pentru implementarea unor proiecte de reducere a acestora.
	<p>Obiectivul Specific 4. Protecția naturii și conservarea biodiversității, asigurarea conectivității ecologice, remedierea siturilor</p>	<p>M.4.1. Sprijinirea măsurilor de conservare și protecție a biodiversității</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Implementarea planurilor de management în ariile protejate.▪ Evaluarea stărilor de conservare și implementarea măsurilor de conservare a speciilor și habitatelor.▪ Acțiuni de informare și conștientizare privind măsurile de conservare și protecție a biodiversității (inclusiv organizarea de evenimente, târguri pe aceste subiecte, program de educație introdus în școli etc.). <p>M.4.2. Asigurarea conectivității ecologice</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Acțiuni de lobby pentru actualizarea cadrului legislativ la nivel național și corelarea acestuia cu ghidul IUCN legat de conectivitatea ecologică.▪ Identificarea și managementul coridoarelor ecologice.▪ Luarea în considerare a coridoarelor ecologice la întocmirea PUG-urilor pentru UAT-urile din județul Brașov. <p>M.4.3. Facilitarea accesului organizațiilor cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor, formarea unui consorțiu de specialiști de mediu din județ</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Formarea unui consorțiu de specialiști de mediu din județ de la toate instituțiile cu experiență din domeniu. <p>M.4.4. Reabilitarea spațiilor degradate/abandonate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Ecologizarea spațiilor degradate/abandonate pentru a putea deveni reutilizabile, reabilitarea structurală și funcțională a acestora. <p>M.4.5. Protecția apelor și solurilor</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea calității cursurilor de apă.▪ Inventarierea surselor de poluare a apelor și luarea de măsuri pentru reducerea/eliminarea acestora.▪ Promovarea agriculturii ecologice
<p>II. Conectivitate durabilă și dezvoltare integrată a comunităților urbane & rurale.</p>	<p>Obiectivul Specific 1. Dezvoltarea infrastructurii de transport durabil și conectat direct la TEN-T</p>	<p>M.1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii majore de transport</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Finalizarea construcției și punerea în funcțiune a Aeroportului Internațional Brașov (Ghimbav).▪ Conectarea Brașovului la rețeaua TEN-T, prin construcția autostrăzilor: A3 Borș-Brașov (tronsonul Ploiești-Brașov); A13 Brașov- Bacău și Autostrada Brașov - Sibiu (tronsonul Brașov - Făgăraș).▪ Construcția Parcului logistic intermodal în proximitatea Aeroportului.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>M. 1.2. Fluidizarea circulației pe drumurile europene, naționale și județene</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Atragerea investițiilor pentru fluidizarea circulației pe drumurile europene, naționale și județene și realizarea traseelor ocolitoare pentru localitățile urbane: Săcele, Făgăraș, Râșnov, Ghimbav și Predeal, precum și comunele traversate și afectate de traficul de pe drumurile naționale.▪ Modernizarea drumurilor naționale și județene.▪ Realizarea perdelelor forestiere de protecție pe drumurile publice ce traversează județul Brașov. <p>M. 1.3. Modernizarea și reabilitarea căilor de circulație locale - să corespundă cerințelor actuale de trafic</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Modernizarea și reabilitarea drumurilor comunale și străzilor orășenești, inclusiv pentru transportul intermodal, precum și a străzilor din localitățile rurale. <p>M. 1.4. Creșterea siguranței rutiere pe drumurile publice din județ</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea siguranței infrastructurii și a mijloacelor de semnalizare orizontală și verticală.▪ Sensibilizarea populației pentru prevenirea accidentelor rutiere, prin îmbunătățirea siguranței traficului și reducerea numărului de accidente vehicul - animal sălbatic prin utilizarea sistemelor inteligente. <p>M 1.5. Modernizarea infrastructurii CFR ce traversează județul</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Construcția liniei de cale ferată Aeroport Ghimbav-Brașov și reabilitarea infrastructurii CFR.▪ Modernizarea infrastructurii CFR ce traversează județul Brașov.
	<p>Obiectiv Specific 2. Asigurarea accesului facil al cetățenilor județului la transport public durabil și sigur, la prețuri echitabile</p>	<p>M. 2.1. Extinderea transportului public de călători spre zonele urbane/ rurale și în interiorul acestora</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Asigurarea accesului la transport public de persoane la nivel local, județean și interjudețean.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Extinderea traseelor transportului metropolitan Brașov în localitățile din Zona Metropolitană Brașov (ZMB).▪ Inițierea procesului de creare a unor rute feroviare de transport metropolitan în ZMB. <p>M. 2.2. Îmbunătățirea generală a calității serviciilor transportului public de persoane - la nivel județean cu respectarea condițiilor de protecția mediului</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Modernizarea parcurilor de vehicule non-poluante. <p>M.2.3. Încurajarea utilizării transportului alternativ celui poluant</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Informarea și încurajarea populației pentru utilizarea transportului alternativ. <p>M. 2.4. Dezvoltarea infrastructurii județene de biciclete (Bike Net)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Construcția/extinderea/amenajarea pistelor de bicicletă în județul Brașov. <p>M. 2.5. Realizare spații de parcare în concordanță cu fluența traficului și a parcului auto</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Extinderea spațiilor de parcare în localitățile urbane/rurale, lângă stațiile de autobuz și stațiile gărilor/haltelor feroviare, obiective turistice.
	<p>Obiectiv Specific 3. Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate și echitabile pentru toți cetățenii județului Brașov</p>	<p>M 3.1 Sprijinirea dezvoltării integrate a comunităților rurale și urbane</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Actualizarea/elaborarea Strategiilor de dezvoltare locală, Strategiilor Integrate de dezvoltare Urbană a municipiilor și orașelor▪ Actualizare și digitalizare PATJ Brașov / PUG-lor / PUZ-lor▪ Elaborarea Planului de Amenajare Teritoriului (PAT) Zonei Metropolitane Brașov (ZMB)▪ Monitorizarea respectării legislației și reglementărilor tehnice din domeniul arhitectură, construcții și arhitecturală tradițională <p>M 3.2 Asigurarea condițiilor de locuire decente prin îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">• Construcția, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelelor de apă, sistemului de canalizare și epurare în județ▪ Facilitarea accesului populației județului Brașov la serviciile de alimentare cu gaze naturale și informarea despre beneficiile Programului național de racordare a populației la gaze▪ Extinderea rețelei și instalațiilor pentru distribuția energiei electrice▪ Extinderea și modernizarea rețelelor de iluminat public stradal în localitățile rurale și urbane• Regenerarea, extinderea, amenajarea, dotarea și întreținerea spațiilor publice urbane și rurale (parcuri, zone verzi, zone de odihnă/agrement/sport, spații publice din cartierele de blocuri).▪ Facilitarea dotării serviciilor de deservire/întreținere a spațiilor publice locale cu tehnică, utilaje și echipamente necesare. <p>M 3.3 Asigurarea securității în zonele urbane și rurale</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Consolidarea clădirilor, digurilor, terenurilor periculoase etc. pentru prevenirea riscurilor provocate de calamitățile naturale: seisme, alunecări de teren, inundații, alte accidente nocive prin educarea și responsabilizarea populației în situații de risc.▪ Facilitarea dezvoltării și dotării serviciilor pentru situații de urgență (profesioniste/ voluntare) cu tehnică, mijloace și echipamente de intervenție care să permită reducerea timpului de intervenție în caz de urgență.▪ Asigurarea ordinii și securității publice prin măsuri de dezvoltare a serviciilor de ordine publică, prin dotarea cu echipamente și sisteme de supraveghere a spațiilor publice din comunitățile urbane și rurale, inclusiv prin formarea angajaților serviciilor de ordine publică <p>privind utilizarea noilor tehnologii</p>
--	--	--

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p>Obiectiv Specific 4. Dezvoltarea comunităților urbane și rurale inteligente (SMART) prin digitalizare</p>	<p>M. 4.1. Creșterea calității și siguranței în funcționarea rețelelor de telefonie mobilă și internet la nivelul tuturor localităților din județul Brașov</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Consolidarea conectivității digitale, prin dezvoltarea rețelelor în bandă largă de foarte mare capacitate, prin utilizarea noilor tehnologii digitale care conduc la creșterea vitezei și a volumului de date.▪ Sprijin în asigurarea securității cibernetice pentru securizarea serviciilor digitale. <p>M. 4.2. Eficientizarea dezvoltării inteligente a orașelor (SMART City) și comunelor (SMART Village) prin intermediul soluțiilor digitale, a interacțiunilor dintre cetățeni, administrație publică și mediul de afaceri local</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Digitalizarea datelor spațiale la nivel urban/rural/județ prin intermediul soluțiilor GIS.▪ Facilitarea digitalizării serviciilor publice și private la nivel urban/rural/județ prin dezvoltarea infrastructurii hardware și software pentru asigurarea respectării legislației europene și a inter conectivității sistemelor informatice și a schimbului de date.▪ Consolidarea capacității administrative privind digitalizarea și operarea serviciilor digitale prin programe de instruire și informare.▪ Încurajarea utilizării soluțiilor digitale pentru a îmbunătăți viața locuitorilor din mediul urban și rural.
<p>III. Consolidarea și dezvoltarea economiei județene durabile și competitive</p>	<p>Obiectiv Specific 1. Dezvoltarea, extinderea și diversificarea infrastructurii de afaceri județene</p>	<p>M 1.1. Reactivarea suprafețelor economice abandonate în urma fostelor exploatare industriale prin adaptarea infrastructurii și a utilităților și respectarea reglementărilor de mediu</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Facilitarea procesului de tranziție justă pentru diversificarea economică a sectoarelor în declin cu respectarea reglementărilor de mediu și principiilor economiei circulare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Atragerea investițiilor pentru diversificarea economică a sectoarelor în declin cu respectarea reglementărilor de mediu și principiilor economiei circulare. <p>M 1.2. Sprijinirea dezvoltării și extinderii infrastructurii de afaceri din județ</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea, susținerea și promovarea de incubatoare de afaceri, parcuri industriale, parcuri tehnologice, centre de transfer tehnologic competitive și inovative.▪ Conectarea la utilități și căi de acces a locațiilor (parcuri industriale, zone industriale etc.) din județ, în special a locațiilor din zonele Făgăraș și Rupea.▪ Facilitarea diversificării infrastructurii de afaceri la nivel de județ corelată cu cererea regională prin încurajarea domeniilor care produc o valoare adăugată crescută și care creează bunăstare la nivel local (industria de soft-uri, IT etc).
	<p>Obiectiv Specific 2.</p> <p>Facilitarea creșterii competitivității mediului de afaceri din județ</p>	<p>M 2.1 Susținerea inițiativelor de afaceri inteligente și durabile</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Încurajarea strat-up-urilor și afacerilor inovative corelate cu nevoile regionale și internaționale pentru dezvoltarea economiei inteligente, potrivit domeniilor de specializare inteligentă în: Sectorul IT și industriile creative; Industria ușoară; Industria aerospațială; Industria auto și mecatronică; Sectorul agroalimentar; Sectorul medical și farmaceutic; Mediul construit sustenabil; Silvicultura, prelucrarea lemnului și industria mobilei.▪ Facilitarea creării lanțurilor valorice locale și dezvoltarea afacerilor conform cerințelor economiei circulare.▪ Sprijinirea IMM în atragerea investițiilor pentru digitalizarea și re tehnologizarea proceselor de producere.▪ Facilitarea accesului

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>întreprinzătorilor locali la programe de finanțare din fondurile naționale, UE și alte tipuri de instrumente financiare, inclusiv la credite accesibile necesare dezvoltării sectorului privat.</p> <p>M 2.2. Consolidarea și dezvoltarea structurilor asociative ale mediului de afaceri din județ</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Sprijinirea inițiativelor de creare a unor structuri noi cu reprezentativitate sectorială de tip cluster economic.▪ Facilitarea cooperării mediului de afaceri cu mediul academic, de cercetare, public și asociativ.▪ Sprijinirea inițiativelor de aderare la rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații, inclusiv pentru sinergii cu programe similare din alte State Membre/State Asociate etc.
	<p>Obiectiv Specific 3.</p> <p><i>Sprijinirea cercetării, a transferului de tehnologie și dezvoltarea rețelelor informaționale pentru afaceri</i></p>	<p>M 3.1 Dezvoltarea infrastructurii cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) în județul Brașov</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Facilitarea atragerii resurselor în modernizarea și dotarea infrastructurii CDI din cadrul entităților publice și private.▪ Facilitarea dezvoltării competențelor de cercetare inovare și transfer tehnologic la nivel de organizații de CDI și întreprinderi. <p>M 3.2 Susținerea colaborării dintre mediul de afaceri și cel academic pentru stimularea cercetării, dezvoltării și inovării în rândul IMM-uri-lor</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Încurajarea transferului tehnologic de la etapa de prototipuri la cea de producție
	<p>Obiectiv Specific 4.</p> <p><i>Promovarea și atragerea investițiilor în județul Brașov</i></p>	<p>M 4.1 Consolidarea poziției județului Brașov ca locație preferențială pentru mediul de afaceri</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea resurselor, serviciilor și produselor județului în rândul potențialilor investitori la nivel național și internațional.▪ Promovarea oportunităților de investiții/ a resurselor cu sprijinul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>Camerei de Comerț și Industrie (CCI), Camera Franceză de Comerț și Industrie în România, Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR), Asociația Europeană a Meșteșugurilor, Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Enterprise Europe Network (EEN) Romania, East European Trade România (EET), alte organizații de profil.</p> <p>M 4.2 Facilitarea relaționării între mediul de afaceri brașovean și investitori străini</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea accesului la informații și contacte de afaceri internaționale pentru companiile din județ.▪ Sprijinirea dezvoltării parteneriatelor Public-Privat în toate sectoarele economiei județului.▪ Crearea unui consiliu consultativ cu implicarea investitorilor /reprezentanților investitorilor străini.
	<p>Obiectiv Specific 5. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar</p>	<p>M 5.1 Sprijinirea sectorului agroalimentar</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Facilitarea accelerării înregistrării sistematice a tuturor terenurilor agricole.▪ Facilitarea dezvoltării afacerilor în zonele rurale.▪ Susținerea cooperativelor, a grupurilor de producători, pentru creșterea competitivității.▪ Dezvoltarea de parteneriate pentru inovare și digitalizare, creare de baze de cunoștințe și de noi metode în agricultură.▪ Facilitarea dezvoltării producției bio și ecologice tradiționale prin exploatarea potențialului natural și comercializarea produselor naturale de calitate superioară certificată.▪ Încurajarea dezvoltării culturilor energetice și resurselor de bio-masă în zonele rurale.▪ Refacerea sistemelor de irigații cu respectarea normelor de dezvoltare durabilă și protejarea resurselor de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>ape subterane.</p> <ul style="list-style-type: none">▪Susținerea activităților de prelucrare a produselor agricole și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor. <p>M 5.2 Dezvoltarea sectorului zootehnic</p> <ul style="list-style-type: none">▪Susținerea și dezvoltarea activităților pentru creșterea animalelor în special în zona de nord a județului și în zona Făgăraș folosind material genetic de calitate.▪ Refacerea pajiștilor și a pășunilor comunale cu asigurarea defrișărilor periodice și a lucrărilor de îmbunătățiri funciare; asigurarea încărcării optime a pășunilor cu animale pentru menținerea calității pășunilor.▪Sprijinirea omologării și promovării produselor agroalimentare cu specific local. <p>M 5.3 Conservarea și dezvoltarea resurselor forestiere în vederea ameliorării condițiilor de mediu și de viață</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea suprafeței acoperite cu păduri în situațiile în care acestea sunt importante pentru asigurarea condițiilor de mediu și de viață.▪ Extinderea suprafeței pădurilor în special pe terenuri degradate preluate impropriei culturilor agricole.
	<p>Obiectiv Specific 5.</p> <p>Consolidarea forței de muncă competitive și îmbunătățirea accesului la locuri de muncă decente</p>	<p>M. 6.1. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii</p> <ul style="list-style-type: none">▪Sprijinirea și promovarea învățământului dual, profesional, universitar și formarea profesională continuă a forței de muncă▪ Asigurarea stagiilor de practică ale studenților pe termen lung în unitățile de producție brașovene▪ Formarea profesională continuă a forței de muncă. <p>M. 6.2. Facilitarea participării active a forței de muncă pe piața muncii</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea ocupării în rândul tinerilor.▪ Facilitarea participării pe piața muncii a persoanelor în vârstă.▪ Încurajarea participării femeilor pe piața muncii, inclusiv prin măsuri suport de reconciliere a vieții profesionale cu cea de familie.▪ Facilitarea participării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin dezvoltarea de măsuri care să combine suportul social cu activarea. <p>M 6.3 Integrarea pe piața muncii a lucrătorilor defavorizați</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea economiei sociale.
<p>IV. Dezvoltarea unui turism sustenabil și atractiv pentru turiști și locuitorii săi</p>	<p>Obiectiv Specific 1.</p> <p>Facilitarea creării cadrului pentru realizarea managementului și marketingului turistic</p>	<p>M 1.1 Încurajarea înființării unor organizații de management al destinației reprezentative la nivel județean și local/zonal cu rol în administrare, protejare, informare și valorificare turistică sustenabilă, cu o atenție sporită pentru o coordonare a acestora și evitarea suprapunerii de teritorii</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Înființarea de organizații de management al destinației la nivelul județului Brașov▪ Realizarea unei analize care să pună județul Brașovul în context regional și național▪ Evaluarea și catalogarea corectă și unitară a calității serviciilor turistice la nivelul județului <p>M 1.2 Întărirea capacității administrației de a colecta, accesa și dispune rapid de date relevante în domeniul turismului pentru a crește gradul de informare și capacitatea de a acționa și a lua decizii informate în domeniul turismului</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Arhivarea datelor din turism existente la nivelul județului într-o variantă digitală, vectorizată și georeferențiată în vederea creării sistemului GIS și implementarea directivei UE “Directiva Inspire”▪ Implementarea Conceptului MIPS (material intensity per service unit) la nivelul evaluărilor și criteriilor de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

dezvoltare turistică la nivelul județului Brașov

- Implementarea conceptului de Turism 4.0, prin încurajarea utilizării seturilor de date de mari dimensiuni (big data) și a datelor provenite din surse neconvenționale ce pot fi utilizate în procesul decizional atât în sectorul public, cât și în cel privat
- Elaborarea unui regulament privind marcarea, omologarea, marketingul și managementul traseelor turistice la nivelul județului pentru activitatea pedestră și cicloturistică

M 1.3 Realizarea și implementarea unei strategii de marketing a Județului Brașov în domeniul turismului

- Crearea și implementarea unui model de taxare/turist pentru asigurarea unui buget propriu de investiții pentru susținerea proiectelor propuse prin strategia județeană de dezvoltare turistică sustenabilă
- Realizarea unei strategii de marketing și promovare a turismului județean
- Evaluarea periodică a gradului de satisfacție a turiștilor în raport cu serviciile și produsele turistice existente la nivelul județului Brașov
- Crearea unei oferte turistice cu specific local în conformitate cu principiile de protecție a mediului și de conservarea a capitalului cultural al județului competitivă
- Dezvoltarea de planuri de management al vizitatorilor, care să includă strategii eficiente de sustenabilitate și management

M 1.4 Crearea cadrului de cooperare inter-instituțională pentru creșterea numărului de parteneriate în domeniul turismului și ecoturismului, la nivel local, regional și național

- Reglementarea cadrului de cooperare în domeniul turismului de către autoritățile locale și județene care au atribuții în domeniul turismului
- Încurajarea dezvoltării de parteneriate pentru dezvoltare și

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

promovare turistică

- Formarea de clustere între diferitele industrii din sectorul turismului cu scopul de a diversifica produsele turistice regionale și de a prelungi sezonul turistic
- Diversificarea ofertelor turistice în parteneriat cu agențiile de turism și tur-operatori de incoming

M 1.5 Crearea unei rețele eficiente de centre de informare turistică (CIT-uri), atât prin dezvoltarea unora noi, dar și prin modernizarea celor deja existente la nivelul județului Brașov, conferindu-le rolul de promotor activ în domeniul turismului și sprijinindu-le să răspundă cât mai coerent la nevoile complexe ale turiștilor

- Crearea cadrului necesar la nivelul județului pentru dispecerizarea preluării grupurilor de turiști
- Interconectarea CIT-urilor de la nivelul județului
- Sprijinirea funcționării și dotării cu echipamente și materiale utile, îmbunătățirea competențelor angajaților CITurilor, precum și extinderea programului de funcționare a CIT-urilor și în weekend sau dezvoltarea de parteneriate public-private pentru suplinirea funcționării lor

M 1.6 Creșterea gradului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a valorilor naturale, istorice și culturale, precum și crearea de acțiuni de educare la nivelul membrilor comunităților locale, a autorităților locale și a vizitatorilor /turiștilor, dar și a oportunităților de punere în valoare a acestora într-o manieră sustenabilă

- Stimularea dezvoltării turismului responsabil prin elaborarea și promovarea unui cod de conduită pentru practicarea unui turism responsabil, în general, creat de autoritățile și operatorii turistici și prin crearea de parteneriate cu școlile pentru educarea copiilor și tinerilor în vederea practicării activităților turistice și pentru

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>conștientizarea valorii turismului județean prin diverse activități</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea de programe centrate pe creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a valorilor naturale și culturale în rândul angajaților administrațiilor publice locale, a ONG-urilor, instituțiilor de învățământ, altor instituții și organizații cu activitate în turism▪ Participarea reprezentanților CJBV la întâlniri cu diverse asociații zonale a căror activitate contribuie și la dezvoltarea turismului
	<p>Obiectiv Specific 2.</p> <p>Consolidarea infrastructurii de turism</p>	<p>M 2.1 Crearea condițiilor pentru o mobilitate durabilă pentru îmbunătățirea condițiilor de acces al turiștilor către destinațiile turistice și pentru interconectarea obiectivelor turistice naturale, istorice sau culturale</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Crearea de planuri de mobilitate ușoară la nivelul județului și dezvoltarea infrastructurii ușoare de vizitare, plimbare și relaxare accesibilă atât turiștilor, cât și localnicilor, familiilor și persoanelor cu dizabilități.▪ Reabilitarea/ modernizarea căilor de acces spre obiectivele turistice - infrastructura rutieră - drumuri, parcuri.▪ Dezvoltarea de piste și de rețele de piste de biciclete și a infrastructurii specifice (depozitare, reparare, închiriere, etc.) pentru cicliști în zonele rurale și montane.▪ Identificarea unor metode alternative pentru transportul turistic durabil în interiorul și către destinațiile turistice.▪ Crearea, reabilitarea și extinderea infrastructurii de turism pentru petrecerea timpului liber (agrement) și a utilităților aferente.▪ Realizarea la Brașov a unui centru de expoziții și conferințe de nivel internațional care să permită organizarea de evenimente de mare amploare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

M 2.2 Dezvoltarea de infrastructuri la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice

- Asigurarea de către autoritățile locale/operatorii economici privați a unor investiții în infrastructura complementară din jurul obiectivelor turistice.
- Dezvoltarea și modernizarea bazelor și adăposturilor Salvamont.
- Amenajarea de zone de relaxare ad-hoc.

M 2.3 Dezvoltarea/modernizarea infrastructurilor de cazare pentru a spori calitatea serviciilor oferite

- Modernizarea structurilor învechite de primire turistică în vederea asigurării unui confort sporit și construirea de noi unități în zonele turistice ce au în prezent o capacitate de cazare insuficientă.
- Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice pentru tineret și reabilitarea spațiilor cu destinație culturală.
- Stimularea proprietarilor de structuri de cazare privată din zonele în care nu este declarată capacitatea reală de cazare, de a obține autorizarea acestora.

M 2.4 Dezvoltarea sustenabilă și consolidarea infrastructurii turistice din zona colinară și din zona montană înaltă

- Valorificarea potențialului turistic montan.
- Crearea unui cadru legislativ favorabil dezvoltării facile de infrastructură de vizitare și interpretare a turismului concomitent cu limitarea accesului turiștilor de masă care distrug fauna și flora montană.
- Îmbunătățirea serviciilor oferite în ariile naturale protejate.
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică
- Valorificarea condițiilor de mediu specifice zonei montane și a produselor comunităților locale.
- Crearea de zone de liniște ca

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p style="text-align: center;">Obiectiv Specific 3.</p> <p style="text-align: center;">Creșterea gradului de sustenabilitate în turism</p>	<p>obiective de atracție turistică.</p> <p>M 3.1 Informarea corectă și încurajarea operatorilor de turism și a celorlalți stakeholderi din domeniu să participe activ la conservarea și gestionarea durabilă a mediului ca modalitate de asigurare a unui turism sustenabil</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Realizarea de campanii de conștientizare a turiștilor pentru diminuarea amprenteii de carbon, cu privire la importanța prezervării mediului înconjurător astfel încât să sporească respectul pentru mediul natural și cultural, pentru trecerea de la volum la valoare, calitate vs cantitate.▪ Realizarea de acțiuni de protecția mediului și dezvoltare durabilă la nivelul destinațiilor ecoturistice sau cu potențial ecoturistic.▪ Întocmirea unei liste georeferențiate “oficiale” a obiectivelor de turism sustenabil la nivelul județului, atât naturale cât și culturale.▪ Atragerea de voluntari care să monitorizeze prezervarea parcurilor/ariilor naturale protejate prin întărirea rolului pe care acestea îl joacă la nivel local din punct de vedere turistic. <p>M 3.2 Promovarea, susținerea și certificarea turismului sustenabil care produce locuri de muncă promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectarea tradițiilor și mediului și protejează patrimoniul cultural, identitatea culturală și profesiile tradiționale alături de promovarea cooperării interculturale și toleranței</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea de produse și servicii ecoturistice.▪ Identificarea și sprijinirea inițiativelor în turism, inclusiv dezvoltarea de clustere privind experiențele autentice din Carpați care să promoveze produse și servicii turistice sustenabile.
--	--	--

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ implementarea unui sistem de certificare a destinațiilor și a celor ce adoptă practici de turism durabil. ▪ Sprijinirea cu prioritate a unor proiecte de dezvoltare microturistică din zonele mai puțin accesibile, cu impact pozitiv asupra dezvoltării comunităților locale și cu efecte minime asupra mediului. ▪ Stabilirea unor subvenții sau măsuri de sprijinire a afacerilor locale în turismul sustenabil și de dezvoltare a unor produse turistice sustenabile. <p>M 3.3 Valorificarea sustenabilă a potențialului natural</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Includerea monumentelor istorice și a peisajelor cultural-naturale în traseele realizate de agențiile de turism. ▪ Finanțarea și dezvoltarea de destinații noi la nivelul județului Brașov. ▪ Adaptarea turismului la noile dezvoltări dinamice valorificând mai bine tehnologiile IT și digitale. ▪ Diversificarea serviciilor și produselor turistice cu implicarea autorităților publice și a OMD-urilor
	<p>Obiectiv Specific 4.</p> <p><i>Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman și adaptarea calificărilor la noile tendințe de pe piața muncii</i></p>	<p>M 4.1 Dezvoltarea abilităților personalului din domeniul turismului atât la nivel de execuție, cât și la nivel de conducere</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Participarea la cursuri de formare profesională. ▪ Crearea de parteneriate cu furnizorii de educație. ▪ Formarea de manageri de destinație.
<p>V. <i>Dezvoltarea sustenabilă integrată și unitară a culturii brașovene prin respectarea moștenirii trecutului și asigurarea de investiții permanente</i></p>	<p>Obiectiv Specific 1.</p> <p><i>Îmbunătățirea accesului publicului la conținutul cultural oferit de operatorii culturali din județul Brașov</i></p>	<p>M.1.1. Dezvoltarea audienței publicului prin dezvoltarea unor instrumente/măsuri/programe de educare culturală a populației din mediul urban și rural în vederea creșterii apetitului pentru cultură și conștientizării importanței culturii în viața comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Transfer de bune practici între operatorii culturali privați și publici. ▪ Promovarea cunoașterii identității și a patrimoniului cultural material și imaterial.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p><i>în inițiativele culturale și artistice de calitate oferite locuitorilor și turiștilor</i></p>		<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea de proiecte pilot de alfabetizare digitală a populației pentru a încuraja accesul la oferta culturală.▪ Proiecte menite să aducă publicului, prin platforme și modalități de comunicare (cu precădere din domeniul noilor tehnologii), poveștile și tradițiile locale și aspirațiile creative ale tinerilor ș.a.).▪ Promovarea și sprijinirea educației culturale a reprezentanților mass-mediei locale.▪ Creșterea interesului pentru perpetuarea tradițiilor culturale în special în mediul rural de către operatorii culturali individual sau în parteneriat.▪ Acțiuni de atragere de voluntari, mediatori, educatori și facilitatori culturali în comunitate și implicarea lor pentru atragerea de noi categorii de public. <p>M 1.2. Extinderea, modernizarea, restaurarea și renovarea infrastructurii de patrimoniu cultural material</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Stabilirea monumentelor istorice care intră cu prioritate în programul de restaurare pe baza unor criterii clare și alocarea de fonduri pentru restaurarea obiectivelor de patrimoniu cultural din mediul urban și rural.▪ Reconversia culturală a unor zone din cartierele urbane ale municipiului Brașov și din centrul altor localități urbane și rurale cu potențial de dezvoltare culturală în cartiere creative, centre culturale etc.▪ Asigurarea de condiții și facilități egale pentru toate categoriile de deținători și indiferent de regimul de utilizare în vederea protejării, întreținerii, conservării și restaurării bunurilor patrimoniului cultural.▪ Reglementarea juridică a statutului de co-proprietar al monumentului istoric.▪ Crearea cadrului instituțional de către autorități în care proprietarii
---	--	---

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

obiectivelor istorice și culturale să colaboreze cu administrațiile locale și centrale, cu instituțiile de cultură, cu universități de profil și cu ONG-uri pentru atragerea fondurilor necesare reabilitării, restaurării și managementul necesar introducerii acestor monumente în circuit turistic și asigurarea accesului comunității locale și turiștilor la patrimoniul cultural din localitate.

- Asigurarea accesibilității fizice pentru toți consumatorii de produse culturale în spațiile nou amenajate sau în spațiile neconvenționale ce vor găzdui evenimente culturale.

M 1.3. Dezvoltarea infrastructurii pentru valorificarea patrimoniului cultural imaterial/intangibil

- Dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum cultural de proximitate.
- Realizarea, modernizarea și exploatarea de rețele și circuite cultural-turistice care promovează patrimoniul cultural material și imaterial și care să asigure accesu publicului la monumentele istorice și la obiceiurile/tradițiile locale.
- Introducerea noilor tehnologii ale comunicațiilor (digitalizare) în crearea de conținuturi culturale.
- Obținerea acreditării UNESCO pentru unele obiective sau produse culturale.
- Creșterea finanțării, inclusiv prin atragerea de fonduri nerambursabile, pentru realizarea de investiții pentru dezvoltarea de noi centre culturale, inclusiv puncte muzeale, produse, servicii și evenimente culturale în mediul urban și rural.
- Crearea unui departament specializat descentralizat pentru atragerea de finanțări pentru proiecte culturale.

M.1.4.Dezvoltarea unui mediu favorabil pentru libertatea de exprimare prin susținerea tuturor formelor culturale în mediul urban și rural

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizarea de către IMM-uri sau ONG-uri de târguri, festivaluri culturale de artă și alte evenimente de anvergură. ▪ Dezvoltare de proiecte pentru punerea în valoare și promovarea multiculturalității județului valorificarea obiceiurilor tradiționale specifice diverselor etnii, punând accent pe cele cu caracter de unicitate. ▪ Acordarea de burse sau stimulente artiștilor pentru a-i încuraja să expună sau să performeze în mediul rural sau în orașe mici (turnee/manifestări artistice itinerante). ▪ Stimularea consumului cultural în spații tradiționale culturale și în spații alternative prin diversificarea ofertei de activități culturale atât pentru localnici, cât și pentru turiști.
	<p>Obiectiv Specific 2.</p> <p>Dezvoltarea antreprenoriatului cultural creativ la nivelul județului Brașov</p>	<p>M 2.1 Susținerea și promovarea economiei creative prin valorificarea economică a resurselor culturale și creative</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Susținerea start-up-urilor înființate și dezvoltate în domeniul SCC.
	<p>Obiectiv Specific 3.</p> <p>Diversificarea strategiilor de marketing și de promovare culturală</p>	<p>M 3.1. Modernizarea serviciilor de promovare și informare privind oferta culturală județeană prin utilizarea noilor tehnologii pentru sporirea accesului publicului la conținutul cultural</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea unui calendar anual de evenimente la nivelul județului Brașov diseminat prin diverse mijloace de comunicare. ▪ Derularea unor campanii de informare (inclusiv în mediul on-line și prin rețelele de socializare) centrate pe obiectivele culturale mai puțin cunoscute de public. <p>M 3.2. Derularea de acțiuni care să contribuie la îmbunătățirea situației culturii afectată de pandemia Covid 19</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informarea publicului despre evenimentele culturale transmise online, modalitățile de participare etc.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p>Obiectiv Specific 4.</p> <p>Dezvoltarea resurselor umane din domeniul cultural</p>	<p>M 4.1. Întărirea capacității instituționale culturale publice și private prin profesionalizarea angajaților și îmbunătățirea performanței managementului</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Atragerea de persoane calificate și motivate să dezvolte servicii culturale în mediul rural.
<p>VI. Dezvoltarea capitalului uman din județul Brașov prin îmbunătățirea accesului la servicii de educație, de sănătate și de asistență socială de calitate pentru toți locuitorii săi.</p>	<p>Obiectiv Specific 1.</p> <p>Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate în educație prin îmbunătățirea infrastructurii și dotărilor, utilizarea inovației și a noilor tehnologii</p>	<p>M.1.1. Dezvoltarea infrastructurii din învățământul antreprenorial și preuniversitar</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Construcția de creșe atât în mediul urban, cât și în cel rural în vederea asigurării accesului la educație timpurie a tuturor copiilor cu vârsta între 0 și 3 ani, în județul Brașov.▪ Renovarea / reabilitarea școlilor și grădinițelor din mediul rural.▪ Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sportive la nivelul instituțiilor de învățământ și facilitarea practicării sporturilor individuale și de echipă. <p>M.1.2. Îmbunătățirea dotărilor, utilizarea inovației și a noilor tehnologii</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dotarea creșelor și grădinițelor cu materiale didactice și mobilier accesibil▪ Dotarea școlilor și liceelor cu mobilier, echipamente IT și echipamente moderne pentru laboratoare /centre de științe integrate.▪ Dotarea bibliotecilor școlilor și oferirea de acces online gratuit pentru cadrele didactice și elevii la biblioteci virtuale cu materiale actuale.▪ Crearea centrelor școlare inovative pentru dezvoltarea competențelor profesionale și educaționale ale elevilor, cu accent pe specializare inteligentă.▪ Identificarea comunităților unde elevii nu au avut acces la internet pentru acces la școala online și rezolvarea conectivității.▪ Crearea infrastructurii pentru hotspot-uri în spațiile publice din comunitățile vulnerabile în vederea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>asigurării conectivității elevilor 24/7, în colaborare cu autoritățile locale, cu parteneri din sectorul privat și societatea civilă.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Crearea unor laboratoare itinerante pentru dezvoltarea competențelor profesionale și educaționale ale elevilor, cu accent pe specializarea inteligentă, inclusiv în comunitățile defavorizate.
	<p>Obiectiv Specific 2.</p> <p><i>Creșterea capitalului uman și capitalului relațional în sistemul de educație din județul Brașov</i></p>	<p>M.2.1. Dezvoltarea capitalului uman din învățământul brașovean</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Formarea periodică a cadrelor didactice, atât în ceea ce privește abordarea elevilor în cadrul orelor online, cât și în ceea ce privește utilizarea echipamentelor IT și a soft-urilor educaționale actuale. <p>M.2.2. Dezvoltarea capitalului relațional în învățământul brașovean</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Intensificarea colaborării între instituțiile de învățământ, UAT-uri și agenții economici în vederea creșterii numărului de locuri în învățământul profesional și tehnic de tip dual, în vederea asigurării unui pachet atractiv și a informării elevilor cu privire la oportunitățile oferite de absolvirea liceelor tehnologice și școlilor profesionale.
	<p>Obiectiv Specific 3.</p> <p><i>Asigurarea unui sistem de educație echitabil și incluziv prin furnizarea de măsuri integrate elevilor care fac parte din grupuri vulnerabile</i></p>	<p>M.3.1. Încurajarea copiilor din medii defavorizate de a participa activ la educația obligatorie</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Realizarea de campanii periodice și măsuri de încurajare pentru înscrierea copiilor la grădiniță începând de la o vârstă cât mai mică, în special în beneficiul familiilor cu capital material, social, educațional limitat.▪ Generalizarea programului "școală după școală" și subvenționarea meselor pentru elevii din medii defavorizate, măsură ce va contribui și la reducerea ratei de abandon școlar.▪ Promovarea de programe de furnizare de servicii sociale integrate (atât din perspectiva susținerii școlare a elevului, dar și din perspectiva susținerii integrării

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>economice a familiei, a sănătății copilului, a condițiilor de locuire).</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Acordarea unui sprijin suplimentar școlilor din zonele defavorizate sau care au un număr mare de elevi care vin din medii defavorizate.▪ Realizarea de parteneriate public-private pentru sprijinirea activităților de învățare nonformală.▪ Furnizarea unei game largi de activități extracurriculare și extrașcolare accesibile - de exemplu, activități interculturale, în sfera sportivă, artistică, a voluntariatului sau a activităților pentru tineret.▪ Oferirea voucherelor pentru internet pentru elevii din familii vulnerabile. <p>M.3.2 Susținerea școlilor cu pondere mare a elevilor din medii defavorizate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Sprijin pentru profesorii cu abilități reduse: coaching/mentoring, cursuri de prevenire și combatere a discriminării și bullyingului.▪ Alocarea echitabilă a resurselor pentru școli în funcție de riscul educațional.▪ Recunoașterea meritelor și compensarea eforturilor pentru personalul unităților de învățământ care funcționează în comunități dezavantajate.▪ Asistență tehnică pentru școlile care funcționează în zone dezavantajate în vederea accesării fondurilor nerambursabile.
	<p>Obiectiv Specific 4.</p> <p>Creșterea participării la învățare pe tot parcursul vieții</p>	<p>M.4.1. Crearea mediului favorabil pentru formarea continuă</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea de hub-uri educaționale sub forma centrelor comunitare de învățare permanentă, care să funcționeze la nivel local, cu precădere în zonele defavorizate, și care să ofere un portofoliu variat de programe de formare și validare de competențe digitale, pe categorii de beneficiari și niveluri de competență digitală.▪ Dezvoltarea unei platforme online de învățare pe tot parcursul vieții, în

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p style="text-align: center;">Obiectiv Specific 5.</p> <p style="text-align: center;">Încurajarea dezvoltării sportului brașovean, atât la nivel de performanță, cât și la nivel de sport de masă prin acțiuni integrate și complementare adresate populației și stockholderi-lor locali</p>	<p>parteneriat public-privat, pentru dezvoltarea abilităților și competențelor necesare pe piața locală a forței de muncă.</p> <p>M 5.1. Creșterea numărului de participanți și facilitarea accesului acestora la programe sportive</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Monitorizarea tendințelor consumatorilor de sport, a factorilor care motivează și a celor care limitează implicarea în activitățile fizice.▪ Lărgirea oportunităților de practicare a sportului ca modalitate de petrecere a timpului liber cu dezvoltarea unor programe extrașcolare de sport, cu obiective care aparțin educației civice și sociale: sport individual - sport de echipă. sport și ecologie, turism scolar.▪ Informarea și conștientizarea autorităților locale asupra avantajelor pe care le pot obține, pentru comunitățile pe care le coordonează, din dezvoltarea sportului pentru toți.▪ Facilitarea accesului tuturor categoriilor sociale la bazele sportive.▪ Modernizarea infrastructurii sportive urbane și rurale, prin implicarea directă a administrației publice locale în dezvoltarea bazei materiale, precum și a infrastructurii sportive.<ul style="list-style-type: none">▪ Construirea de noi baze sportive astfel încât să răspundă nevoilor populației în ansamblu.▪ Crearea sau adaptarea unor spații destinate desfășurării de activități fizice pentru categorii speciale de populație, plecând de la nevoile specifice acestora.▪ Dezvoltarea și amenajarea unor centre polisportive la nivel local, pentru practicarea sportului pentru toți. <p>M 5.2. Dezvoltarea sistemului de selecție și identificare a elementelor cu potențial bio-psiho-motric pentru performanță</p>
--	---	---

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea centrelor de pregătire sportivă cu atribuții în identificarea talentelor și facilitarea pentru pregătirea juniorilor mici pentru dezvoltarea capacității competitive.▪ Investiții în ramurile sportive și intensificarea activităților de sponsorizare.
	<p>Obiectiv Specific 6.</p> <p><i>Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile</i></p>	<p>M.6.1 Modernizarea, dezvoltarea și dotarea unităților sanitare</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Construcția și dotarea Spitalului Clinic Regional, inclusiv construcția unui Heliport.▪ Modernizarea, extinderea și eficientizarea energetică a clădirilor unităților sanitare din județul Brașov.▪ Dotarea cu echipamente și aparatură medicală de înaltă performanță a unităților sanitare din județul Brașov. <p>M. 6.2 Asigurarea accesului populației la servicii sanitare diversificate și de calitate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de urgență prin consolidarea sistemului integrat de urgență.▪ Creșterea accesului la servicii de calitate de recuperare, paliative și de îngrijiri pe termen lung.▪ Crearea de rețele de furnizori de asistență medicală la nivel local, județean și regional.▪ Constituirea unui Centru de sănătate mintală pentru pacienții cu demențe.▪ Înființarea Centrului Regional de Fibroză chistică (mucoviscidoză) pentru adulți.▪ Dezvoltarea serviciilor de asistență comunitară, integrate și comprehensive. <p>M.6.3 Creșterea performanței sistemului județean de sănătate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Reorganizarea unităților sanitare din județ prin fuzionarea Spitalului de Pneumoftiziologie cu Spitalul de Boli Infecțioase.▪ Asigurarea unui management eficient al resurselor și eficiență economică în serviciile de sănătate.▪ Promovarea și asigurarea formării

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>profesionale pentru personalul medical din domeniul sanitar.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea și asigurarea de resursă umană înalt calificată prin colaborare cu programele de studii ale Facultății de Medicină.▪ Reclasificarea Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie ”Dr. I.A. Sbârcea” Brașov de la spital II M la nivel de Institut Clinic și de Cercetare a Sănătății Mamei și Copilului.▪ Transformarea Camerei de Gardă existente la nivelul Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie ”Dr. I.A. Sbârcea” Brașov în compartiment Primiri Urgențe (CPU).▪ Transformarea Camerei de Gardă existente la nivelul Spitalului Clinic de Pneumoftiziologie și Boli infecțioase Brașov în Compartiment Primire Urgențe (CPU). <p>M. 6.4. Digitalizarea serviciilor și activităților medicale și implementarea soluțiilor SMART în activitatea medicală</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Asigurarea standardizării și interoperabilității în sectorul informatic din unitățile sanitare.▪ Creșterea accesului la servicii de sănătate prin utilizarea serviciilor de consultații la distanță și de telemedicină, inclusiv pentru serviciile conexe actului medical furnizate de psiholog și logoped.▪ Implementarea unui sistem unitar de telemedicină la nivel prespitalicesc și la nivel interspitalicesc pentru efectuarea consulturilor interdisciplinare.
	<p>Obiectiv Specific 7.</p> <p>Îmbunătățirea stării de sănătate a locuitorilor județului Brașov</p>	<p>M. 7.1 Promovarea unui stil de viață sănătos - educație pentru sănătate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Crearea parteneriatelor locale pentru sprijinirea asistenței medicale, asistenței stomatologice.▪ Crearea parteneriatelor locale pentru promovarea modului sănătos de viață și pentru organizarea campaniilor de informare a populației pentru prevenția bolilor. <p>M. 7.2 Supravegherea stării de sănătate a populației</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<ul style="list-style-type: none">▪ Monitorizarea factorilor determinați din mediul de viață și muncăSupravegherea apei potabile distribuite în sistem centralizat:▪ Crearea platformei unice de colectare a datelor privind starea de sănătate a populației județului Brașov.▪ Realizarea Anchetei stării de sănătate a populației județului Brașov. <p>M. 7.3 Prevenirea și combaterea bolilor</p> <ul style="list-style-type: none">- Caravane mobile de informare-educare- comunicare a populației și activități de prevenție prin controale medicale gratuite, cu precădere în zonele rurale
	<p style="text-align: center;">Obiectiv Specific 8.</p> <p style="text-align: center;">Dezvoltarea de servicii sociale, integrate, orientate spre promovarea unui trai independent în comunitate</p>	<p>M.8.1. Corelarea serviciilor sociale cu nevoile grupurilor vulnerabile pentru creșterea gradului de satisfacere a nevoii de servicii sociale</p> <p>A 8.1.1. Sprijinirea dezvoltării sistemului județean de servicii sociale prin înființarea de noi servicii sociale pentru a răspunde nevoilor neacoperite.</p> <p>A 8.1.2. Sprijinirea dezvoltării sistemului județean de servicii sociale prin dezvoltarea și/sau extinderea serviciilor sociale existente prin:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea calității serviciilor din sistemul de protecție a copilului prin dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare;▪ Creșterea calității serviciilor pentru copii cu comportament deviant/delicvent;▪ Creșterea calității serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;▪ Facilitarea utilizării tuturor instituțiilor publice cu mijloace moderne care să asigure accesul persoanelor cu handicap locomotor în instituție;▪ Combaterea riscului de excludere socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale în comunitate pentru persoane cu dizabilități necesare pentru o viață

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

independentă, precum și creșterea numărului și a calității serviciilor sociale destinate copiilor cu dizabilități (inclusiv mintale);

- Dezvoltarea serviciilor sociale destinate cu precădere persoanelor vârstnice singure sau dependente care au ca obiectiv asigurarea îmbătrânirii active și egalitatea de șanse;
- Dezvoltarea unui sistem eficient în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice;
- Dezvoltarea unui sistem eficient în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului de trafic de persoane;
- Dezvoltarea serviciilor sociale destinate altor categorii de grupuri vulnerabile (persoane care au fost private de libertate, persoane dependente de alcool, droguri, substanțe, migrantți, refugiați etc.);
- Intervenție comunitară menită să reducă riscul de sărăcie și gradul de marginalizare prin creșterea gradului de incluziune socială a comunităților marginalizate și a persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială;
- Eliminarea discriminării grupurilor vulnerabile de către autorități pentru scăderea nivelului de prejudecată al reprezentanților și personalului din instituțiile publice față de grupuri vulnerabile;
- Diminuarea prejudecăților populației față de grupurile vulnerabile prin creșterea gradului de informare, demararea de campanii publice cu scopul creșterii nivelului de informare privind importanța serviciilor sociale la nivel local și a problemelor structurale care cauzează sărăcie sau excluziune.

M.8.2. Creșterea accesului beneficiarilor la servicii sociale integrate

A 8.2.1. Creșterea sustenabilă a finanțării serviciilor sociale prin asigurarea finanțării de către UAT-uri.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		<p>A 8.2.2. Creșterea sustenabilă a finanțării serviciilor sociale prin atragerea fondurilor cu finanțare europeană pentru dezvoltarea serviciilor sociale.</p> <p>M.8.3. Accelerarea tranziției de la servicii de îngrijire rezidențiale la servicii comunitare</p> <p>A 8.3.1. Acțiuni necesare pentru prevenirea (re)instituționalizării copilului:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Închiderea tuturor centrelor de plasament destinate copiilor separați temporar sau definitiv de familie;▪ Continuarea dezvoltării serviciilor de tip familial pentru sistemul de protecție specială a copilului;▪ Dezvoltarea rețelei AMP;▪ Dezvoltarea rețelei de persoane/familii de plasament. <p>A 8.3.2. Acțiuni necesare pentru prevenirea (re)instituționalizării adulților cu dizabilități:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea serviciilor de tip familial pentru adulții cu dizabilități;▪ Dezvoltarea serviciilor specifice asigurate pentru nevoile adulților cu dizabilități;▪ Acțiuni pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă ale adulților cu dizabilități, în limitele abilităților personale, într-un mediu cât mai apropiat de mediul familial, în condiții de siguranță și accesibilitate.
--	--	--

Sursa: Prelucrare a autorului, informații cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2030

1.3. Contextul local de dezvoltare durabilă, inclusiv contextul de dezvoltare durabilă în cadrul GAL. Strategia anterioară de dezvoltare a Comunei Hărman

La finalul anului 2010, a fost înființată Asociația Ținutul Bârsei, care reunește în rândul membrilor săi atât organizații publice cât și private din comune învecinate. Localitățile ce fac parte din Ținutul Bârsei sunt: Hărman, Sânpetru, Bod, Hălchiu, Feldioara, Crizbav, Dumbrăvița, Cristian, Vulcan, Șinca, Poiana Mărului, Hăghig, Vâlcele și orașul Ghimbav.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Strategia de Dezvoltare Locală a Teritoriului Ținutul Bârsei reprezintă un demers integrator cu privire la direcțiile de urmat pentru realizarea dezideratului de dezvoltare durabilă al comunităților locale.¹¹

Ținând cont de faptul că Asociația Ținutul Bârsei are statut de *Grup de Acțiune Locală*, din această calitate, Asociația amintită va atrage fonduri nerambursabile destinate dezvoltării locale pe baza abordării de tip LEADER.

În elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Teritoriului Ținutul Bârsei s-a pornit de la necesitatea unei viziuni de dezvoltare fundamentată pe o analiză exhaustivă a situației din teritoriu. Această viziune a generat obiectivele strategice pe baza cărora se elaborează planul de măsuri, formulate în corelare cu politicile naționale și regionale existente, în diverse domenii de acțiune.

După realizarea consultării cu membrii parteneriatului precum și cu alte persoane și organizații implicate în dezvoltarea locală, viziunea de dezvoltare continuă să fie: teritoriul „Ținutul Bârsei” se va dezvolta într-o manieră durabilă, bazată pe coeziunea teritorială, utilizarea potențialului local de dezvoltare și asigurarea complementarității cu spațiului urban limitrof.

În cadrul **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov** pentru perioada **2014-2020**, misiunea Strategiei a constat în dezvoltarea sustenabilă a comunei, în scopul creșterii calității vieții cetățenilor într-un mediu prosper, participativ și sănătos. Astfel, au fost conturate următoarele direcții de dezvoltare, cu măsurile aferente:

Tabelul 13: Direcții de dezvoltare în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov

1. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și protecția mediului	Obiectiv 1.1- Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere
	Obiectiv 1.2 - Integrarea în sistemul metropolitan de transport public
	Obiectiv 1.3 - Modernizarea și extinderea rețelei de utilități
	Obiectiv 1.4 - Îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor publice
	Obiectiv 1.5 - Managementul și protecția mediului
	Obiectiv 1.6 - Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile
2. Crearea unui mediu economic competitiv și prosper	Obiectiv 2.1 - Stimularea inițiativelor de afaceri
	Obiectiv 2.2 - Dezvoltarea unei agriculturi performante
	Obiectiv 2.3 - Dezvoltarea sectorului serviciilor
3. Creșterea nivelului calității vieții	Obiectiv 3.1 - Îmbunătățirea calității actului educațional
	Obiectiv 3.2 - Asigurarea accesului la educație a populației aflate în situații de risc
	Obiectiv 3.3 - Stimularea formării profesionale continue
	Obiectiv 3.4 - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de sănătate și asistență socială

¹¹ Strategia de Dezvoltare Locală a Teritoriului Ținutul Bârsei, disponibilă la adresa <http://tinutulbarsei.ro/wp-content/uploads/2021/02/SDL-%C8%9Ainutul-Barsei-Versiune-ianuarie-2021.pdf>, consultată la data de 19.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	Obiectiv 3.5 - Diversificarea agendei culturale locale
4. Dezvoltarea turismului și a sectorului de agrement	Obiectiv 4.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice, de agrement și petrecere a timpului liber
	Obiectiv 4.2. - Promovarea potențialului turistic local
	Obiectiv 4.3. - Diversificarea și creșterea calității serviciilor turistice

La nivelul proiectelor prioritare stabilite, menționăm, cu titlu de exemplu, ca fiind abordate următoarele tipuri de proiecte:

- ✓ Interconectarea cu sistemul metropolitan de transport public,
- ✓ Realizare Plan Urbanistic General și corelare cu PUZ-uri existente,
- ✓ Implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor,
- ✓ Amenajare zonă turistică și de agrement în comuna Hărman,
- ✓ Amenajare Bază sportivă de tip 1 în Comuna Hărman.

În cadrul Strategiei, vom realiza analiza proiectelor implementate în perioada 2016-2020, în conformitate cu informațiile disponibile din cadrul Primăriei Hărman și a datelor publice accesate, care reflectă accesarea/ non-accesarea unor finanțări nerambursabile.

Astfel, mai jos se regăsește situația proiectelor contractate:

Tabelul 14: Situația proiectelor contractate în perioada 2016-2020

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Constatăm următoarele aspecte relevante:

Domeniul investiției	Titlul proiectului	Valoarea totală a proiectului (lei)	Perioada de implementare
Infrastructură	Racordare locuințe la rețeaua de apă și canalizare în Cartierul Tineretului din satul Hărman, comuna Hărman, județul Brașov	789.802,72	2018-2019 Finanțat prin PNDL II
Infrastructură	Extindere rețea apă potabilă în Comuna Hărman	2.698.581,00	2016-2018
Infrastructură	Extindere rețea de alimentare cu apă în satul Podu Oltului	299.440,06	2017
Infrastructură	Modernizare strada Preot Dumitru Greceanu Comuna Hărman, Județul Brașov	1.210.486,28	Finalizat 2020
Infrastructură	Asfaltare Strada Mircea cel Bătrân Tronson I - din Intersecția cu Mihai Viteazu până în Intersecția cu Dimitrie Cantemir Sat Hărman, Comuna Hărman, Județul Brașov	455.599,00	Proiectare DALI
Infrastructură	Modernizare strada Gării din satul Hărman, Comuna Hărman, Județul Brașov	1.258.415,98	Finalizat 2020
Infrastructură	Achiziție camionetă cu platforma basculabilă 3,5 tone	142.500,00	Finalizat 2020
Infrastructură	Delegarea Gestunii prin Concesionare a Serviciului de Iluminat Public din Comuna Hărman, Județul Brașov	6.026.581,38	Finalizat 2020
Infrastructură	Modernizare Strada Tudor Vladimirescu, amenajare rigole, trotuare și accese la proprietăți	1.014.545,48	În Execuție

- Au fost implementate cu prioritate proiecte vizând infrastructura tehnico-edilitară;
- Dintr-un total de 9 proiecte implementate, 8 proiecte au fost finanțate din bugetul local și un proiect a avut ca sursă de finanțare PNDL II;
- Proiectele implementate au vizat: racordarea locuințelor la rețeaua de apă și canalizare; extindere rețea de alimentare cu apă; modernizare/asfaltare străzi.

Capitolul 2. Profilul localității

2.1. Localizare, resurse naturale

Ca și localizare geografică, Comuna Hărman este situată în partea de Nord-Est a Municipiului Brașov, la o distanță de 12 km de acesta. Având o suprafață de 5.491,61 de hectare, comuna se învecinează cu localitățile: Sânpetru la Vest, Prejmer la Est, Târlungeni și Săcele la Sud și la Nord cu județul Covasna.

Figura 4: Amplasarea Comunei Hărman în Județul Brașov

Resurse naturale reprezintă totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător, care pot fi utilizate în activitatea umană:

- resurse neregenerabile: minerale și combustibili fosili;
- resurse regenerabile: aerul, apa, solul, flora, fauna sălbatică

Resursele naturale reprezintă totalitatea zăcămintelor de minerale și de minereuri, a terenurilor cultivabile, a pădurilor și apelor de care dispune un teritoriu. Resursele naturale sunt substanțe care apar în mod natural dar care sunt considerate valoroase în forma lor relativ nemodificată. Resursele naturale sunt considerate capital natural ce poate fi convertit în materii prime pentru procesele capitalului infrastructural.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Ca și resurse naturale, Comuna Hărman beneficiază de particularitățile de relief regăsite la nivel județean. Se remarcă așadar o importanță ridicată a zonelor forestiere. Totodată, prin raportare la resursele Județului Brașov, se remarcă importante zăcăminte de cărbune, marmură, calcar și bazalt.

Totodată, în zona Brașovului se regăsesc diferite tipuri de argile, cadrul natural județean fiind completat de numeroase izvoare minerale sau termale.

Tabelul 15: Harta Comunei Hărman

Sursa: Google Maps

Județul Brașov deține 32 de arii protejate dintre care două sunt parcuri naționale/naturale (Piatra Craiului și Bucegi). În cursul anului 2005, la nivelul județului Brașov au fost inventariate 27 tipuri de habitate, 213 specii de păsări, dintre care 196 protejate conform legislației în vigoare, și 62 specii de faună, dintre care 39 protejate.

În subsolul județului Brașov se găsesc diverse resurse: roci magmatice (în special bazalt), roci sedimentare, mineralizații metalifere, ape minerale, (Zizin - cu ape carbogazoase-bicarbonatate), ape clorosodice la Perșani, Grid, Veneția de Jos, Rupea, Homorod și ape sărate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

de zăcământ din depozitele de nisipuri sarmațiene (Băile Rotbav). La acestea se pot adăuga izvoarele mezotermale de sub Măgura Codlei și de la Hoghiz (izvor carstic).

Referitor la **resursele neregenerabile**, în strânsă legătură cu condițiile geologice și geomorfologice locale, subsolul localității Hărman este lipsit de resurse energetice (petrol, gaze), însă se remarcă resurse valorificabile pe plan local, reprezentate de pietrișuri și nisipuri din albia râului Olt pentru balast și materiale de construcții.

La nivelul **resurselor regenerabile**, constatăm că resursele disponibile la nivelul localității Hărman sunt reprezentate de:

- râul Olt, care traversează teritoriul comunei Hărman în partea de nord a acestuia
- cursuri de apă locale: Pârâul Husbor, Pârâul de sub Coastă, Valea Morii, situate în arealul Rezervației Mlaștina Hărman;
- surse de apă subterană, din care se asigură alimentarea localității și, parțial a municipiului Brașov (Frontul de captare Hărman - Prejmer și Frontul de captare Stupini-Sânpetru-Hărman);
- suprafețe totale cu destinație agricolă de 4.920 hectare;
- Soluri brune eumezobazice, cernoziomuri levigate redzinice și cernoziomuri redzinice și lăcoviști.

2.2. Scurt istoric și cadru natural

Apariția Comunei Hărman se leagă de activitatea Ordinului Cavalerilor Teutoni în Țara Bârsei (1211-1225). Alături de populația românească, în localitate au fost colonizați sașii și alte grupuri etnice germanice.

Numele localității își are originea în vecinătatea așezării, unde se află dealul Lempeș, zona în care se pare că ar fi existat niște prisaci de albine. De aici a derivat denumirea sa în alte limbi: Honigberg în germană, Hoenschbrich în săsește, Harmany¹².

Prima atestare documentară a localității datează de la 21 martie 1240, la 15 ani după alungarea Cavalerilor Teutoni din aceste teritorii.

De-a lungul timpului, localitatea Hărman a fost incendiată în nenumărate rânduri, locuitorii Hărmanului retrăgându-se în Cetatea construită în jurul bisericii săsești, după modelul fortărețelor din această zonă. Biserica este împrejmuită cu ziduri înalte, prevăzute cu șapte turnuri de apărare. Localnicii au renovat și adaptat fortăreața conform necesităților timpului. Capela de nord a fost renovată în sec. XV, având o arhitectură care îmbină elemente renascentiste din prima perioadă a construcției cu elemente gotice din secolul al XVI-lea. Astăzi cetatea este muzeu și este inclusă în itinerariul turiștilor care vizitează zona.

Evoluția economică a localității s-a bazat pe ramura agricolă. După 1989, situația s-a schimbat radical, etnicii germani au migrat spre Germania, iar românii și-au diversificat mult paleta de activități.

¹² Legendele Țării Bârsei, disponibil la adresa <http://tarabarsei-eu.ro/harman.php>, accesat la data de 13.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Ca și **cadru natural**, Localitatea Hărman se remarcă printr-o diversitate ridicată, fauna este variată, grație multitudinii biotipurilor întâlnite în valea Oltului și implică numeroase specii interesante, în special în arealul rezervației Mlaștina Hărman. Se poate remarca, pe baza informațiilor redată în figura de mai jos, o poziționare favorabilă a Comunei Hărman, aceasta încadrându-se într-o zonă cu numeroase arii protejate și parcuri naturale, conferind un avantaj turistic important.

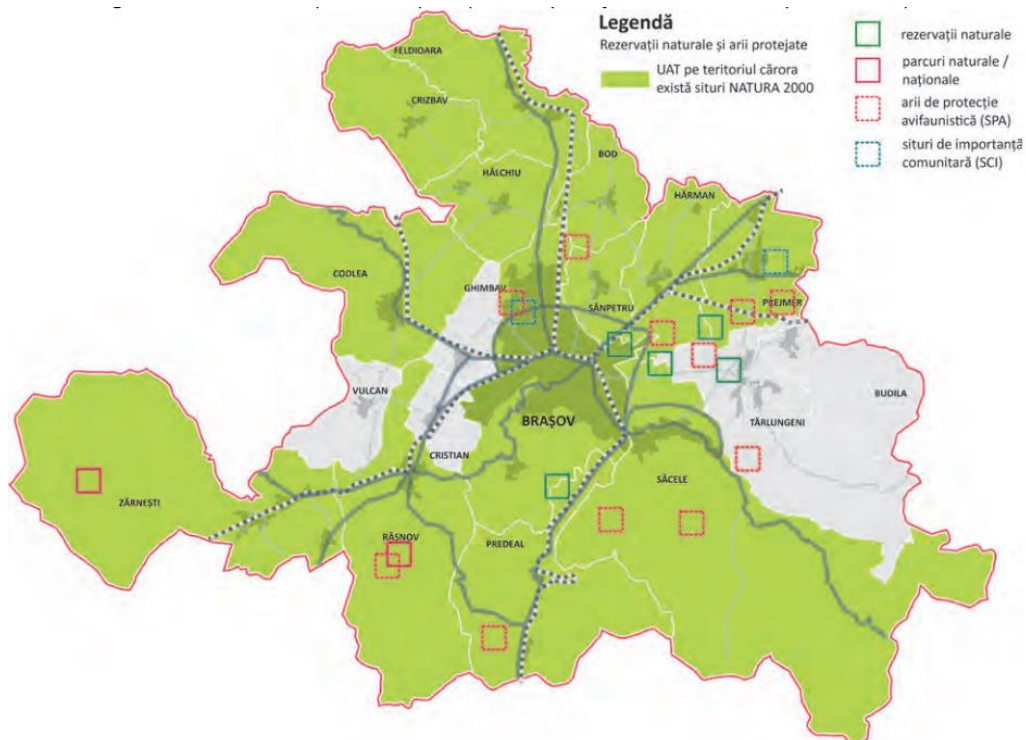

Figura 5: Rezervații și arii protejate în Zona Metropolitană Brașov

Comuna este situată la o altitudine de 400 - 550 de metri deasupra nivelului mării, încadrându-se în zona de câmpie piemontană a Depresiunii Bârsei. Ca și specific al reliefului, se remarcă zonele umede, mlaștinoase cu o pătură de sol fertilă, străbătută de multe pâraie.

Ca și aspecte hidrografice, Comuna Hărman este mărginită la limita nordică de râul Olt, acesta colectând cursurile de apă minore. Teritoriul administrativ al comunei Hărman și în speță Rezervația Mlaștina Hărman sunt traversate de cursuri de apă locale precum Pârâul Husbor, Pârâul de sub Coastă, Valea Morii.

Mlaștina eutrofă de la Hărman adăpostește diverse specii azonale, precum jimla (care nu se întâlnește nicăieri altundeva pe glob), daria, coada iepurelui (singurul loc din țară unde poate fi văzută) și altele. Mlaștina reprezintă un mediu propice pentru plante carnivore, cele mai întâlnite fiind roua cerului, foaia grasă și otrătelul bălților. În pădurea Prejmer, printre stejari, cresc laleaua pestriță și garoafa de munte. Prezența acestor specii la Prejmer și la Hărman demonstrează faptul că pe teritoriul Țării Bârsei au fost răspândite relicve glaciare. Restrângerea lor în jurul izvoarelor reci s-a produs o dată cu evoluția climei și a solului către starea actuală.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

În tabelul de mai jos sunt redată ariile naturale protejate ce se regăsesc și pe teritoriul Comunei Hărman.

Tabelul 16: Rezervații Naturale regăsite la nivelul Comunei Hărman

Cod național	Cod european	Denumire	Unități administrativ teritoriale	Anul declarării
2.252	11157	Mlaștina Hărman	Comuna Hărman	1962
2.258	183839	Pădurea și Mlaștinile eutrofe de la Prejmer	Comunele Prejmer, Hărman	1962
IV.31		Dealul Ciocaș - Dealul Vițelului*	Comuna Ariușd (Județul Covasna), Hărman-Podu Oltului (Județul Brașov)	2005

Sursa: Prefectura Brașov

Datele colectate indică existența a 3 rezervații naturale pe teritoriul Comunei Hărman: Mlaștina Hărman, Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului și Pădurea și Mlaștinile eutrofe de la Prejmer¹³. Pe teritoriul Comunei Hărman, conform datelor publicate de către Prefectura Județului Brașov, nu au fost identificate Parcuri Naturale Naționale, zone umede de importanță internațională sau arii de protecție avifaunistică.

Mlaștina Hărman, declarată rezervație naturală din anul 1962 și arie protejată din anul 2000, constituie o zonă cu o suprafață de aproximativ 2 hectare constituind o rezervație de tip botanic și peisagistic. Flora din această zonă este caracterizată printr-un grad ridicat de diversitate.

Dealul Vițelului este o arie protejată declarată arie protejată prin Hotărârea de Guvern Nr. 2.151 din 30 noiembrie 2004. Cu codul de identificare ROSCI0056, rezervația este alcătuită din păduri de foioase, păduri în tranziție, pășuni, terenuri arabile și alte culturi.

Tot în apropierea comunei se regăsesc **Pădurea și Mlaștinile eutrofe Prejmer**. Întinsă pe o suprafață de aproximativ 258 de hectare, zona constituie un punct cu potențial turistic ridicat fiind alcătuită din zone de pădure, pajiște, mlaștini și lacuri.

O altă zonă naturală aflată în proximitatea Comunei Hărman este **Dealul Lempeș**. Zona se încadrează în categoria rezervațiilor naturale botanice de interes național, fiind declarată ca atare în anul 1962. Dealul Lempeș este unul dintre cei mai reprezentativi martori tectono-erozivi din Depresiunea Brașovului. Are aspectul unei culmi alungite pe direcția nord-est și sud-vest, ce culminează cu Vârful Cetății (704 m), prelungire a Munților Baraoltului, dincolo de valea Oltului care-i traversează¹⁴.

¹³ Prefectura Județului Brașov, Arii protejate, disponibil la adresa <http://prefecturabrasov.ro/upload/files/arii%20protejate.htm>, accesat la data de 27.07.2021

¹⁴ Primăria Comunei Hărman, Descrierea localității, disponibil la adresa <http://www.primariaharman.ro/portal/brasov/harman/portal.nsf/AllByUNID/000011A6?OpenDocument>, accesat la data de 13.07.2021

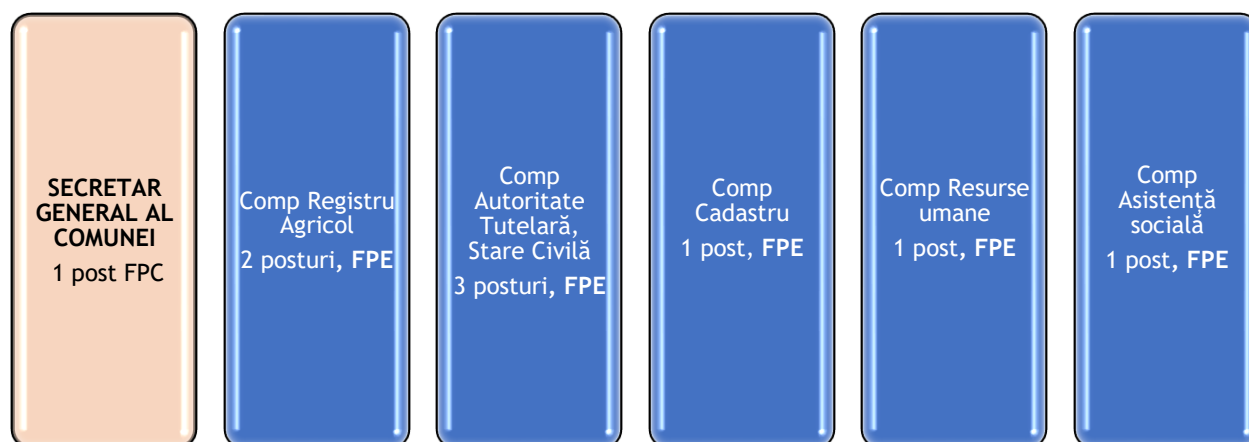
STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

2.3. Structură administrativ-teritorială

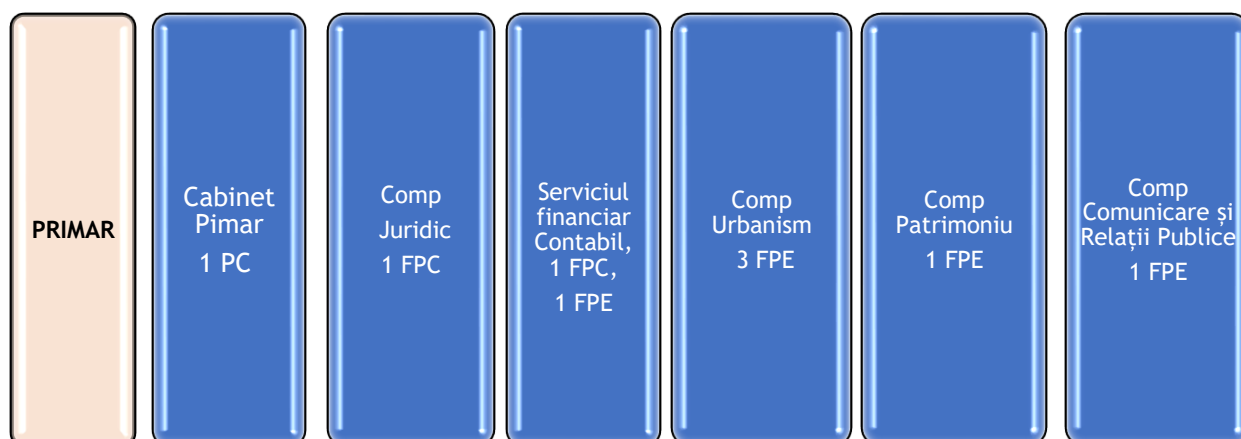
Comuna Hărman este alcătuită din satele Hărman și Podu Olt, fiind amplasată la o distanță de 10 km de Municipiul Brașov. Din anul 2005, aceasta face parte din Zona Metropolitană Brașov, areal definit prin liberă asociere în cadrul Agenției Metropolitane pentru Dezvoltare Durabilă Brașov.

Referitor la structura Aparatului Administrativ, Consiliul Local al Comunei Hărman este alcătuit din 15 membri.

Potrivit organigramei Primăriei Hărman, actualizată la data de 11.05.2021¹⁵, în cadrul aparatului administrativ-teritorial se regăesc 13 compartimente și 2 servicii, aflate sub coordonarea Primarului, după cum urmează:

Astfel, Primarul coordonează activitatea Secretarului General al Comunei (care deține o funcție publică de conducere (FPC)) care are în subordine 5 compartimente, având angajate 8 persoane cu funcții publice de execuție (FPE).

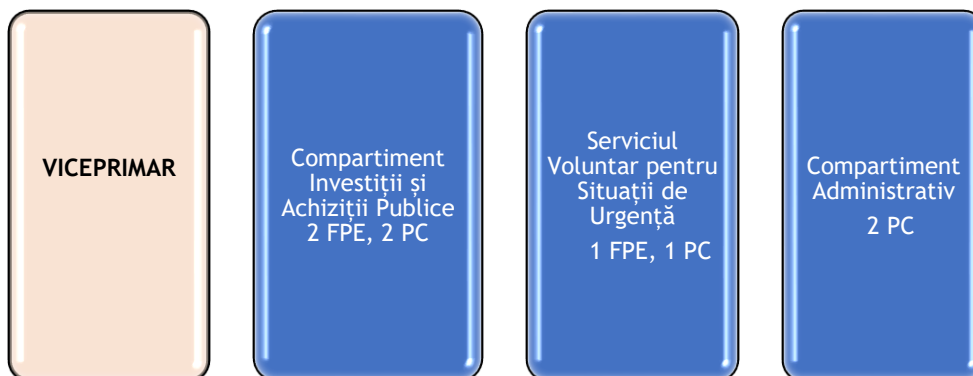
¹⁵ Primăria Comunei Hărman, Organigrama primăriei, disponibil la adresa [http://www.primariaharmar.ro/portal/brasov/harman/portal.nsf/776014A9D57AD0EAC22586D2001F08E8/\\$FILE/Organigrama%202021.pdf](http://www.primariaharmar.ro/portal/brasov/harman/portal.nsf/776014A9D57AD0EAC22586D2001F08E8/$FILE/Organigrama%202021.pdf), accesat la data de 13.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Sub directa coordonare a Primarului își desfășoară activitatea :

- Cabinetul Primarului, cu un post contractual,
- Șase compartimente, în care există 8 funcții publice de execuție, 5 funcții publice specifice de execuție (Poliția Locală), un post contractual
- Un Serviciu, în care sunt exercitate 9 funcții publice de execuție și o funcție publică de conducere.

Activitatea Viceprimarului (demnitar) este de asemenea coordonată de către Primar, având în subordine:

- Două Compartimente, în care se exercită 2 funcții publice de execuție și 4 posturi contractuale
- Un Serviciu, în care se exercită un post contractual și o funcție publică de execuție.

Astfel, din analiza Organigramei rezultă existența a:

- 28 de posturi - funcții publice de execuție;
- 7 posturi - posturi pentru personal contractual;
- 5 posturi - funcții publice specifice de execuție;
- 2 posturi - funcții publice de conducere,
- 2 posturi de demnitate publică, posturile de Primar și Viceprimar
- 15 posturi de Consilier Local.

Notă:

FPC - Funcție publică de conducere

FPE - Funcție publică de execuție

FPSE - Funcție publică specifică de execuție

PC- Personal contractual

Organigrama Primăriei Comunei Hărman este redată în secțiunea **ANEXE**.

Capitolul 3. Profilul socio-economic și demografic al Comunei Hărman

3.1. Populație și elemente demografice

Analiza demografică constituie un element introdus relativ recent în studiile ce vizează dinamica socio-economică a unei comunități. Interesul pentru problemele populației și pentru schimbările provocate în cadrul unui teritoriu au început să capete interes în perioada postbelică odată cu apariția unor fenomene precum explozia demografică, migrația, îmbătrânirea populației sau în alte cazuri, scăderea natalității¹⁶. Particularitățile demografice ale comunei Hărman sunt redată în continuare. Tabelul de mai jos indică evoluția populației după domiciliu, pe grupe de vârstă.

Tabelul 17: Evoluția populației din Comuna Hărman pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Sub 18 ani	1.256	1.294	1.333	1.352	1.384	1.441	1.508
19-34 de ani	1.332	1.310	1.304	1.291	1.290	1.284	1.257
35-49 de ani	1.559	1.650	1.752	1.730	1.758	1.760	1.818
50-64 de ani	1.101	1.107	1.117	1.183	1.228	1.307	1.369
Peste 65 de ani	806	850	901	954	1.002	1.048	1.081
Total	6.054	6.211	6.407	6.510	6.662	6.840	7.033

Sursa: INS

Datele furnizate de către Institutul Național de Statistică indică următoarea situație:

- **trend demografic ascendent**, înregistrându-se în anul 2021 o populație totală de 7.033 de locuitori, cu 16% mai mult față de populația înregistrată în anul 2015, cu accent pe următoarele categorii de vârstă: grupa de vârstă sub 18 ani și grupa de vârstă 35-49 de ani;
- **tendință de îmbătrânire a populației**, grupa de vârstă de peste 65 de ani prezentând cea mai ridicată creștere, de aproximativ 34% în perioada 2015-2021;
- se remarcă totodată o scădere de aproximativ 5% a populației cu vârsta între 19-34 de ani¹⁷.

¹⁶ Vladimir Trebici. Ce este Demografia, disponibil la adresa <https://sas.unibuc.ro/storage/downloads/demografie-67/CeEsteDemografia.PDF>, accesat la data de 12.07.2021

¹⁷ Institutul Național de Statistică, POP107D - POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, disponibil la adresa, accesat la data de 28.06.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

În continuare este redată evoluția populației la nivelul anului 2021.

Analizând schema de mai sus, se constată faptul că la nivelul anului 2021, grupa de vârstă care regroupează o pondere de 26% din totalul populației este reprezentată de grupa 35- 49 ani, o grupă de vârstă cu potențial de încadrare pe piața muncii, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv.

Totodată, doar 15% din totalul populației este reprezentată de categoria peste 65 ani, un aspect pozitiv din punct de vedere al măsurilor necesare pentru protecție socială și având în vedere faptul că din analiza perioadei 2015-2021 a reieșit o **tendință de îmbătrânire a populației**, cu creștere de aproximativ 34% în perioada 2015-2021 a grupei de vârstă de peste 65 de ani.

Referitor la dinamica populației, graficul de mai jos redă evoluția numărului de nașteri și decese în perioada 2015-2020.

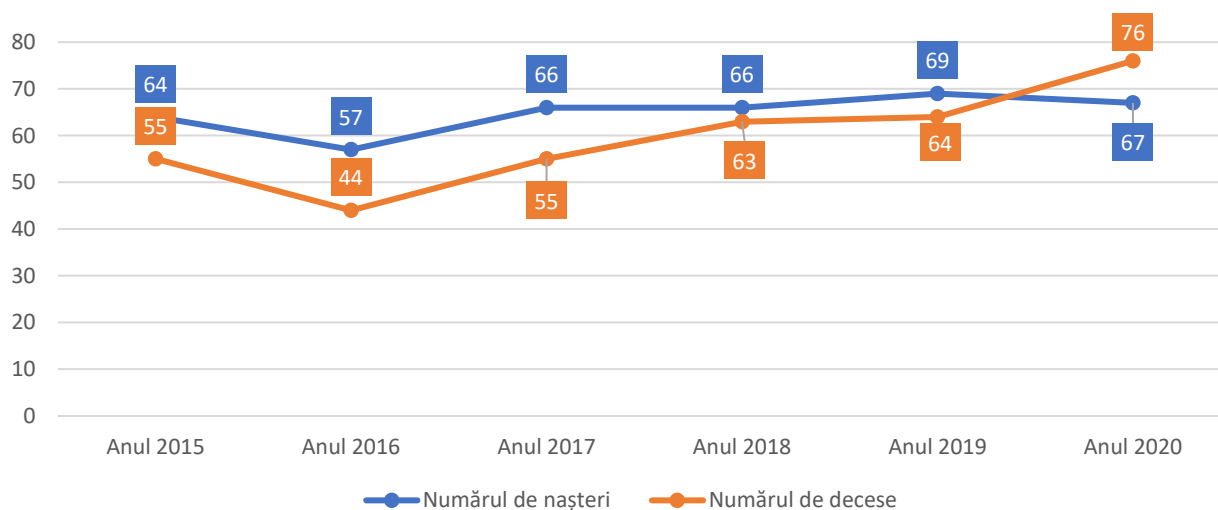

Figura 6: Evoluția numărului de nașteri și decese la nivelul Comunei Hărman

Sursa: INS

Datele furnizate de către Institutul Național de Statistică indică o scădere a numărului de nașteri și decese la nivelul anului 2016, ulterior constatându-se un spor natural relativ constant în intervalul 2017-2020, numărul nașterilor depășind numărul deceselor înregistrate. La nivelul anului 2020, constatăm scăderea numărului de nașteri (cu o valoare de 67 față de 69, valoare înregistrată la nivelul anului 2019) și un trend ascendent al numărului de decese care depășesc numărul nașterilor, ajungând la 76 de decese înregistrate¹⁸.

Rata natalității ce prezintă o tendință ascendentă în perioada 2016-2019, cu doar un ușor declin în anul 2020, va duce la menținerea unui spor natural pozitiv pe plan local, ceea ce înseamnă investiții mai multe pentru viitor, creștere economică, dezvoltare durabilă a localității.

Pe de altă parte, evoluția demografică este marcată de **migrația populației**. Datele oferite de către Primăria Comunei Hărman indică existența a 1.591 de persoane care au migrat prin stabilirea unui nou domiciliu și a 659 de persoane plecate prin schimbarea domiciliului în

¹⁸ Institutul Național de Statistică. POP206D - Decedați pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, disponibil la adresa, accesat la data de 28.06.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

perioada 2014-2019.

Un ultim subpunct ce privește dinamica demografică îl constituie structura etnică. Datele oferite de către autoritățile locale pentru anul 2020 indică următoarele particularități:

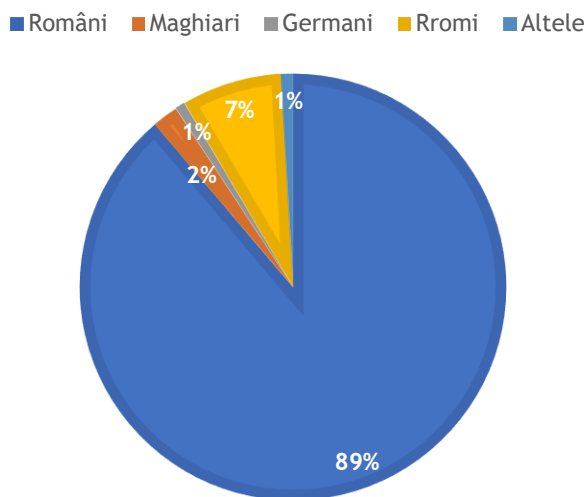

Figura 7: Distribuția etnică a populației la nivelul Comunei Hărman

Sursa: UAT Hărman

Datele indică o preponderență a populației etnice române de aproximativ 89%, reprezentând în cifre absolute un număr de 6129 locuitori. La nivel local au fost identificați locuitori și din alte etnii ce constituie însă un procent redus, populația romă atingând o pondere de 7%, iar cea maghiară de 2%¹⁹. Omogenitatea etnică ridicată constituie un factor favorabil pentru menținerea și păstrarea nealterată a elementelor culturale etnice, facilitând dezvoltarea sectorului turistic bazat pe sfera tradițiilor.

În continuare, corelat cu situația demografică, este redată suprafața locuibilă alături de situația gospodăriilor existente în Comuna Hărman.

La nivelul anului 2019 a fost înregistrată o suprafață locuibilă de 186.326 m² revenind unui număr de 4.500 de gospodării.

3.2. Prezentarea elementelor socio-economice

Situația economiei locale va fi analizată prin raportare la 3 dimensiuni ce au o influență asupra dezvoltării locale și anume: sectorul agricol, structura pieței forței de muncă și principalele ramuri economice ce activează pe plan local și/sau județean.

Agricultura reprezintă una dintre principalele ramuri ale sferei economice. Cu un rol însemnat în formarea localităților, agricultura joacă, în continuare, un rol decisiv în mediul socio-economic din România, apărând însă necesitatea și provocarea ca fermierii să se adapteze la

¹⁹ UAT Comuna Hărman

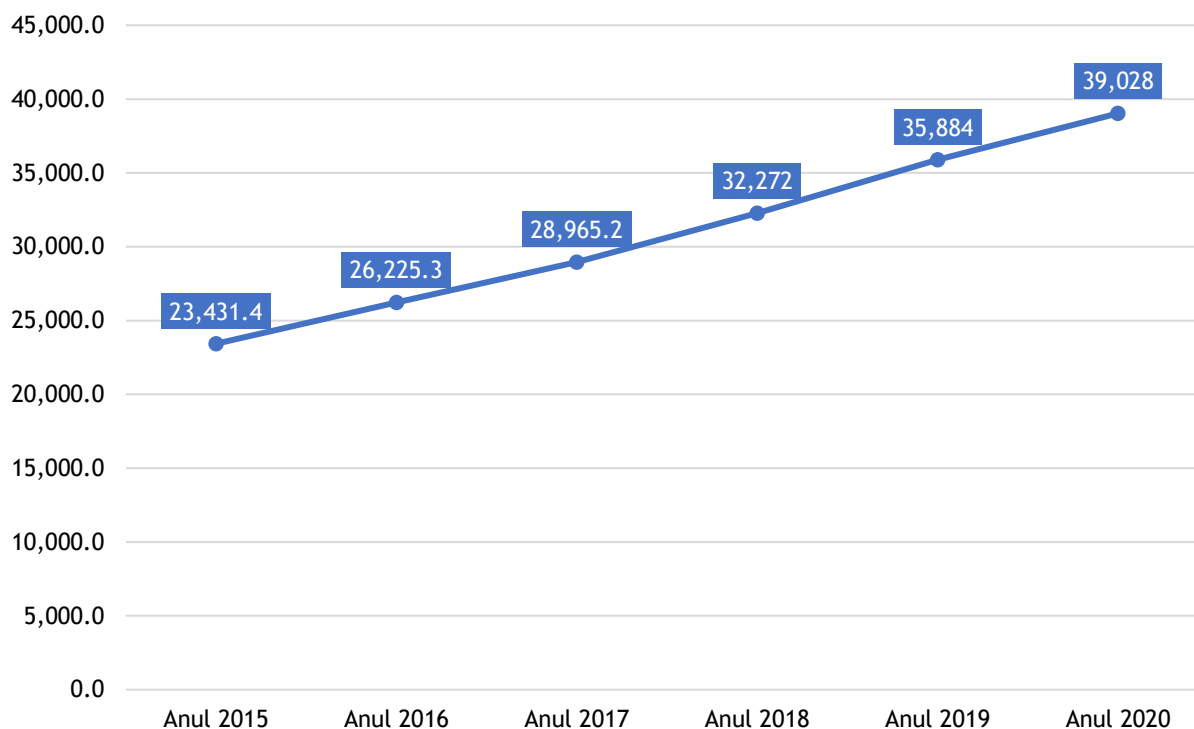
STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

condiții de lucru, fenomene meteo și cerințe ale consumatorilor și producătorilor ce se schimbă în mod constant.

Pe lângă agricultură, dezvoltarea sectorului economic depinde de structura forței de muncă și sectoarele de activitate ce acționează pe plan local. În capitolele ce urmează cele trei dimensiuni vor fi analizate prin raportare la specificul local.

Analiza socio-economică a indicat o dezvoltare preponderentă a sectorului serviciilor ca și pondere a firmelor (47%) ce activează la nivelul Comunei Hărman, acestea fiind urmate de sectorul comerțului (27%) . Printre principalele domenii regăsite în zona serviciilor se numără domeniul transporturilor, mentenanță și reparare, sectorul de îngrijire și frumusețe personală, domeniul alimentară etc.

La nivel județean, evoluția economică este redată prin analiza situației PIB-ului.

*Date estimate pe baza predicțiilor efectuate de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză la nivelul anului 2019-2020

Figura 8: Evoluția PIB-ului la nivelul Județului Brașov

Sursa: INS, Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP)

Datele indică o creștere treptată a PIB-ului la nivelul Județului Brașov, fiind înregistrat un Produs Intern Brut în cuantum de 39.028 milioane lei la nivelul anului 2020, cu 66,5% mai mult față de anul 2015. Creșterea PIB-ului denotă o creștere economică generală la nivel județean, acest lucru putând avea implicații favorabile și la nivelul Comunei Hărman²⁰.

²⁰ Institutul Național de Statistică, CON103I - PIB pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 26.07.2021

3.2.1 Structura pieței forței de muncă

La nivelul anului 2021, datele oferite de Institutul Național de Statistică indică un număr de 4.444 de locuitori încadrați în grupa de vârstă 19-64 de ani, constituind forța de muncă potențială.

Din datele oferite de către Primăria Comunei Hărman, pe plan local sunt înregistrați 1.863 de salariați. Raportat la populația aptă de muncă, numărul persoanelor active înregistrate pe plan local constituie o pondere de aproximativ 41,9%, sugerându-se o pondere majoritară a populației navetiste sau care desfășoară activități economice neînregistrate/ de subzistență.

În strânsă legătură cu acest element, în figura de mai jos este redată evoluția numărului de șomeri la nivelul Comunei Hărman.

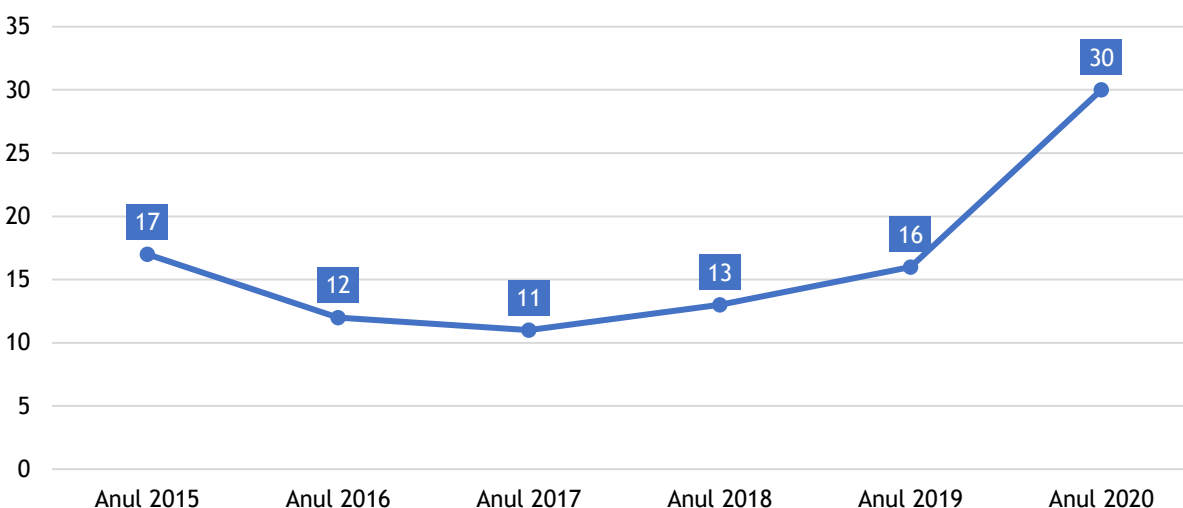

Figura 9: Evoluția numărului de șomeri la nivelul Comunei Hărman

Sursa: INS

Se poate remarca o creștere treptată a numărului de șomeri, în anul 2020 fiind înregistrați 30 de șomeri. Cu toate acestea, raportat la populația totală activă, ponderea șomerilor este redusă, ceea ce denotă desfășurarea activităților economice sub o formă neînregistrată, nefiscalizată²¹.

Raportat la distribuția pe sexe a șomerilor, din cele 30 de persoane înregistrate la nivelul anului 2020, 16 sunt femeii și 14 bărbați, neindicând o discrepanță majoră a ratei șomajului pe sexe la nivel local.

În ceea ce privește domeniile de activitate, în tabelul de mai jos sunt redată sectoarele economice ce înregistrează numărul cel mai ridicat de salariați la nivel județean. Datele au

²¹ Institutul Național de Statistică SOM101E - Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, disponibil la adresa, accesat la data de 28.06.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

fost selectate pentru anii 2015-2019, vizând primele 5 sectoare ca și pondere. Situația completă privind toate ramurile de activitate a fost redată în secțiunea ANEXE.

Tabelul 18: Populația ocupată în funcție de domeniile de activitate la nivel județean, mii persoane

Sectoare de activitate/ Mii persoane	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Agricultură, silvicultură și pescuit	25,8	23,1	23	23,3	23,2
Industria prelucrătoare	62,8	66,2	68,7	67,9	66,6
Construcții	24,5	27	26,9	26,9	27,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	39,7	40,4	40,7	40,4	40,9
Transport și depozitare	14,3	14,5	14,6	15,3	15,1

Sursa: INS

Datele statistice indică următoarea situație:

- industria prelucrătoare și comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor constituie principalele ramuri economice ce adună numărul cel mai ridicat de persoane angajate;
- industria prelucrătoare aduna în anul 2019 un număr de aproximativ 66.600 de salariați, cu o ușoară scădere față de anul anterior, rămânând însă pe toată perioada analizată sectorul cu numărul cel mai ridicat de salariați;
- comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor reprezintă al doilea sector economic ca și pondere a numărului salariați, ajungând în anul 2019 la aproximativ 40.900 de salariați, cu 3% mai mult față de anul 2015;
- agricultura, silvicultura și pescuitul înregistrează o scădere a numărului de salariați, ajungând în anul 2019 la aproximativ 23.200 de persoane ce activează în acest domeniu, cu 10% mai puțin față de anul 2015²².

3.2.2 Agricultura

Pe plan local, sectorul agricol constituie una din principalele ramuri economice. Datele oferite de către autoritățile locale indică o suprafață de 5.242 de hectare alocată fondului funciar, 49,35 ha aflându-se în proprietate privată. Distribuția suprafeței funciare în funcție de

²² Institutul Național de Statistică, FOM103D - Populația ocupata civila pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, disponibil la adresa, accesat la data de 28.06.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

suprafața agricolă și neagricolă este redată în figura de mai jos:

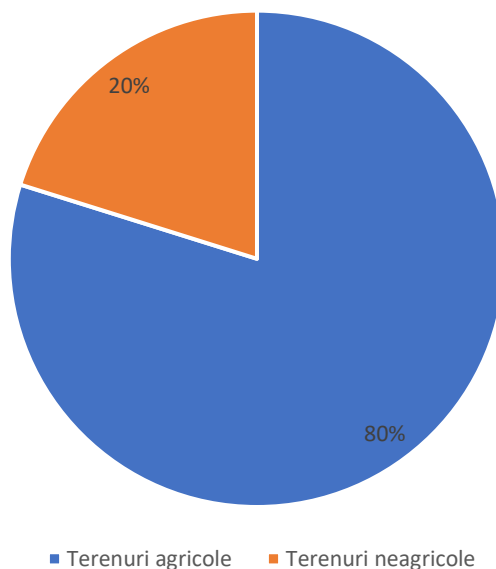

Figura 10: Distribuția suprafeței funciare în Comuna Hărman
Sursa: UAT Comuna Hărman

Se poate remarca o pondere majoritară a suprafeței agricole.

Din totalul de 5.242 de hectare, aproximativ 80% sunt alocate activităților agricole, însumând în cifre absolute 4.185 de hectare.

Cu o suprafață de 1.057 de hectare, terenurile neagricole constituie aproximativ 20% din fondul funciar al comunei.

În continuare, tabelul alăturat surprinde distribuția terenurilor pe categorii de folosință:

Tabelul 19: Distribuția fondului funciar pe categorii ale terenurilor

Terenuri agricole, ha: 4.185				Terenuri neagricole, ha: 1.057			
Arabil	Pășuni	Fânețe	Livezi	Păduri	Ape	Construcții	Altele
3.098	489	497	101	107	35	652	263

Sursa: UAT Comuna Hărman

Se remarcă următoarele aspecte:

- terenurile arabile prezintă suprafața cea mai extinsă la nivel local, ocupând 3.098 de hectare, reprezentând aproximativ 74% din suprafața terenurilor agricole;
- terenurile neagricole sunt reprezentate cu preponderență de construcții, acestea constituind aproximativ 61,6% din total;
- suprafață redusă a pădurilor regăsită pe terenul funciar al localității, aceasta

reprezentând 10% din terenurile nearabile²³.

Un element vital al sectorului agricol îl constituie **creșterea animalelor**. La nivelul Comunei Hărman au fost înregistrate 2 ferme/ asociații de bovine, o fermă de ovine/caprine și o fermă de porcine, cât și 2 asociații/ferme piscicole. Totodată, în comună activează 12 gospodării individuale ce se ocupă cu creșterea animalelor și 4 crescătorii de păsări.

Situația efectivului de animale din comună este redată în figura de mai jos:

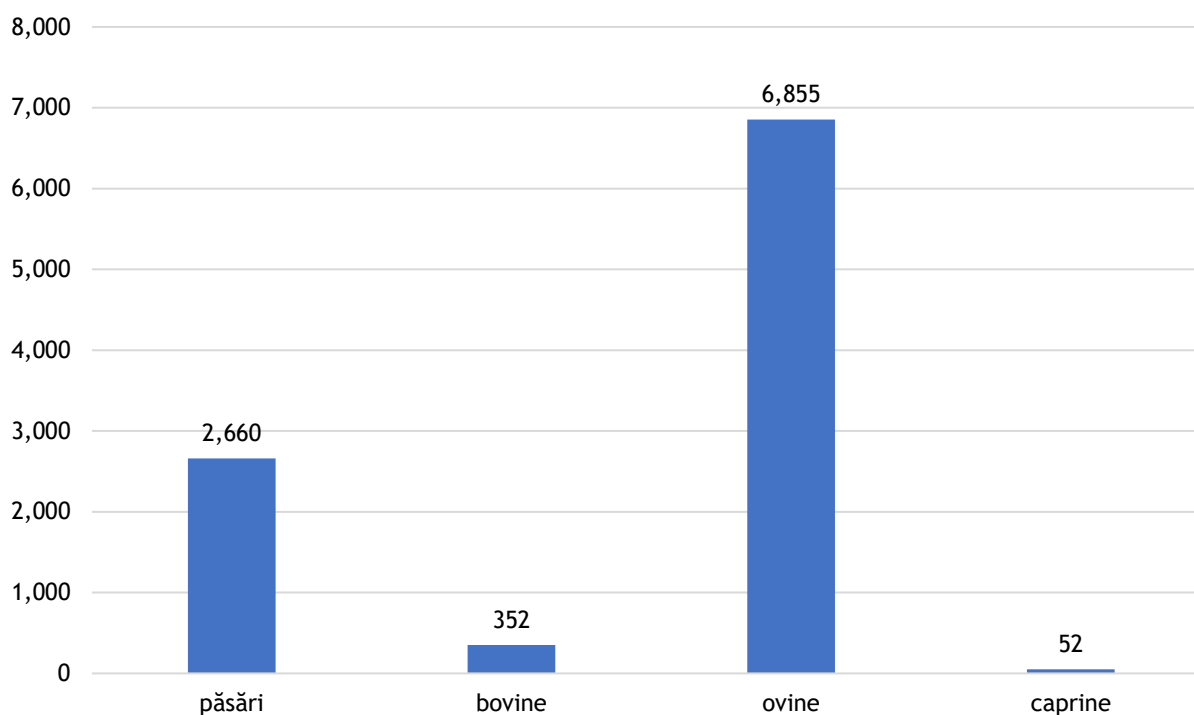

Figura 11: Efectivul de animale din Comuna Hărman
Sursa: UAT Comuna Hărman

Se poate remarca un număr ridicat de ovine, efectivul comunei ajungând la circa 6.855 de capete, reprezentând principala categorie de animale crescute pe plan local.

3.2.3 Principalele ramuri economice

Dezvoltarea sectorului industrial este deosebit de importantă în economia localității, deoarece reprezintă principală sursă de locuri de muncă și creează o cultură a competiției bazată pe competitivitate.

Referitor la principalele ramuri economice, pe plan local activează 360 de întreprinderi. Distribuția acestora în funcție de sectorul economic de activitate este redată în figura de mai jos:

²³ Informații UAT Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

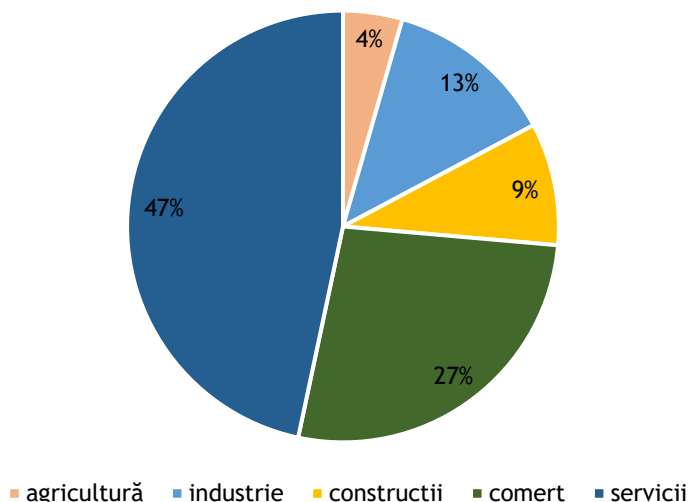

Figura 12: Distribuția întreprinderilor active din Comuna Hărman pe sectoare economice de activitate

Sursa: UAT Comuna Hărman

Se poate remarca o preponderență a întreprinderilor active din sectorul serviciilor. Cu un număr de 168 de întreprinderi, acesta cumulează aproximativ 47% din ponderea totală a agenților economici locali. Comerțul constituie, de asemenea, un sector important în cadrul căruia se regăsesc 27% din numărul total de agenți economici. La polul opus se regăsește agricultura ce adună numai 4% din numărul total al întreprinderilor²⁴. Ca și cifră de afaceri, companiile active au înregistrat pe plan local o cifră de 518.021.854 lei în anul 2019. În continuare este redată situația primelor 10 firme din Comuna Hărman prin raportare la cifra de afaceri. Situația primelor 100 de firme a fost redată în secțiunea **Anexe**.

Tabelul 20: Lista primelor 10 firme în funcție de cifra de afaceri, la nivelul Comunei Hărman

Denumire firmă	Cifră de afaceri (lei)	Profit net (lei)	Sectorul de activitate
Amann Romania S.R.L.	20.618.317	-271.904	Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile
C.C.C. Kronstadt S.R.L.	7.660.797	279.027	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
Dynasty Com	2.840.558	68 591	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
Kroner Supermarket S.R.L.	2.492.827	252 708	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
Construx S.R.L.	1.967.827	52.899	Transporturi rutiere de mărfuri

²⁴ Ibidem

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Mar Control S.R.L.	1.819.151	125 220	Transporturi rutiere de mărfuri
Kronemag Millenium S.R.L.	1.744.209	135 529	Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
Genius S.R.L.	1.601.982	31.451	Lucrări de tâmplărie și dulgherie
Divanissimi S.R.L.	1.257.655	279 465	Fabricarea de mobilă
CIP Harvin S.R.L.	1.236.606	84 542	Transporturi rutiere de mărfuri

Sursa: Listă Firme

Datele colectate indică o arie diversificată a activităților întreprinse de către firme la nivel local. În primele 10 firme selectate se remarcă o preponderență a activității de transporturi de mărfuri și comerț cu amănuntul, urmată de activități precum pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile, construcții, fabricarea de mobilă sau tâmplărie. Raportat la cifra de afaceri, compania Amann România SRL prezintă cifra cea mai ridicată de afaceri, înregistrând, în anul 2019, valoarea de 20.618.317 lei. Având ca sector de activitate pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile, compania are o cifră de afaceri de 2,6 ori mai mare față de următoarea clasată.

Raportat la profitul net înregistrat în anul 2019, dintre primele 10 companii se remarcă C.C.C. Kronstadt SRL cu un profit de 279.027 lei, activând în sectorul construcțiilor, cât și Divanissimi SRL cu un profit net de 279.465, având ca sector de activitate fabricarea mobilei. Un alt aspect important al economiei locale îl constituie apartenența Comunei Hărman la Grupul de Acțiune Local Ținutul Bârsei. Alături de Comuna Hărman, din GAL mai fac parte și localitățile Sânpetru, Bod, Hălchiu, Feldioara, Crizbav, Dumbrăvița, Vulcan, Cristian, Ghimbav, Șinca, Poiana Mărului, Hăghig și Vâlcele. Harta localităților membre este redată în continuare.

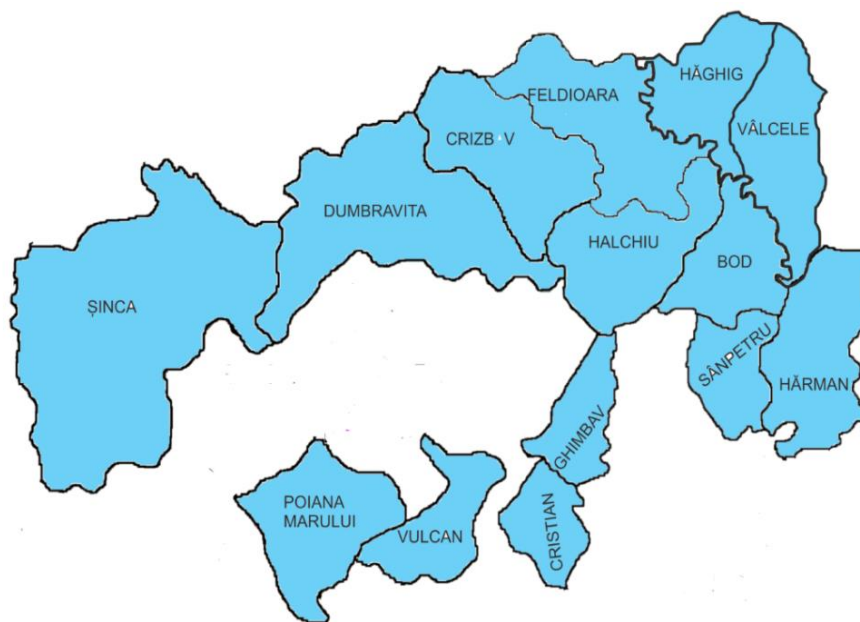

Figura 13: Harta localităților membre GAL Țara Bârsei

Sursa: Gal Țara Bârsei

Ca și proiecte implementate, până în prezent, GAL Țara Bârsei a finalizat un număr de 14 proiecte. Dintre acestea, un proiect a fost implementat la nivelul Comunei Hărman și a constat în achiziționarea unui buldoexcavator și a utilajelor auxiliare acestuia, necesar pentru dotarea corespunzătoare a S.V.S.U. al U.A.T. Hărman, atât pentru intervenții de întreținere și dezapezire a drumurilor și a spațiilor verzi din Comuna Hărman, cât și pentru servicii specifice de gospodărire comunală și intervenții în cazul apariției situațiilor de urgență²⁵.

3.3. Infrastructura locală

Infrastructura tehnico-edilitară cuprinde ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice. Infrastructura tehnico-edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, conform art 2, lit. j, din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006.

Pe plan local, locuitorii Comunei Hărman beneficiază de existența unei infrastructuri de transport de bază având acces la rețeaua de drumuri naționale, județene, comunale și forestiere prin:

- Drumul Național 11;
- Drumurile Județene 112 și 112A.

Raportat la lungimea drumurilor ce se regăsesc pe teritoriul comunei, localitatea este străbătută de 0,5km de Drum Național, 3km de Drum Județean și 12 km de Drum Comunal.

Totodată, localitatea este conectată la rețeaua feroviară prin existența stației Hărman și la rețeaua de **transport în comun** prin existența următoarelor trasee:

- Traseul nr. 8 Brașov- Hărman;
- Traseul nr. 14 Podu Olt- Hărman- Brașov;
- Linia 520 (RAT Brașov): Brașov (Triaj) - Prejmer - Lunca Calnicului (prin Hărman);

În localitate există și servicii de taxi, ceea ce denotă necesitatea de a pune accent pe mobilitatea locuitorilor ca prioritate strategică, în contextul creșterii numărului de populației în comună și extinderii noilor cartiere, astfel fiind tot mai evidentă necesitatea căilor de acces modernizate/extinse, înființarea pistelor de biciclete pentru navetiști, de stații autobuze, parcări etc.

Referitor la **infrastructura de utilități**, din numărul total de locuințe existente, 4.500, autoritățile locale au indicat următoarea situație:

- referitor la gospodăriile conectate la sistemul de alimentare cu apă, se remarcă un grad de racordare de aproximativ 70%;
- referitor la gospodăriile conectate la sistemul de canalizare, se remarcă un grad de

²⁵ GAL Ținutul Bârsei, disponibil la adresa <http://tinutulbarsei.ro/proiecte-finalizate/>, accesat la data de 26.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

racordare de aproximativ 60%;

- grad de electrificare estimat la 65%, având în vedere construirea unor noi cartiere în comuna Hărman, care nu beneficiază la momentul actual de racordare la utilități, investiția fiind prognozată pentru actuala perioadă de programare²⁶.

În strânsă legătură cu aceste aspecte, rețeaua de alimentare cu apă potabilă constituie o lungime de 52,3 km, în vreme ce rețeaua de canalizare existentă pe plan local se întinde pe 32,3 km, indicând o ușoară subdezvoltare a acesteia.

Pe plan local există o stație de epurare și distribuție a apei, întreținerea sistemului de canalizare fiind efectuată de către Compania Apă Brașov S.A.

Rețeaua de gaz are o lungime de 45,3 km, iar rețeaua de iluminat stradal are o lungime de 39km.

Un alt punct forte al infrastructurii locale îl constituie apartenența comunei la Zona Metropolitană Brașov, permițând dezvoltarea infrastructurii locale în acord cu direcțiile de dezvoltare ale localităților limitrofe.

În Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a Polului de Creștere Brașov 2014-2020 au fost constituiți o serie de indicatori de dezvoltare raportat la localitățile componente. Tabelul de mai jos redă principalii indicatori ce fac referire la Comuna Hărman în sectorul infrastructurii.

Tabelul 21: Indicatori de dezvoltare ai Comunei Hărman

Indicatori	Valoare: max 5,00
Index de dezvoltare teritorială	2,23
Confort locativ	3,45
Accesibilitate rutieră	4,00
Accesibilitate feroviară	3,00
Rata antreprenoriatului	1,58
Rata ocupării formale	1,35
Accesabilitate la rețeaua cu apă	4,50
Accesabilitate la rețeaua de canalizare	4,40

Sursa: SIDU a Polului de Creștere Brașov 2014-2020

Datele analizate în cadrul SIDU a Polului de Creștere Brașov 2014-2020 indică un indice de dezvoltare teritorială cu o valoare de 2,23 puncte din 5 puncte (maximum de punctaj) la nivelul Comunei Hărman. Comparativ cu celelalte localități membre ale Zonei Metropolitane, se remarcă o situație favorabilă, indicele comunei plasându-se în media zonei metropolitane, apropiindu-se de cea a Municipiului Brașov de 2,51.

²⁶ Informații UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Indicele în cazul sistemului rutier denotă existența rețelelor principale de transport, fiind necesară însă dezvoltarea acestuia pentru a răspunde nevoilor de bază regăsite pe plan local în ceea ce privește sistemul de drumuri și acces²⁷.

Totodată, în ceea ce privește sistemul de utilități, se poate remarca un grad ridicat de dezvoltare, accesabilitatea la rețeaua de apă și canalizare prezentând un indicator de 4,5 din 5. Dezvoltarea sistemului de utilități este confirmată și prin datele anterioare privind gradul de racordare al gospodăriilor la sistemul de utilități.

3.4. Prezentarea domeniului educației și formării

Subcapitolul curent redă situația sistemului educațional regăsit la nivelul Comunei Hărman. Pe plan local, infrastructura educațională este alcătuită din 3 grădinițe și 2 școli de nivel primar/gimnazial.

Referitor la dotarea școlilor, analiza întreprinsă în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Brașov indică o serie de direcții ce necesită a fi adoptate și la nivelul infrastructurii școlare din Comuna Hărman:

- rezistența la cutremure este o problemă identificată și la nivel local, instituții de învățământ din Comuna Hărman funcționând în clădiri care nu sunt rezistente la cutremure, alături de instituții din Brașov, Cristian, Coldea sau Prejmer;
- lipsa unui mobilier adecvat și suprapopularea claselor sunt elemente identificate și pe plan local;
- necesitatea efectuării lucrărilor de termoizolare și eficientizare energetică a clădirilor.

În graficul de mai jos este redată populația școlară pe nivele de formare:

²⁷ Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Polului de Creștere Brașov, disponibil la adresa <https://storage.rcs-rds.ro/content/links/1b128d32-36b9-409a-8dd6-b98bde8d981b/files/get/SIDU-Bv.pdf?path=%2F>, accesat la data de 13.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

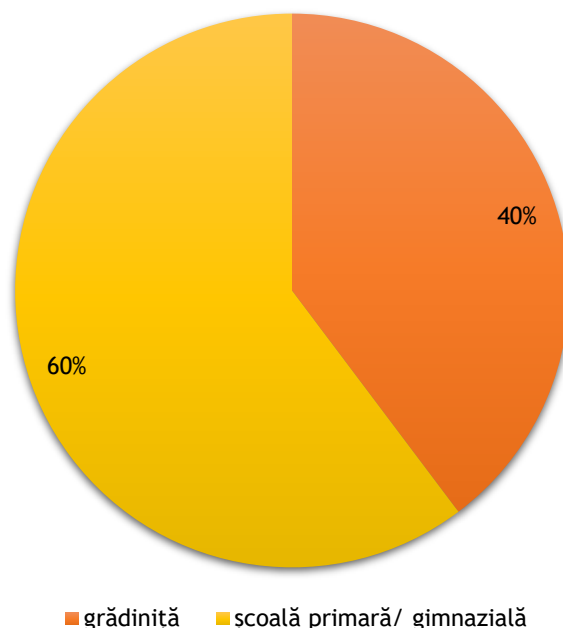

Figura 14: Distribuția populației școlare pe nivele de formare

Sursa: UAT Comuna Hărman

Datele oferite de către autoritățile locale indică un număr total de 453 de preșcolari și școlari înscriși în cadrul unităților de învățământ din comună. Aproximativ 60% dintre elevi urmează ciclul educațional primar sau gimnazial, constituind în cifre absolute un număr de 273 de elevi. În număr de 180, preșcolarii din grădinițe constituie o pondere de aproximativ 40%.

Referitor la **personalul didactic**, la nivelul Comunei Hărman activează un număr de 30 de cadre didactice, 13 dintre acestea activând în cadrul celor 3 grădinițe din localitate și 17 la nivelul celor 2 școli.

În continuare este redată infrastructura educațională regăsită la nivel județean în vederea creionării posibilităților educaționale ale elevilor din Comuna Hărman.

Tabelul 22: Unități școlare, pe categorii, la nivelul Județului Brașov

Categorie unități	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	211	204	196	189	186
Învățământ antepreșcolar	2	2	2	:	:
Învățământ preșcolar	75	71	63	57	54
Învățământ primar si gimnazial	82	82	82	82	82
Învățământ primar si gimnazial special	2	2	2	2	2
Învățământ liceal	44	42	41	41	41
Învățământ profesional	1	1	1	2	2
Învățământ postliceal și de maiștri	2	2	3	3	3
Învățământ universitar de licența	3	2	2	2	2

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Sursa: INS

Datele colectate indică următoarea situație la nivel județean:

- scădere a numărului de unități școlare cu aproximativ 11,8% în anul 2019 față de anul 2015;
- existența a numai 2 unități de învățământ primar și gimnazial special, oferind un grad redus de acoperire a nevoilor educaționale pentru copiii cu dizabilități și/sau copiii cu nevoi speciale;
- posibilitatea urmării învățământului profesional / postliceal și de maiștri, la nivel județean funcționând în anul 2019 un număr de 3 școli postliceale și de maiștri și 2 școli profesionale²⁸.

3.5. Prezentarea domeniului sanitar și a serviciilor de asistență socială

Asigurarea nevoilor cetățenilor depinde de crearea unei infrastructuri sanitare adecvate și a unui serviciu social care să răspundă nevoilor persoanelor aflate în situație de risc.

La nivelul Comunei Hărman au fost identificate **3 cabinete medicale de familie și 2 farmacii**. În lipsa unei structuri care să răspundă nevoilor medicale mai accentuate, locuitorii sunt nevoiți să apeleze la infrastructura sanitară regăsită în Județul Brașov, cu precădere în Municipiul Brașov.

În tabelul alăturat sunt redate principalele unități sanitare la nivel județean. Situația completă a unităților sanitare regăsite în Județul Brașov este redată în secțiunea *Anexe*.

Tabelul 23: Unități medicale la nivel județean din sistemul public și privat

Categoriile de unități sanitare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	25	25	26	25	25
Policlinici	23	22	22	21	21
Cabinete medicale de familie	341	341	333	320	314
Cabinete stomatologice	363	374	382	393	393
Cabinete medicale de specialitate	226	242	249	249	248
Laboratoare medicale	106	103	109	108	110

Sursa: INS

Conform datelor se remarcă următoarea situație:

- existența a 25 de spitale la nivel județean aflate sub organizare publică sau privată, conferind o infrastructură sanitară performantă capabilă să răspundă nevoilor locuitorilor;
- locuitorii din Comuna Hărman au, totodată, acces la o rețea stomatologică vastă, la nivelul Județului Brașov regăsindu-se 393 de cabinete stomatologice, cu aproximativ 8,2% mai mult față de anul 2015;

²⁸ Institutul Național de Statistică, SCL101B - Unitățile școlare pe niveluri de educație, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 05.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- numărul cabinetelor medicale de specialitate a crescut, de asemenea, ajungând în anul 2019 la 248 de cabinete, cu 9,7% mai mult față de anul 2015²⁹.

Referitor la personalul medical, datele oferite de către autoritățile locale indică faptul că în anul 2019, în Comuna Hărman, activau 3 medici în cadrul cabinetelor existente alături de 5 asistenți și 2 farmaciști.

În ceea ce privește **sectorul asistenței sociale**, datele locale indică existența serviciilor oferite de către furnizorii publici pentru persoanele aflate în risc de sărăcie sau victime ale violenței domestice. Pe plan local nu au fost identificați furnizori privați de servicii sociale, aceștia încetându-și activitatea în anii anteriori.

În anul 2019 au fost înregistrate 6 persoane aflate în risc de sărăcie ce beneficiau de sprijinul serviciilor sociale publice și 4 persoane victime ale violenței domestice aflate sub protecția serviciilor sociale.

Situația serviciilor sociale disponibile la nivel județean pentru anul 2019 este redată în continuare.

Tabelul 24: Situația serviciilor sociale disponibile la nivelul Județului Brașov în anul 2019

Categorie serviciu	Nr. de centre		Capacitate		Nr. total de centre	Capacitate totală
	Privat	Public	Privat	Public		
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	16	10	694	214	26	908
Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	1	3	400	290	4	690
Centre de zi pentru persoanele fără adăpost	-	1	-	8	1	8
Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	2	2	55	170	4	225
Centre de zi pentru persoane vârstnice	2	3	36	80	5	116
Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	5	4	168	102	9	270
Centre de zi pentru familie cu copii	1		10		1	10
Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	4	2	61	45	6	106
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	1	4	33	169	5	202
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	-	2	-	80	2	80
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil	-	1	-	6	1	6
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)	-	1	-	5	1	5
Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	6	22	89	434	28	523

²⁹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SAN101A - Unitati sanitare pe categorii de unitati, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 6.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	5	2	179	34	7	213
Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	-	2	97	-	2	97
Total	43	59	1.822	1.637	102	3.459

Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Datele indică existența unei palete largi de servicii sociale oferite de către furnizorii din Județul Brașov. Se remarcă un număr de 102 centre, cu o preponderență a celor aflate în administrarea furnizorilor publici de servicii.

Cu toate că mediul public răspunde de un număr mai ridicat de centre de servicii sociale, furnizorii privați oferă o capacitate mai ridicată de aproximativ 1.822 locuri în cadrul centrelor de zi și rezidențiale, constituind aproximativ 52,6% din capacitatea totală a serviciilor regăsite la nivel de județ.

La nivel județean, centrele rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice sunt în număr de 26 de unități, constituind categoria cu capacitatea cea mai ridicată, reprezentând aproximativ 26% din total centre de servicii sociale. Pe plan local nu sunt înregistrate centre rezidențiale de îngrijire adresate seniorilor.

Un element important privind sistemul social îl constituie marginalizarea și discriminarea grupurilor vulnerabile. În figura de mai jos este redată distribuția populației marginalizate în Zona Metropolitană Brașov, datele fiind preluate din cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Brașov.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

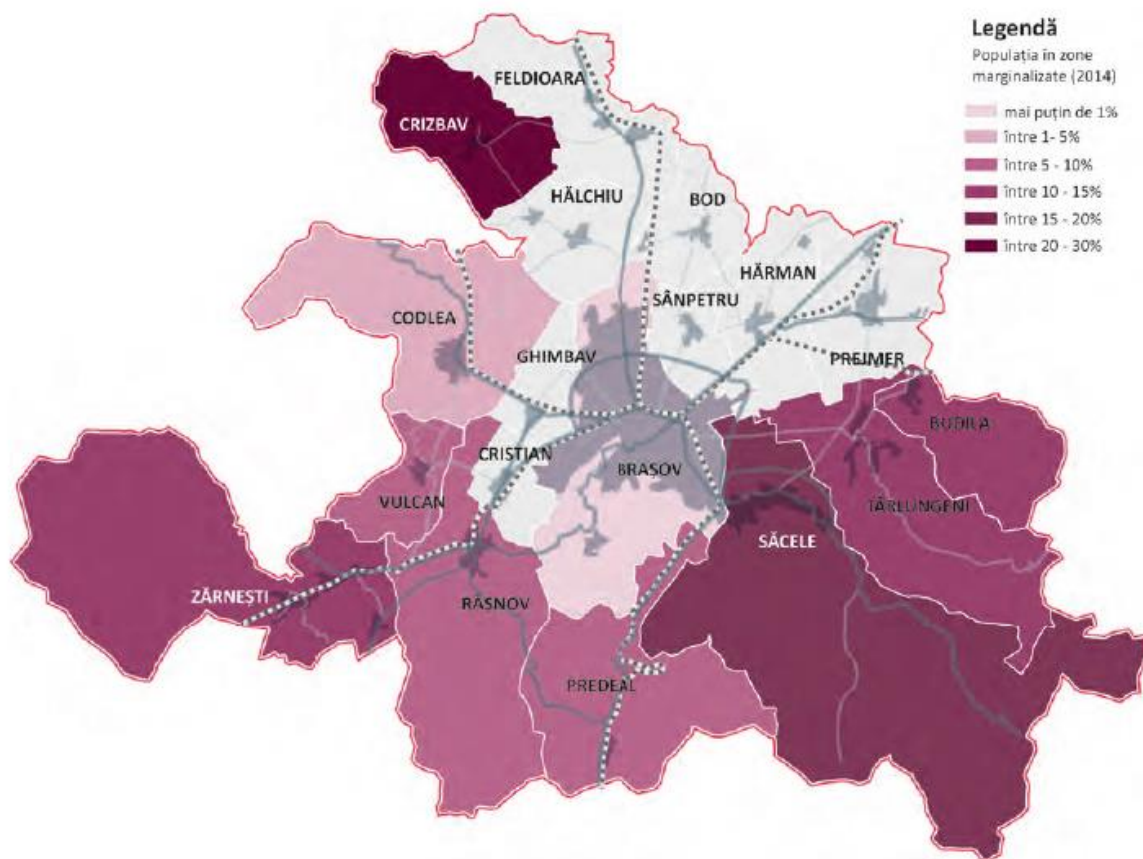

Figura 15: Distribuția populației marginalizate în Zona Metropolitană Brașov

Sursa: SIDU a zonei Metropolitane Brașov

Datele indică o situație favorabilă la nivelul Comunei Hărman. Astfel, pe plan local, nivelul de marginalizare este sub 1%, neînregistrându-se în cadrul comunei grupuri etnice marginalizate sau discriminate. Datele plasează Comuna Hărman, alături de comune precum Bod, Sânpetru sau Feldioara, printre comunele cu cel mai redus grad de marginalizare. La polul opus se regăsesc Comunele Crizbav sau Săcele³⁰.

3.6. Prezentarea elementelor mediului înconjurător

Protecția mediului constituie una dintre preocupările trasate la nivel european ca și linie directoare de acțiune, dorindu-se o reorganizare a activităților socio-economice prin integrarea unor măsuri de protecție a ecosistemelor locale și prin creșterea responsabilității și a conștientizării efectelor poluatoare.

Pe plan local, datele oferite de către autoritățile publice locale indică existența a 2 parcuri, Parcul Unirii și Parcul Central, având o suprafață de 1,5 hectare, în vreme ce spațiile verzi

³⁰ Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Brașov

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

ocupă o suprafață de 9,4 hectare.

Totodată se remarcă un grad de acoperire scăzut al vegetației forestiere, aceasta constituind numai 2% din totalul suprafeței comunei.

Datele oferite de către autoritățile publice locale indică un grad de valorificare a deșeurilor de aproximativ 60% în ceea ce privește ambalajele, iar referitor la deșeurile menajere, acestea se depozitează la rampă 100%. Societatea autorizată pentru colectarea și transportul deșeurilor în localitate este HIDRO-SAL COM SRL.

Raportat la numărul de locuitori, datele oferite de către Primăria Comunei Hărman indică o cantitate medie de 19,8 kg de deșeuri generate per locuitor anual. Referitor la gestionarea deșeurilor.

3.7. Infrastructura turistică și domeniul cultural

Sectorul turistic constituie un element vital în dezvoltarea durabilă a localității. Dată fiind amplasarea Comunei Hărman în vecinătatea Municipiului Brașov, aceasta beneficiază de numeroase posibilități în dezvoltarea acestei ramuri prin colaborarea cu unitățile administrativ-teritoriale din împrejurime. Totodată, relieful local și punctele de atracție turistică regăsite la nivelul comunei duc la creșterea potențialului turistic și la posibilitatea remarcării localității pe plan regional și național. Infrastructura turistică este redată în continuare.

Tabelul 25: Infrastructura de cazare turistică regăsită la nivelul Comunei Hărman

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Total	5	5	5	5	5	6
Hoteluri	:	:	:	:	:	1
Pensiuni agroturistice	5	5	5	5	5	5

Sursa: INS

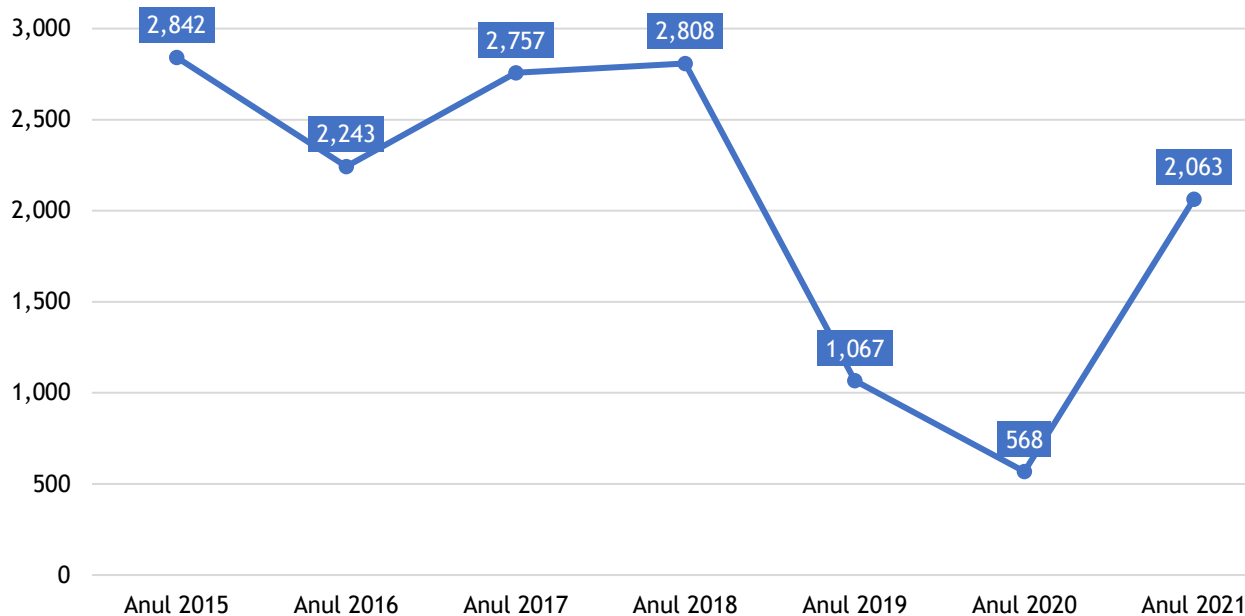
Datele indică existența a 5 unități de cazare turistică până în anul 2019, având structura de pensiuni turistice. Din anul 2020, datele indică deschiderea unui hotel la nivelul Comunei Hărman, indicând faptul că sectorul turistic local este în creștere³¹.

În strânsă legătură cu acest element, în figura de mai jos este redată evoluția numărului de turiști ce au înnoptat în unitățile de cazare locale.

³¹ Institutul Național de Statistică TUR101C - Structuri de primire turistica cu funcțiuni de cazare turistica pe tipuri de structuri, județe si localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/inse-table>, accesat la data de 12.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Tabelul 26: Sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare din Comuna Hărman

Sursa: INS, UAT Comuna Hărman

Datele indică o scădere bruscă a numărului de turiști în anii 2019-2020, scădere ce poate fi pusă pe seama apariției virusului Sars COV-2. Măsurile sanitare de prevenție au dus la destabilizarea sectorului turistic local. Pentru anul 2021, datele estimate de către autoritățile locale indică însă o remediere a situației, pe plan local fiind înregistrați 2.063 de turiști ce au înnoptat în unitățile de primire turistică din localitate. Dat fiind faptul că sezonul turistic din anul 2021 nu s-a încheiat încă se poate aprecia o remediere completă a crizei provocate în urma măsurilor sanitare de protecție, sectorul turistic local beneficiind de un potențial ridicat de dezvoltare³².

Ca și atracții turistice, pe plan local se remarcă următoarele obiective:

- Biserica Fortificată Evanghelică Hărman (a.1240);
- Muzeul Etnografic Hărman;
- Monumentul Eroilor Români din Primul și Al Doilea Război Mondial;
- Dealul Lempeș -Sit Natura 2000;
- Rezervația Mlaștinile eutrofe Prejmer-Hărman.

Biserica fortificată constituie elementul principal al patrimoniului cultural local.

Clădirea inițială a capelei, databilă în jurul anului 1300, era compusă dintr-o pivniță cu intrare proprie și nivelul capelei cu boltă în două travee. Capela făcea parte din zidul inelar (de formă ovală) ce înconjură deja în secolul al XIII-lea biserica inițială în stil romanic. În jurul anului 1300, a fost integrat în partea vestică a clădirii bisericești, turnul clopotniță, construit masiv

³² Institutul Național de Statistică, TUR104E - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 12.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

pe lățimea navei principale, astfel încât navele laterale l-au înglobat. Turnul dispune de două case a scărilor alipite, prin care se accesează primele două nivele ale turnului. Celelalte șase nivele ale acestuia sunt legate prin scări de lemn. Cu o înălțime totală de 56 metri, turnul este cel mai înalt din Țara Bârsei. Pe lângă vârful principal al acoperișului au fost aplicate patru turnulețe de colț care erau semnul de departe vizibil că localitatea dispunea de dreptul de a pronunța și executa sentința capitală. Unică este pictura murală a capelei, ce datează din secolul al XV-lea, din punct de vedere al gradului și calității păstrării sale. Ciclul imaginilor descrie calea dobândirii mântuirii veșnice.

O caracteristică a bisericii din Hărman sunt băncile femeilor, datând din 1753, situate în centrul navei. Acestea au fost confecționate din grinzi de brad și sunt lipsite de spătare. Băncile erau rezervate femeilor căsătorite al căror port cerea lipsa spătarelor. Totodată, în interiorul Bisericii se regăsește o orgă ce este funcțională și în prezent.

Piesa cea mai remarcabilă din dotarea liturgică a bisericii este potirul din argint aurit, după tehnicile folosite, o lucrare tipic transilvană din secolul al XV-lea. Piciorul în formă piramidală, cu talpă înaltă, prezintă șase fețe netede cu inscripții. Nodul reliefat este suprapus de cupă cu deschidere lărgită, probabil un adaos din secolul al XVII-lea. Din același secol datează patena și pyxis, ambele confecționate parțial din argint aurit. Cănila din cositor datează din secolele XVIII-XIX³³.

În sfera culturală, în Comuna Hărman, se regăsește un muzeu, un cămin cultural și o bibliotecă comunală. Ca și evenimente culturale majore ce prezintă caracter permanent, în localitate se organizează:

- Zilele Hărmanului, în data de 15 august, corelat cu sărbătoarea religioasă Sf. Maria;
- Balul Penașilor, în perioada 1-8 ianuarie, organizat prin vechea tradiție de plecare în armată a tinerilor din localitate. Aceștia străbat comuna, îmbrăcați în costume tradiționale și având prinsă la căciulă o pană de păun. Manifestarea se încheie cu o petrecere a comunității.

Muzeul Etnografic Hărman, înființat în anul 2009, cu sprijinul primăriei, este amenajat ca o casă de gospodari, cu tindă și trei odăi unde sunt păstrate piese de port popular, lăzi de zestre, obiecte de mobilier, dar și o colecție de ouă încondeiate.

Dealul Lempeș, sit natura 2000, este situat între localitățile Hărman și Bod, având o suprafață de 274,5 ha. Zona prezintă habitatul ideal pentru căprioare, iepuri, porci mistreți, vulpi sau pisici sălbatice. Zona este ideală pentru scurte drumeții, oferind o priveliște de ansamblu către ambele localități.

Monumentul Eroilor Români din Primul și Al Doilea Război Mondial este amplasat în interiorul Bisericii Ortodoxe din comuna Hărman și este compus dintr-o cruce și o placă memorială. Acesta a fost ridicat prin strădania lui Ioan Corbu și a soției sale, în anul 1978, pentru cinstirea memoriei eroilor români căzuți în cele Două Războaie Mondiale. Crucea are o înălțime de 1,8 m și este realizată, la fel ca și placa memorială, din marmură albă. Pe placă este inscripționat un înscris comemorativ, urmat de numele a 49 de eroi care au murit în Primul Război Mondial și de numele a 22 eroi, căzuți în Al Doilea Război Mondial.

³³ Biserica Evanghelică Fortificată Hărman. Despre Biserica Evanghelică Fortificată, disponibil la adresa <https://rom.harmaninfo.com/despre>, accesat la data de 12.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Rezervația Mlaștinile eutrofe Prejmer-Hărman se plasează în Depresiunea Brașovului, la limita central-estică a Județului Brașov cu Județul Covasna, în partea estică a rezervației naturale Dealul Cetății - Lempes, lângă drumul județean (DJ112) care leagă localitatea Hărman de orașul Sfântu Gheorghe. Rezervația are o suprafață de 258 de hectare, constituind o arie ce adăpostește ecosisteme terestre (pădure, tufăriș, pajiște) și acvatice cu apă dulce (luciu de apă, mlaștini), aflate în lunca stângă a Oltului.

Ca și necesități de dezvoltare ale sectorului turistic și cultural, datele oferite de către autoritățile locale indică lipsa traseelor turistice omologate, a centrelor de informare turistică create fie prin fonduri europene sau buget local. De asemenea, la nivel local, există numai o bibliotecă școlară, biblioteca comunală fiind închisă. Dat fiind specificul local se recomandă conceperea unor parteneriate cu UAT-urile din vecinătate și mediul privat în vederea conceperii unor trasee turistice și a unor evenimente culturale care să crească vizibilitatea comunei.

Capitolul 4. Metodologie

4.1. Principalele etape ale elaborării SDL Comuna Hărman

În acest subcapitol al Strategiei de Dezvoltare Locală sunt prezentate metodele folosite pentru culegerea și prelucrarea datelor. Pentru analiza situației s-a urmărit atât percepția locuitorilor Comunei Hărman, cât și a mediului de afaceri și a societății civile ce își desfășoară activitatea în cadrul comunei. În vederea elaborării prezentului plan a fost utilizată o metodă clasică de analiză, și anume ancheta sociologică bazată pe chestionar, metodă de cercetare cantitativă ce a urmărit identificarea variabilelor socio-economice prin prisma principalilor actori sociali ai comunității.

A fost conceput un chestionar care se adresează populației comunei Hărman, cuprinzând întrebări specifice care să vizeze problemele cu care se confruntă localitatea. Pe baza rezultatelor obținute se vor diagnostica principalele probleme cu care se confruntă Comuna Hărman. În vederea conturării unei perspective cât mai complete și complexe asupra situației comunei Hărman, în studiu au fost folosite și metode de analiză a documentelor sociale și statistice.

Procesul de consultare publică a fost structurat pentru a include atât o componentă de **anchetă sociologică pe bază de chestionar**, în cadrul căreia au fost vizați reprezentanți ai instituțiilor publice, ai mediului de afaceri local și ai societății civile, cât și o componentă de **consultare bazată pe organizarea unor întâlniri de lucru**, având ca scop implicarea comunității locale pentru stabilirea unor obiective strategice care să aibă la bază piramida nevoilor cetățenilor, sectorului privat, sectorului public și turiștilor. Totodată, au fost realizate interviuri, ca metodă de cercetare calitativă. Interviurile realizate au fost semi-structurate, neformale.

Chestionarul aplicat se regăsește în secțiunea *Anexe* a curenteii strategii. Principalele etape ale metodologiei de cercetare utilizată în cadrul prezentului document sunt redate în Figura de mai jos.

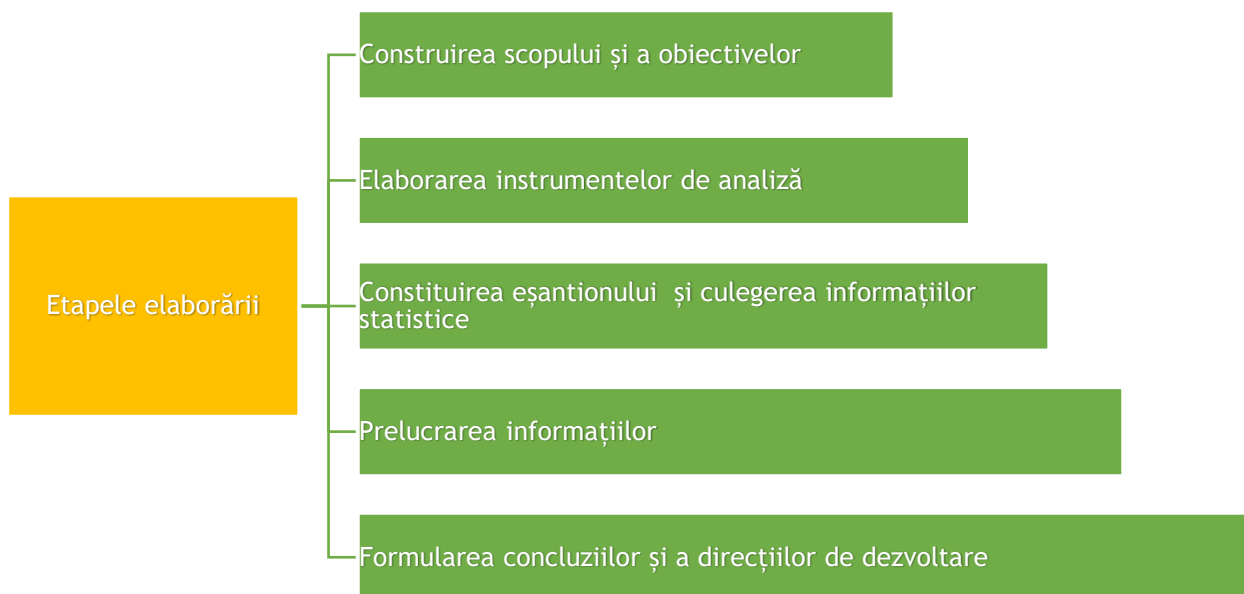

Figura 16: Etapele elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Hărman

Sursa: Autorul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

În conformitate cu datele incluse în figură, prima etapă a elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Hărman a constat în definirea scopului și a obiectivelor.

Scopul strategiei curente a presupus dezvoltarea multidimensională a Comunei Hărman în conformitate cu contextul regional și național. Adaptat la acest scop obiectivele de cercetare cuprind:

- conturarea direcțiilor principale de investiție;
- identificarea problemelor ce îngreunează dezvoltarea pe plan local;
- identificarea elementelor ce pot duce la creșterea calității vieții cetățenilor din Comuna Hărman.

Aferent scopului, **etapa a doua** a constat în formularea instrumentelor de analiză, instrumente descrise anterior. **Etapa a treia** a implicat analiza informațiilor culese. Informațiile s-au materializat în cadrul Analizei SWOT prin evidențierea punctelor forte și slabe ale comunei și identificarea de posibile amenințări și oportunități de dezvoltare. **Ultima etapă** a constat în formularea direcțiilor de acțiune. Pe baza informațiilor culese au fost concepute proiecte de dezvoltare în domeniul socio-economic menite să crească calitatea vieții locuitorilor.

Referitor la elementele care transpar din interpretarea statistică a chestionarului aplicat, un prim element este constituit de profilul respondentului.

În figura de mai jos este redată distribuția pe grupe de vârstă a respondenților.

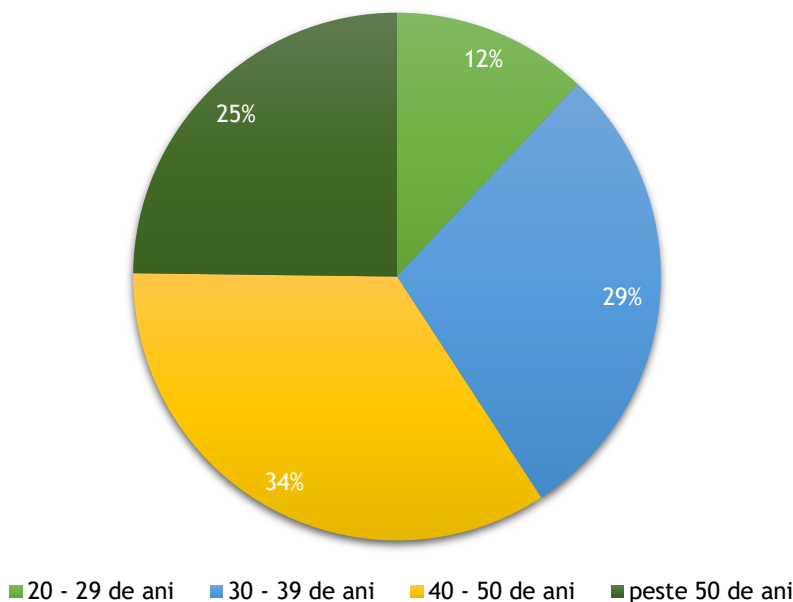

Figura 17: Distribuția pe grupe de vârstă a respondenților

Sursa: Autorul

Se poate remarca o preponderență a respondenților vârstnici, astfel că 34,40% din respondenții chestionarului au vârste cuprinse între 40 și 50 de ani, 25% au peste 50 de ani, în vreme ce numai 12% dintre respondenți au vârste cuprinse între 20 și 29 de ani. Corelat cu acest aspect,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

În continuare este redată distribuția pe sexe a respondenților. Se poate remarca o distribuție apropiată a respondenților pe cele 2 categorii.

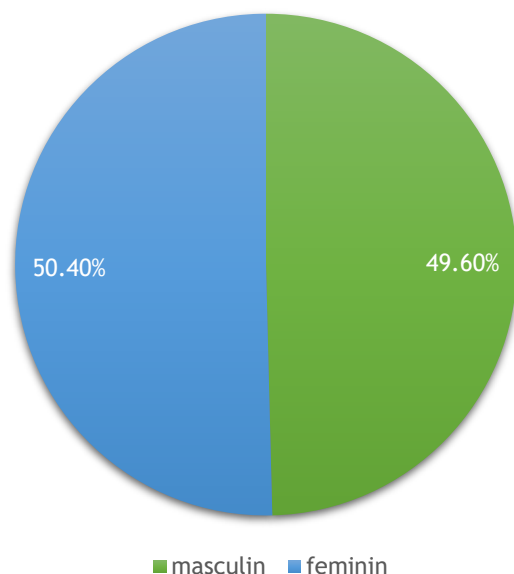

Figura 18: Distribuția pe sexe a respondenților

Sursa: Autorul

Se poate remarca faptul că 49,60% dintre respondenți sunt persoane de sex masculin în vreme ce respondenții de sex feminin constituie aproximativ 50,60% din total. Un alt aspect al profilului respondenților îl constituie nivelul de educație, element redat în graficul următor.

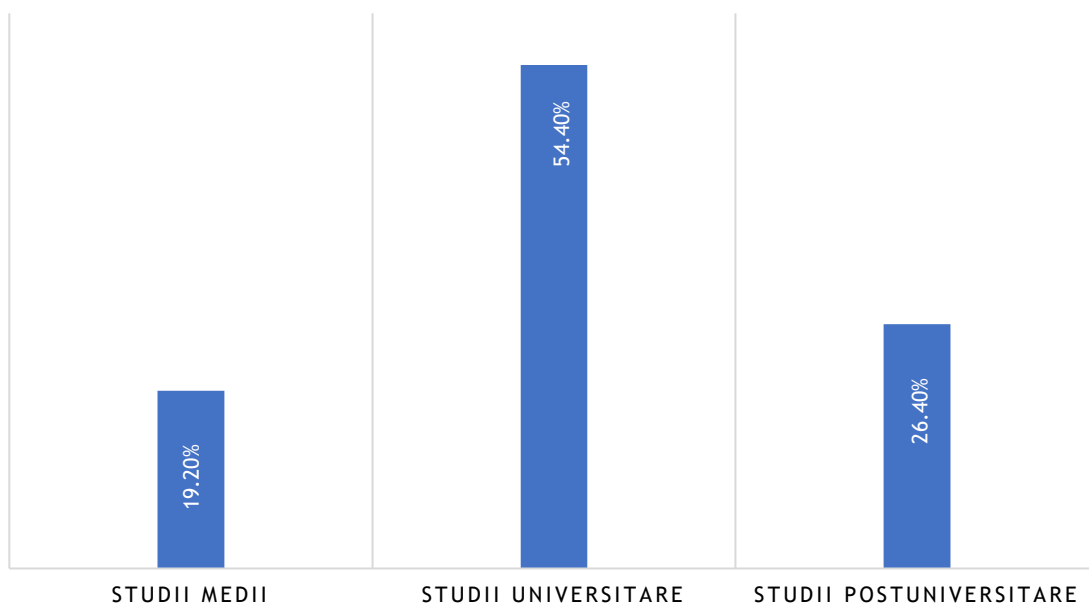

Figura 19: Ultimul nivel de educație absolvit de către respondenți

Sursa: Autorul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Analiza factorilor socio-economici din perspectiva respondenților

Analiza răspunsurilor oferite de către locuitorii Comunei Hărman a avut în vedere identificarea problemelor cu care se confruntă localitatea, a sectoarelor economice cu potențial și a direcțiilor ulterioare de dezvoltare. În identificarea problemelor, respondenții au primit o listă cu elemente ce ar putea îngreuna dezvoltarea comunei, elemente selectate pe baza analizei socio-economice efectuate anterior, printre acestea regăsindu-se aspecte precum: starea dispensarelor medicale, lipsa rețelei de utilități (apă, canalizare, gaze), lipsa locurilor de muncă, lipsa fondurilor, starea drumurilor, delincvența/ infracționalitatea, îmbătrânirea populației, sistemul de salubritate, birocrăția, corupția.

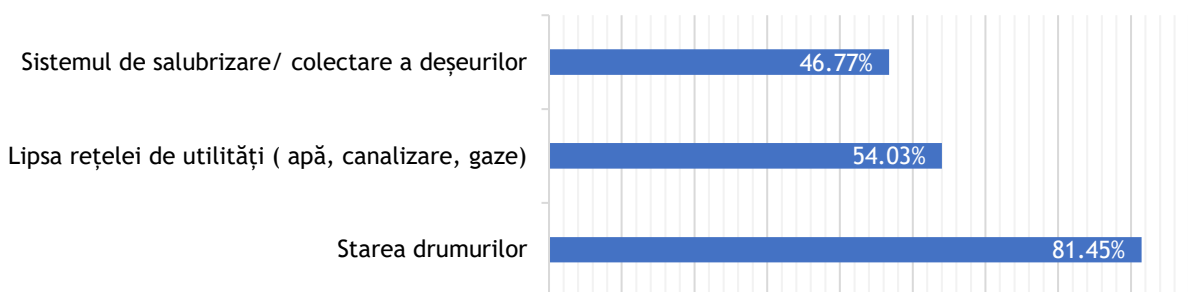

Figura 20: Principalele trei probleme resimțite pe plan local

Sursa: Autorul

Raportat la factorii prezentați, starea drumurilor constituie principala problemă cu care se confruntă locuitorii. Aproximativ 81% dintre respondenți consideră că starea în care se regăsesc drumurile locale constituie o problemă ce îngreunează dezvoltarea Comunei Hărman. În ordine descrescătoare, rețeaua de utilități și sistemul de salubritate constituie, de asemenea, probleme ce afectează calitatea vieții locuitorilor și defavorizează Comuna în sfera socio-economică. În strânsă legătură cu acest element, cauzele identificate de către respondenți la problemele menționate anterior sunt redată în figura alăturată.

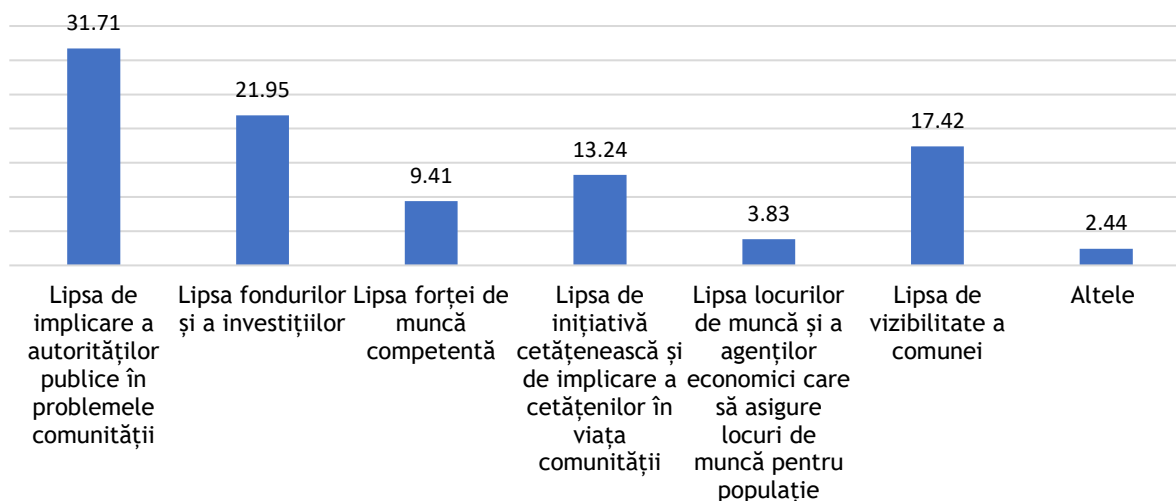

Figura 21: Principalele cauze ale problemelor resimțite pe plan local

Sursa: Autorul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Lipsa de implicare a autorităților constituie, în percepția respondenților, principala cauză a problemelor regăsite pe plan local. Aproximativ 31,7% dintre respondenți consideră acest aspect ca fiind elementul declanșator al problemelor pe plan local, acesta fiind urmat de lipsa fondurilor și a investițiilor cu o pondere în rândul respondenților de aproximativ 21%. La polul opus, lipsa locurilor de muncă sau a agenților economici care să asigure locuri de muncă nu constituie una dintre cauzele problemelor întâlnite pe plan local, conform respondenților.

Așadar, se poate observa faptul că lipsa de implicare a autorităților publice în problemele comunității, lipsa fondurilor și a investițiilor și lipsa de vizibilitate a comunei, în ciuda existenței unui potențial ridicat (turistic, economic, comercial etc.) sunt elemente care preocupă comunitatea locală.

În continuare sunt redate elemente particulare ale situației socio-economice prin raportare la sectoare de dezvoltare cheie.

Sistemul sanitar local

Dirjecțiile de dezvoltare ale sistemului sanitar sunt redate în figura de mai jos pe baza răspunsurilor respondenților.

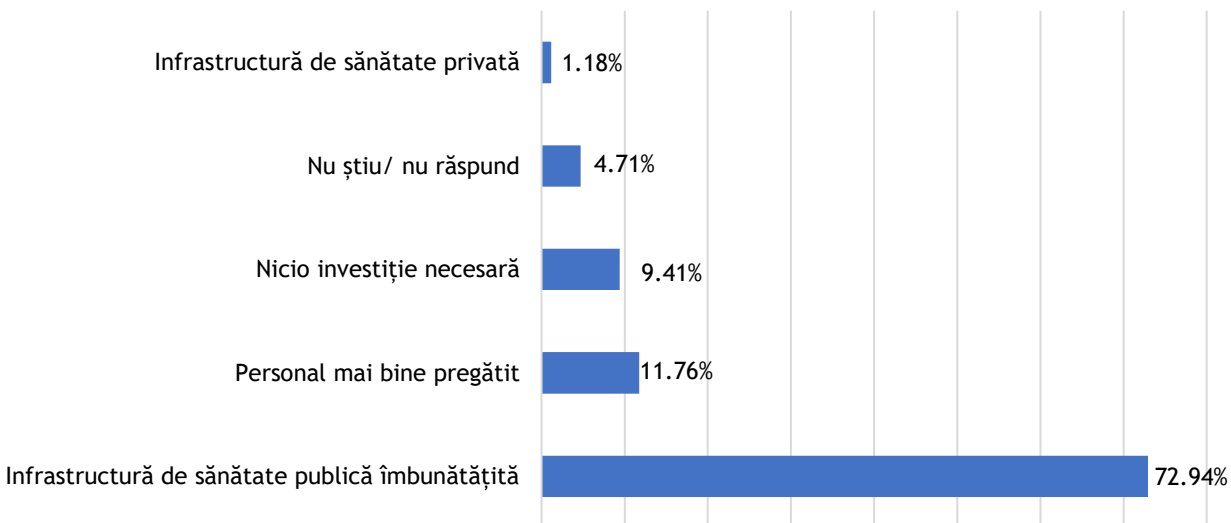

Figura 22: Nevoi de îmbunătățire a sistemului sanitar local

Sursa: Autorul

Un procent de 72,94% dintre respondenți consideră că infrastructura de sănătate publică ar trebui dezvoltată pe plan local. Pregătirea mai bună a personalului medical din localitate constituie a doua opțiune vizată de către respondenți cu o pondere de 11,7%.

Sistemul social

Pentru determinarea necesității dezvoltării serviciilor sociale pe plan local, respondenții au fost întrebați care consideră că sunt principalele grupuri vulnerabile sau aflate în risc de excluziune

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

socială regăsite pe plan local. Răspunsurile acestora au fost grupate în figura de mai jos:

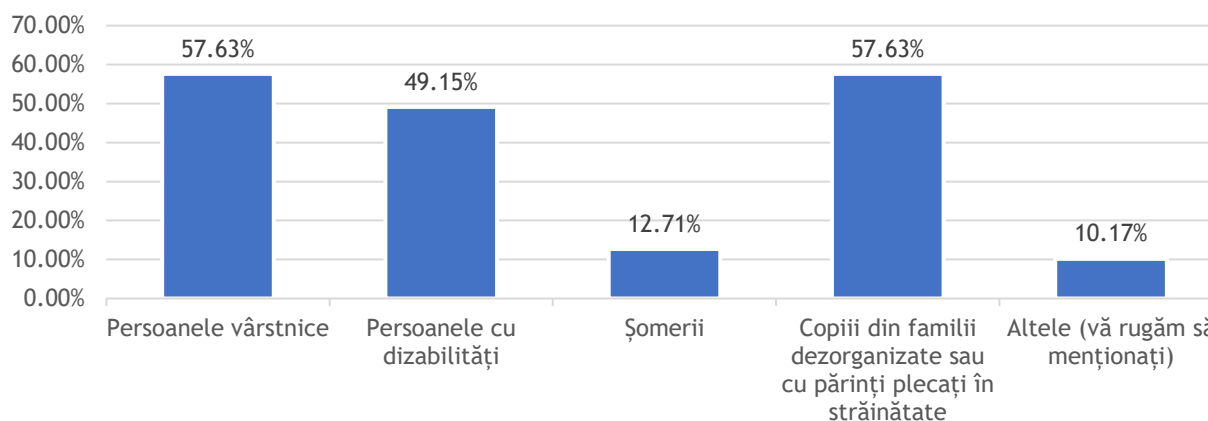

Figura 23: Principalele grupuri vulnerabile indicate de către respondenți la nivelul Comunei Hărman

Sursa: Autorul

Datele colectate indică existența a două grupuri vulnerabile ce necesită sprijin din partea autorităților și a ONG-urilor pe plan local, și anume persoanele vârstnice și copiii proveniți din familii dezorganizate sau cu părinții plecați în străinătate.

Turism

Referitor la turism și atracții culturale, au fost identificate principalele elemente culturale pe care respondenții le consideră ca fiind atracții turistice cu potențial. Biserica Fortificată din Hărman constituie, în accepțiunea respondenților, principalul punct de atracție turistică local. Aproximativ 28% dintre aceștia consideră necesară promovarea mai eficientă a acestui obiectiv ca și simbol al localității. Rezervațiile naturale constituie, de asemenea un punct turistic important.

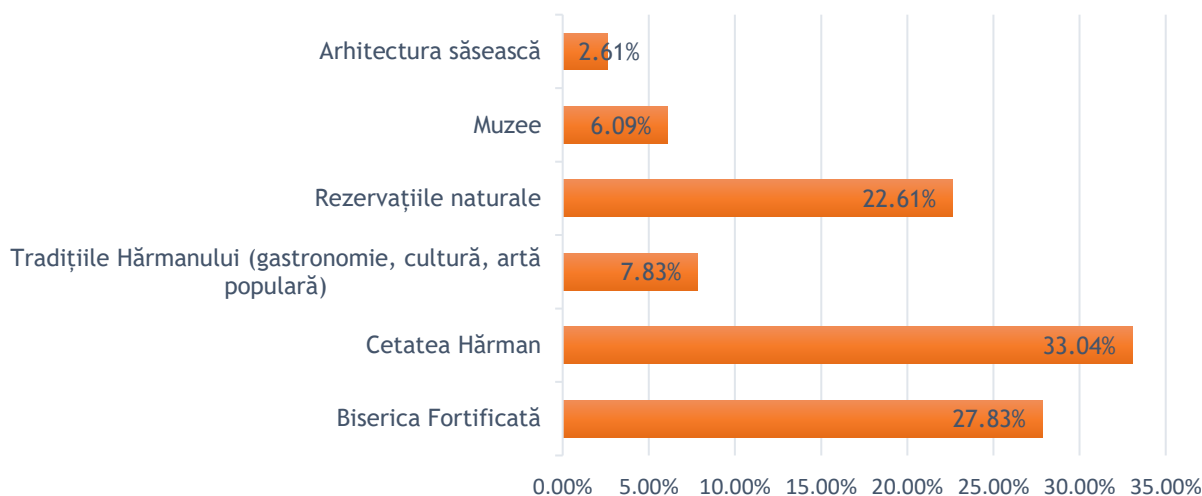

Figura 24: Principalele puncte turistice ce ar trebui valorificate pe plan local

Sursa: Autorul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Ca și evenimente culturale, în figura de mai jos sunt redată principalele evenimente culturale ce au fost considerate de către respondenți ca fiind oportune pentru promovarea localității.

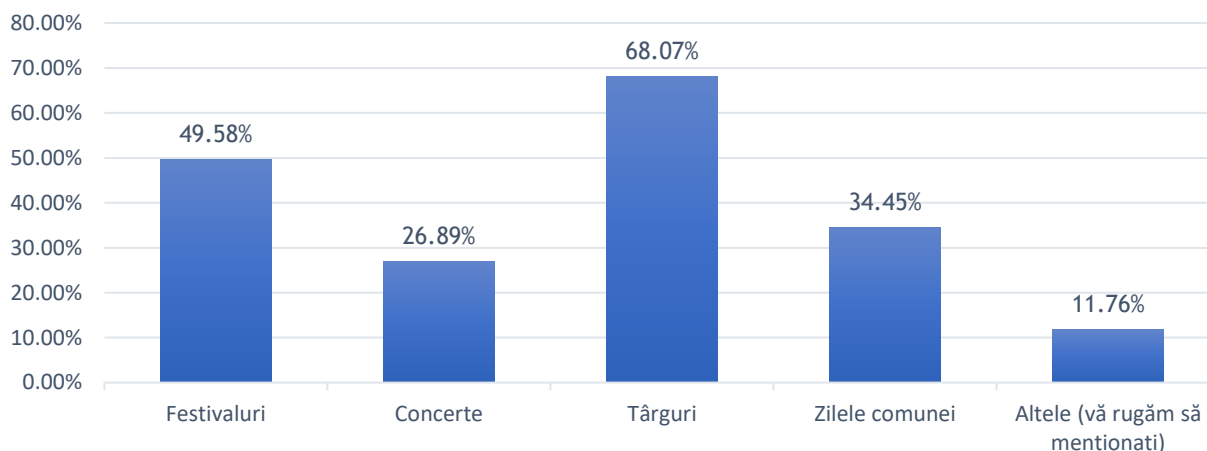

Figura 25: Principalele evenimente culturale oportune pentru promovarea turistică a Comunei Hărman

Sursa: Autorul

Cu o pondere de aproximativ 68%, târgurile constituie cea mai viabilă modalitate de promovare a localității. Organizarea de târguri cu tematică specifică, culinare, de folclor etc. ar duce, potrivit respondenților, la creșterea vizibilității localității. Totodată, festivalurile constituie o altă metodă utilă de promovare a Comunei Hărman, element sugerat de aproximativ 26% dintre respondenți.

Mediul antreprenorial și dezvoltarea economică

Un prim element analizat referitor la dezvoltarea mediului economic și antreprenorial îl constituie sprijinul oferit de către autoritățile locale.

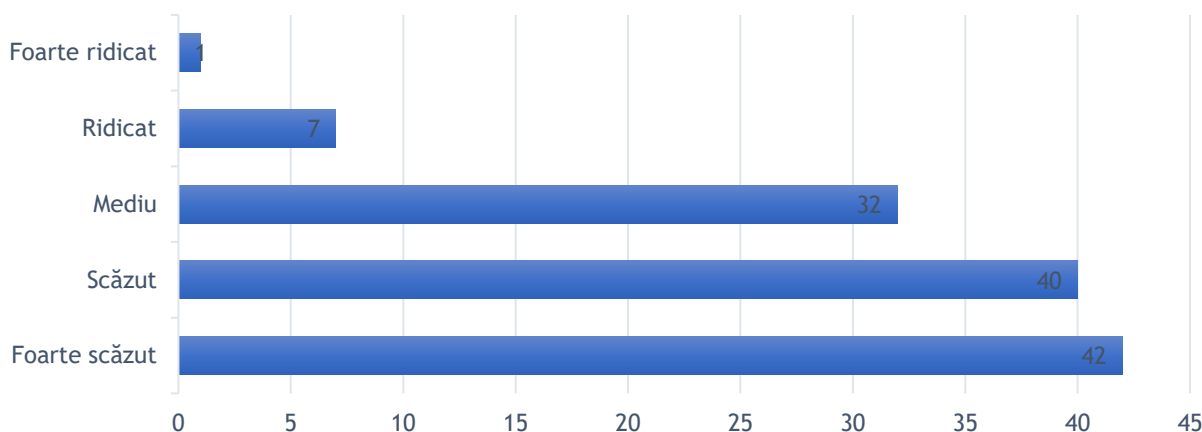

Figura 26: Sprijinul acordat de către autoritățile Comunei Hărman mediului antreprenorial local

Sursa: Autorul

Potrivit respondenților se remarcă un grad redus de implicare al autorităților în ceea ce privește sprijinirea mediului antreprenorial local. Aproximativ 34% dintre aceștia consideră foarte scăzut sprijinul venit din partea autorităților, în vreme ce numai 7% consideră că sprijinul oferit este unul suficient sau mai mult decât suficient.

Corelate cu aceste elemente sunt datele din figura de mai jos, aproximativ 78% dintre respondenți consideră că autoritățile locale nu fac demersurile necesare pentru accesarea de fonduri nerambursabile.

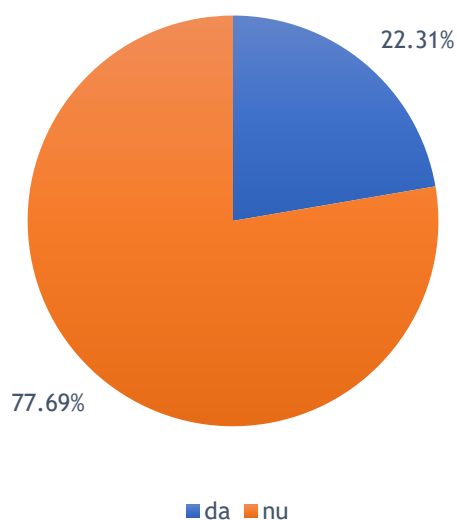

Figura 27: Considerați că la nivelul administrației publice de la nivelul Comunei Hărman se fac demersuri pentru accesarea de fonduri nerambursabile?
Sursa: Autorul

Direcții de dezvoltare

Ultimul aspect cuprins în această secțiune face referire la direcțiile de dezvoltare indicate de către respondenți.

Datele colectate indică următoarele aspecte:

- toate direcțiile de dezvoltare propuse prezintă o nevoie de dezvoltare semnificativă, conform răspunsurilor colectate;
- modernizarea infrastructurii rutiere constituie direcția considerată a fi prioritară în procesul de dezvoltare al comunei, aproximativ 80% dintre respondenți considerând foarte important implementarea de noi proiecte în acest sector;
- reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare constituie a doua direcție de dezvoltare, considerată de către aproximativ 70% dintre respondenți ca fiind prioritară.

În figura de mai jos este redată percepția acestora asupra principalelor direcții de dezvoltare socio-economică.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

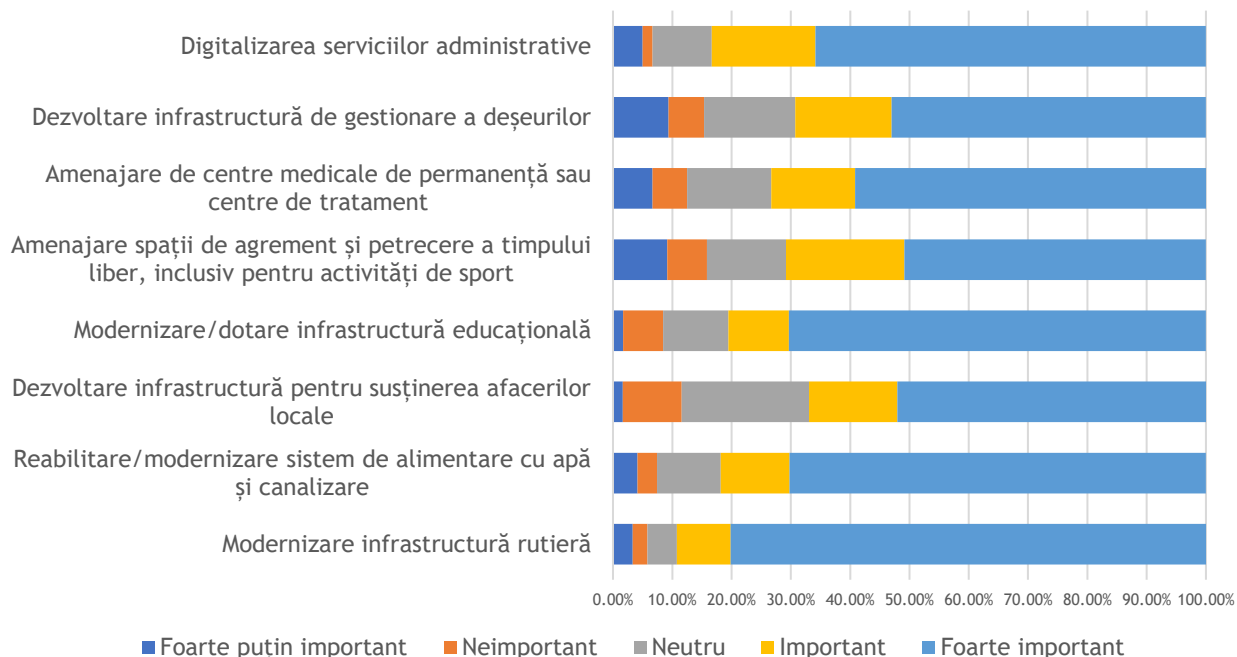

Figura 28: Direcții de dezvoltare la nivelul Comunei Hărman

Sursa: Autorul

Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică asigură deschiderea activității administrației publice către cetățeni prin intermediul a două mecanisme importante:

1. Participarea publicului la procesul de elaborare a reglementărilor;
2. Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor.

Spre deosebire de legea accesului la informațiile de interes public, care permite accesul cetățeanului la informațiile publice gestionate de diverse entități publice, legea transparenței oferă posibilitatea cetățenilor de a participa activ la procesul de elaborare de reglementări prin sugestii adresate autorităților administrației publice. Astfel, procesul de transparență decizională are ca fundament valorile de bază recunoscute pe plan internațional pentru practicarea participării publice, exprimate mai jos.

Tabelul 27: Valori de bază pentru practicarea participării publice³⁴

- Publicul ar trebui să aibă un cuvânt de spus în deciziile ce privesc acele acțiuni care le afectează viața;
- Participarea publică include promisiunea că aceasta va influența decizia;
- Procesul participării publice comunică interesele și vine în întâmpinarea nevoilor tuturor

³⁴ Citare din Association for Public Participation, informații disponibile într-un material creat de Transparency International Romania, disponibil la adresa <https://www.transparency.org.ro/publicatii/ghiduri/TransparențaDecizionalaAPL.pdf>, consultat la data de 22.03.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

participanților;

- Procesul participării publice solicită și facilitează implicarea acestor persoane potențial afectate;
- Procesul participării publice invită participanții să-și definească modul propriu de implicare;
- Procesul participării publice arată participanților felul în care contribuția lor a afectat decizia;
- Procesul participării publice furnizează participanților informațiile.

Sursa: Association for Public Participation

Metodele de participare cetățenească variază în funcție de nivelul implicării publicului în activitatea administrației publice locale.

Modalitățile de participare publică aplicate la nivelul Comunei Hărman în procesul de elaborare a Strategiei sunt prezentate succint în tabelul de mai jos.

Tabelul 28: **Modalități de consultare publică, aplicabile la nivelul Comunei Hărman**

Informare	Consultare
Scop: Oferirea de informații echilibrate și obiective către public pentru ca acesta să înțeleagă problemele, alternativele și soluțiile	Scop: Obținerea de răspunsuri de la public în legătură cu analize, alternative, decizii, acte normative, etc.
Exemple de instrumente folosite: Comunicate publice Afișe Buletine informative Site-uri web Prezentări publice	Exemple de instrumente folosite: Chestionare Întâlniri publice Interviuri Grupuri de lucru online

În contextul prezentului document programatic, Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027 va fi pusă la dispoziția cetățenilor, în scopul consultării publice, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003, republicată, privind transparența decizională în administrația publică, care prevede, ca principii ale legii, informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează să fie dezbătute de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și asupra proiectelor de acte normative; consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite, la inițiativa autorităților publice, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative; participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative.

Observațiile colectate de la cetățeni și ceilalți factori interesați vor fi dezbătute în cadrul Primăriei Comunei Hărman, care va decide în sensul includerii sau neinclusiei observațiilor în forma finală a documentului. În funcție de rezoluția Primăriei, structura Strategiei poate suferi modificări.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Ulterior, se procedează la supunerea spre avizare de către autoritățile publice, prin includerea Proiectului de Avizare a Strategiei pe Ordinea de Zi a Consiliului Local.

4.2. Aplicarea principiului parteneriatului

Principiul parteneriatului este fundamental pentru implementarea politicii europene de coeziune. El implică o cooperare strânsă între Comisia Europeană, autoritățile de la nivel național, regional și local din statele membre, precum și alte organizații și organisme guvernamentale și neguvernamentale, pe durata diferitelor etape ale derulării fondurilor structurale. Principiul parteneriatului constituie, prin urmare, un model de bună guvernanță, ale cărui beneficii au fost explorate la nivel european, fiind astfel validat ca pilon fundamental al oricărui proces de planificare strategică.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027 a avut în permanență în vedere aplicarea principiului parteneriatului, prin următoarele acțiuni și măsuri întreprinse la nivelul Primăriei Comunei Hărman:

- selectarea unui prestator extern de servicii, pentru a elabora Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027, cu sprijinul personalului de specialitate din cadrul Primăriei și al actorilor relevanți din comună, asigurându-se astfel **obiectivitate și independență** în elaborarea documentului;
- implicare directă a conducerii Primăriei Comunei Hărman, prin participarea principalilor factori decizionali la nivel local la discuțiile esențiale avute pe marginea documentului;
- consultarea publicului prin intermediul unor metode sociologice recunoscute și identificarea nevoilor de dezvoltare ale comunității pornind de la opiniile exprimate de către cetățeni în cadrul chestionarului;
- asigurarea procesului de transparență decizională, conform prevederilor legale în vigoare și asigurarea cadrului pentru organizarea de dezbateri pe marginea conținutului strategiei;
- alinierea obiectivelor strategice de dezvoltare a comunei la obiectivele de politică aferente noului exercițiu de programare a fondurilor europene, asigurându-se astfel aliniamentul strategic specific principiului parteneriatului.

Astfel, aplicarea acțiunilor specifice principiului parteneriatului au avut la bază respectarea codului de conduită european privind principiul parteneriatului, în ceea ce privește:

- asigurarea unui nivel adecvat de transparență;
- acordarea unui timp suficient actorilor locali relevanți, pentru a formula opinii, ceea ce constituie o condiție prealabilă pentru un proces de consultare adecvat;
- garantarea, prin organizarea de dezbateri publice, că fiecare membru al comunității poate fi implicat efectiv în toate etapele procesului, începând de la pregătire și continuând pe întreg parcursul etapei de punere în aplicare, inclusiv în monitorizarea și în evaluarea tuturor programelor.

4.3. Instrumente și tehnici de consultare publică

În vederea elaborării prezentei Strategii, au fost utilizate următoarele metode de cercetare/analiză:

- a) **ancheta sociologică bazată pe chestionar**, cu scopul identificării principalelor elemente de analiză a mediului socio-economic existent în cadrul comunei Hărman, precum și pentru evaluarea problemelor comunitare din perspectiva cetățenilor, a autorităților/instituțiilor și a tuturor actorilor locali relevanți, astfel încât să se poată stabili/elabora direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2021-2027;

Chestionarul aplicat la nivelul Comunei Hărman a fost alcătuit din 16 întrebări, 4 întrebări deschise, 11 întrebări grilă și o scală de evaluare.

Primele patru întrebări, alături de întrebarea nr. 7 au rolul de a contura profilul socio-demografic al respondenților, urmărindu-se analiza răspunsurilor în funcție de vârstă, sex și nivel de educație.

Măsurarea percepției asupra implicării autorităților este efectuată prin întrebările 5 și 6 ce vizează procesul de accesare al fondurilor europene și susținerea mediului antreprenorial local. Identificarea problemelor generale și a cauzelor acestora este analizată pe baza răspunsurilor la întrebările 8, 9, 13, 14, urmând apoi o analiză asupra situației sectorului medical și turistic prin întrebările 10, 11, 12.

Întrebările 15 și 16 au rolul de identifica direcțiile de dezvoltare considerate prioritare de către respondenți.

- b) **analiza documentelor (organigramă etc.)** în vederea identificării elementelor de structură organizatorică și a celor de organizare internă, precum și a rolului și a responsabilităților principalelor compartimente din cadrul Primăriei Comunei Hărman;
- c) **analiza de conținut**, utilizată în prelucrarea datelor cu caracter statistic din sfera economică și socială în vederea conturării situației existente în cadrul principalelor direcții de dezvoltare la nivelul comunei Hărman;
- d) **consultări** cu reprezentanții Primăriei Comunei Hărman, consilieri locali, cu reprezentanții mediului de afaceri local, cu reprezentanții societății civile, atât fizic, prin întâlniri și discuții la fața locului, cât și online, prin intermediul platformei Zoom;
- e) **interviuri cu reprezentanții mediului de afaceri local**, pentru identificarea nevoilor de la nivelul mediului antreprenorial;

În vederea consultării mediului de afaceri ce influențează dezvoltarea Comunei Hărman, au fost contactați 43 de actori relevanți pentru cadrul local. Dintre aceștia, 19 au oferit informații despre contextul socio-economic actual regăsit la nivelul comunei. Interviuul a fost nestructurat, fiind o discuție liberă prin care s-a urmărit identificarea principalelor probleme cu care se confruntă mediul antreprenorial local, relația cu autoritățile publice locale, nevoi resimțite și direcții ulterioare de dezvoltare ale sectorului economic. Printre rezultatele obținute urmare a susținerii celor 43 de interviuri, se numără enunțarea următoarelor necesități/ dificultăți:

- necesitatea de a fi creată o rută ocolitoare (centură);
- necesitatea înființării unui parc industrial;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- necesitatea îmbunătățirii infrastructurii rețelei de energie electrică, date fiind problemele cauzate de un transformator depășit din punct de vedere tehnologic, care generează fluctuații de energie electrică;
- au fost constatate dificultăți privind forța de muncă (sunt recrutate persoane din alte localități);
- se constată existența unor străzi neasfaltate sau dificultatea de acces a camioanelor în localitate către producători și sediul firmelor;
- infrastructura agricolă deficitară determinată de lipsa sistemelor de irigații și a modernizării drumurilor de acces către culturile agricole;
- slaba conexiune a rețelelor de telefonie și internet.

Tot în cadrul procesului de consultare publică, au fost organizate 2 **întâlniri ale factorilor locali interesați**. Întâlnirile au fost organizate având ca scop principal discutarea modului de structurare a priorităților de dezvoltare a Comunei Hărman pentru perioada 2021-2027 și structura portofoliului de proiecte propus spre a fi inclus, în funcție de relevanță, în Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027.

La desfășurarea întâlnirilor au participat, pe lângă reprezentanții primăriei și ai consultantului, operatori economici locali, consilieri locali și locuitori ai Comunei Hărman. În cadrul întâlnirilor au fost supuse discuțiilor următoarele puncte:

- prezentarea rezultatului analizei economice, sociale și de mediu a comunității;
- prezentarea stadiului de implementare a măsurilor din cadrul SDL anterioară;
- prezentarea situației portofoliului de proiecte la data curentă;
- discuții, dezbateri, pe marginea prezentărilor anterioare, inclusiv identificarea și propunerea de proiecte strategice relevante și de interes pentru comunitate.

Principalele aspecte rezultate urmare a întâlnirilor de consultare publică au fost:

- Continuarea procesului de consultare publică, prin deschiderea Primăriei de a primi ideile de proiecte ale cetățenilor pe tot parcursul elaborării Strategiei;
- Conturarea unui portofoliu de proiecte, bazat pe nevoile locale rezultate în urma aplicării metodologiei de cercetare.

Au fost astfel diagnosticate principalele probleme și nevoi cu care se confruntă comuna Hărman la nivel de comunitate locală, oferindu-se în capitolele următoare recomandări pentru asigurarea unei dezvoltări eficiente în perioada 2021-2027, în conformitate cu obiectivele naționale și europene în vigoare.

Capitolul 5. Analiza SWOT efectuată la nivelul Comunei Hărman

5.1. Analiza SWOT efectuată la nivelul cadrului general

Tabelul 29: Analiza SWOT efectuată la nivelul cadrului general

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">➤ apartenența la Zona Metropolitană Brașov;➤ climat favorabil desfășurării activităților agricole corelat cu o fertilitate crescută a solului;➤ bazin hidrografic vast, Comuna Hărman fiind mărginită în partea nordică de râul Olt;➤ faună variată datorită biodiversității oferite de Valea Oltului;➤ existența rezervației Mlaștina Hărman.	<ul style="list-style-type: none">⚡ lipsa unui plan coerent de conservare și protejare a biodiversității locale;⚡ relieful mlăștinos caracteristic Depresiunii Bârsei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">➤ exploatarea resurselor naturale prin dezvoltarea infrastructurii agricole;➤ accesarea de fonduri nerambursabile pentru amenajarea teritorială în vederea respectării normelor europene și a specificului cultural regional;➤ implicarea cetățenilor în inițiativele de interes local prin campanii de informare și educare asupra importanței educației civice și participării active la viața comunității;➤ crearea de locuri noi de muncă prin atragerea de investitori și mici antreprenori în zonă, cu impact pozitiv asupra dezvoltării demografice;➤ conservarea biodiversității reprezintă o temă de interes la nivel național și european ce poate fi abordată pe plan local în vederea protejării resurselor naturale regăsite;➤ valorificare mai eficientă a resurselor naturale locale.	<ul style="list-style-type: none">⚡ amânarea punerii în aplicare a unor proiecte de dezvoltare pe fondul lipsei unei echipe de specialiști în absorbția de fonduri europene;⚡ o calitate slabă a recoltelor în urma fenomenelor meteo extreme (furtuni, grindină, perioade de secetă îndelungate);⚡ migrația populației tinere, în scopul finalizării studiilor, fără ca ulterior să revină în comună;⚡ creșterea ponderii muncii fără forme legale, a muncii „la gri” și a muncii cu ziua, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale;⚡ deplasarea forței de muncă locale spre zonele mai dezvoltate, respectiv migrația către posibilitățile oferite în Municipiul Brașov;⚡ creșterea populației inactive pe fondul absenței oportunităților de asigurare a unor locuri de muncă apropiate de domiciliu;⚡ scăderea nivelului de educație și a calificării forței de muncă.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

5.2. Analiza SWOT efectuată la nivelul situației demografice și sociale (populație)

Tabelul 30: Analiza SWOT efectuată la nivelul situației demografice și sociale (populație)

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ trend demografic ascendent, înregistrându-se în anul 2021 o creștere cu aproximativ 16% mai mult față de anul 2015; ➤ creștere a populației tinere de aproximativ 20%, grupa sub 18 ani ajungând la o populație totală de 1.508 locuitori în anul 2021; ➤ structură etnică omogenă înregistrându-se o populație de etnie română în procent de aproximativ 89%. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ tendință de îmbătrânire a populației, grupa de vârstă de peste 65 de ani prezentând cea mai ridicată creștere, de aproximativ 34% în perioada 2015-2021; ⚡ rată a mortalității în creștere dată fiind tendința de îmbătrânire a populației.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ derularea Programului Dezvoltare Locală, operat de Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS), finanțat în cadrul Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021, orientat pe reducerea sărăciei, incluziune socială și dezvoltare locală; ➤ conceperea unei politici care să sprijine natalitatea pe plan local prin susținerea tinerelor familii; ➤ atragerea populației tinere și apte de muncă prin programe care să ofere locuințe sau locuri de muncă în localitate. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ reducerea sporului natural și apariția unui trend demografic descendent; ⚡ creșterea populației vârstnice, cu impact negativ asupra pieței forței de muncă, și implicit asupra nivelului de trai al populației; ⚡ riscul ca o parte semnificativă din persoanele ce vor fi apte de muncă să plece în localitățile limitrofe pentru a avea acces la condiții de muncă superioare; ⚡ creșterea gradului de dependență a persoanelor vârstnice.

5.3. Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului educațional

Tabelul 31: Analiza SWOT efectuată la nivelul sistemului educațional

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența la nivelul localității a 3 grădinițe și 2 școli primare/gimnaziale; ➤ infrastructură educațională județeană bine dezvoltată, elevii din Comuna Hărman având posibilitatea de a urma ciclul secundar și universitar în unitățile școlare din județ. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ absența instituțiilor de învățământ secundar (licee, școli profesionale în localitate); ⚡ lipsa unor studii/cercetări care să evidențieze necesarul pieței forței de muncă și corelarea cu oferta școlilor tehnice și profesionale din județ.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> ➤ burse de studiu pentru copiii ce își continuă studiile în vederea acoperirii costurilor de transport, hrană și a materialelor didactice; ➤ modernizarea și informatizarea procesului de învățare; ➤ construirea de noi unități de învățământ (creșă, grădiniță, școală) ➤ înființare de afterschool-uri, cluburi etc ➤ dotarea și modernizarea infrastructurii educaționale, prin utilizarea fondurilor europene nerambursabile; ➤ eficientizarea energetică a clădirilor în care funcționează instituțiile de învățământ, în scopul reducerii costurilor de funcționare și implicarea acestora în alte investiții în domeniul educațional; ➤ dezvoltarea de programe interactive și educaționale în căminul cultural din localitate; ➤ demararea de parteneriate educative; 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ închiderea unităților de învățământ din comună pe fondul reducerii numărului de elevi; ⚡ scăderea motivației de a merge la școală în rândul elevilor pe fondul degradării infrastructurii de învățământ sau în lipsa accesului la materiale didactice moderne; ⚡ scăderea calității actului de predare în lipsa unor programe de îmbunătățire a competențelor profesorilor.
---	---

5.4. Analiza SWOT efectuată la nivelul economiei locale și agriculturii (industrie, comerț și servicii)

Tabelul 32: Analiza SWOT efectuată la nivelul economiei locale și agriculturii (industrie, comerț și servicii)

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ agricultura, serviciile, construcțiile, industria prelucrătoare, comerțul și transportul constituie principalele ramuri economice ce adună numărul cel mai ridicat de persoane angajate; ➤ pondere majoritară a suprafeței agricole; ➤ terenurile arabile reprezintă 74% din suprafața terenurilor agricole; ➤ număr ridicat de ovine, efectivul comunal ajungând la circa 6.855 de capete, reprezentând principala categorie de animale crescute pe plan local. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ numai 41% din procentul populației active lucrează pe plan local, indicând un procent al navetismului ridicat care ar putea fi corelat și cu munca nedeclarată; ⚡ suprafață redusă a livezilor și pădurilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea de noi locuri de muncă în localitate prin atragerea de fonduri europene în sectorul agricol și prin încurajarea inițiativelor antreprenoriale în rândul tinerilor, în domeniul agricol și non-agricol, contribuind astfel la îmbunătățirea competitivității 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ degradarea treptată a solului, sub influența practicării unui management agricol defectuos; ⚡ productivitate scăzută a recoltelor în lipsa unor măsuri de combatere a secetei;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>economiei locale și regionale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea unui sistem de irigare a culturilor; ➤ înființarea de micro-ferme pentru creșterea de animale prin accesarea de fonduri europene; ➤ extinderea sectorului de creștere a animalelor prin acordarea de subvenții fermierilor; ➤ amplasarea geografică favorabilă, o mobilitate crescută, fiind încurajate, pe această cale, tranzacțiile comerciale, realizarea de parteneriate cu mediul de afaceri din Municipiul Brașov; ➤ oportunitatea dezvoltării sectorului transportului și turismului, având în vedere potențialul existent, printr-o bună gestionare a fondurilor proprii, dar și prin accesarea de fonduri nerambursabile. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ competitivitatea redusă a fermelor din comună în raport cu cele din județ sau regiune pe fondul reducerii numărului de animale și a variației de produse oferite; ➤ continuarea efectelor negative economice și sociale cauzate de pandemia COVID 19; ➤ schimbări frecvente ale legislației fiscale cu efecte multiple negative și de durată asupra mediului de afaceri; ➤ destabilizarea mediului economic local prin migrația forței de muncă, a reducerii calității acesteia etc.
---	---

5.5. Analiza SWOT efectuată la nivelul infrastructurii locale

Tabelul 33: Analiza SWOT efectuată la nivelul infrastructurii locale

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unei infrastructuri de transport de bază, comuna fiind conectată la localitățile din județ prin rețeaua de drumuri DN 11, DJ 112 și DJ 112A; ➤ existența a trei rute ale transportului în comun ce leagă Comuna Hărman de Municipiul Brașov și localitățile limitrofe; ➤ existența unei stații feroviare în localitate; ➤ grad de racordare la sistemul de alimentare cu apă de aproximativ 95,9% raportat la numărul de gospodării conectate; ➤ grad de racordare la sistemul de canalizare de aproximativ 94%, raportat la numărul de gospodării conectate; ➤ grad de electrificare de aproximativ 95%; ➤ existența unei stații de epurare și distribuție a apei; ➤ existența rețelei de distribuție a gazelor la nivel local. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ condiție nefavorabilă a drumurilor care să asigure desfășurarea optimă a activităților economice, în special a celor de transporturi; ➤ incapacitatea sistemului electric de a face față cererii operatorilor economici; ➤ inexistența sistemului de iluminat public la nivelul tuturor străzilor din comună corelat cu necesitatea modernizării acestuia; ➤ lipsa semnalizării rutiere corespunzătoare în zone cu risc ridicat de producere de accidente (de exemplu, zona păstrăvăriei Fish4Life).

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea, modernizarea și extinderea rețelei de drumuri; ➤ dezvoltarea infrastructurii verzi; ➤ sprijinirea diversificării economice a utilizării terenurilor; ➤ proiectarea infrastructurii pentru biciclete; ➤ constituirea unei zone industriale bine definite; ➤ extinderea rețelei de iluminat stradal și a sistemului de supraveghere video; ➤ atingerea țintelor de eficiență energetică pentru diferite sectoare (rezidențial, instituțional, transport) prin accesarea unor finanțări specifice în acest sens; ➤ dezvoltarea și promovarea unui program eficient de reciclare selectivă a deșeurilor; ➤ implementarea Planului Național de Dezvoltare a Infrastructurii Next Generation Networks; ➤ constituirea unei rute ocolitoare pentru transportul de mare tonaj. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ degradarea sistemului de drumuri existent pe fondul lipsei programelor de modernizare și extindere; ➤ creșterea șomajului și a gradului de dependență pe fondul degradării infrastructurii de drumuri care să asigure o conexiune cu localitățile limitrofe, favorizând, astfel, accesul la piața muncii; ➤ slaba implicare a mediului de afaceri în problemele comunității; ➤ incapacitatea finalizării sau începerii de noi proiecte pe fondul lipsei de muncitori calificați; ➤ creșterea costurilor de mentenanță și întreținere a infrastructurii în absența unor investiții de conservare, protejare și reabilitare a acesteia; ➤ degradarea calității vieții pe fondul nerespectării normelor de colectare și gestionare a deșeurilor.

5.6. Analiza SWOT la nivelul organizării instituționale

Tabelul 34: Analiza SWOT efectuată la nivelul organizării instituționale

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ diviziune clară a responsabilităților și activităților, personalul fiind grupat în 13 compartimente și 2 servicii; ➤ experiență anterioară în monitorizarea și derularea proiectelor de investiții în infrastructură; ➤ abilități manageriale în administrația publică ale personalului de conducere din cadrul Primăriei. 	<ul style="list-style-type: none"> ↙ dotări tehnico-materiale uzate fizic și moral; ↙ digitalizare scăzută a proceselor administrative; ↙ implicare civică deficitară în problemele comunității; ↙ lipsa cooperării dintre actori locali în vederea implementării politicilor publice pentru dezvoltarea durabilă a comunei; ↙ lipsa resurselor financiare pentru susținerea unor proiecte de amploare.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ modernizarea echipamentului de lucru al angajaților Primăriei; 	<ul style="list-style-type: none"> ↙ scăderea eficienței în muncă pe baza lipsei de motivație.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea capacității instituționale prin programe de formare și perfecționare a aptitudinilor angajaților; ➤ dezvoltarea de soluții e-gurvernare/digitale; ➤ creșterea gradului de transparență; ➤ creșterea calității vieții cetățenilor prin îmbunătățirea comunicării dintre instituții și populație; ➤ accesarea de fonduri din diverse surse de finanțare (europene, de stat, alte instituții financiare etc). 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ pierderea interesului în menținerea unei relații de comunicare eficientă cu cetățenii, pe fondul lipsei de implicare a acestora în activitatea civică.
--	--

5.7. Analiza SWOT la nivelul domeniului sanitar, asistență socială

Tabelul 35: Analiza SWOT efectuată la nivelul domeniului sanitar și de asistență socială

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea accesării serviciilor medicale din Municipiul Brașov dată fiind poziția localității față de Brașov; ➤ inexistența persoanelor cu dizabilități care să figureze în cadrul serviciilor sociale locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ existența în comună a numai 3 cabinete medicale de familie, locuitorii fiind nevoiți să apeleze la rețeaua medicală județeană și la cabinetele din Municipiul Brașov; ⚡ inexistența în comună a unor furnizori privați de servicii sociale; ⚡ inexistența unui centru rezidențial dedicat persoanelor vârstnice; ⚡ lipsa unui plan de integrare a unor măsuri de îmbătrânire activă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oportunitatea înființării de locuințe sociale pentru persoanele defavorizate, conducând la creșterea incluziunii sociale și la asigurarea unui nivel de trai oportun și pentru aceste categorii de persoane; ➤ crearea unor parteneriate cu mediul antreprenorial și furnizori de servicii sociale din alte localități în vederea dezvoltării sistemului social local; ➤ creșterea gradului de independență a persoanelor vârstnice prin programe de îmbătrânire activă; ➤ cadrul financiar multianual 2021-2027 - Obiectivul de Politică 4 - O Europă mai socială și mai inclusivă și alocări 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ creșterea numărului de persoane vârstnice vulnerabile pe fondul tendinței de îmbătrânire a populației; ⚡ creșterea gradului de dependență a seniorilor în lipsa unor măsuri de îmbătrânire activă; ⚡ creșterea numărului de persoane vârstnice dependente de sistemul de asistență socială; ⚡ incapacitatea oferirii unor servicii medicale adecvate pe fondul lipsei infrastructurii sanitare locale; ⚡

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>financiare în creștere prin FSE+ pentru educație, ocupare, incluziune, combaterea sărăciei;</p> <p>➤ consolidarea sistemului sanitar prin extinderea serviciilor medicale oferite și modernizarea echipamentelor utilizate.</p>	
--	--

5.8. Analiza SWOT efectuată la nivelul sectorului turistic și a patrimoniului cultural

Tabelul 36: Analiza SWOT efectuată la nivelul sectorului turistic și a patrimoniului cultural

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<p>➤ existența mai multor puncte de atracție turistică ce conferă cadrul ideal pentru dezvoltarea acestui sector;</p> <p>➤ existența Cetății Hărman, monument istoric cu potențial turistic ridicat;</p> <p>➤ revenire treptată a numărului de turiști după încheierea măsurilor restrictive date de prevenirea răspândirii virusului SARS CoV- 2;</p> <p>➤ deschiderea din anul 2020 a unui hotel în comună indicând potențialul turistic ridicat al zonei;</p> <p>➤ existența posibilității de cazare în campingul din incinta cetății;</p> <p>➤ existența bisericii fortificate, monument istoric cu potențial ridicat.</p>	<p>↙ lipsa unor trasee turistice;</p> <p>↙ slaba promovare/ valorificare a obiectivelor turistice locale;</p> <p>↙ slaba valorificare a patrimoniului cultural local;</p> <p>↙ număr redus de evenimente culturale organizate.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>➤ conservarea zonelor naturale în vederea conceperii de trasee și zone turistice de agrement;</p> <p>➤ sprijinirea întreprinzătorilor locali în vederea constituirii de agro-pensiuni și facilități de cazare;</p> <p>➤ colaborarea cu alte unități administrative din județ și regiune în vederea conceperii unor trasee turistice și pentru organizarea de evenimente culturale;</p> <p>➤ înființarea unui centru de informare turistică în localitate;</p> <p>➤ creșterea numărului de evenimente și festivaluri</p>	<p>↙ degradarea punctelor de atracție turistică pe fondul lipsei de proiecte de reabilitare și întreținere și a fondurilor pentru conservarea și protejarea acestora;</p> <p>↙ scăderea vizibilității comunei în lipsa organizării unor noi evenimente culturale.</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>locale, care să atragă temporar vizitatori din alte localități învecinate;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ valorificarea bisericii fortificate prin organizarea de evenimente culturale în incinta acesteia; ➤ valorificarea Cetății Hărman prin creșterea gradului de vizibilitate al acesteia; ➤ promovarea cicloturismului prin crearea unor trasee panoramice; ➤ având în vedere așezarea geografică a localității, rezultă posibilitatea dezvoltării unor zone de agrement și sport. 	
---	--

5.9. Analiza SWOT efectuată la nivelul mediului înconjurător

Tabelul 37: Analiza SWOT efectuată la nivelul mediului înconjurător

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unui operator de salubritate ce acționează pe plan local; ➤ existența a 2 parcuri în comună cu o suprafață de 1,5 hectare; ➤ zonă cu numeroase resurse naturale; ➤ existența unui ecosistem complex dată fiind poziția geografică a comunei. 	<ul style="list-style-type: none"> ↙ grad de acoperire scăzut al pădurilor și vegetației forestiere, această categorie constituind numai 2% din totalul suprafeței comunei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea interesului pentru protecția mediului înconjurător și pentru conservarea faunei prin implementarea unor măsuri mai restrictive în ceea ce privește activitățile poluatoare din mediul industrial; ➤ conservarea biodiversității reprezintă o temă de interes la nivel național și european; ➤ oportunitatea accesării de fonduri europene nerambursabile în vederea asigurării premiselor pentru dezvoltarea unui cadru natural durabil și al unei valorificări superioare a resurselor. 	<ul style="list-style-type: none"> ↙ creșterea economică poate avea ca rezultat creșterea presiunii asupra biodiversității; ↙ degradarea biodiversității locale pe fondul lipsei unor măsuri împotriva poluării rutiere.

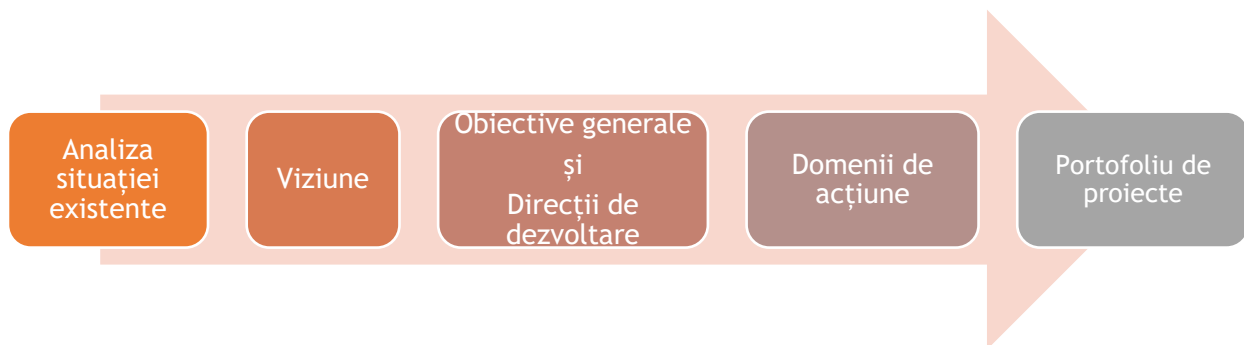

Capitolul 6. Strategia de dezvoltare socio-economică a comunei Hărman

6.1. Misiune și viziune

Elaborarea conceptului de dezvoltare strategică presupune plecarea de la contextul actual, luând în considerare rezultatele analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică, cât și direcțiile și obiectivele fixate de diversele abordări strategice sectoriale, naționale ori europene, care afectează contextul local de dezvoltare și elaborarea unei direcții de evoluție a dezvoltării comunei Hărman, indicând modalitățile prin care se poate ajunge la realizarea obiectivelor propuse. În procesul de formulare a obiectivelor strategice, precum și a intervențiilor și măsurilor corespunzătoare au fost luate în considerare mai multe surse. Printre acestea se numără în primul rând datele și informațiile privind starea actuală a comunei din punct de vedere demografic, economic, social și de mediu, dar și alte elemente care contribuie la crearea profilului general al comunei, cum ar fi situarea geografică sau conexiunile de infrastructură existente cu alte unități administrativ teritoriale limitrofe și, mai ales, cu Municipiul Brașov. În al doilea rând, au fost luate în considerare proiectele aflate deja în derulare la nivelul comunei Hărman, cu precădere cele care aparțin inițiativelor administrației publice. În al treilea rând, au fost luate în considerare preferințele cetățenilor și ale reprezentanților administrației publice, respectiv necesitățile celor potențial afectați de măsurile inițiate de primărie, prin consultarea directă a acestora, în cadrul unui proces de consultare publică derulat în cadrul comunității comunei Hărman. Printre aceștia se numără locuitorii comunei, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri sau angajați ai administrației publice locale.

Astfel, concluziile furnizate de analiza situației existente, celelalte elemente argumentative ale cadrelor strategice existente, observațiile și concluziile rezultate în urma procesului consultativ, justifică propunerea, în raport și cu așteptările comunității, a unor direcții strategice de dezvoltare. Fiecare direcție de dezvoltare presupune parcurgerea unui set de obiective strategice care pot fi realizate, prin acțiuni grupate care conțin măsuri concrete sub forma: programelor, proiectelor, hotărârilor, de a căror prioritizare, planificare și mod de concretizare depinde implementarea în condiții optime a strategiei de dezvoltare durabilă și atingerea obiectivelor propuse. În activitatea de selectare, prioritizare și planificare a măsurilor, se vor avea în vedere atât contribuția la realizarea cu prioritate a obiectivelor strategice, modul în care influențează celelalte domenii, cât și resursele disponibile.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Viziunea strategică sintetizează sensul evoluției de dezvoltare a comunei Hărman și precizează direcția și transformările necesare pentru ca așteptările să devină realitate. Viziunea privind dezvoltarea comunei reprezintă o stare dorită, proiectată în viitor și care configurează o posibilă și așteptată dezvoltare, raportându-se la resursele necesare pentru a ajunge acolo. Ea presupune o gândire dinamică și capabilă să evalueze pe termen lung șansele de dezvoltare pentru atingerea scopului dorit. Mai mult, aceasta este premisa planului de acțiune a pașilor concreți prin care, de la starea de acum se ajunge la cea proiectată. Construcția viziunii de dezvoltare ia în considerare faptul că cetățenii, instituțiile, organizațiile, mediul de afaceri trebuie să își găsească interesul și așteptările în propunerea de dezvoltare strategică.

Viziunea de dezvoltare durabilă a comunei Hărman este concentrată pe **dezvoltarea economică**, ca rezultat al susținerii mediului de afaceri existent din agricultură și industrie și dezvoltarea unui sector al IMM-urilor locale puternic și dinamic, dar și pe folosirea oportunităților pe care comuna le are, dezvoltând sectorul serviciilor și valorificând potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă pentru cei care muncesc și trăiesc aici. Dezvoltarea economică este văzută ca fiind strâns legată de calitatea capitalului uman, ca principală condiție a performanței economice. Educația, calitatea învățământului, legătura cu piața locurilor de muncă, sunt de asemenea văzute ca factori care influențează direct capitalul uman.

Un alt aspect important avut în vedere îl reprezintă **calitatea locuirii**. Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, trebuie să reprezinte o prioritate a viziunii de dezvoltare. Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru **dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente**.

Pe de altă parte, misiunea Primăriei Comunei Hărman este de a stimula creșterea prosperității și a bunăstării cetățenilor săi, prin valorificarea superioară a resurselor existente (capital uman, poziționare geografică avantajoasă, resurse naturale și antropice diversificate), respectând trei principii importante care conduc la dezvoltarea durabilă: solidaritatea între generații, participarea publică la proiectele comunitare și preservarea mediului înconjurător.

Elaborarea și implementarea de politici și strategii la nivel local este necesară ca instrument de planificare strategică și fundamentare a deciziilor pentru dezvoltarea durabilă, pe termen lung a comunei Hărman. Strategia va fi utilizată atât ca instrument de planificare strategică, management și planificare bugetară, cât și cu rol de document justificativ pentru următoarea perioadă de programare a fondurilor europene 2021-2027. Implementarea acesteia va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice.

6.2. Obiective generale și direcții de dezvoltare

Pentru transformarea în realitate a viziunii amintite sunt urmărite patru direcții de dezvoltare. Pentru implementarea acestora au fost identificate o serie de obiective generale strategice, care grupează la rândul lor acțiuni concrete ce vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a comunei Hărman. Astfel, pentru dezvoltarea comunei sunt vizate următoarele obiective generale strategice:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- Creșterea competitivității economice a Comunei Hărman,
- Realizarea unei infrastructuri de bună calitate și o conectivitate mărită a a Comunei Hărman,
- Îmbunătățirea calității vieții în a Comuna Hărman,
- Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului comunei prin promovare turistică,
- Creșterea calității serviciilor publice.

Stabilirea direcțiilor strategice de dezvoltare pe obiective și domenii de acțiune a fost realizată prin următorii pași metodologici:

- Asumarea Obiectivelor Strategice de Dezvoltare în perfectă corelare cu Obiectivele de politică (OP) UE pentru Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027, și anume OP 1 „O Europă mai inteligentă”, OP 2 „O Europă mai verde”, OP 3 „O Europă mai conectată”, OP 4 „O Europă mai socială”, OP 5 „O Europă mai apropiată de cetățenii săi”;
- Analiza teritoriului pentru identificarea oportunităților de dezvoltare, problemelor/nevoilor de dezvoltare, dificultăților și oportunităților (Analiza SWOT);
- Implementarea acțiunilor specifice de consultare a tuturor actorilor relevanți pentru dezvoltarea economică și socială (chestionar, întâlniri de lucru etc);
- Analiza opțiunilor de dezvoltare exprimate de respondenții la chestionar;
- Corespondența și realismul direcțiilor strategice de dezvoltare pe obiective / domenii de acțiune în linie cu direcțiile/prioritățile noi și către direcțiile/prioritățile consolidate, în toate domeniile de politică ale UE, inclusiv tranziția verde și cea digitală;
- Realismul intervențiilor și impactul acestora pe termen mediu și lung, împreună cu factorul de facilitare a dezvoltărilor durabile viitoare;
- Corespondența între prioritățile de dezvoltare pe obiective / domenii de acțiune ale Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027, programele noi și programele consolidate aferente Cadrului financiar multianual 2021-2027 și Next Generation EU.

Direcția strategică de dezvoltare 1: Dezvoltarea mediului de afaceri - economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

Direcție strategică de dezvoltare	Obiective de dezvoltare	Domenii de acțiune
Dezvoltarea mediului de afaceri - economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare	Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local	Atragerea investițiilor / investitorilor
		Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor
		Susținerea activității de Cercetare-Dezvoltare & Inovare (CDI)
		Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor și a antreprenoriatului autohton
		Promovarea antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri, parcurilor industriale etc.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		Sprajin pentru dezvoltarea de noi întreprinderi în domenii competitive la nivel local, regional și național
		Creșterea investițiilor în tehnologii și echipamente nepoluante și implementarea mecanismelor economiei circulare
		Promovarea și dezvoltarea tehnologiilor digitale
	Direcționarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă	Sprajinirea inserției pe piața muncii și corelarea competențelor profesionale cu dinamica și cerințele viitoare ale pieței
		Îmbunătățirea ratelor de activitate și de ocupare a forței de muncă și adaptarea la nevoile pieței
		Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale

Direcție strategică de dezvoltare 2: Susținerea unei dezvoltări durabile și sustenabile a teritoriului

Direcție strategică de dezvoltare	Obiective de dezvoltare	Domenii de acțiune
Susținerea unei dezvoltări durabile și sustenabile a teritoriului	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Dezvoltarea / modernizarea sistemelor de utilități (apă, canal, gaz, energie electrică, internet)
		Extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurare
		Dezvoltarea sistemelor de supraveghere a spațiilor publice
		Extinderea și modernizarea sistemelor de iluminat public (inclusiv stradal) pentru a reduce consumul de energie
	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Extinderea și modernizarea infrastructurii rutiere
		Extinderea și dezvoltarea zonelor pietonale și a piețelor publice
		Dezvoltarea infrastructurii de transport intermodal
		Dezvoltarea serviciului de transport public
		Amenajarea și modernizarea pistelor de biciclete și a locurilor de parcare
	Creșterea siguranței rutiere	
Sprajinirea mobilității	Dezvoltarea infrastructurii sustenabile de transport	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

durabile, inclusiv cu scop turistic și de agrement	Creșterea conectivității locale feroviare și rutiere la rețeaua de drumuri naționale și europene
	Modernizarea, optimizarea și dezvoltarea sistemelor de transport public (transport public ecologic/electric)
Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Amenajarea de trasee turistice
	Restaurarea și valorificarea monumentelor istorice
	Promovarea și păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale
	Reabilitarea / revitalizarea obiectivelor turistice
	Sprrijinirea turismului ecologic
	Modernizarea, revitalizarea și extinderea dotărilor culturale
	Organizarea și sprijinirea desfășurării periodice de evenimente culturale
Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Suștinerea evenimentelor culturale
	Dezvoltarea și revitalizarea facilităților sportive
	Dezvoltarea și revitalizarea zonelor de agrement
	Dezvoltarea de spații pentru activități sportive (bazine de înot, terenuri de sport etc)
	Dezvoltarea și modernizarea parcurilor
	Amenajarea de spații de joacă pentru copii
	Reabilitarea / extinderea / dotarea infrastructurii în care funcționează instituțiile de cultură
	Reabilitarea / extinderea/ îmbunătățirea dotărilor și a echipamentelor necesare infrastructurii sportive de la nivel local
	Dezvoltarea și sprijinirea sportului de masă
Promovarea activităților sportive în rândul tinerilor	

Direcție strategică de dezvoltare 3: Creșterea calității vieții

Direcție strategică de dezvoltare	Obiective de dezvoltare	Domenii de acțiune
Creșterea calității vieții	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură	Modernizarea / extinderea și echiparea unităților de învățământ
		Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

modernă și pe digitalizare	Sprrijinirea programelor de tip „afterschool”
Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos	Modernizarea / extinderea și dotarea unităților sanitare care furnizează servicii de medicale / de reabilitare/ recuperare, de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung (inclusiv accesibilizare)
	Sprrijinirea serviciilor medicale dedicate prevenției
	Modernizarea rețelei de medicină școlară
	Sprrijinirea furnizorilor de asistență medicală primară și comunitară
Sprijinirea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	Realizarea de campanii de promovare a unui stil de viață sănătos
	Instruirea și alfabetizarea persoanelor provenind din grupuri vulnerabile
	Sprrijin pentru integrarea / reintegrarea persoanelor dezavantajate pe piața forței de muncă prin măsuri ce facilitează accesul la ocupare
	Îmbunătățirea serviciilor sociale, de îngrijire familială și a serviciilor de îngrijire în cadrul comunității
Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și dezvoltarea infrastructurii verzi	Măsuri de sprrijinire privind asistența socială a vârstnicilor
	Creșterea rezilienței la hazarduri naturale și schimbări climatice
	Reducerea poluării, ameliorarea și monitorizarea calității factorilor de mediu
	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă
	Regenerarea și valorificarea terenurilor abandonate / degradate
	Organizarea de campanii de informare privind protecția mediului / educație de mediu
	Dezvoltarea activităților de educație, informare și implicare a comunității în programe de îmbunătățire a factorilor de mediu
Revitalizarea și dezvoltarea spațiilor publice verzi	
Modernizarea și dezvoltarea sistemelor de management al apelor, apelor uzate și deșeurilor	Dezvoltarea sistemelor de colectare, purificare și stocare a apelor
	Dezvoltarea sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor
	Suștinerea valorificării energetice și materiale a deșeurilor
	Sprrijinirea colectării selective a deșeurilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Dezvoltarea sistemelor de producție de energie verde
	Reducerea consumului de energie la nivelul fondului construit (eficientizare energetică)
	Reabilitare termică a instituțiilor publice
	Reabilitare termică a blocurilor de locuințe

Direcție strategică de dezvoltare 4: Modernizarea administrației publice locale

Direcție strategică de dezvoltare	Obiective de dezvoltare	Domenii de acțiune
	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor digitale	Dezvoltarea rețelelor de Wi-Fi gratuit pentru cetățeni
		Digitalizarea sistemului de învățământ (formare cadre didactice, echipare cu infrastructură IT etc.)
		Digitalizarea sistemului medical
		Dezvoltarea sistemelor și platformelor de comunicare între comunitate și administrația publică locală
		Dezvoltarea platformelor de promovare turistică și interacțiune cu turiștii
	Întărirea capacității instituționale prin eficientizarea administrației publice și a procesului de luare a deciziilor	Digitalizarea serviciilor publice dedicate comunității, vizitatorilor și actorilor economici
		Dezvoltarea platformelor de servicii publice digitale
		Echiparea administrației publice cu infrastructură IT
		Instruirea personalului în furnizarea serviciilor publice
		Dezvoltarea bazelor de date GIS
	Îmbunătățirea calității serviciilor publice	Dezvoltarea, modernizarea și dotarea infrastructurii în care își desfășoară activitatea administrația publică locală
		Dezvoltarea resurselor umane din administrația publică locală
		Creșterea gradului de transparență a administrației publice locale
		Îmbunătățirea colaborării între mediul de afaceri și administrația publică locală
		Îmbunătățirea colaborării între populație și administrația publică locală

6.3. Ghidul general și liniile directoare în vederea atragerii de fonduri europene nerambursabile pe perioada 2021-2027

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar - #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multiannual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul UE, România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi.

Fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul Plan de Redresare și Reziliență (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

România se află în această etapă, iar Planul de Redresare și Reziliență pe care România l-a elaborat se constituie într-un document strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană.

Obiectivul general al PNRR al României este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este și el corelat cu cel al mecanismului, detaliat în Regulament, și anume de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin *NextGenerationEU* în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

În contextul crizei provocate de COVID-19, s-a accentuat necesitatea consolidării cadrului actual pentru furnizarea de sprijin statelor membre, prin intermediul unui instrument inovator. În acest scop, Uniunea Europeană a instituit acest mecanism de redresare și reziliență („mecanismul”), pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ, menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre.

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament.

Pilonii reformelor sustenabile se regăsesc în figura de mai jos:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

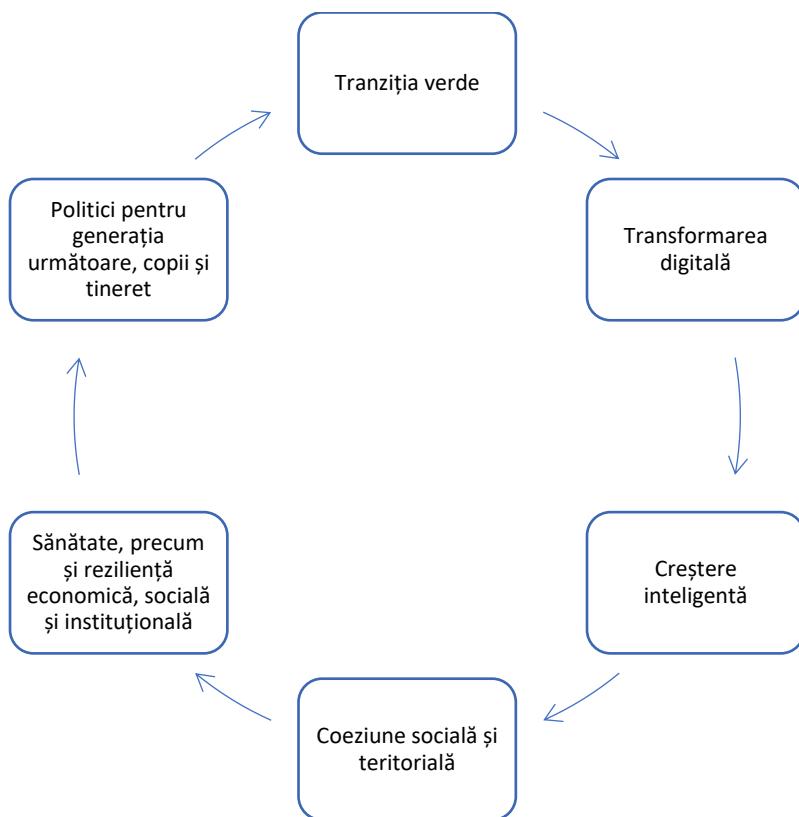

Figura 29: Cei șase piloni ai reformelor sustenabile, Planul Național pentru Redresare și Reziliență

Sursa: Adaptare a autorului, în conformitate cu informațiile cuprinse în Planul Național pentru Redresare și Reziliență

Componentele incluse în PNRR al României sunt prezentați în cele ce urmează:

Tabelul 38: Cele 15 componente ale PNRR al României

I. Tranziția verde	<ol style="list-style-type: none">1. Sistemul de management al apei2. Împădurim România și protejăm biodiversitatea3. Managementul deșeurilor4. Transport sustenabil5. Fondul pentru Valul renovării6. Energie
II. Transformare digitală	<ol style="list-style-type: none">7. Cloud guvernamental și sisteme publice digitale
III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	<ol style="list-style-type: none">8. Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

IV. Coeziune socială și teritorială	10. Fondul local pentru tranziție verde și digitală 11. Turism și cultură 12. Sănătate
V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	13. Reforme sociale 14. Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali
VI. Politici pentru noua generație	15. România Educată

Sursa: Adaptare a autorului, în conformitate cu informațiile cuprinse în Planul Național pentru Redresare și Reziliență

În cadrul prezentului document programatic, vom analiza prevederile și informațiile cuprinse în fiecare dintre cei șase piloni ai reformelor sustenabile, cu accent în principal asupra reformelor și investițiilor relevante **pentru comuna Hărman**.

În ceea ce privește primul pilon, **Tranziția verde**, în PNRR se accentuează faptul că pe lângă producerea de cantități însemnate de CO₂ din energie, transport, agricultură, capacitatea naturală de captare a carbonului este redusă ca urmare a exploatării intensive a pădurilor. Acest lucru are efecte negative și asupra capacității de atenuare a schimbărilor climatice și a calității aerului, crescând riscurile la dezastre și afectând ecosistemele, conservarea habitatelor și a speciilor.

Corelat cu fondul de păduri, pierderea biodiversității și prăbușirea ecosistemelor sunt alte amenințări ale schimbărilor climatice și degradarea mediului.

Gestionarea deșeurilor continuă totodată să fie o provocare majoră pentru România, având în vedere rata scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14%) și ratele ridicate de depozitare a deșeurilor (70%).

Evoluțiile recente au arătat că sectorul de transport nu se constituie doar ca un vector de sprijin al celorlalte domenii, ci contribuie, atât la aspectele de reziliență economică, cât și la potențialul de revenire accelerată în urma unor evenimente cu un impact negativ de amploare. Astfel, modernizarea infrastructurii de transport din România, în special a celei feroviare devine prioritară între proiectele de investiții ale României.

Vom relua principalele reforme și investiții prevăzute în componentele aferente fiecărui Pilon, relevante pentru comuna Hărman, după cum urmează:

Pilonul I - Tranziția verde

Tabelul 39: Pilonul I al PNRR - Tranziția verde

Componenta I.1 Managementul sistemului de apă și canalizare

- Implementarea planului de extindere accelerată a rețelelor de apă și canal pentru UAT-uri cu peste 2000 locuitori, implementarea programului „prima conectare la apă și canalizare” și colectarea și tratarea apelor uzate urbane în aglomerările cu mai puțin de 2000 locuitori folosind fose;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Componenta I.2 Împădurim România și protejăm biodiversitatea

- Limitarea tăierilor ilegale prin investiții în mijloace moderne de supraveghere și control și plantarea pădurilor noi și perdelelor forestiere și agrosilvice;
- Dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente (Codul Silvic și legislație forestieră secundară)

Componenta I.3 - Managementul deșeurilor

- Adoptarea și pilotarea strategiei de economie circulară și încurajarea reciclării și a economiei circulare și operaționalizarea sistemului de garanție pentru ambalaj, precum și implementarea unor sisteme de scanare mobile pentru camioane și containere de deșeurii;
- Modificări legislative pentru o practică unitară de gestionare a deșeurilor;

- **Componenta I.4 Transport sustenabil. Sectorul energiei și cel al eficienței energetice**
- ”Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră” - Îmbunătățirea cadrului strategic, legal și procedural pentru tranziția către transport sustenabil;
- „Viziune și management performant pentru transport de calitate” - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanta corporativă
- Prin reformele și investițiile propuse în cadrul componentei se va asigura completarea rețelei de stații electrice de reîncărcare cu 52 de stații de încărcare electrică care vor avea 264 de puncte de încărcare până în anul 2026 pe cele 4 autostrăzi propuse prin PNRR
- Reformele vizează infrastructura rutieră, de cale ferată și metrou
- Îmbunătățirea eficienței energetice, adresată la nivelul PNRR prin două subcomponente consistente: Renovation Wave și Green Energy.

Componenta I.5 Fondul pentru Valul Renovării

- Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente;
- Asigurarea cadrului strategic și de reglementare tehnică actualizat pentru proiectarea și realizarea de construcții verzi și reziliente.

Componenta I.6 Energie

- Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulat pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile
- Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare
- Îmbunătățirea guvernantei corporative a companiilor de stat din sector
- Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie
- Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire - răcire

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- Decarbonizarea sectorului de transporturi prin investiții în infrastructură de transport electric și crearea de stimulente pentru transportului verde

Pilonul II - Transformare digitală

Cel de-al doilea pilon din Planul Național de Redresare și Reziliență, respectiv **transformarea digitală**, are la bază ultimul raport de țară, din 2020, care menționează capacitatea insuficientă de a furniza servicii de calitate, inclusiv servicii digitale, aspect care are un impact negativ asupra cetățenilor și întreprinderilor. Nivelul competențelor digitale de bază și avansate rămân cele mai scăzute din UE.

România este cu mult sub media UE în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în întreprinderi. 23% dintre întreprinderile din România fac schimb electronic de informații și doar 8% utilizează platformele de comunicare socială (media UE: 25%).

Capacitățile existente ale României nu sunt suficiente pentru asigurarea unui nivel ridicat de securitate a rețelelor și de gestionare adecvată a riscurilor/incidentelor cibernetice în UE și la nivelul statelor membre, acestea având niveluri de pregătire neunitare.

Serviciile publice digitale constituie un alt domeniu în care România nu excelează conform statisticilor europene, ocupând ultimul loc la nivel european în conformitate cu Indicele economiei și societății digitale pentru toate componentele subcriteriului menționat (utilizatori de e-guvernare, ponderea utilizatorilor de internet care trebuie să trimită formulare, formulare precompletate, servicii publice digitale pentru întreprinderii, servicii publice derulate online, date deschise).

Rezumatul reformelor și investițiilor prevăzute în componentele aferente Pilonului II Transformare digitală este redat mai jos:

Tabelul 40: Pilonul II al PNRR - Transformarea digitală

Componenta II.7 Cloud guvernamental și sisteme publice digitale

- Dezvoltarea și implementarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental, a principalelor servicii livrate de către acesta, a componentelor sale de infrastructură și guvernanta, inclusiv proiectarea, implementarea și operarea acestui tip de sistem care să permită interconectarea sistemelor digitale din administrația publică printr-o abordare standardizată și livrarea de servicii digitale de înaltă calitate către cetățeni, firme și alte autorități publice.
- Alinierea strategiei naționale în domeniul conectivității digitale la legislația europeană prin măsuri specifice pentru atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate cu acoperire largă națională, inclusiv în corelație cu rețelele de transport, respectiv zonele de interes de mediu, prin eliminarea barierelor din cadrul normativ în vigoare.
- Creșterea arealului de protecție și asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice
- Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni
- Se preconizează acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 790 de localități rurale (sate) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii

Pilonul III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Reformele și investițiile în acest pilon trebuie să vizeze consolidarea potențialului de creștere și să permită o redresare sustenabilă a economiei Uniunii. De asemenea, sunt destinate promovării antreprenoriatului, economia socială, dezvoltarea de infrastructuri și de transporturi sustenabile, industrializarea și reindustrializarea și să atenueze efectul crizei provocate de COVID-19 asupra economiei.

Provocările principale ale României în context larg macroeconomic sunt legate de sistemul de administrare fiscală, mai ales capacitatea acestuia de a gestiona relația cu contribuabilii, de sistemul de pensii, care este strâns legat de problematica resurselor bugetare și de cea a forței de muncă, de relația cu mediul de afaceri și sprijinul care poate veni dinspre resursele publice - mai specific, pe baza fondurilor europene.

Din perspectiva competitivității, productivității și creării de noi locuri de muncă, noua realitate a imprimat și o mai mare nevoie de adaptare și de flexibilizare a comportamentului agenților economici.

Aceștia s-au confruntat cu diferite situații de întrerupere a lanțurilor de aprovizionare și de limitare a mobilității/circulației diverselor categorii de capital/factori de producție, ducând la reducerea activității economice, la re poziționarea acesteia în mediul online sau readaptarea fluxurilor și procedurilor pentru conformarea cu măsurile de distanțare impuse, sau chiar de închidere temporară sau definitivă.

Întreprinderile de toate mărimile, dar în special cele mici și mijlocii, au fost puternic afectate de perturbarea schimburilor comerciale și de măsurile de limitare a mișcării capitalului, mărfurilor și forței de muncă, confruntându-se cu un deficit de lichidități și cu un risc crescut de insolvență.

Reformele și investițiile prevăzute în componentele aferente Pilonului III Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, sunt redate în cele ce urmează:

Tabelul 41: Pilonul III al PNRR - Creștere inteligentă

Componenta III.8 Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

- Reforma ANAF prin digitalizare
- Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice
- Consolidarea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile prin utilizarea de instrumente complexe de modelare economică.
- Revizuirea cadrului fiscal.
- Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare.
- Reforma sistemului de pensii, prin crearea unui sistem nou bazat pe o formulă stabilă de beneficii și o indexare automată a pensiilor

Componenta III.9 Sprijin pentru mediul de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovare

- Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri
- Reforma privind cercetarea dezvoltarea inovarea, inclusiv a carierei de cercetător

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- Se preconizează ca printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 3 entități din România să participe în consorțiile răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale.

Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială

Coeziunea socială și teritorială reprezintă unul dintre pilonii PNRR, dat fiind contextul demografic, distribuția veniturilor la nivel regional, indicatorii privind sănătatea, educația, rata șomajului, competențele, impactul social și economic asupra grupurilor vulnerabile, aspect ce au fost exacerbate în contextul pandemiei de COVID-19. Pandemia a dus la schimbări semnificative cu efecte de durată la nivel socio-economic și de mediu în anii următori. Ținând seama de provocările și disparitățile preexistente, va fi necesară rezolvarea unor provocări considerabile mai ales pentru reducerea inegalităților. Stimularea dezvoltării echilibrate, revitalizarea zonelor defavorizate și stimularea cooperării inter-regionale trebuie toate promovate pentru o dezvoltare durabilă.

Rezumatul reformelor și investițiilor prevăzute în componentele aferente Pilonului IV Coeziune socială și teritorială este redat mai jos:

Tabelul 42: Pilonul IV al PNRR - Coeziune socială și teritorială

Componenta IV.10 Fond local pentru tranziția verde și digitală a UAT-urilor

- Politica Urbană a României, cadru de politici pentru îmbunătățirea dezvoltării urbane
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, cadru de politici pentru reducerea disparităților teritoriale
- Pentru maximizarea impactului vor fi promovate inițiativele în parteneriat sau asocierile de mai multe UAT-uri. (Asociațiile de dezvoltare intracomunitară - Zone Metropolitane, precum și parteneriate cu Consiliile Județene, Municipii - altele decât reședințe de județ, ADI și parteneriate cu Consilii Județene Orașe, plus ADI și alte parteneriate.)
- Câteva dintre rezultatele așteptate: 3.000 km de piste pe trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo - Municipii, ADI, parteneriate multi-nivel, Constituirea Centrului Național de Coordonare Velo; 420 autobuze electrice (împreună cu stații de încărcare rapide și lente)/hidrogen/ și troleibuze cu baterii; 50 de tramvaie - în municipii reședințe de județ

Componenta IV.11 Turism și cultură

- Transformarea structurală socio-economică în zonele rurale și în zonele defavorizate prin dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și natural ca vector de dezvoltare teritorială
- Creșterea competitivității turismului românesc prin managementul participativ al destinațiilor turistice și operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației(OMD)
- Modele de finanțare pentru tranziția digitală a sectoarelor culturale și creative
- Sunt create sau modernizate muzeele memoriei
- Câteva dintre rezultatele așteptate: 1 cartografie a nevoilor digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție, 1 sistem național de monitorizare a distribuției de cărți și de creștere a capacității editurilor de realizare a cărților în format electronic (ebook), care va include 50 edituri sprijinite pentru realizare ebook-uri, certificarea a 15 destinații turistice verzi.

Pilonul V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză

Penultimul Pilon pe care PNRR îl abordează se referă la **sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională**, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză;

Efectele crizei COVID au arătat că marea majoritate a țărilor trebuie să asigure reziliența și securitatea sistemului sanitar, economic, social și instituțional, în cazul unor situații de urgență sau de criză.

Principalele probleme ale sistemului sunt legate de asigurarea accesului la asistență medicală, starea de sănătate a populației, subfinanțarea sistemului (dotări, infrastructură deficitară, personal calificat insuficient), precum și de reziliența sistemului în situații de criză.

România se confruntă cu provocări considerabile în ceea ce privește asigurarea accesului la asistență medicală.

Sectorul sanitar se bazează pe o infrastructură concepută acum 50-60 ani, când nevoia de servicii de sănătate era diferită față de realitățile de astăzi. Clădirile rețelei de spitale sunt, în cele mai multe cazuri, inadecvate și neadaptate tehnic și tehnologic. Fluxurile intra-spitalicești nu sunt asigurate în mod continuu în aceeași clădire, ci, de multe ori, funcțiunile sunt dispuse în amplasamente aflate la distanțe mari și foarte mari (de exemplu spitalele de tip pavilionar).

Sănătatea nu este sigurul sector afectat de pandemie. Consecințele socio-economice și riscul ca pandemia să adâncească disparitățile regionale în România rămâne important. Educația este un alt domeniu în care consecințele măsurilor impuse pe perioada stării de alertă și de urgență pentru reducerea riscului de răspândire a virusului a evidențiat principalele lacune ale procesului de educație și formare profesională.

Ca urmare a identificării vulnerabilităților prezentate anterior, PNRR vine cu propunerea unor reforme și investiții, prevăzute în componentele aferente Pilonului V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională.

Tabelul 43: Pilonul V al PNRR - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Componenta V.12 Sănătate

- Reforma gestionării fondurilor publice din sănătate
- Reforma managementului fondurilor destinate investițiilor în sănătate
- Reforma managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate
- Rezultatele pe care PNRR țintește să le obțină: 26 compartimente/secții de terapie intensivă nou-născuți dotate, inclusiv cu ambulanță transport nou-născuți (pentru centrele regionale), 25 unități sanitare publice/spitale publice care beneficiază de infrastructură nouă 4 10 unități medicale mobile - pentru zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Componenta V.13 Reforme în domeniul social

- Crearea unui nou cadru legal pentru oferirea de soluții adecvate sprijinirii familiilor care trăiesc în sărăcie, cu copii în întreținere, astfel încât aceștia să poată fi menținuți în familie
- Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități: intensificarea acțiunilor de creștere a rezilienței sociale în comunitate, având ca scop prevenirea instituționalizării și îmbunătățirea calității vieții persoanelor adulte cu dizabilități.
- Implementarea Venitului Minim de Incluziune
- Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici
- Îmbunătățirea și modernizarea legislației privind economia socială
- Se preconizează: crearea unei rețele de centre de zi creată pentru copiii în situații de risc: aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor; vizează menținerea a 4.500 de copii în familie, introducerea Venitului Minim de Incluziune, minim 350 de structuri de economie socială nou înființate (din care 875 locuri de muncă verzi, 875 tineri NEETS angajați) și susținerea scale-up-ului pentru minim 50 întreprinderi de economie socială cu minim 350 de locuri de muncă nou create

Componenta V.14 Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali.

- Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației
- Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile
- Reforma funcției publice prin digitalizare și managementul parcursului de carieră
- Modificarea și modernizarea legislației privind sistemul de salarizare
- Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia
- Intensificarea luptei împotriva corupției
- Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law)
- Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții, în sensul identificării măsurilor de simplificare aferente, concomitent cu întărirea capacității administrative a autorităților/entităților contractante, într-un cadru legal flexibil și coerent
- Parteneriat și participare în dezvoltarea politicilor la nivel local și digitalizarea sectorului neguvernamental - Creșterea predictibilității, eficacității, coerenței și "inclusivității" proceselor de formulare a politicilor publice/ deciziei publice prin planificare, monitorizare și evaluare transparente și participative, cu consultarea și coordonarea permanentă cu actorii relevanți din comunitate
- Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat
- În administrația publică, detaliile reformei se preconizează că vor include: Un sistem de recrutare pilot pe modelul EPSO european pentru administrația centrală, în 2022, urmat de replicarea la nivel

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

național pe baza lecțiilor învățate, începând cu 2023, Adoptarea legii de modificare a competențelor ANABI, reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții.

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

PNRR vizează și politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele, ca Pilon în cadrul Planului. România are rezultate deosebit de slabe în raport cu media UE în ceea ce privește tinerii care nu sunt încadrați profesional și nici nu urmează vreun program educațional, de formare sau de calificare în muncă. Disparitățile dintre mediul urban și cel rural creează inegalități foarte mari în ceea ce privește veniturile și oportunitățile în rândul populației. În 2018, ponderea tinerilor care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare în rândul populației tinere din mediul rural era de aproape trei ori mai mare decât cea a tinerilor din mediul urban (18,1 %, comparativ cu 7 %).

Ca reforme, PNRR propune:

Tabelul 44: Pilonul VI al PNRR - Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

Componenta VI.15 România Educată

- Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie pentru copiii de la naștere la 6 ani, unitar, incluziv și de calitate, având la bază un mecanism eficient de cooperare interinstituțională și de coordonare intersectorială, care să asigure beneficiarilor rate crescute de acces și participare
- Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar
- Constituirea unei rute profesionale complete, facilitată de un bacalaureat reformat, care să ofere elevilor oportunitatea unei rute deschise, cu acces la instituții de învățământ superior cu profil tehnic
- Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației
- Modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul, în unitățile de învățământ preuniversitar și universitar
- Reforma guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului în condițiile unei autonomii sporite a școlilor.
- La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum: 4 1175 SMART Lab-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal, 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă.

Toate cele de mai sus, reforme și investiții, sunt piese de puzzle care compun România modernă și reformată. PNRR este răspunsul pe care Guvernul României, prin documentul finalizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, îl dă provocărilor majore ale țării. Planul evidențiază cele două fețe ale României - o țară ce necesită investiții pentru recuperarea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

decalajelor economico-sociale și o țară ce trebuie să țină pasul cu avangarda din Uniunea Europeană prin reformele și investițiile ce contribuie la schimbările climatice și tranziția digitală.

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual (CFM) aferent perioadei 2021-2027 pentru **Politica Agricolă Comună** include 365 de miliarde EUR (în prețuri curente). Acest cuantum corespunde unei proporții medii de 28,5 % din bugetul general al UE pentru perioada 2021-2027.

Pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde EUR din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA), iar 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR).

Prin intermediul Programului Național Strategic 2021-2027 (PNS), România va continua eforturile pentru atingerea potențialului de dezvoltare socio-economică prin abordarea următoarelor obiective generale (OG):

OG 1 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

- ✓ OS 1 - Sprijinirea veniturilor agricole viabile și a rezilienței în întreaga uniune pentru sporirea securității alimentare,
- ✓ OS 2 - Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității,
- ✓ OS 3 - Îmbunătățirea poziției fermierilor din lanțul valoric.

OG 2 - Consolidarea acțiunilor de protejare a mediului și a celor împotriva schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene în materie de mediu și climă

- ✓ OS 4 - Contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, precum și la energia durabilă,
- ✓ OS 5 - Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale, cum ar fi apa, solul și aerul,
- ✓ OS 6 - Contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

OG 3 - Consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale

- ✓ OS 7 - Atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în zonele rurale,
- ✓ OS 8 - Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii durabile,
- ✓ OS 9 - Îmbunătățirea răspunsului agriculturii UE la cerințele societății privind alimentația și sănătatea, inclusiv alimente sigure și nutritive, produse într-un mod sustenabil, precum și deșeuri alimentare și bunăstarea animalelor.

Obiectiv Transversal - Promovarea cunoașterii, inovării și digitalizării în agricultură.

Raportat la Comuna Hărman, de interes pentru situația locală sunt toate cele 3 obiective generale:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară;
- consolidarea acțiunilor de protejare a mediului și a celor împotriva schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene în materie de mediu și climă;
- consolidarea structurii socio economice a zonelor rurale prin creșterea veniturilor populației și a calității vieții, dar și reducerea abandonului zonelor rurale.

Raportat la obiectivele menționate, Strategia prevede acțiuni de sprijinire a veniturilor agricole viabile, creșterea eficienței exploatațiilor agricole prin acțiuni de modernizare, extindere sau restructurare și creșterea competitivității la nivelul tuturor ramurilor agricole³⁵.

Dat fiind faptul că la nivel european schimbările climatice constituie una dintre principalele griji, aceasta s-a materializat în constituirea unor direcții de dezvoltare economică și socială în armonie cu biodiversitatea și sustenabilitatea mediului înconjurător.

Preocuparea pentru măsuri ecologice constituie o direcție ce poate fi abordată și la nivelul măsurilor adoptate în Strategia Comunei Hărman având în vedere faptul că directivele europene pentru noul interval de programare au impus alocarea a minimum 30% din fondul FEADR asupra investițiilor care să răspundă următoarelor trei obiective:

- *atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și implementarea de surse de energie durabilă;*
- *promovarea dezvoltării durabile și a managementului eficient al resurselor naturale precum apa, solul și aerul;*
- *protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor*³⁶.

Un alt punct important regăsit în cadrul PNS 2021-2027 îl constituie programul de instalare a tinerilor fermieri și a întreprinderilor rurale nou finanțate. România poate acorda în cadrul PNS o serie de măsuri de sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri sau a întreprinderilor nou înființate în sectorul agricol. Programul constituie un punct de interes la nivelul Comunei Hărman, autoritățile locale putând facilita dezvoltarea sectorului agricol și modernizarea acestuia prin identificarea și sprijinirea fermierilor cu vârsta până în 40 de ani ce pot contribui la redefinirea sectorului agricol local și creșterea calității vieții.

Măsurile alocate prin PNS 2021-2027 își propun să dezvolte, să susțină și să investească în comunitățile rurale:

- ajutându-i pe tineri să devină fermieri, încurajând transferul de cunoștințe de la o generație la alta și îmbunătățindu-le accesul la terenuri;
- promovând ocuparea forței de muncă, creșterea economică, incluziunea socială și dezvoltarea locală (inclusiv bioeconomia și silvicultura sustenabilă) în zonele rurale;
- îmbunătățind răspunsul pe care agricultura UE îl oferă la cerințele societății în ceea ce privește hrana și sănătatea (inclusiv furnizarea de alimente sigure, hrănitoare și obținute în

³⁵ Planul Național Strategic 2021-2027

³⁶ Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale- Oportunități de finanțare a intervențiilor care vizează mediul și clima în contextul Planului Național Strategic 2021-2027

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

mod sustenabil), precum și în ceea ce privește bunăstarea animalelor;

- oferind sprijin continuu pentru comunitățile rurale prin inițiativa „Sate inteligente” și prin proiectele de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității din cadrul programului LEADER.

PNDR reprezintă Programul prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico - socială a spațiului rural din România.

Implementarea tehnică și financiară este asigurată de către Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR).

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este o instituție publică în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) care își desfășoară activitatea prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP), asigură implementarea tehnică și financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) preluând în totalitate derularea și monitorizarea Programului SAPARD, PNDR 2007 - 2013 și PNDR 2014-2020.

Fermierii, procesatorii, antreprenorii și autoritățile publice locale au avut la dispoziție 8,1 miliarde de euro, fonduri europene nerambursabile pentru realizarea investițiilor la standarde europene, eficiente și rentabile.

Acestatea trebuie să vizeze următoarele șase priorități:

Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole

Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri

Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural

Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele non-agricole din mediul rural

Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicat;

Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER .Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale

S-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin FEADR:

▪ **Axa I - Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic**

- ✓ urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

▪ **Axa II - Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- ✓ pune accent pe menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale ale României prin promovarea unui management durabil atât pe 18 suprafețele agricole, cât și pe cele forestiere. Obiectivele privind menținerea biodiversității și conservarea naturii se materializează prin sprijinirea conservării și dezvoltării pădurii, asigurarea unei ocupări echilibrate a teritoriului și dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole și forestiere.
- **Axa III - Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale**
 - ✓ vizează gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă din sectorul agricol către alte sectoare care să le asigure un nivel de trai corespunzător din punct de vedere social și economic.
- **Axa IV- LEADER**
 - ✓ are în vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru îmbunătățirea guvernării administrative la nivel rural.

Programul LEADER este unul dintre programele de succes ale Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale. Implicarea actorilor locali în dezvoltarea propriilor zone, va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice sprijinită de o strategie de dezvoltare locală elaborată și implementată local și administrată de reprezentanți ai Grupurilor de Acțiune Locală (GAL), care vor reprezenta interlocutorii populației din teritoriile respective în vederea îmbunătățirii continue a strategiei și a acțiunilor ce vor fi implementate.

6.4. Smart Village

Ideea „satelor inteligente” a apărut în anul 2017 ca inițiativă a Comisiei Europene. Adoptarea noilor tehnologii și, în special, utilizarea internetului, este văzută ca o parte vitală a strategiilor pentru a combate declinul rural. Este evident că zonele cele mai slab conectate la internet sunt acelea care se confruntă cu cel mai mare declin demografic, economic și social.

Principiile de bază ce trebuie urmărite de o comunitate pentru a putea fi catalogată drept „smart” sunt următoarele:

- respectul față de mediul înconjurător și viață, în general;
- respectul față de lege, față de comunitate și de membrii acesteia;
- utilizarea chibzuită a resurselor disponibile și reciclarea acestora când este posibil;
- reducerea dependenței de resursele epuizabile;
- creșterea implicării active a membrilor comunității în rezolvarea problemelor acesteia;
- urmărirea unei dezvoltări durabile, coordonate și raționale la nivel individual și al comunității.

Satele inteligente (Smart Village) sunt comunități din zonele rurale care utilizează soluții inovatoare pentru a îmbunătăți viața locuitorilor, pentru eficientizarea actului administrativ și

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

dezvoltarea mediului economic bazându-se pe punctele forte, oportunitățile locale și cele mai noi tehnologii³⁷.

Obiectivul proiectelor tip Smart Village este de a:

- ✓ oferi sătenilor beneficiile unui stil de viață cât mai ridicat și modern, păstrând în același timp valorile, tradițiile și obiceiurile comunităților rurale înțelegând avantajele unui stil de viață sustenabil și sănătos,
- ✓ elimina decalajele digitale dintre zonele urbane și cele rurale,
- ✓ folosi datele din comunitate pentru a înțelege punctele tari și punctele slabe, pentru valorificarea oportunităților locale și eliminarea sau reducerea amenințărilor.

Necesitatea acestor planuri au apărut prin corelarea dificultăților întâmpinate de locuitorii zonelor rurale privind sfera economică, de mediu, sănătatea, educația și agricultura. La nivelul României, necesitățile principale care definesc nevoia introducerii proiectelor de timp smart village au în vedere:

- fenomenele demografice negative precum depopularea și migrația de la sate la orașe alături de îmbătrânirea accelerată a populației și sporul natural negativ;
- declinul serviciilor publice de bază alături de slaba informare a populației cu privire la pachetele disponibile adresate lor;
- lipsa locurilor de muncă și a dezvoltării afacerilor;
- practicarea unei agriculturi de subzistență, slab modernizată sau lipsa capacității de a produce cantități însemnate de produse³⁸.

Proiectele Smart Village se bazează pe o abordare participativă pentru a dezvolta și implementa strategia locală sau pentru a-și îmbunătăți condițiile economice, sociale și de mediu. Pot fi implementate numeroase soluții inovatoare pentru a fi mai aproape de cetățean, pentru îmbunătățirea calității vieții, pentru reducerea costurilor administrative sau pentru protejarea mediului înconjurător.

Ca și exemple, la nivelul Comunei Hărman pot fi utilizate soluții smart privind:

- creșterea eficienței sistemului administrativ prin introducerea de automate de plată pentru taxe și impozite locale astfel încât cetățenii să nu mai fie nevoiți să meargă la ghișeul primăriei;
- creșterea siguranței publice și reducerea consumului prin modernizarea sistemului de iluminat și dezvoltarea unei surse de energie electrică regenerabilă;
- puncte de consultanță digitală efectuate în parteneriat cu alte unități administrative;
- dezvoltarea sferei digitale prin sprijin voluntar organizat de ONG-uri ce poate conduce

³⁷ Rețeaua națională de Dezvoltare Rurală. Satele Inteligente, disponibil la adresa <https://www.rndr.ro/politica-agricola-comuna/sate-inteligente/item/391-ce-sunt-satele-inteligente.html>, accesat la data de 14.07.2021

³⁸ Fondul European Agricol pentru Dezvoltarea rurală- Europa investește în zonele rurale. Satele inteligente, disponibil la adresa https://www.rndr.ro/documente/brosura_sate_inteligente.pdf, accesat la data de 14.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

totodată la dezvoltarea segmentului de voluntariat pe plan local;

- instruirea ambasadorilor digitali în municipalități și servicii ale administrației;
- constituirea unui mecanism de transmitere a ajutorului voluntar, sprijin reciproc sau ajutor între „vecini” (UAT-uri vecine) prin metode digitale;
- revitalizarea școlilor sătești în calitate de centre multi-actor, multifuncționale și digitalizate³⁹.

Totodată, dat fiind specificul agricol al comunei, zona smart poate veni în ajutorul fermierilor locali prin crearea de noi forme de cooperare și digitalizarea procesului de vânzare a produselor, spre exemplu printr-o platformă online susținută de către Primărie în cadrul căreia producătorii locali își pot vinde produsele, descrie serviciile, iar autoritățile locale pot pune în contact membri înscriși cu consumatorii direcți din vecinătate sau lanțuri de magazine.

Un alt segment acoperit de programul smart village este dat de interconectivitate și comunicații. Dat fiind faptul că lipsa semnalului și viteza redusă a internetului constituie probleme menționate și de către operatorii economici locali în cadrul interviurilor efectuate, se recomandă adoptarea unor măsuri de consolidare a rețelei broadband și a infrastructurii de telecomunicații. Prin îmbunătățirea acestor segmente autoritățile locale facilitează nu doar interconectivitatea populației ci și desfășurarea activităților economice locale, oferind un cadru adecvat mediului antreprenorial local.

Implementarea proiectelor de tip smart village la nivelul Comunei Hărman va favoriza nu doar dezvoltarea ramurilor economice locale ci va avea un impact pozitiv și asupra mediului înconjurător și asupra calității vieții locuitorilor.

³⁹ European Network for Rural Development- Sate Inteligente, Revitalizarea serviciilor rurale, disponibil la adresa https://www.rndr.ro/documente/Rural_Review_26-Smart-Villages-RO-V11-web.pdf, accesat la data de 14.07.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

6.5. Plan de acțiune. Portofoliu de proiecte prioritare (inclusiv calendar de acțiune, surse de finanțare disponibile)

6.5.1. Proiecte de infrastructură

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare rezultate	Stadiu	Responsabili
1.	Modernizarea străzii Mircea cel Bătrân, Comuna Hărman	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime străzi modernizate	CNI, PNDL II, PNS 2021-2027, POT 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	achiziție SF	UAT Comuna Hărman
2.	Reabilitare și modernizare Aleea 14, Comuna Hărman	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime stradă reabilitată	CNI, PNDL II, PNS 2021-2027, POT 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	licitație pentru executare SF/DALI	UAT Comuna Hărman
3.	Reabilitare și modernizare străzi Comuna Hărman	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime străzi modernizate	CNI, PNDL II, PNS 2021-2027, POT 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

4.	Canalizare Sat Podu Oltului, Comuna Hărman	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea, număr gospodării racordate la sistem	PODD 2021-2027, PNRR, PNS 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
5.	Modernizarea străzilor din Comuna Hărman: Cartiere Tineretului, Florilor, Brașovului	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungimea străzilor modernizate	CNI, PNDL II, PNS 2021-2027, POT 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	obținere avize	UAT Comuna Hărman
6.	Reabilitare rețea canale desecare în sat Podu Oltului, Comuna Hărman	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea de canale de desecare reabilitată	PNS 2021-2027, CNI, PNDL II, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
7.	Extinderea rețelelor de curent electric, Comuna Hărman	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea curent electric, număr gospodării racordate	PODD 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, AFM, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
8.	Trecerea rețelelor electrice din LEA (linii	Creșterea calității infrastructurii	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea convertită din LEA în LES	PODD 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare,	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	electrice aeriene) în LES (linii electrice subterane)	tehnico-edilitare				2027, PNRR, AFM, Buget local	creșterea calității vieții locuitorilor		
9.	Extindere/modernizare rețea iluminat public	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea iluminat, număr corpuri de iluminat achiziționate	AFM, PODD 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
10.	Extindere rețea gaz	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea, număr de gospodării racordate	POIM 2014-2020, PODD 2021-2027, PNRR, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
11.	Degrevare trafic greu - variantă ocolitoare	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime drum variantă ocolitoare	POT 2021-2027, CNI, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
12.	Modernizare/asfaltare drumuri exploatare	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime drumuri modernizate/asfaltate	PNS 2021-2027, PNDL II, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a accesibilității în localitate	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
13.	Intervenții de modernizare asupra	Sprijinirea mobilității durabile, inclusiv cu scop	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime drumuri modernizate	PNS 2021-2027, PNDL II, Buget local	Creșterea mobilității urbane și a	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	drumurilor forestiere	turistic și de agrement					accesibilității în localitate		
14.	Lucrări de extindere a rețelei de apă-canal	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr gospodării racordate la rețea, lungime sistem	PODD 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
15.	Înființare stație de epurare	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate stație	PODD 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
16.	Lucrări de extindere a rețelei de telecomunicații	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rețea	PODD 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
17.	Lucrări de extindere a sistemului de irigații	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate, lungime sistem	PNS 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

18.	Creare acces din DN11 către zona industrială	Sprrijinirea mobilității durabile, inclusiv cu scop turistic și de agrement	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime rută de acces, număr benzi	CNI, POT 2021-2027, PNDL II, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Buget local	O rută de acces creată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
19.	Elaborarea de studii geotehnice, expertize tehnice, studii topografice, documentații tehnice etc.	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr studii elaborate	Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Creșterea gradului de documentație geotehnică și topografică în vederea dezvoltării ulterioare a localității	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
20.	Construire și modernizare locuințe sociale	Sprrijinirea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr locuințe sociale, număr beneficiari	POIDS 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Buget local	Dezvoltarea sistemului de asistență socială	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

6.5.2. Proiecte de mediu, schimbări climatice și eficiență energetică

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare rezultate	Stadiu	Responsabili
1.	Creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor menajere și industriale, prin	Modernizarea și dezvoltarea sistemelor de management al apelor,	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Cantitatea de deșeuri colectată	POR Regiunea Centru 2021-2027, PODD 2021-2027, PNS 2021-2027, PNRR, AFM, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Creșterea gradului de protejare a mediului înconjurător	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	dotarea cu pubele, module de colectare selectivă și autocompactoare	apelor uzate și deșeurilor							
2.	Creșterea performanței energetice a clădirilor publice	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr clădiri eficientizate energetic	POR Regiunea Centru 2021-2027, PODD 2021-2027, PNS 2021-2027, AFM, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Lucrări de eficientizare energetică la nivelul clădirilor publice	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Reabilitarea energetică a sediului Primăriei Hărman	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață reabilitată energetic	AFM, POR Regiunea Centru 2021-2027, CNI, Buget local	Un sediu al primăriei reabilitat	DALI	UAT Comuna Hărman
4.	Reabilitare cămin cultural Sat Podu Oltului, Comuna Hărman	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață reabilitată, număr evenimente reorganizate	AFM, POR Regiunea Centru 2021-2027, CNI, Buget local	Un cămin cultural reabilitat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
5.	Reabilitare cămin cultural Comuna Hărman	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață reabilitată, număr evenimente reorganizate	AFM, POR Regiunea Centru 2021-2027, CNI, Buget local	Un cămin cultural reabilitat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		energie regenerabilă							
6.	Proiecte de dezvoltare infrastructură verde	Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și dezvoltarea infrastructurii verzi	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr proiecte, suprafață verde amenajată	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Creșterea calității vieții locuitorilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
7.	Înființare parc fotovoltaic	Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață parc, capacitate de producție energie electrică	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Un parc fotovoltaic amenajat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
8.	Dezvoltarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor în conformitate cu prioritățile județene	Modernizarea și dezvoltarea sistemelor de management al apelor, apelor uzate și deșeurilor	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Cantitatea de deșeuri colectată separat	PODD 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, PNS 2021-2027, AFM, Buget local	Eficiențizarea sistemului de colectare a deșeurilor	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

6.5.3. Proiecte în domeniul sănătății, educației, sportului și incluziunii sociale

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare rezultate	Stadiu	Responsabili
1.	Construirea unui „Centru medical integrat uman”	Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate centru, număr echipamente medicale achiziționate	PNRR, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea calității serviciilor medicale din localitate	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
2.	Digitalizarea sistemului de educație	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr computere achiziționate	POC 2014-2020, POR Regiunea Centru 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Îmbunătățirea calității serviciilor educaționale	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Înființare creșă	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr locuri creșă, suprafață unitate	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, CNI, Buget local	O creșă înființată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman Agenți economici locali
4.	Înființare grădiniță	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr locuri grădiniță, suprafață unitate	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, CNI, Buget local	O grădiniță înființată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman Agenți economici locali

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		infrastructură modernă și pe digitalizare							
5.	Înființare afterschool	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate afterschool	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, CNI; Buget local	Un afterschool înființat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman Agenți economici
6.	Înființarea unei noi școli	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate școală, număr săli de clasă	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, CNI, Buget local	O școală înființată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
7.	Reabilitare creșe, grădinițe, școli Comuna Hărman	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr unități de învățământ reabilite	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, PNRR, CNI, AFM; Buget local	Îmbunătățirea calității actului educațional pe plan local	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
8.	Înființare club robotică pentru preșcolari și elevi Comuna Hărman	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr participanți	POEO 2021-2027, Granturile SEE și Norvegiene, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Un club de robotică înființat	idee de proiect	Agenți economici, ONG-uri

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

9.	Înființare Școală de Vară pentru preșcolari și elevi Comuna Hărman	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr participanți, număr ateliere organizate	POEO 2021-2027, Granturile SEE și Norvegiene, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	O școală de vară înființată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
10.	Înființare centre de tip respiro	Sprrijinirea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr centre, număr beneficiari	POIDS 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, Buget local	Dezvoltarea sistemului de asistență socială	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
11.	Reabilitare, modernizare și dotare dispensare în Comuna Hărman	Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr dispensare reabilite/ modernizate, număr echipamente medicale achiziționate	PNRR, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea calității serviciilor medicale din localitate	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
12.	Achiziție microbuz școlar	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr de locuri microbuz	POR POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, AFM, Buget local	Un microbuz achiziționat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
13.	Înființare sală de sport multifuncțională	Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă,	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață amenajată	CNI, PNRR, PNS 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027	O sală de sport multifuncțională înființată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

6.5.4. Proiecte în domeniul turismului, culturii și a patrimoniului cultural

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare proiecte	Stadiu	Responsabili
1.	Includerea în circuitul turistic a centrului istoric, mlaștinile eutrofe Hărman-Prejmer și dealul Lempeș, Comuna Hărman	Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr vizitatori	POR Regiunea Centru 2021-2027, Granturile SEE și Norvegiene, Buget local	Creșterea vizibilității turistice a punctelor de atracție locale	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
2.	Înființare Muzeu de artă contemporană românească	Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr exponate, număr vizitatori	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, CNI, Buget local	Un Muzeu de artă contemporană înființat	Idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Construirea de piste pentru bicicliști și trasee turistice către obiectivele turistice	Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Lungime piste pentru bicicliști, număr trasee	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, PNS 2021-2027, Buget local	Crearea infrastructurii de transport alternative	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

4.	Sistematizarea și reabilitarea centrului istoric	Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr clădiri reabilite	POR Regiunea Centru 2021-2027, CNI, PNDL II, Buget local	Creșterea gradului de atractivitate turistică	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
5.	Înființare parc aventură în natură	Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață parc	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, CNI, Buget local	Un parc aventură în natură înființat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman Agenți economici

6.5.5. Proiecte ce vizează dezvoltarea economiei și creșterii competitivității economice

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare proiecte	Stadiu	Responsabili
1.	Construire Parc Industrial	Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață parc, Număr operatori economici	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, PNS 2021-2027, Buget local	Un parc industrial construit	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
2.	Construire hală agroalimentară	Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață hală	PNS 2021-2027, Buget local	O hală agroalimentară construită	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Achiziție utilaje agricole	Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr utilaje achiziționate	PNS 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea infrastructurii agricole	idee de proiect	Agenți economici locali

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

4.	Măsuri de sprijin pentru marketingul și procesarea produselor agricole locale	Direcționarea municipiului spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr măsuri elaborate	PNS 2021-2027, Buget local	Dezvoltarea sectorului agricol	idee de proiect	UAT Comuna Hărman, Agenți economici
----	---	--	------------------------------------	-----------	------------------------	----------------------------	--------------------------------	-----------------	-------------------------------------

6.5.6. Proiecte care vizează creșterea calității vieții locuitorilor Comunei Hărman și siguranței publice

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare rezultate	Stadiu	Responsabili
1.	Sistem de supraveghere video în comuna Hărman și sat Podu Oltului	Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr străzi acoperite de sistem, număr camere achiziționate	POCIDIF 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local	Creșterea siguranței cetățenilor	Obținere avize	UAT Comuna Hărman
2.	Achiziția de utilaje diverse	Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr utilaje achiziționate	PNS 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților în situații de urgență	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Înființare parcuri	Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață parcuri	PNS 2021-2027, CNI, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea calității vieții, crearea de noi alternative de petrecere a timpului liber	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
4.	Înființare zone verzi	Dezvoltarea infrastructurii	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață zone verzi	PNS 2021-2027, CNI, POR	Creșterea calității vieții,	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

		și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement				Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	crearea de noi alternative de petrecere a timpului liber		
5.	Modernizarea bazei sportive	Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Suprafață bază sportivă, număr echipamente achiziționate	CNI, PNS 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	O bază sportivă modernizată	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
6.	Construire Bazin didactic de înot	Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Capacitate bazin, suprafață	CNI, POR Regiunea Centru 2021-2027, PNRR, PNDL II, Buget local	Un bazin didactic de înot	licitație pentru executare SF/DALI	UAT Comuna Hărman
7.	Dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al U.A.T. Comuna Hărman	Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr echipamente achiziționate	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților în situații de urgență	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
8.	Dezvoltarea elementelor de mobilitate - proiect privind semaforizarea inteligentă	Dezvoltarea infrastructurii de transport	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr proiecte implementate	POCIDIF 2021-2027, POR Regiunea Centru 2021-2027, Buget local	Creșterea mobilității rutiere, fluidizarea traficului	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

6.5.7. Proiecte de dezvoltare a capacității administrative

Nr. crt.	Titlu proiect	Obiectiv	Valoare estimată (exprimată în lei)	Termen de implementare	Indicatori	Sursă de finanțare	Preevaluare rezultate	Stadiu	Responsabili
1.	Digitalizarea serviciilor administrative	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor digitale	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr computere achiziționate, număr servicii digitalizate	POCIDIF 2021-2027, PNRR, Buget local	Creșterea eficienței aparatului administrativ	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
2.	Înființarea Serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor	Întărirea capacității instituționale prin eficientizarea administrației publice și a procesului de luare a deciziilor	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr personal angajați	POR Regiunea Centru 2021-2027, POEO 2021-2027, Buget local	Un serviciu de evidență a persoanelor înființat	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
3.	Achiziția de echipamente și dotări materiale destinate Poliției Locale	Întărirea capacității instituționale prin eficientizarea administrației publice și a procesului de luare a deciziilor	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr echipamente achiziționate	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților în situații de urgență	idee de proiect	UAT Comuna Hărman
4.	Construire sediu pentru activități de gospodărire comunală și dotare cu utilaje destinate întreținerii domeniului public și gestionării situațiilor de urgență	Întărirea capacității instituționale prin eficientizarea administrației publice și a procesului de luare a deciziilor	Cf. documentație tehnico-economică	2021-2027	Număr echipamente achiziționate	POR Regiunea Centru 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local	Îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților în situații de urgență	idee de proiect	UAT Comuna Hărman

Capitolul 7. Elemente de Implementare și de Monitorizare

1.1. Mecanismul de prioritizare

O activitate foarte importantă în implementarea cu succes a Strategiei o reprezintă elaborarea unor criterii de prioritizare a investițiilor. În acest sens, se recomandă a se avea în vedere următorii doi pași:

1. *Elaborarea unei metodologii de prioritizare a investițiilor de la nivelul comunei Hărman, în conformitate cu normele legale aflate în vigoare și cu respectarea principiilor bune-guvernante;*
2. *Concretizarea și delimitarea criteriilor concrete de prioritizare a investițiilor în sectoarele considerate relevante pentru dezvoltarea comunei Hărman.*

Fundamentarea metodologiei, precum și concretizarea și delimitarea criteriilor concrete de prioritizare a investițiilor respectă criteriile legale stabilite prin HG nr. 225/2014, Norme Metodologice din 26 martie 2014 privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, cât și principiile generale investiționale, corelate cu nevoile locale și centrale.

Prioritatea reprezintă o însușire de a fi primul într-o succesiune temporală, în consecință prioritizarea reprezintă *întâietatea acordată*, în acest caz, unor proiecte.

În conformitate cu Normele Metodologice din 26 martie 2014 privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin HG nr. 225/2014, de la nivel guvernamental se stabilesc patru principii, cărora li se adaugă un principiu auxiliar, prin care se realizează prioritizarea proiectelor de investiții publice:

1. **Oportunitatea proiectului în contextul strategiilor sectoriale sau naționale**, al cărui scop este să stabilească dacă țintele proiectului sunt relevante,
2. **Justificarea economică și socială**, al cărui scop este să stabilească dacă proiectul este justificat economic prin studiul de (pre)fezabilitate sau, după caz, memoriul tehnico-economic sau nota de fundamentare,
3. **Suportabilitatea și sustenabilitatea financiară**, al cărui scop este să stabilească dacă cerințele totale de finanțare ale proiectului respectă o estimare realistă a resurselor disponibile pentru sector/subsector,
4. **Aranjamente pentru implementare/ Performanța în implementare**, al cărui scop este să stabilească cât de bine s-a făcut actuala pregătire a proiectului.

Principiul auxiliar face referire la cât de avansat este proiectul ca timp rămas, respectiv câți ani au mai rămas sau stadiu fizic, respectiv cât mai este de implementat. Alt document consultat și care stă la baza stabilirea mecanismului de prioritizare este reprezentat de Ghidul pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală.

Amintim, dintre criteriile de prioritizare promovate prin Ghid, următoarele:

- Existența unei strategii de dezvoltare locală;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- Modul de formulare și etapizare a politicilor publice și a planurilor de investiții;
- Existența unui Plan Strategic Instituțional;
- Necesitatea analizei impactului economic, social și asupra mediului.

Pentru implementarea **mecanismului de prioritizare**, se recomandă astfel a se avea în vedere:

- **Corelarea cu strategiile naționale de investiții** → sprijinirea procesului de corelare între strategiile naționale de investiții în infrastructură publică în vederea fundamentării prioritizării investițiilor din surse de finanțare existente și furnizarea de asistență în procesul de identificare și prioritizare a viitoarelor investiții finanțate la nivelul Comunei Hărman.
- **Criterii de prioritizare a proiectelor** → fundamentarea formulării unor criterii pentru prioritizarea proiectelor cu scopul de a încuraja investiții complementare pliate pe investiții din fonduri UE și de la bugetul de stat. Criteriile se vor stabili în funcție de scorul obținut la analiza stadiului proiectului (stadiu de idee vs. în stadii de dezvoltare avansate-documentații aflate în lucru - exemplu de prioritizare: un proiect în stadiu PT este prioritizat, comparativ cu un proiect aflat în stadiu de idee, pentru care nu s-au demarat documentații specifice). De asemenea, se va analiza în concreto justificarea economică și socială a proiectului, în sensul raportării proiectului la dimensiuni precum: cost- beneficiu, dimensiunea grupului-țintă, durata de timp necesară obținerii avizelor, durata implementării, sustenabilitate financiară pe termen mediu și lung, apariția unor posibilități de finanțare nerambursabilă.
- **Raportarea la experiențele anterioare** → în scopul de a decela dificultățile care pot surveni în implementare, se va face apel la proiecte deja implementate, pentru eliminarea unor pași care ar putea genera întârzieri în derularea proiectului.

În scopul prioritizării proiectelor de investiții la nivelul comunei Hărman, se recomandă utilizarea următoarelor tehnici, metode și criterii de prioritizare:

- Constituirea unui grup de lucru la nivelul Primăriei, pentru monitorizarea oportunităților de finanțare;
- Potențialul de impact trans-sectorial multiplicator, de rezolvare în lanț a unor situații problematice la nivel social, economic ;
- Influența asupra creșterii eficienței energetice;
- Contribuția la conservarea biodiversității și reducerea poluării aerului, solului, apei;
- Încadrarea în obiectivele strategice formulate în cadrul Strategiei;
- Capacitatea de a crea valoare adăugată;
- Analiza ex-ante a proiectului de investiții;
- Informare și consultare publică;
- Analiza ex-post a proiectului de investiții.

Mai jos, este prezentată propunerea de fișă privind modalitatea de prioritizare a proiectelor, la nivelul Comunei Hărman:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Tabelul 45: Modalitatea de prioritizare a proiectelor

Principii strategice	Cerințe/ criterii	Punctaje acordate	Aspecte de metodologie
1. Relevanță, importanță, oportunitate (20 puncte)	1.1. Relevanța și importanța proiectului, prin prisma obiectivelor generale și a obiectivelor specifice	0 puncte - obiectivele nu sunt corelate cu strategia UAT-ului 10 puncte - obiectivele sunt corelate parțial cu strategia UAT-ului 20 puncte - obiectivele sunt corelate complet cu strategia UAT-ului	Identificarea în cadrul Strategiei a obiectivelor cu care proiectul se află în concordanță
2. Necesitatea economică și beneficii sociale (40 puncte)	2.1. Existența unui SF/raport tehnic/memoriu - 20 puncte	0 puncte - inexistența documentului 20 puncte- existența unui document valid	-
	2.2. Justificare socială și plus-valoare adusă comunității - 10 puncte	0 puncte- proiect fără beneficii sociale 10 puncte- proiect care demonstrează beneficiile aduse comunității	Se vor detalia minimum 5 indicatori cost-beneficiu
	2.3. Respectarea legislației de mediu - 10 puncte	0 puncte dacă nu există autorizație de mediu 5 puncte dacă nu este necesară evaluarea impactului asupra mediului 10 puncte dacă există autorizație de mediu	-
3. Sustenabilitatea economico-financiară (20 puncte)	3.1. Reperabilitatea sursei de finanțare - 10 puncte	0 puncte - buget de stat 5 puncte- buget local+ buget de stat 10 puncte fonduri nerambursabile	-
	Sustenabilitatea și autosustenabilitatea- 10 puncte	0 puncte- proiectul nu generează venituri 5- proiectul generează venituri reduse, autosustenabilitatea fiind redusă 10 puncte- proiectul generează venituri, fiind autosustenabil	-
4. Implementarea proiectului 20 puncte	Aspecte concrete de evaluare și monitorizare 10 puncte	0 puncte - nu există indicatori 5 puncte - indicatorii nu sunt măsurabili în mod concret 10 puncte - indicatorii sunt corect formulați și măsurabili	-
	Existența unei structuri de management care se asigură de implementarea proiectului 10 puncte	0 puncte - nu au fost desemnate persoane responsabile 5 puncte - au fost desemnate persoane responsabile 10 puncte- au fost desemnate persoane responsabile cu experiență în implementarea proiectelor	-

1.2. Strategia de evaluare a implementării - Indicatori

Monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, pentru perioada 2021-2027 reprezintă un pas esențial, în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse în cadrul Strategiei.

Monitorizarea reprezintă astfel un proces continuu de culegere a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, pentru perioada 2021-2027.

Evaluarea va folosi informațiile obținute pe parcursul monitorizării, pentru a stabili dacă Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, pentru perioada 2021-2027 și-a atins ținta și a avut eficiența scontată, prin îndeplinirea viziunii și obiectivelor strategice și specifice asumate.

Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată de către personalul aferent unui Compartiment din cadrul Primăriei Comunei Hărman, desemnat prin Dispoziție a Primarului.

Monitorizarea va consta în acest context în verificarea stadiului implementării proiectelor propuse în cadrul Strategiei, în perioada programată a activităților, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de evaluare și alte activități măsurabile, similare, în scopul coordonării proiectelor realizate la nivel județean cu cele realizate la nivel local și/ sau regional.

Evaluarea implementării Strategiei se va baza, după etapa monitorizării, pe compararea gradului de atingere a obiectivelor propuse inițial cu situația dezvoltării comunei la diferite momente. Evaluarea va fi realizată de către același compartiment care va realiza și activitatea de monitorizare.

La o perioadă stabilită de Primarul Comunei Hărman, recomandabil perioade situate la minimum 1 an distanță una față de cealaltă, Compartimentul desemnat la nivelul Primăriei va prezenta în Consiliului Local un raport de evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, pentru perioada 2021-2027 care va consemna situația indicatorilor de evaluare și monitorizare și, în baza căruia, se vor putea propune eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

O primă revizuire ar fi necesară cel mai devreme la finalul anul 2022, ținând seama că până atunci vor putea fi realizate primele analize referitor la accesarea unor fonduri nerambursabile sau a unor alte surse de finanțare pentru prioritățile de investiții asumate în cadrul Strategiei.

Realizarea unei matrice logice reprezintă o modalitate utilă de a transforma obiectivele în efecte, constând în rezultate și impact.

Componentele cheie ale matricei logice, evidențiate în figura de mai jos sunt:

- **Intrările** - sau investițiile în termeni de contribuții financiare, reguli și ghidări specifice cu privire la modalitățile de realizare a operațiunilor, resurse umane și competențe necesare pentru implementarea Strategiei;
- **Realizările imediate** reprezintă ceea ce se așteaptă să fie realizat (indicatori de realizare) prin proiectele finanțate și care sunt grupurile țintă vizate;
- **Rezultatele** - rezultatele care se obțin prin finalizarea proiectelor (exprimate prin indicatori de rezultat);

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- **Impactul** - efectele obținute (după un anumit timp) la nivelul teritorial, determinate de interacțiune și sinergia proiectelor.⁴⁰

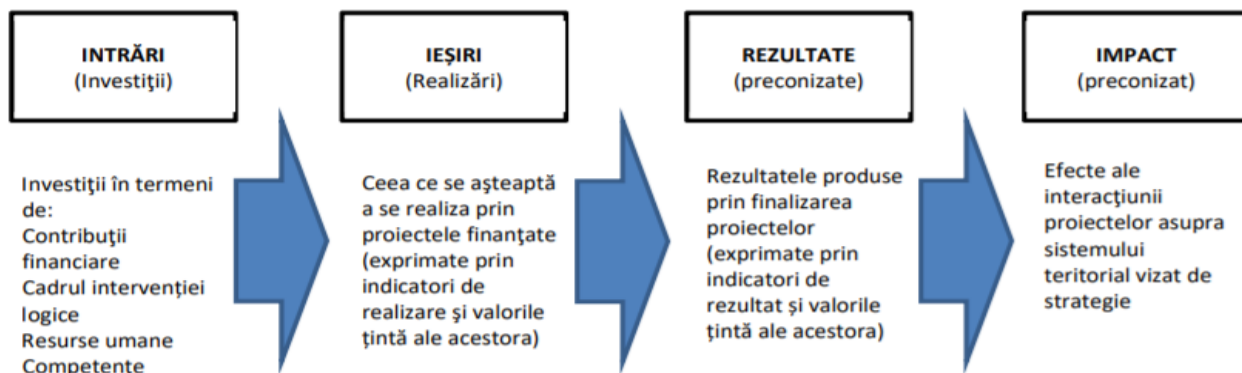

Figura 30: Matricea logică a proceselor

Sursa: Ghidul Operațional Privind Evaluarea Implementării Strategiilor De Dezvoltare Locală, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Autoritatea de Management pentru PNDR (AM PNDR)

În acest context, scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei constă în:

- Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util;
- Integrarea proiectelor în bugetul local;
- Constatarea corelării cu obiectivele orizontale, inclusiv dacă proiectele implementate sunt durabile.

Indicatorii au fost grupați pe sectoare socio-economice de dezvoltare, conform domeniilor de interes adresare în cadrul Strategiei, fiecărui sector revenindu-i o serie de indicatori de impact în cadrul cărora au fost formulați indicatori de rezultat.

Indicatorii de realizare a obiectivelor strategiei, pe domenii, sunt următorii:

- aducerea infrastructurii la standard europene;
- dezvoltarea resurselor umane și a mediului de afaceri;
- dezvoltarea turismului și promovarea antreprenoriatului;
- crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților și atracțiilor turistice;
- dinamica creșterii populației;
- gradul de educație superioară;
- crearea de locuri de muncă;
- creșterea cifrei de afaceri în sectoarele economice;

⁴⁰ Informații preluate din Ghidul Operațional Privind Evaluarea Implementării Strategiilor De Dezvoltare Locală, elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de evaluare și monitorizare a personalului instituțiilor implicate în implementarea PNDR 2014-2020” implementat pentru Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Autoritatea de Management pentru PNDR (AM PNDR) - Direcția Generală Dezvoltare Rurală, disponibil la adresa https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/evaluare_/2018/Ghid_Evaluare_SDL_2018.pdf, consultat la data de 22.03.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

- crearea de servicii pentru populație;
- dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice.

Definițiile indicatorilor propuși se regăsesc mai jos:

Tabelul 46: Definițiile indicatorilor propuși pentru monitorizarea și evaluarea Strategiei

Nr. crt.	Termen	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Indicator specific	Rezultatul la care contribuie o prioritate de investiții sau o prioritate a Uniunii Europene într-un context local specific prin acțiuni sau măsuri luate în cadrul unei astfel de priorități.
2.	Măsură	Set de operațiuni care contribuie la realizarea uneia sau mai multora dintre prioritățile în materie de dezvoltare, în conformitate cu obiectivele propuse în cadrul Strategiei.
3.	Indicatori de impact	Indicatorii de impact cuantifică consecințele directe ale programului și interacțiunea sa directă, imediată, cu obiectivele propuse.
4.	Indicatori de monitorizare	Indicatorii de monitorizare pot fi clasificați în funcție de modul de cuantificare și de domeniul de utilizare. Astfel, indicatorii de monitorizare regroupează indicatorii de impact și de rezultat. Scopul indicatorilor de monitorizare este acela de a urmări progresul realizat în atingerea impactului și rezultatului pe care implementarea Strategiei o are și presupune monitorizarea progresului spre atingerea obiectivelor, care este măsurat continuu, identificarea nevoii de a schimba unele obiective, verificarea anumitor presupuneri/supoziții de implementare stabilite inițial.
5.	Indicatori de rezultat	Indicatorii de rezultat se referă la beneficiile imediate care sunt resimțite ca urmare a implementării proiectului de către beneficiarii direcți sau indirecti. Spre exemplu: timpul economisit de către utilizatorii unei autostrăzi nou construite. Rezultatele pot fi cuantificate în momentul în care serviciile sunt furnizate către beneficiari.

Sursa: Autorul

Mai jos, redăm indicatorii de monitorizare, clasificați pe direcțiile strategice de acțiune stabilite la nivelul Strategiei:

Tabelul 47: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Priorității de dezvoltare 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

Obiective de dezvoltare (OD)	Indicatori de monitorizare
Direcționarea Comunei Hărman spre dezvoltare	Număr de locuri de muncă create

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă	Număr programe de reconversie profesională implementate
	Număr programe de formare profesională implementate
	Număr participanți la programe de reconversie profesională
	Număr participanți la programe de formare profesională
	Creșterea procentuală a numărului mediu de salariați
	Creșterea câștigului mediu salarial net (%)
Srijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local	Numărul IMM-urilor sprijinite
	Numărul de pachete de investiții și facilități oferite
	Nr. de centre de afaceri și parcuri industriale construite & operaționalizate
	Numărul companiilor inovative nou create
	Creștere procentuală a companiilor atrase/ nou înființate în Comuna Hărman
	Valoarea investițiilor în tehnologii și echipamente nepoluante
	Nr. investițiilor străine directe în domenii prioritare
Valoarea investițiilor străine în domenii prioritare	

Sursa: Autorul

**Tabelul 48: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Priorității de dezvoltare 2:
Susținerea unei dezvoltări durabile și sustenabile a teritoriului**

Obiective de dezvoltare (OD)	Indicatori de monitorizare
Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Lungimea rețelei de apă și canalizare
	Nr. campanii de conștientizare a populației cu privire la consumul de apă responsabil
	Grad de acoperire cu rețele de apă și canalizare aflată în stare medie sau bună
	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună tratare a apelor uzate
	Lungimea rețelei de termoficare reabilitată/ modernizată
	Lungimea rețelei de gaze modernizată/ reabilitată
	Lungimea rețelei de gaz nou construită
	Nr. programe de modernizare și extindere a rețelei electrice
	Lungimea rețelei electrice modernizate
	Număr programe de modernizare a iluminatului public stradal
	Număr sisteme de de irigație estinse
	Număr sisteme de de irigație refăcute
Dezvoltarea infrastructurii de transport	Nr km infrastructură rutieră modernizată
	Nr zone pietonale create
	Nr piețe publice înființate
	Km rețea transport intermodal înființat/ modernizat
	Nr rute de transport public în plus față de anul de referință 2021
	Extinderea și dezvoltarea zonelor pietonale și a piețelor publice
	Nr km pistă de biciclete
	Nr locuri de parcare create
	Nr campanii conștientizare pentru creșterea siguranței rutiere
	Nr panouri rutiere montate
Sprrijinirea mobilității durabile, inclusiv cu scop turistic și de agrement	Nr. trasee turistice amenajate
	Nr. produse locale recunoscute în conformitate cu standardele europene
	Număr producători locali sprijiniți
	Numărul unităților de cazare nou construite/ modernizate
	Numărul campaniilor de promovare turistică a Comunei Hărman
	Număr proiecte de digitalizare a lanțului valoric în turism (aplicații, marketing)
Gradul de ocupare al potențialului de cazare, indicele de	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	utilizare netă a locurilor de cazare
	Nivelul indicelui de creștere a încasărilor din turism
	Nr. de turiști români/străini care apelează la serviciile turistice culturale locale
Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic	Creșterea duratei medii a sejurului pentru turiști (%)
	Număr de parteneriate public-private create cu scopul promovării punctelor turistice
	Număr circuite turistice create
	Număr de produse/ pachete turistice inovative create
Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement	Nr. de activități și evenimente culturale locale
	Nr. de parteneriate între unitățile administrative și actori privați în vederea organizării de evenimente culturale și artistice
	Nr. studii elaborate având drept temă necesitatea dezvoltării infrastructurii culturale (locuri noi pentru spectacole, expoziții și cinematografe)
	Nr. spații nou create pentru spectacole, expoziții și cinematografe
	Nr. puncte de atracție turistică modernizate/ reabilite

Sursa: Autorul

Tabelul 49: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Direcției strategice de dezvoltare 3: Creșterea calității vieții

Obiective de dezvoltare (OD)	Indicatori de monitorizare
Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă, bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare	Număr programe after-school implementate
	Nr. unități de învățământ reabilite/ modernizate
	Nr. unități de învățământ dotate cu echipamente IT moderne
	Nr. stagiilor de practică în industrie derulate
	Nr. programe de dezvoltare a activităților extrașcolare dedicate creativității și atitudinii inovative

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	Personal didactic/ personal de sprijin care beneficiază de programe de formare/ schimb de bune practici etc.
	Nr. cadre didactice/ personal de sprijin ce au participat la cursuri de formare și îmbunătățire a competențelor
	Nr programe de îmbunătățirea securității și siguranței elevilor în școală și în zonele adiacente unităților de învățământ
	Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar (3-5 ani)
	Gradul de cuprindere în învățământul primar și gimnazial
	Gradul de cuprindere în învățământul profesional si tehnic
	Valoarea totală a investițiilor pentru digitalizarea sectorului educațional
	Nr. calculatoare moderne achiziționate
	Nr. programe de educație de tip “a doua șansă”
	Tineri NEETs, șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, care beneficiază de măsuri de reîntoarcere în educație în programe de tip a doua șansă
	Infrastructură medicală construită/ reabilitată/ modernizată/ extinsă/ dotată (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii)
Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos	Unități medicale construite/ reabilite/ modernizate/ extinse/ dotate (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii)
	Beneficiari de infrastructură medicală construită/ dotată (pentru servicii medicale terțiare)
	Beneficiari (copii) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată/ extinsă/ dotată
	Număr proiecte de modernizare a infrastructurii serviciului de asistență comunitară
	Număr de centre comunitare integrate nou înființate
	Tipuri servicii comunitare (sociale, medicale, socio-profesionale etc.) implementate
	Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii /infrastructuri sociale îmbunătățite

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	Nr. programe de dezvoltare a competențelor profesionale a cadrelor medicale
	Nr. programe de atragere a tinerilor medici pentru ocuparea posturilor de medicină de familie
Sprrijinirea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	Nr. persoane vârstnice beneficiare de îngrijire la domiciliu
	Nr. unități sociale reabilitate/ extinse
	Nr. persoane cu dizabilități beneficiare de servicii de recuperare
	Nr. programe de dezvoltare a competențelor profesionale dedicate personalului serviciilor sociale
	Nr. angajaților din cadrul unităților de servicii sociale ce au participat la programe de îmbunătățire a competențelor
	Nr. beneficiari ai serviciilor sociale de prevenire a separării copilului de familie și a serviciilor destinate prevenirii violenței în familie
	Nr. proiecte destinate reducerii izolării și singurătății cu care se confruntă persoanele vârstnice
	Nr. programelor de voluntariat constituite
	Nr. campanii împotriva discriminării desfășurate
	Nr. servicii de consiliere și orientare profesională pentru elevi
Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și dezvoltarea infrastructurii verzi	Spații verzi în m2/locuitor
	Nr. parcuri modernizate/nou construite
	Suprafață spații verzi nou create
	Suprafață zone împădurite
	Reducere emisii CO2 față de valoarea de referință din PAED
	Număr parteneriate întreprinse în vederea reducerii poluării apelor
Suprafața apelor ecologizate	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	Nr. zone de agrement modernizate/nou construite
Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă	Proiecte finalizate vizând decontaminarea sau valorificarea zonelor industriale abandonate din Comuna Hărman
	Stații de transformare modernizate / noi operaționale pentru preluarea energiei produse din surse regenerabile
	Număr proiecte de dezvoltare a surselor de energie regenerabile
	Suprafața totală de sol reabilitat măsurată în hectare
	Reducere emisii CO2 față de valoarea de referință din PAED
	Număr parteneriate întreprinse în vederea reducerii poluării apelor
	Suprafața apelor ecologizate
	Număr depozite neconforme închise
	Nr instituții reabilitate termic
	Nr clădiri reabilitate termic
Modernizarea și dezvoltarea sistemelor de management al apelor, apelor uzate și deșeurilor	Nr. sistemelor de colectare, purificare și stocare a apelor înfiițate
	Cantitatea de deșeuri colectate separat
	Număr de campanii de conștientizare în vederea colectării/ reciclării selective a deșeurilor
	Rata de reciclare a deșeurilor menajere și similare
	Capacitate suplimentară de recuperare a deșeurilor (exclusiv reciclare) măsurată în tone/an

Sursa: Autorul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

**Tabelul 50: Indicatorii de monitorizare cuprinși în cadrul Direcției strategice de dezvoltare 4:
Modernizarea administrației publice locale**

Obiective de dezvoltare(OD)	Indicatori de monitorizare
Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor digitale	Nr. soluții de digitalizare, tehnici de avertizare și monitorizare accesibile publicului larg
	Numărul unităților medicale digitalizate
	Numărul unităților școlare digitalizate
	Numărul platformelor turistice digitalizate
	Nr. zone care beneficiază de conectare publică la servicii WIFI
Întărirea capacității instituționale prin eficientizarea administrației publice și a procesului de luare a deciziilor Îmbunătățirea calității serviciilor publice	Nr. personal care a participat la programe de îmbunătățire a competențelor profesionale
	Nr. programe de îmbunătățire a competențelor profesionale
	Nr. programe de modernizare a sistemului digital
	Nr. structuri partenoriale cu reprezentanți ai mediului de afaceri, ONG-urilor, societății civile de la nivel județean
	Nr. servicii furnizate către cetățeni la nivelul Comunei Hărman
	Dezvoltarea bazelor de date GIS
	Elaborarea planurilor cadastrale

Sursa:Autorul

În cadrul **Anexei 7** și **Anexei 8** se regăsesc două modele de **Fișă de monitorizare a proiectelor** (adresată atât mediului public, cât și mediului privat, la nivelul tuturor proiectelor propuse în cadrul Strategiei), respectiv **Raport Teritorial Anual**.

1.3. Strategie alternativă

Procesul de monitorizare și evaluare ajută la stabilirea gradului de îndeplinire a obiectivelor sau la observarea eventualelor abateri de la planul inițial.

În general, se realizează analiza situației, observându-se cauzele apariției unor deviații sau a problemelor existente în implementarea proiectului.

O altă abordare, recomandabilă, este existența unei Strategii alternative, care să ia din start în calcul alternativele existente pentru planul original, astfel fiind create premisele implementării cu succes a proiectelor.

1.3.1. Situație ipotetică 1: Continuarea crizei sanitare, cauzată de răspândirea virusului Sars-COV-2 și restricțiile aferente

Situație	Descriere context	Măsuri de atenuare a impactului	Frecvența probabilă de apariție	Gradul de impact
Continuarea crizei sanitare, cauzată de răspândirea virusului Sars-COV-2 și restricțiile aferente	Pandemia poate afecta implementarea proiectelor în multe feluri: restricții privind forța de muncă, timpul de lucru, prioritizarea tipurilor de proiecte în funcție de situația sanitară	<ul style="list-style-type: none">✓ Adaptarea la situația existentă prin digitalizarea tuturor proceselor pentru care acest lucru este posibil (comunicare, depunerea documentațiilor, ședințe);✓ Schimbarea modalității de prioritizare a proiectelor, de la mecanismul actual la un mecanism de promovare a proiectelor cu impact în zona sanitară (exemplu, reabilitare Dispensar)	⇒ Pe toată durata perioadei de programare 2021-2027	✓ Ridicat

1.3.2. Situație ipotetică 2: Întârzieri în lansarea Ghidurilor aferente Programelor Operaționale

Situație	Descriere context	Măsuri de atenuare a impactului	Frecvența probabilă de apariție	Gradul de impact
Întârzieri în lansarea Ghidurilor aferente	Potențialele întârzieri în publicarea Ghidurilor ar genera	<ul style="list-style-type: none">✓ Bugetarea în Bugetul Local a proiectelor care necesită implementarea în mod imperios necesar,	⇒ Pe toată durata perioadei de programare	✓ Mediu

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Programelor Operaționale	accesarea cu întârziere a unor finanțări nerambusabile sau necesitatea implementării proiectelor din Bugetul Local, dacă situația o impune	indiferent dacă poate fi accesată o sursă de finanțare nerambursabilă sau nu; ✓ Reorientarea către alte surse de finanțare existente la nivel național sau internațional (exemplu AFCN pentru proiecte culturale, CNI proiecte de infrastructură, Granturi SEE și norvegiene - în funcție de specificul proiectului)	2021-2027	
---------------------------------	--	---	-----------	--

1.3.3. Situație ipotetică 3: Schimbări legislative care afectează demararea/ implementarea proiectelor

Situație	Descriere context	Măsurile de atenuare a impactului	Frecvența probabilă de apariție	Gradul de impact
Schimbări legislative care afectează demararea/ implementarea proiectelor	Modificările /schimbările cadrului legal pot afecta major implementarea și desfășurarea în bune condiții a proiectelor, prin ivirea unor situații neprevăzute, care ar putea necesita reorganizare locală	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unui Compartiment Juridic în cadrul Primăriei, care să pună în aplicare modificările legale aferente; ✓ Cursuri de formare profesională pentru specialiștii din Primărie; ✓ Apelarea la consultanță externă, pentru adecvarea proiectului la cadrul legislativ modificat. 	⇒ Pe toată durata perioadei de programare 2021-2027	✓ Minim

1.3.4. Situație ipotetică 4 : Riscul neîndeplinirii unor condiții de eligibilitate sau de punctaj

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Situație	Descriere context	Măsuri de atenuare a impactului	Frecvența probabilă de apariție	Gradul de impact
Riscul cadrului de finanțare; Riscul neîndeplinirii unor condiții de eligibilitate sau de punctaj	Imposibilitatea finanțării unor proiecte ar atrage după sine cheltuieli mari în Bugetul Local / neimplementarea anumitor investiții	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Urmărirea permanentă a condițiilor de eligibilitate conform Ghidului solicitantului pentru fiecare proiect de interes; ✓ Urmărirea permanentă a indicatorilor care vor sta la baza obținerii punctajului de finanțare. 	⇒ Pe toată durata perioadei de programare 2021-2027	✓ Mediu

1.3.5. Situație ipotetică 5 : Riscul nevalidării cheltuielilor efectuate pentru un proiect/ mai multe proiecte

Situație	Descriere context	Măsuri de atenuare a impactului	Frecvența probabilă de apariție	Gradul de impact
Nevalidarea cheltuielilor efectuate pentru proiect	Nevalidarea cheltuielilor efectuate în cadrul unor proiecte ar atrage după sine cheltuieli mari în Bugetul Local / neimplementarea anumitor investiții	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neangajarea în cheltuieli ce sunt prevăzute într-un act adițional/notificare în curs de aprobare; ✓ Verificarea plafonului bugetar înainte de începerea procedurilor de achiziții; ✓ Verificarea plafonului bugetar înainte de desfășurarea activităților planificate. 	⇒ Pe toată durata perioadei de programare 2021-2027	✓ Minim

Concluzii

Comuna Hărman, județul Brașov este poziționată favorabil în zona de influență a municipiului Brașov, cu o istorie și identitate aparte, având posibilitatea să devină un model de mică comunitate rurală care să ofere condiții de viață și dezvoltare decente.

Printre recomandările ce au reieșit urmare a elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, județul Brașov, pentru perioada 2021-2027 se numără:

- Promovarea integrată a proiectelor cu impact asupra economiei;
- Echiparea terenurilor cu infrastructură și utilități, asigurând coerența viitoarelor proiecte de dezvoltare economică;
- Informarea companiilor din domeniu economic privind oportunitățile de finanțare și dezvoltare;
- Sprijin direct prin programe destinate mediului de afaceri;
- Inventarierea în scopul valorificării a terenurilor și suprafețelor neutilizate (centre logistice, spații de agrement, centre);
- Promovare oportunități de realizare a investițiilor;
- Utilizarea și crearea de instrumente de comunicare digitale adecvate;
- Construirea unui drum ocolitor pentru eliminarea traficului greu din interiorul comunei;
- Amenajarea de piste de biciclete pentru creșterea mobilității și încurajarea mijloacelor de transport nepoluante;
- Dezvoltarea de programe și măsuri pentru reducerea înclinației populației de a se muta în localitățile învecinate;
- Implementarea unor măsuri care să aibă în vedere încurajarea atragerii în comuna Hărman de noi rezidenți din localitățile învecinate;
- Proiecte/măsuri care să încurajeze o îmbătrânire activă, promovarea voluntariatului în rândul vârstnicilor, adaptarea infrastructurii și a serviciilor publice pentru această categorie, dezvoltarea rețelei de centre socio-medicale pentru seniori;
- Oportunitățile mai bune pe piața muncii pentru populația vârstnică (inclusiv reconversia profesională);
- Realizarea de politici și programe care să ajute la integrarea socială a comunităților vulnerabile;
- Promovarea, informare și încurajare a colectării selective;
- Derularea unor programe de conștientizare a populației cu privire la măsurile de protecție a mediului și promovarea economiei circulare.

Bibliografie

1. Comisia Europeană. 2019. Document de Reflecție Către o Europa Durabilă până în 2030, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_ro_v2_web.pdf
2. GAL Ținutul Bârsei, Descrierea generală a asociației, disponibil la adresa <http://tinutulbarsei.ro/>
3. Informații UAT Comuna Hărman, transmise prin adrese de înaintare
4. Institutul Național de Statistică. n.d. POP107D - POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
5. Institutul Național de Statistică. n.d. POP205A - Rata natalității pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
6. Institutul Național de Statistică. n.d. Suprafața cultivată cu principalele culturi, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>
7. Institutul Național de Statistică. n.d. FOM104D - Numărul mediu al salariaților pe județe și localități, disponibil la adresa, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
8. Institutul Național de Statistică. n.d. FOM105F - Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
9. Institutul Național de Statistică. n.d. GOS103A - Suprafața spațiilor verzi pe județe și localități (municipii și orașe), disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
10. Institutul Național de Statistică. n.d. SCL101C - Unitățile școlare pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
11. Institutul Național de Statistică. n.d. SCL103D - Populația școlară pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
12. Institutul Național de Statistică. n.d. SCL104D - Personalul didactic pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
13. Institutul Național de Statistică. n.d. SCL107C - Sali de gimnastică pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

14. Institutul Național de Statistică. n.d. SCL110B - Terenuri de sport pe niveluri de educație, județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
15. Institutul Național de Statistică. n.d. GOS102A - Suprafața intravilană a municipiilor și orașelor, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
16. Institutul Național de Statistică n.d. GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
17. Institutul Național de Statistică n.d. GOS110A - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, pe județe și localități disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
18. Institutul Național de Statistică n.d. GOS116A - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
19. Institutul Național de Statistică n.d. GOS118A - Gaze naturale distribuite, după destinație, pe județe și localități, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>
20. Institutul Național de Statistică. n.d. Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>
21. Listă Firme. n.d. Bază de date privind firmele din România, disponibil la adresa <https://www.listafirme.ro/>
22. Parlamentul României. 2019. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, disponibil la adresa, <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>
23. Primăria Comunei Hărman, Strategia de dezvoltare locală a comunei Hărman pentru perioada 2014-2020

ANEXE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 1 Populația ocupată pe sectoare economice la nivel județean

Sectoare de activitate/ Mii persoane	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Agricultura, silvicultura și pescuit	25,8	23,1	23	23,3	23,2
Industrie	69,2	72,6	75	74,3	72,9
Industria extractivă	0,8	0,7	0,5	0,6	0,6
Industria prelucrătoare	62,8	66,2	68,7	67,9	66,6
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1,6	1,6	1,7	1,6	1,5
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4	4,1	4,1	4,2	4,2
Construcții	24,5	27	26,9	26,9	27,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	39,7	40,4	40,7	40,4	40,9
Transport și depozitare	14,3	14,5	14,6	15,3	15,1
Hoteluri și restaurante	10,1	10,6	10,8	11,7	11,5
Informații și comunicații	6,9	7,6	7,1	7,2	7,4
Intermedieri financiare și asigurări	2,2	2,2	2,1	2,1	2
Tranzacții imobiliare	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4
Activități profesionale, științifice și tehnice	5,5	5,7	6	6,6	6,6
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11	12,1	12,2	13	13,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	5,2	5,4	5,6	5,6	5,6
Învățământ	10,6	10,8	10,8	10,9	11,1
Sănătate și asistență socială	11	11,8	11,8	12,2	12,9
Activități de spectacole, culturale și recreative	2,8	2,4	2,4	2,7	2,4
Alte activități de servicii	3,5	5,7	3,7	3,4	3,9

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 2 Unități sanitare la nivel județean

Categoriile de unități sanitare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	25	25	26	25	25
Ambulatorii de specialitate	9	9	9	11	13
Ambulatorii integrate spitalului	13	13	14	13	13
Policlinici	23	22	22	21	21
Dispensare medicale	3	3	3	3	3
Centre de sănătate	:	:	:	1	1
Centre de sănătate mintala	3	3	3	3	3
Sanatorii balneare	1	1	1	1	1
Unități medico-sociale	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	3	2	:	:	:
Centre de diagnostic si tratament cu paturi de spital	:	:	:	1	1
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	:	:	:	2	2
Cabinete medicale de medicina generala	6	5	5	6	6
Cabinete medicale școlare	79	79	86	72	81
Cabinete medicale studențești	2	2	2	2	2
Cabinete medicale de familie	341	341	333	320	314
Cabinete stomatologice	363	374	382	393	393
Cabinete stomatologice școlare	2	2	2	3	4
Cabinete stomatologice studențești	2	2	2	2	2
Cabinete medicale de specialitate	226	242	249	249	248
Farmacii	233	235	239	244	237
Puncte farmaceutice	35	29	26	29	28
Depozite farmaceutice	15	12	12	12	13
Laboratoare medicale	106	103	109	108	110
Laboratoare de tehnica dentara	58	58	56	56	56
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	8	8	7	7	7

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 3 Primele 100 firme ordonate în funcție de cifra de afaceri, situația de la nivelul anului 2020

Nume firma	Cifră de afaceri	Profit net	Cod CAEN activitate principală
AMANN ROMANIA SRL	20.618.317	-271.904	1310 Pregătirea fibrelor si filarea fibrelor textile
C.C.C. KRONSTADT SRL.	7.660.797	279.027	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
DYNASTY COM SRL	2.840.558	68.591	4711 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi si tutun
KRONER SUPERMARKET SRL	2.492.827	252.708	4711 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi si tutun
CONSTRUX SRL	1.967.827	52.899	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
MAR CONTROL SRL	1.819.151	125.220	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
KRONEMAG MILLENIUM SRL	1.744.209	135.529	3299 Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
GENIUS SRL	1.601.982	31.451	4332 Lucrări de tâmplărie si dulgherie
DIVANISSIMI SRL	1.257.655	279.465	3109 Fabricarea de mobila n.c.a.
CIP HARVIN SRL	1.236.606	84.542	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
HARMAN INDUSTRIES SRL	1.207.173	115.958	1520 Fabricarea încălțămintei
HIBRIDUL SA	1.111.509	290.852	0111 Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
TISSUE EXPERT SRL	1.015.569	9.862	1729 Fabricarea altor articole din hârtie si carton n.c.a.
GENIUS DECOR SRL	973.208	-335.616	4778 Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate
SIMETRIC SRL	949.844	2.357	4711 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi si tutun
ELTON COM SRL	898.028	71.754	4531 Comerț cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
ADSERV SRL	880.147	189.860	1089 Fabricarea altor produse alimentare n.c.a.
WITZ CHAIR SRL	809.103	41.012	3101 Fabricarea de mobila pentru birouri si magazine

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

DOM POWER LOGISTIC SRL	672.607	39.418	4690 Comerț cu ridicata nespecializat
DELTA VACANTA SRL	634.181	97.645	5510 Hoteluri si alte facilitati de cazare similare
R & C LOGISTICS SRL	625.800	89.409	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
BRAND OFFICE SRL	603.524	1.009	1812 Alte activități de tipărire n.c.a.
GRIALEX GROUP SRL	551.808	98.715	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
KOCS SRL	509.452	-8.795	4649 Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
FRONTEX TRADE SRL	479.739	-106520	4321 Lucrări de instalații electrice
BIMICAT CONSTRUCT SRL	479.586	4.035	4673 Comerț cu ridicata al materialului lemnos si a materialelor de construcție si echipamentelor sanitare
AUTO GAL SRL	450.572	191.212	4939 Alte transporturi terestre de calatori n.c.a.
AGROMECH HARMAN SA	432.357	18.504	0161 Activități auxiliare pentru producția vegetala
STELAD COMPANY SRL.	404.825	-5.212	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
DE MAR SPECIAL SRL	310.534	96.261	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
INALCO SRL	299.992	-224.274	7311 Activități ale agențiilor de publicitate
PRIMODAVID SRL	295.802	38.017	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
CONEMIXT SRL	259.000	66.061	4690 Comerț cu ridicata nespecializat
PRIMO NUTRITION SRL	258.277	92.092	4791 Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
M.V.D. POL SRL	252.665	10.382	2511 Fabricarea de construcții metalice si parti componente ale structurilor metalice
BONASERV SRL	250.733	43.466	4669 Comerț cu ridicata al altor mașini si echipamente
ENERGO CONFORT SRL	245.711	39.025	4321 Lucrări de instalații electrice
LAURCY SRL	229.132	-8.703	4719 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse nealimentare
MACRO PROIECT SRL.	229.068	194.978	7712 Activități de închiriere si leasing cu autovehicule rutiere grele

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

BELLA TERRA ARC SRL	219.893	44.450	4778 Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate
ZEN CONSTRUCT SRL	216.421	9.827	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
HARMI M.V. SRL	198.619	34.220	1071 Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor si a produselor proaspete de patiserie
IL PALAZZO SRL	194.641	42.921	6831 Agenții imobiliare
MIRPAN SRL	188.905	62.357	0163 Activități după recoltare
ANCOMADOR SRL	182.372	-46.886	5610 Restaurante
RIT TRANSPORT SRL.	176.687	23.540	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
CENTRUL DE EVENIMENTE YAZ SRL	161.016	-49.423	9329 Alte activități recreative si distractive n.c.a.
AVE SRL	141.114	3.970	4711 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi si tutun
ENTIAN COMSERV SRL	141.071	-10.854	5630 Baruri si alte activități de servire a băuturilor
MIHUL CONSTRUCT SRL	131.570	22.539	7112 Activități de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
TUNELE BRASOV SRL	131.522	-52.686	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
AGRIN PRODALIM SRL	127.166	30.973	4719 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse nealimentare
GUNTER DESIGN SRL	119.715	-5.553	4778 Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate
FLOMITCOR SRL	117.702	15.993	4721 Comerț cu amănuntul al fructelor si legumelor proaspete, in magazine specializate
B.D.G. CREATIV SRL	113.776	2.515	4762 Comerț cu amănuntul al ziarelor si articolelor de papetărie, in magazine specializate
CARPATOUR SRL.	105.034	-40.393	7911 Activități ale agențiilor turistice
MEDINILA SRL	96.396	5.700	4778 Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate
PROTOP RG SRL	93.291	61.136	7112 Activități de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
ATG CONTACT SRL	87.677	6.069	1624 Fabricarea ambalajelor din lemn

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

FERMA HALLER SRL	86.416	-114.766	0162 Activități auxiliare pentru creșterea animalelor
SMART CONSULTING SRL	81.125	49.499	6201 Activități de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client)
LASANIO PRODCOM SRL	80.850	24.711	0111 Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
F.S.T. SYSTEMS SRL	78.143	32.532	6201 Activități de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client)
ALEGOPEN SRL.	76.608	10.641	4649 Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
DRUELON SRL	76.416	43.525	4724 Comerț cu amănuntul al pâinii, produselor de patiserie și produselor zaharoase, în magazine specializate
CREATIVE MANAGEMENT SRL	65.543	22.270	7022 Activități de consultanță pentru afaceri și management
ROFELEMN SRL	64.011	10.195	1623 Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții
IOACONECT SRL	61.399	-290	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
A & G IMPEX SRL	60.175	35.837	8299 Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
FORNAN SRL	53.466	1.687	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
CORONA OPTIC SRL	52.832	1074	8690 Alte activități referitoare la sănătatea umană
IDEAL SUVENIR SRL	52.058	19.631	4791 Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
LATIFUNDIA SRL	50.784	166.107	6810 Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii
KONTERAD KRONSTADT SRL	49.808	253	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
D.C.I. TECHNO CAR SRL	42.748	-3.036	4531 Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
ZEN CONSTRUCT VOLUMETRIC SRL	41.422	1.047	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

NUCLEUS MED SRL	39.746	-3.821	8690 Alte activități referitoare la sănătatea umana
OCEAN JOBS SRL	38.064	-4.730	7810 Activități ale agențiilor de plasare a forței de muncă
TOPOLINO CONSULT SRL	36.468	19.743	6920 Activități de contabilitate si audit financiar; consultanta in domeniul fiscal
VASIRAD AUTO SERVICE SRL	35.577	-4.420	4520 Întreținerea si repararea autovehiculelor
TUNELE BRASOV GRUP SRL	35.386	31.682	4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale si nerezidențiale
DRAGON SPACE COMPUTERS SRL	35.116	-1.648	4741 Comerț cu amănuntul al calculatoarelor, unităților periferice si software-lui in magazine specializate
BEATRIX LORINCZ SRL	34.750	17.844	4776 Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor si semințelor; comerț cu amănuntul al animalelor de companie si a hranei pentru acestea, in magazine specializate
ELFON SERVICE SRL	33.541	18.474	8299 Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
WENDIS PROD SRL	32.922	-2.131	4520 Întreținerea si repararea autovehiculelor
FRONTEX T.C. SRL	32.620	389	4321 Lucrări de instalații electrice
OFERTA M.V.M. SRL	29.964	5.340	4520 Întreținerea si repararea autovehiculelor
DEDRON SRL	27.545	-70.465	5590 Alte servicii de cazare
STEAM BLACK COM SRL	27.121	-1.836	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
ENCO M.B.C. CENTER SRL	23.481	14.044	7830 Servicii de furnizare si management a forței de munca
PODVISION EXPERT CONT SRL.	22.987	14.137	6920 Activități de contabilitate si audit financiar; consultanta in domeniul fiscal
KRONSOFT TRADING SRL	21.658	-2.639	6201 Activități de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client)
COSIM TRANS LOGISTIC SRL	21.522	-17.628	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
TOMCONSTRUCT SRL	20.952	13.941	7112 Activități de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
SALONUL MAGIC SRL	19.503	-4.198	4711 Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi si tutun

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

ROMA ANTICA SRL	18.103	-1.929	5520 Facilitați de cazare pentru vacante și perioade de scurta durată
MAGIC SET SRL	18.070	943	5610 Restaurante
CIPRY & CHRIS VELOCE SRL	16.901	4.424	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
PREDA INTERNATIONAL SRL	15.747	5.151	4619 Intermedieri în comerțul cu produse diverse
OREIRO SRL	15.487	-3.241	4321 Lucrări de instalații electrice

Anexa 4 Chestionar privind identificarea percepției actorilor relevanți identificați la nivelul comunei Hărman asupra nevoilor și posibilităților de dezvoltare a Comunei în perioada 2021-2027

Prezentul chestionar a fost întocmit în cadrul procesului de elaborare a *Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Comunei Hărman, pentru perioada 2021 - 2027* și are ca scop evaluarea percepției actorilor locali relevanți (angajați în sistemul administrației publice locale, reprezentanți ai mediului de afaceri, reprezentanți ai societății civile și cetățeni) cu privire la nevoile de dezvoltare existente la nivelul comunei, precum și la oportunitățile de dezvoltare, în următoarea perioadă de programare a fondurilor europene nerambursabile.

Pentru ca rezultatele prezentului chestionar să reflecte o variantă cât mai obiectivă a situației actuale, vă rugăm ca la toate întrebările cu variante unice de răspuns să bifați o **singură** căsuță de răspuns (☐).

În cazul în care considerați că niciuna dintre variantele de răspuns nu se aplică sau considerați ca fiind relevant un alt răspuns, îl puteți înscrie în caseta marcată cu sintagma *Alta/Altele*.

1. Vârsta dumneavoastră este:

- 20 - 29 de ani 30 - 39 de ani 40 - 50 de ani peste 50 de ani

2. Sexul:

- masculin feminin

3. Ultimul nivel de educație absolvit:

- studii medii
 studii universitare
 studii postuniversitare

4. În cadrul instituției în care lucrați, ocupați o funcție de:

- conducere execuție

5. Considerați că la nivelul administrației publice de la nivelul Comunei Hărman, se fac demersuri pentru accesarea de fonduri nerambursabile?

- da nu

6. Acordați o notă de la 1 la 5 măsurii în care considerați că dezvoltarea mediului antreprenorial este susținută la nivelul comunei, unde 1 reprezintă *Foarte scăzută*, iar 5 reprezintă *Foarte ridicată*.

- 1 2 3 4 5

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

7. Ați participat la cursuri de formare profesională în ultimii 2 ani? Dacă da, vă rugăm să menționați și denumirea cursului

da - denumire/ domeniu curs: nu

8. Care sunt principalele 3 probleme resimțite la nivelul Comunei Hărman?

Problemă identificată	Răspuns
Starea dispensarelor medicale	
Lipsa rețelei de utilități (apă, canalizare, gaze)	
Lipsa locurilor de muncă	
Lipsa fondurilor	
Starea drumurilor	
Delincvența/ Infraționalitatea	
Îmbătrânirea populației	
Sistemul de salubritate/ colectare a deșeurilor	
Starea/ insuficiența unităților de învățământ	
Capitalul antreprenorial nevalorificat	
Corupția și birocrăția	
Altele	

9. Care considerați că este principala cauză a nesoluționării problemelor existente la nivelul comunei?

- Lipsa de implicare a autorităților publice în problemele comunității
- Lipsa fondurilor și a investițiilor
- Lipsa forței de muncă competentă
- Lipsa de inițiativă cetățenească și de implicare a cetățenilor în viața comunității
- Lipsa locurilor de muncă și a agenților economici care să asigure locuri de muncă pentru populație

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Lipsa de vizibilitate a comunei, în ciuda existenței unui potențial ridicat (turistic, economic, comercial etc.)

Alta:

10. Care sunt serviciile medicale de care ați avea nevoie în Comuna Hărman?

11. Referitor la turism, care considerați că sunt principalele obiective locale ce ar trebuie promovate?

12. Prin ce evenimente considerați că ar fi cel mai util să se promoveze Comuna Hărman?

- Festivaluri
- Concerte
- Târguri
- Zilele comunei
- Altele

13. Raportat la localitate, care sunt serviciile de care sunteți mulțumit/(ă) de la nivelul Comunei Hărman? (spre exemplu, sistemul de alimentare cu apă și canalizare; iluminat public, etc.)

14. Pe o scară de la 1 la 5, unde 1 reprezintă foarte puțin important, iar 5 foarte important, cât de importante considerați că sunt următoarele priorități de investiții:

Priorități	Răspuns
Modernizare infrastructură rutieră	
Reabilitare/modernizare sistem de alimentare cu apă și canalizare	
Dezvoltare infrastructură pentru susținerea afacerilor locale	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Modernizare/dotare infrastructură educațională	
Amenajare spații de agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv pentru activități de sport	
Amenajare de centre medicale de permanență sau centre de tratament	
Dezvoltare infrastructură de gestionare a deșeurilor	
Digitalizarea serviciilor administrative	
Altele(vă rugăm specificați):.....	

15. Din informațiile dumneavoastră, care sunt principalele grupuri sociale care considerați că ar trebui susținute, de la nivelul Comunei Hărman?

- Persoanele vârstnice
- Persoanele cu dizabilități
- Șomerii
- Copii din familii dezorganizate sau cu părinți plecați în străinătate
- Alta, vă rugăm specificați

16. Ce alte îmbunătățiri ați aduce la nivelul Comunei Hărman?

Declar că am luat cunoștință de prevederile din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și declar în mod explicit și îmi dau acordul în vederea prelucrării datelor cu caracter personal în scop contractual și/sau legal de către S.C. Synesis Partners S.R.L. Totodată îmi dau acordul față de posibila comunicare a acestor date către autorități publice, operatori, terți sau împuterniciți sau altor categorii de destinatari.

Semnătura

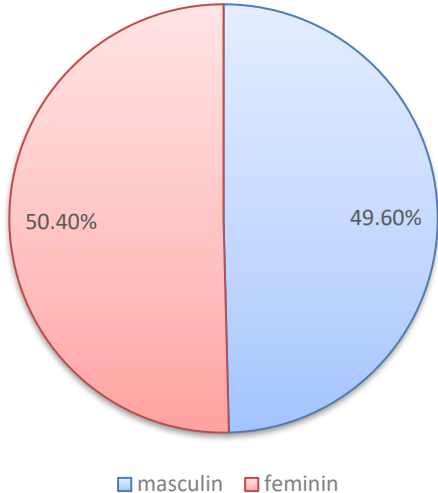
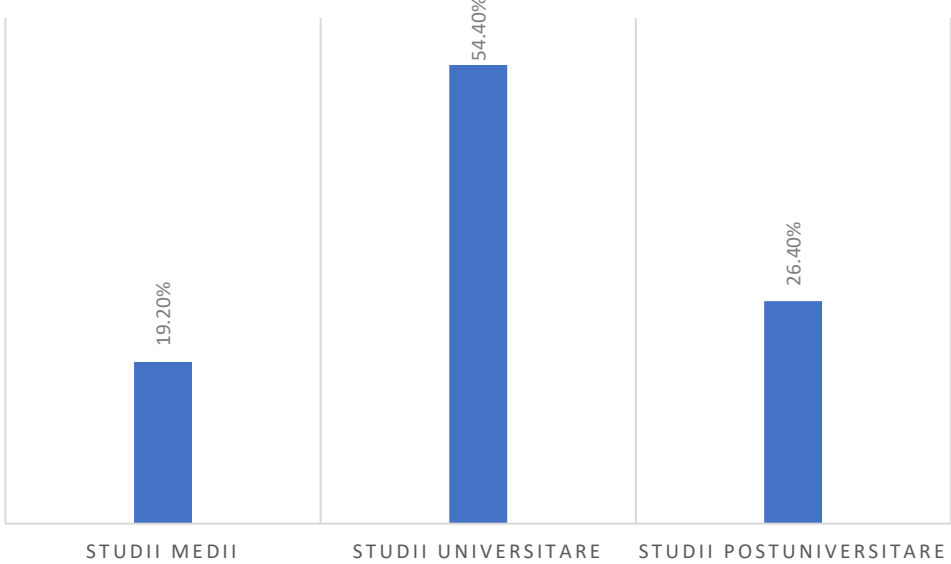
STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 5 Situația centralizatoare a chestionarelor aplicate grupului țintă

Nr. total de întrebări aplicate:	16										
INTERPRETAREA STATISTICĂ A CHESTIONARELOR APLICATE GRUPULUI ȚINTĂ											
Întrebarea 1	Vârsta dumneavoastră este: ☐ între 20 - 29 de ani ☐ între 30 - 39 de ani ☐ între 40 - 50 de ani ☐ peste 50 de ani										
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Vârsta</th><th>Procentaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>20 - 29 DE ANI</td><td>12.00%</td></tr><tr><td>30 - 39 DE ANI</td><td>28.80%</td></tr><tr><td>40 - 50 DE ANI</td><td>34.40%</td></tr><tr><td>PESTE 50 DE ANI</td><td>24.80%</td></tr></tbody></table>	Vârsta	Procentaj	20 - 29 DE ANI	12.00%	30 - 39 DE ANI	28.80%	40 - 50 DE ANI	34.40%	PESTE 50 DE ANI	24.80%
Vârsta	Procentaj										
20 - 29 DE ANI	12.00%										
30 - 39 DE ANI	28.80%										
40 - 50 DE ANI	34.40%										
PESTE 50 DE ANI	24.80%										
Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 34,40% din respondenții chestionarului au vârste cuprinse între 40 și 50 de ani, 28,80% au vârste cuprinse între 30 și 39 de ani, 24,80% au vârste de peste 50 de ani iar 12,00% dintre respondenți au vârste cuprinse între 20 și 29 de ani. Segmentul majoritar al respondenților este reprezentat de persoanele cu vârste cuprinse între 40 și 50 de ani, urmat de persoanele cu vârste cuprinse între 30 și 39 de ani și cele cu vârsta peste 50 de ani. Categoria de vârstă 20-29 ani este mai slab reprezentată, ceea ce confirmă elementele surprinse în cadrul analizei socio-demografice, conform cărora se manifestă un trend al îmbătrânirii populației locale și exodului tinerilor către mediul urban.										
Întrebarea 2	Sexul: a) masculin b) feminin										

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Reprezentare grafică:	 <table border="1"><thead><tr><th>Gen</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>masculin</td><td>49.60%</td></tr><tr><td>feminin</td><td>50.40%</td></tr></tbody></table>	Gen	Procent	masculin	49.60%	feminin	50.40%		
Gen	Procent								
masculin	49.60%								
feminin	50.40%								
Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 49,60% din respondenții chestionarului sunt persoane de gen masculin și 50,60% sunt persoane de gen feminin. Astfel, se poate observa că numărul persoanelor de sex masculin, care au răspuns la chestionar este apropiat de numărul de persoanelor de sex feminin.								
Întrebarea 3	Ultimul nivel de educație absolvit: <ul style="list-style-type: none">▪ Studii primare/gimnaziale;▪ Studii medii;▪ Studii superioare;▪ Studii postuniversitare;▪ Altele.								
Reprezentare grafică:	 <table border="1"><thead><tr><th>Nivel de educație</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>STUDII MEDII</td><td>19.20%</td></tr><tr><td>STUDII UNIVERSITARE</td><td>54.40%</td></tr><tr><td>STUDII POSTUNIVERSITARE</td><td>26.40%</td></tr></tbody></table>	Nivel de educație	Procent	STUDII MEDII	19.20%	STUDII UNIVERSITARE	54.40%	STUDII POSTUNIVERSITARE	26.40%
Nivel de educație	Procent								
STUDII MEDII	19.20%								
STUDII UNIVERSITARE	54.40%								
STUDII POSTUNIVERSITARE	26.40%								

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 54,40% dintre aceștia, constituind segmentul majoritar, au ca ultim nivel de educație studii universitare. Apoi, 26,40% din respondenți au studii postuniversitare și 19,20% au studii medii						
Întrebarea 4	În cadrul instituției în care lucrați, ocupați o funcție de: a) conducere b) execuție						
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Funcție</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>CONDUCERE</td><td>37.93%</td></tr><tr><td>EXECUȚIE</td><td>62.07%</td></tr></tbody></table>	Funcție	Procent	CONDUCERE	37.93%	EXECUȚIE	62.07%
Funcție	Procent						
CONDUCERE	37.93%						
EXECUȚIE	62.07%						
Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 62,07% din respondenții chestionarului ocupă o funcție de execuție, iar 37,93%, ocupă o funcție de conducere.						
Întrebarea 5	Considerați că la nivelul administrației publice de la nivelul Comunei Hărman, se fac demersuri pentru accesarea de fonduri nerambursabile?						
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Răspuns</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>DA</td><td>22.31%</td></tr><tr><td>NU</td><td>77.69%</td></tr></tbody></table>	Răspuns	Procent	DA	22.31%	NU	77.69%
Răspuns	Procent						
DA	22.31%						
NU	77.69%						

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 77,69% consideră că la nivelul administrației publice din Comuna Hărman nu se fac demersurile necesare pentru accesarea de fonduri nerambursabile, în timp ce doar 22,31% consideră că se fac demersurile necesare.												
Întrebarea 6	Acordați o notă de la 1 la 5 măsurii în care considerați că dezvoltarea mediului antreprenorial este susținută la nivelul Comunei, unde 1 reprezintă Foarte scăzută, iar 5 reprezintă Foarte ridicată.												
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Nota</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>34.43%</td></tr><tr><td>2</td><td>32.79%</td></tr><tr><td>3</td><td>26.23%</td></tr><tr><td>4</td><td>5.74%</td></tr><tr><td>5</td><td>0.82%</td></tr></tbody></table>	Nota	Procent	1	34.43%	2	32.79%	3	26.23%	4	5.74%	5	0.82%
Nota	Procent												
1	34.43%												
2	32.79%												
3	26.23%												
4	5.74%												
5	0.82%												
Interpretare statistică:	Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 34,43% din respondenții chestionarului au acordat nota 1, apoi 32,79%, au acordat nota 2, 26,23%, au acordat nota 3, 5,74% au acordat nota 4 și doar 0,82% din totalul respondenților, au acordat nota 5. Putem conchide asupra faptului că susținerea mediului antreprenorial local prin diferite inițiative reprezintă un pas esențial în dezvoltarea economică a Comunei Hărman, fapt reflectat și în cadrul listei priorităților de investiții.												
Întrebarea 7	Ați participat la cursuri de formare profesională în ultimii 2 ani? Dacă da, vă rugăm să menționați și denumirea cursului.												
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Răspuns</th><th>Procent</th></tr></thead><tbody><tr><td>DA</td><td>22.76%</td></tr><tr><td>NU</td><td>77.24%</td></tr></tbody></table>	Răspuns	Procent	DA	22.76%	NU	77.24%						
Răspuns	Procent												
DA	22.76%												
NU	77.24%												

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <caption>Distribuția cursurilor de formare profesională</caption> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Pondere (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Management</td><td>26%</td></tr> <tr><td>IT</td><td>11%</td></tr> <tr><td>Resurse Umane</td><td>15%</td></tr> <tr><td>Achiziții publice</td><td>7%</td></tr> <tr><td>Educație</td><td>7%</td></tr> <tr><td>Comerț</td><td>7%</td></tr> <tr><td>Audit</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Antreprenariat</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Administrație</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Medicină</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Leadership</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Religie</td><td>3%</td></tr> </tbody> </table>	Categorie	Pondere (%)	Management	26%	IT	11%	Resurse Umane	15%	Achiziții publice	7%	Educație	7%	Comerț	7%	Audit	4%	Antreprenariat	4%	Administrație	4%	Medicină	4%	Leadership	4%	Religie	3%
Categorie	Pondere (%)																										
Management	26%																										
IT	11%																										
Resurse Umane	15%																										
Achiziții publice	7%																										
Educație	7%																										
Comerț	7%																										
Audit	4%																										
Antreprenariat	4%																										
Administrație	4%																										
Medicină	4%																										
Leadership	4%																										
Religie	3%																										
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Din cadrul tuturor categoriilor chestionate, 77,24% din totalul acestora nu au urmat cursuri de formare profesională în ultimii doi ani, în timp ce doar 22,76% au urmat acest fel de cursuri. Dintre cei care au urmat cursuri de formare profesională, cei mai mulți au ales cursuri de pregătire în domeniul managementului, apoi în resurse umane și IT.</p>																										
<p>Întrebarea 8</p>	<p>Care sunt principalele 3 probleme resimțite la nivelul Comunei Hărman?</p>																										
<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <caption>Principalele probleme resimțite</caption> <thead> <tr> <th>Problema</th> <th>Pondere (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>STAREA DRUMURILOR</td><td>81.45%</td></tr> <tr><td>LIPSA REȚELEI DE UTILITĂȚI (APĂ, CANALIZARE, GAZE)</td><td>54.03%</td></tr> <tr><td>SISTEMUL DE SALUBRIZARE/ COLECTARE A DEȘEURILOR</td><td>46.77%</td></tr> </tbody> </table>	Problema	Pondere (%)	STAREA DRUMURILOR	81.45%	LIPSA REȚELEI DE UTILITĂȚI (APĂ, CANALIZARE, GAZE)	54.03%	SISTEMUL DE SALUBRIZARE/ COLECTARE A DEȘEURILOR	46.77%																		
Problema	Pondere (%)																										
STAREA DRUMURILOR	81.45%																										
LIPSA REȚELEI DE UTILITĂȚI (APĂ, CANALIZARE, GAZE)	54.03%																										
SISTEMUL DE SALUBRIZARE/ COLECTARE A DEȘEURILOR	46.77%																										

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nivelul educației ■ Calitatea infrastructurii ■ Lipsa spațiilor verzi/parcurilor ■ Rețeaua de telecomunicații ■ Rețeaua de transport public ■ Rețeaua de alimentare publică ■ Lipsa centrelor de agrement ■ Dezinteresul față de mediu ■ Infrastructura ■ Administrația publică ■ Turismul <table border="1" style="display: none;"> <caption>Data for Pie Chart</caption> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Infrastructura</td><td>31.25%</td></tr> <tr><td>Administrația publică</td><td>25.00%</td></tr> <tr><td>Lipsa centrelor de agrement</td><td>18.75%</td></tr> <tr><td>Nivelul educației</td><td>12.50%</td></tr> <tr><td>Calitatea infrastructurii</td><td>12.50%</td></tr> <tr><td>Lipsa spațiilor verzi/parcurilor</td><td>12.50%</td></tr> <tr><td>Rețeaua de telecomunicații</td><td>12.50%</td></tr> <tr><td>Rețeaua de transport public</td><td>6.25%</td></tr> <tr><td>Rețeaua de alimentare publică</td><td>6.25%</td></tr> <tr><td>Lipsa centrelor de agrement</td><td>6.25%</td></tr> <tr><td>Dezinteresul față de mediu</td><td>6.25%</td></tr> <tr><td>Alte</td><td>6.25%</td></tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	Infrastructura	31.25%	Administrația publică	25.00%	Lipsa centrelor de agrement	18.75%	Nivelul educației	12.50%	Calitatea infrastructurii	12.50%	Lipsa spațiilor verzi/parcurilor	12.50%	Rețeaua de telecomunicații	12.50%	Rețeaua de transport public	6.25%	Rețeaua de alimentare publică	6.25%	Lipsa centrelor de agrement	6.25%	Dezinteresul față de mediu	6.25%	Alte	6.25%
Category	Percentage																										
Infrastructura	31.25%																										
Administrația publică	25.00%																										
Lipsa centrelor de agrement	18.75%																										
Nivelul educației	12.50%																										
Calitatea infrastructurii	12.50%																										
Lipsa spațiilor verzi/parcurilor	12.50%																										
Rețeaua de telecomunicații	12.50%																										
Rețeaua de transport public	6.25%																										
Rețeaua de alimentare publică	6.25%																										
Lipsa centrelor de agrement	6.25%																										
Dezinteresul față de mediu	6.25%																										
Alte	6.25%																										
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Rezultatele obținute au fost următoarele: din totalul categoriilor chestionate, 81,45% au ales starea drumurilor ca fiind principala problemă resimțită în Comuna Hărman, 54,03% au ales lipsa rețelei de utilități (apă, canalizare, gaze), 46,77% au ales sistemul de salubritate/ colectare a deșeurilor, 32,26% au ales lipsa fondurilor, 25,00% au ales corupția și birocrăția, 29,39% au ales starea dispensarelor medicale, 16,94% au ales capitalul antreprenorial nevalorificat, 12,90% au ales secțiunea „altele”, 11,29% au ales starea/ insuficiența unităților de învățământ, 8,06% au ales delincvența/infraționalitatea, 7,26% au ales lipsa locurilor de muncă, iar 6,45%, au ales îmbătrânirea populației.</p> <p>Așadar, se poate observa faptul că starea drumurilor, urmată de lipsa rețelei de utilități (apă, canalizare, gaze) și de sistemul de salubritate/ colectare a deșeurilor reprezintă principalele probleme identificate de către actorii locali relevanți, la nivelul Comunei Hărman.</p> <p>Dintre cei care au ales secțiunea „altele”, 31% sunt de părere că infrastructura este una din principalele probleme, 25% consideră că administrația Comunei este una deficitară, 18% consideră că una dintre probleme este lipsa centrelor de agrement, apoi se regăsesc mențiuni cu privire la aspecte precum nivelul educației, lipsa</p>																										

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	parcurilor și a spațiilor verzi, rețeaua de transport public, rețeaua de telecomunicații, rețeaua alimentară, turismul deficitar, dar și aspecte ce țin de poluare și de îngrijirea mediului înconjurător.																
Întrebarea 9	Care considerați că este principala cauză a nesoluționării problemelor existente la nivelul Comunei?																
Reprezentare grafică:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Cauză</th> <th>Procentaj</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lipsa de implicare a autorităților publice în...</td> <td>73.39%</td> </tr> <tr> <td>Lipsa fondurilor și a investițiilor</td> <td>50.81%</td> </tr> <tr> <td>Lipsa forței de muncă competentă</td> <td>21.77%</td> </tr> <tr> <td>Lipsa de inițiativă cetățenească și de implicare a...</td> <td>30.65%</td> </tr> <tr> <td>Lipsa locurilor de muncă și a agenților economici...</td> <td>8.87%</td> </tr> <tr> <td>Lipsa de vizibilitate a comunei, în ciuda existenței...</td> <td>40.32%</td> </tr> <tr> <td>Altele (vă rugăm să menționați)</td> <td>5.65%</td> </tr> </tbody> </table>	Cauză	Procentaj	Lipsa de implicare a autorităților publice în...	73.39%	Lipsa fondurilor și a investițiilor	50.81%	Lipsa forței de muncă competentă	21.77%	Lipsa de inițiativă cetățenească și de implicare a...	30.65%	Lipsa locurilor de muncă și a agenților economici...	8.87%	Lipsa de vizibilitate a comunei, în ciuda existenței...	40.32%	Altele (vă rugăm să menționați)	5.65%
Cauză	Procentaj																
Lipsa de implicare a autorităților publice în...	73.39%																
Lipsa fondurilor și a investițiilor	50.81%																
Lipsa forței de muncă competentă	21.77%																
Lipsa de inițiativă cetățenească și de implicare a...	30.65%																
Lipsa locurilor de muncă și a agenților economici...	8.87%																
Lipsa de vizibilitate a comunei, în ciuda existenței...	40.32%																
Altele (vă rugăm să menționați)	5.65%																
Interpretare statistică:	<p>Rezultatele obținute au fost următoarele: din totalul categoriilor chestionate, 73,39% din respondenții chestionarului au ales lipsa de implicare a autorităților publice în problemele comunității ca fiind principala cauză a nesoluționării problemelor existente la nivelul Comunei, 50,81% au ales lipsa fondurilor și a investițiilor, 40,32% au ales lipsa de vizibilitate a Comunei, în ciuda existenței unui potențial ridicat (turistic, economic, comercial etc.), 30,65% au ales lipsa de inițiativă cetățenească și de implicare a cetățenilor în viața comunității, 21,77% au ales lipsa forței de muncă competentă, 8,87% au ales lipsa locurilor de muncă și a agenților economici care să asigure locuri de muncă pentru populație și 5,56% au ales secțiunea “altele”.</p> <p>Așadar, se poate observa faptul că lipsa de implicare a autorităților publice în problemele comunității, lipsa fondurilor și a investițiilor și lipsa de vizibilitate a Comunei, în ciuda existenței unui potențial ridicat (turistic, economic, comercial etc.) sunt elemente care preocupă comunitatea locală.</p>																
Întrebarea 10	Care sunt serviciile medicale de care ați avea nevoie în Comuna Hărman?																

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Infrastructură de sănătate publică îmbunătățită</td> <td>72.94%</td> </tr> <tr> <td>Personal mai bine pregătit</td> <td>11.76%</td> </tr> <tr> <td>Nicio investiție necesară</td> <td>9.41%</td> </tr> <tr> <td>Nu știu/ nu răspund</td> <td>4.71%</td> </tr> <tr> <td>Infrastructură de sănătate privată</td> <td>1.18%</td> </tr> </tbody> </table>	Categorie	Procent	Infrastructură de sănătate publică îmbunătățită	72.94%	Personal mai bine pregătit	11.76%	Nicio investiție necesară	9.41%	Nu știu/ nu răspund	4.71%	Infrastructură de sănătate privată	1.18%
Categorie	Procent												
Infrastructură de sănătate publică îmbunătățită	72.94%												
Personal mai bine pregătit	11.76%												
Nicio investiție necesară	9.41%												
Nu știu/ nu răspund	4.71%												
Infrastructură de sănătate privată	1.18%												
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Din totalul categoriilor chestionate, 72,94% dintre respondenții chestionarului consideră că infrastructura de sănătate publică ar trebui dezvoltată, specificând următoarele specializări medicale necesare: laborator de analize medicale, dispensar, stomatologie, imagistică etc. Un procent de 11,76 constată necesitatea existenței unui personal medical mai bine pregătit, un procent de 9,41 consideră că serviciile existente la nivelul Comunei Hărman sunt suficiente și nu există necesități pe această zonă, 4,71% dintre respondenți nu răspund, iar un procent minoritar de 1,18 consideră că ar fi nevoie de investiții în infrastructura privată de sănătate.</p>												
<p>Întrebarea 11</p>	<p>Referitor la turism, care considerați că sunt principalele obiective locale ce ar trebuie promovate?</p>												
<p>Reprezentare grafică:</p>													

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<table border="1"><thead><tr><th>Categorie</th><th>Procentaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>Biserica Fortificată</td><td>27.83%</td></tr><tr><td>Cetatea Hărman</td><td>33.04%</td></tr><tr><td>Tradițiile Hărmanului (gastronomie, cultură, artă populară)</td><td>7.83%</td></tr><tr><td>Rezervațiile naturale</td><td>22.61%</td></tr><tr><td>Muzeu</td><td>6.09%</td></tr><tr><td>Arhitectura săsească</td><td>2.61%</td></tr></tbody></table>	Categorie	Procentaj	Biserica Fortificată	27.83%	Cetatea Hărman	33.04%	Tradițiile Hărmanului (gastronomie, cultură, artă populară)	7.83%	Rezervațiile naturale	22.61%	Muzeu	6.09%	Arhitectura săsească	2.61%
Categorie	Procentaj														
Biserica Fortificată	27.83%														
Cetatea Hărman	33.04%														
Tradițiile Hărmanului (gastronomie, cultură, artă populară)	7.83%														
Rezervațiile naturale	22.61%														
Muzeu	6.09%														
Arhitectura săsească	2.61%														
Interpretare statistică:	Din totalul categoriilor chestionate, 33,04% din respondenții chestionarului consideră că siturile arheologice reprezintă principala atracție turistică din Comuna Hărman, apoi 27,83% sunt de părere că Bisericile ar trebui promovate, 22,61% spun că rezervațiile naturale din Comună ar putea fi obiective turistice de interes, 7,83% din totalul celor intervievați au ales tradițiile și obiceiurile, 6,09%, au optat pentru muzeu și doar 2,61% dintre respondenți au menționat arhitectura.														
Întrebarea 12	Prin ce evenimente considerați că ar fi cel mai util să se promoveze Comuna Hărman?														
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Eveniment</th><th>Procentaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>FESTIVALURI</td><td>49.58%</td></tr><tr><td>CONCERTE</td><td>26.89%</td></tr><tr><td>TÂRGURI</td><td>68.07%</td></tr><tr><td>ZILELE COMUNEI</td><td>34.45%</td></tr><tr><td>ALTELE (VĂ RUGĂM SĂ MENȚIONAȚI)</td><td>11.76%</td></tr></tbody></table>	Eveniment	Procentaj	FESTIVALURI	49.58%	CONCERTE	26.89%	TÂRGURI	68.07%	ZILELE COMUNEI	34.45%	ALTELE (VĂ RUGĂM SĂ MENȚIONAȚI)	11.76%		
Eveniment	Procentaj														
FESTIVALURI	49.58%														
CONCERTE	26.89%														
TÂRGURI	68.07%														
ZILELE COMUNEI	34.45%														
ALTELE (VĂ RUGĂM SĂ MENȚIONAȚI)	11.76%														

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p> ■ Evenimente/activități familiale ■ Evenimente sportive ■ Eco-tourism ■ Concursuri ■ Nu e necesar </p> <table border="1"> <caption>Data for Pie Chart</caption> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Procentaj</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Evenimente/activități familiale</td> <td>23.08%</td> </tr> <tr> <td>Evenimente sportive</td> <td>15.38%</td> </tr> <tr> <td>Eco-tourism</td> <td>15.38%</td> </tr> <tr> <td>Concursuri</td> <td>15.38%</td> </tr> <tr> <td>Nu e necesar</td> <td>30.77%</td> </tr> </tbody> </table>	Categorie	Procentaj	Evenimente/activități familiale	23.08%	Evenimente sportive	15.38%	Eco-tourism	15.38%	Concursuri	15.38%	Nu e necesar	30.77%
Categorie	Procentaj												
Evenimente/activități familiale	23.08%												
Evenimente sportive	15.38%												
Eco-tourism	15.38%												
Concursuri	15.38%												
Nu e necesar	30.77%												
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>68,07% dintre respondenți sunt de părere că târgurile ar fi o modalitate oportună de promovare a Comunei Hărman ce privește promovarea Comunei Hărman, apoi 59 de respondenți, reprezentând 49,58%, consideră că festivalurile ar fi cele mai potrivite, 41 de respondenți, reprezentând 34,45%, preferă zilele Comunei, 32 de respondenți reprezentând 26,89% au ales concertele și 14 respondenți reprezentând 11,76% au ales alte evenimente.</p> <p>Dintre respondenții care au ales alte opțiuni, există o tendință în rândul acestora de a considera că evenimentele culturale nu sunt oportune în Comună, ceea ce pune în evidență clivajul zonă industrială -zonă culturală.</p> <p>Au existat de asemenea respondenți care au considerat că evenimentele care pun în evidență viața de familie și comunitatea sunt oportune în localitate, apoi în mod egal eco-tourism-ul, concursuri și evenimente sportive.</p>												
<p>Întrebarea 13</p>	<p>Raportat la localitate, care sunt serviciile de care sunteți mulțumit/(ă) de la nivelul Comunei Hărman? (spre exemplu, sistemul de alimentare cu apă și canalizare; iluminat public etc.)</p>												

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Serviciu</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>INFRASTRUCTURĂ</td> <td>2.38%</td> </tr> <tr> <td>PERSONAL ADMINISTRATIV</td> <td>3.57%</td> </tr> <tr> <td>TOATE</td> <td>3.57%</td> </tr> <tr> <td>ALIMENTAREA CU GAZE ȘI CURENT ELECTRIC</td> <td>7.14%</td> </tr> <tr> <td>COMUNICARE ADMINISTRATIVĂ</td> <td>1.19%</td> </tr> <tr> <td>SERVICIUL POȘTAL</td> <td>1.19%</td> </tr> <tr> <td>SERVICIUL DE SALUBRIZARE</td> <td>7.14%</td> </tr> <tr> <td>ILUMINAT PUBLIC</td> <td>28.57%</td> </tr> <tr> <td>SISTEMUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE</td> <td>22.62%</td> </tr> <tr> <td>PARCURI/SPAȚII VERZI</td> <td>3.57%</td> </tr> <tr> <td>NICIUNUL</td> <td>34.52%</td> </tr> </tbody> </table>	Serviciu	Procent	INFRASTRUCTURĂ	2.38%	PERSONAL ADMINISTRATIV	3.57%	TOATE	3.57%	ALIMENTAREA CU GAZE ȘI CURENT ELECTRIC	7.14%	COMUNICARE ADMINISTRATIVĂ	1.19%	SERVICIUL POȘTAL	1.19%	SERVICIUL DE SALUBRIZARE	7.14%	ILUMINAT PUBLIC	28.57%	SISTEMUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE	22.62%	PARCURI/SPAȚII VERZI	3.57%	NICIUNUL	34.52%
Serviciu	Procent																								
INFRASTRUCTURĂ	2.38%																								
PERSONAL ADMINISTRATIV	3.57%																								
TOATE	3.57%																								
ALIMENTAREA CU GAZE ȘI CURENT ELECTRIC	7.14%																								
COMUNICARE ADMINISTRATIVĂ	1.19%																								
SERVICIUL POȘTAL	1.19%																								
SERVICIUL DE SALUBRIZARE	7.14%																								
ILUMINAT PUBLIC	28.57%																								
SISTEMUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE	22.62%																								
PARCURI/SPAȚII VERZI	3.57%																								
NICIUNUL	34.52%																								
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Din totalul categoriilor chestionate, 34,52% consideră că niciunul dintre serviciile publice nu este satisfăcător, 28,57% dintre respondenți sunt mulțumiți de sistemul de iluminat public, un procent de 22,62 se consideră mulțumiți de sistemul de alimentare cu apă, 7,14% sunt mulțumiți de sistemul de salubritate, 7,14% au optat pentru sistemul de alimentare cu gaze și energie, 3,57% se declară mulțumiți de toate serviciile, 3,57% dintre respondenți sunt mulțumiți de administrarea parcurilor și a spațiilor verzi, 3,57% sunt mulțumiți de personalul administrativ, 2,38% au menționat infrastructura, și 1,19% dintre respondenți se consideră mulțumiți de comunicarea administrativă sau serviciul de poșta publică.</p>																								
<p>Întrebarea 14</p>	<p>Pe o scară de la 1 la 5, unde 1 reprezintă foarte puțin important, iar 5 foarte important, cât de importante considerați că sunt următoarele priorități de investiții:</p>																								

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <caption>Data for the importance of infrastructure and service development issues</caption> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Digitalizarea serviciilor administrative</td> <td>80.17%</td> <td>9.09%</td> <td>4.96%</td> <td>2.24%</td> <td>3.31%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltare infrastructură de gestionare a deșeurilor</td> <td>52.07%</td> <td>21.49%</td> <td>14.88%</td> <td>9.92%</td> <td>1.65%</td> </tr> <tr> <td>Amenajare de centre medicale de permanență sau centre de tratament</td> <td>70.25%</td> <td>11.57%</td> <td>10.74%</td> <td>3.31%</td> <td>4.13%</td> </tr> <tr> <td>Amenajare spații de agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv pentru activități de sport</td> <td>70.34%</td> <td>10.17%</td> <td>11.02%</td> <td>6.78%</td> <td>1.69%</td> </tr> <tr> <td>Modernizare/dotare infrastructură educațională</td> <td>70.34%</td> <td>10.17%</td> <td>11.02%</td> <td>6.78%</td> <td>1.69%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltare infrastructură pentru susținerea afacerilor locale</td> <td>52.07%</td> <td>21.49%</td> <td>14.88%</td> <td>9.92%</td> <td>1.65%</td> </tr> <tr> <td>Reabilitare/modernizare sistem de alimentare cu apă și canalizare</td> <td>70.25%</td> <td>11.57%</td> <td>10.74%</td> <td>3.31%</td> <td>4.13%</td> </tr> <tr> <td>Modernizare infrastructură rutieră</td> <td>80.17%</td> <td>9.09%</td> <td>4.96%</td> <td>2.24%</td> <td>3.31%</td> </tr> </tbody> </table>	Category	1	2	3	4	5	Digitalizarea serviciilor administrative	80.17%	9.09%	4.96%	2.24%	3.31%	Dezvoltare infrastructură de gestionare a deșeurilor	52.07%	21.49%	14.88%	9.92%	1.65%	Amenajare de centre medicale de permanență sau centre de tratament	70.25%	11.57%	10.74%	3.31%	4.13%	Amenajare spații de agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv pentru activități de sport	70.34%	10.17%	11.02%	6.78%	1.69%	Modernizare/dotare infrastructură educațională	70.34%	10.17%	11.02%	6.78%	1.69%	Dezvoltare infrastructură pentru susținerea afacerilor locale	52.07%	21.49%	14.88%	9.92%	1.65%	Reabilitare/modernizare sistem de alimentare cu apă și canalizare	70.25%	11.57%	10.74%	3.31%	4.13%	Modernizare infrastructură rutieră	80.17%	9.09%	4.96%	2.24%	3.31%
Category	1	2	3	4	5																																																		
Digitalizarea serviciilor administrative	80.17%	9.09%	4.96%	2.24%	3.31%																																																		
Dezvoltare infrastructură de gestionare a deșeurilor	52.07%	21.49%	14.88%	9.92%	1.65%																																																		
Amenajare de centre medicale de permanență sau centre de tratament	70.25%	11.57%	10.74%	3.31%	4.13%																																																		
Amenajare spații de agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv pentru activități de sport	70.34%	10.17%	11.02%	6.78%	1.69%																																																		
Modernizare/dotare infrastructură educațională	70.34%	10.17%	11.02%	6.78%	1.69%																																																		
Dezvoltare infrastructură pentru susținerea afacerilor locale	52.07%	21.49%	14.88%	9.92%	1.65%																																																		
Reabilitare/modernizare sistem de alimentare cu apă și canalizare	70.25%	11.57%	10.74%	3.31%	4.13%																																																		
Modernizare infrastructură rutieră	80.17%	9.09%	4.96%	2.24%	3.31%																																																		
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Pentru modernizarea infrastructurii rutiere, respondenții chestionarului, în proporție de 3,31%, au considerat foarte puțin importantă această problemă notându-o cu 1, apoi 2,24% au notat cu 2, 4,96% au notat cu 3, 9,09% au notat cu 4 și 80,17% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru reabilitarea/modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare, respondenții chestionarului, în proporție de 4,13%, au considerat foarte puțin importantă această problemă notându-o cu 1, apoi 3,31% au notat cu 2, 10,74% au notat cu 3, 11,57% au notat cu 4 și 70,25% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru dezvoltarea infrastructurii pentru susținerea afacerilor locale, respondenții chestionarului, în proporție de 1,65%, au considerat foarte puțin importantă această problemă notându-o cu 1, apoi 9,92% au notat cu 2, 21,49% au notat cu 3, 14,88% au notat cu 4 și 52,07% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru modernizarea/dotarea infrastructurii educaționale, respondenții au considerat foarte puțin importantă această problemă în proporție de 1,69% notându-o cu 1, apoi 6,78% au ales 2, 11,02% au ales 3, 10,17% au ales 4 și 70,34% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru amenajarea spațiilor de agrement și petrecerea timpului liber, inclusiv pentru activități de sport, respondenții au considerat foarte puțin importantă această problemă în proporție de 9,17% notându-o cu 1, apoi 6,67% au ales 2, 13,33% au ales 3,</p>																																																						

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<p>20,00% au ales 4 și 50,83% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru amenajarea de centre medicale de permanență sau centre de tratament, respondenții au considerat foarte puțin importantă această problemă în proporție de 6,67% notând-o cu 1, apoi 5,83% au ales 2, 14,17% au ales 3, în egală măsură a fost acordată și nota 4 și 59,17% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor, respondenții au considerat foarte puțin importantă această problemă în proporție de 9,40% notând-o cu 1, apoi 5,98% au ales 2, 15,38% au ales 3, 16,24% au ales 4 și 52,99% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Pentru digitalizarea serviciilor administrative, respondenții au considerat foarte puțin importantă această problemă în proporție de 5,00% notând-o cu 1, apoi 1,67% au ales 2, 10,00% au ales 3, 17,50% au ales 4 și 65,83% au considerat acest aspect foarte important notându-l cu 5.</p> <p>Astfel, se poate observa din datele statistice că actorii locali principali consideră că cea mai importantă prioritate de investiție ar trebui să fie infrastructura Comunei. Următoarele două priorități din preferințele grupului chestionat au fost legate de modernizarea/dotarea infrastructurii educaționale și reabilitarea/modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare. Totodată, se poate observa că toate domeniile menționate au primit punctaje mari (toate depășesc 50%), ceea ce indică faptul că ele reprezintă interes pe plan local.</p>												
Întrebarea 15	Din informațiile dumneavoastră, care sunt principalele grupuri sociale care considerați că ar trebui susținute, de la nivelul Comunei Hărman?												
Reprezentare grafică:	<table border="1"><thead><tr><th>Grup social</th><th>Procentaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>Persoanele vârstnice</td><td>57.63%</td></tr><tr><td>Persoanele cu dizabilități</td><td>49.15%</td></tr><tr><td>Șomerii</td><td>12.71%</td></tr><tr><td>Copiii din familii dezorganizate sau cu părinți plecați în străinătate</td><td>57.63%</td></tr><tr><td>Altele (vă rugăm să menționați)</td><td>10.17%</td></tr></tbody></table>	Grup social	Procentaj	Persoanele vârstnice	57.63%	Persoanele cu dizabilități	49.15%	Șomerii	12.71%	Copiii din familii dezorganizate sau cu părinți plecați în străinătate	57.63%	Altele (vă rugăm să menționați)	10.17%
Grup social	Procentaj												
Persoanele vârstnice	57.63%												
Persoanele cu dizabilități	49.15%												
Șomerii	12.71%												
Copiii din familii dezorganizate sau cu părinți plecați în străinătate	57.63%												
Altele (vă rugăm să menționați)	10.17%												

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

	<table border="1"><thead><tr><th>Categorie</th><th>Procentaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>Nu știu/nu răspund</td><td>16.67%</td></tr><tr><td>Producătorii agricoli</td><td>8.33%</td></tr><tr><td>Persoanele proaspăt angajate/în căutarea unui loc de muncă</td><td>16.67%</td></tr><tr><td>Operatorii economici locali</td><td>8.33%</td></tr><tr><td>Persoanele de etnie Rromă</td><td>8.33%</td></tr><tr><td>Tinerii din centrele de plasament</td><td>8.33%</td></tr><tr><td>Tinerii proaspăt căsătoriți</td><td>8.33%</td></tr><tr><td>Tinerele talente</td><td>25.00%</td></tr></tbody></table>	Categorie	Procentaj	Nu știu/nu răspund	16.67%	Producătorii agricoli	8.33%	Persoanele proaspăt angajate/în căutarea unui loc de muncă	16.67%	Operatorii economici locali	8.33%	Persoanele de etnie Rromă	8.33%	Tinerii din centrele de plasament	8.33%	Tinerii proaspăt căsătoriți	8.33%	Tinerele talente	25.00%
Categorie	Procentaj																		
Nu știu/nu răspund	16.67%																		
Producătorii agricoli	8.33%																		
Persoanele proaspăt angajate/în căutarea unui loc de muncă	16.67%																		
Operatorii economici locali	8.33%																		
Persoanele de etnie Rromă	8.33%																		
Tinerii din centrele de plasament	8.33%																		
Tinerii proaspăt căsătoriți	8.33%																		
Tinerele talente	25.00%																		
Interpretare statistică:	<p>Datele statistice arată că 57,63% dintre respondenții chestionarului consideră că persoanele vârstnice reprezintă un grup social care ar trebui susținut, apoi în proporție egală, 57,63% sunt de părere că un grup social care ar trebui susținut este reprezentat de copiii din familii nefavorizate, 49,15% au optat pentru persoanele cu dizabilități, 12,71% au indicat către șomerii, iar 10,17% au ales opțiunea „altele”.</p> <p>Dintre cei care au ales secțiunea „altele” cel mai des întâlnit răspuns a fost referitor la importanța investițiilor realizate pentru educația tinerelor talente. De altfel, această tendință se regăsește și la nivelul proiectelor prioritare propuse.</p> <p>Următoarea tendință semnificativă regăsită în această secțiune se referă la susținerea persoanelor proaspăt angajate sau cele aflate în căutarea unui loc de muncă.</p> <p>Celelalte tendințe se referă în mod egal la: persoanele de etnie Rromă, tinerii din centrele de plasament, proaspeții căsătoriți, operatorii economici locali și la producătorii agricoli.</p>																		
Întrebarea 16	Ce alte îmbunătățiri ați aduce la nivelul Comunei Hărman?																		

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

<p>Reprezentare grafică:</p>	<table border="1"> <caption>Data extracted from the bar chart</caption> <thead> <tr> <th>Sector</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>46,55%</td> </tr> <tr> <td>Schimbări la nivel administrativ</td> <td>36,21%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>15,52%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea rețelei de transport public</td> <td>10,34%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea infrastructurii de sănătate (inclusiv azile de bătrâni, dispensar etc.)</td> <td>10,34%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>10,34%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea rețelei de transport public</td> <td>8,62%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>8,62%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea rețelei de transport public</td> <td>6,90%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>6,90%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea rețelei de transport public</td> <td>3,45%</td> </tr> <tr> <td>Dezvoltarea sistemului de utilități publice</td> <td>1,72%</td> </tr> </tbody> </table>	Sector	Percentage	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	46,55%	Schimbări la nivel administrativ	36,21%	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	15,52%	Dezvoltarea rețelei de transport public	10,34%	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate (inclusiv azile de bătrâni, dispensar etc.)	10,34%	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	10,34%	Dezvoltarea rețelei de transport public	8,62%	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	8,62%	Dezvoltarea rețelei de transport public	6,90%	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	6,90%	Dezvoltarea rețelei de transport public	3,45%	Dezvoltarea sistemului de utilități publice	1,72%
Sector	Percentage																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	46,55%																										
Schimbări la nivel administrativ	36,21%																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	15,52%																										
Dezvoltarea rețelei de transport public	10,34%																										
Dezvoltarea infrastructurii de sănătate (inclusiv azile de bătrâni, dispensar etc.)	10,34%																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	10,34%																										
Dezvoltarea rețelei de transport public	8,62%																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	8,62%																										
Dezvoltarea rețelei de transport public	6,90%																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	6,90%																										
Dezvoltarea rețelei de transport public	3,45%																										
Dezvoltarea sistemului de utilități publice	1,72%																										
<p>Interpretare statistică:</p>	<p>Datele statistice arată că 46,55% dintre respondenții chestionarului consideră că infrastructura rutieră ar trebui îmbunătățită, apoi 36,21% sunt de părere că trebuie aduse schimbări la nivelul administrației publice, 15,52% spun că sistemul de utilități publice trebuie dezvoltat, 10,34% cred, în egală măsură pentru fiecare sector în parte, că ar trebui aduse schimbări în ceea ce privește accesul la sănătate (inclusiv creșe, grădinițe etc.) și că există nevoia de a crea noi centre de agrement (inclusiv piețe, spații verzi și parcuri), 8,62% consideră, în egală măsură pentru fiecare sector în parte, că sistemul de salubritate trebuie îmbunătățit și că ar trebui să existe mai multe evenimente culturale, 6,90% doresc în egală măsură ca pentru fiecare sector în parte să fie îmbunătățită infrastructura de sănătate (inclusiv azile de bătrâni, dispensar etc.) și ca rețeaua de transport public să fie dezvoltată și extinsă, 3,45% își doresc să existe mai multe evenimente culturale și doar 1,72% au indicat către creșterea numărului de locuri de muncă disponibile.</p>																										

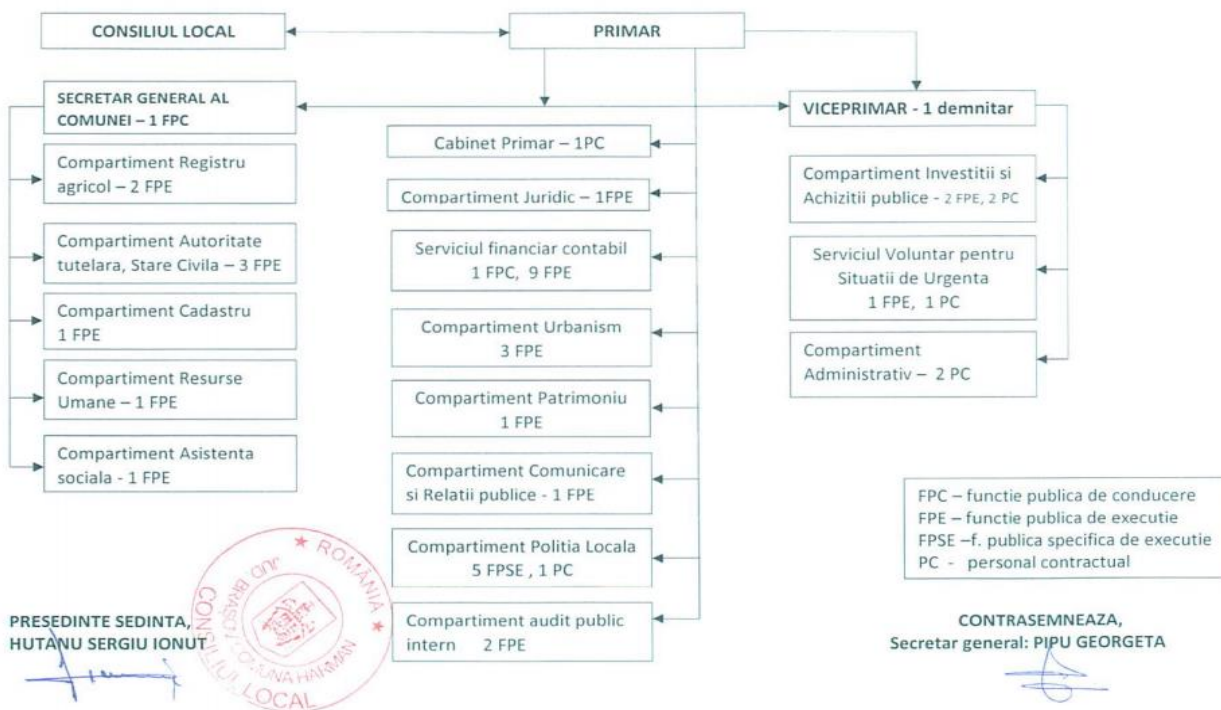
STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 6 Organigrama Primăriei Comunei Hărman

PRIMARIA COMUNEI HARMAN

Anexa nr. 1
la HCL nr. 40/2021

ORGANIGRAMA 2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 7 Fișa de monitorizare a proiectelor (adresată atât mediului public, cât și mediului privat, la nivelul tuturor proiectelor propuse în cadrul Strategiei)

Nr. crt.	Secțiune	Informații
1.	Titlul proiectului	
2.	Poziția proiectului în cadrul SDL	
3.	Domeniul de intervenție (sector)	
4.	Beneficiarul proiectului	
5.	Data începerii implementării proiectului	
6.	Termenul limită de finalizare al proiectului	
7.	Indicatori proiect	
8.	Valoarea proiectului	

Stadiul Proiectului

Implementarea proiectului progresează conform prevederilor contractului de finanțare?

DA NU

Dacă da, gradul de realizare al proiectului este de%

Dacă nu, vă rugăm selectați din lista de mai jos principalele motive care au determinat această situație și detaliați la rubrica explicații.

Motivele întârzierilor	Explicații
☐ Cauze naturale etc. Inundații în regiune, vijelii (furtuni puternice), condiții de lucru periculoase etc.	
☐ Dificultăți cu antreprenorii/executanții/proiectanții/constructorii etc.	
☐ Probleme financiare	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

☐ Cereri care nu au corespuns așteptărilor	
☐ Probleme juridice și reglementări aplicabile	
☐ Factori economici locali	
☐ Probleme determinate de lipsa personalului calificat	
☐ Subestimare în momentul întocmirii graficului de execuție al proiectului: ex. Implementarea unor etape succesive ale contractelor	
☐ Factori neprevăzuți care afectează progresul lucrărilor: ex. Condițiile de pe amplasament, probleme de protecția mediului etc.	
☐ Altele, vă rugăm detaliați	

Desfășurarea activităților

Informații de verificat	Da	Nu	Nu este cazul
Activitatea derulată respectă locația prevăzută în planul proiectului			
Activitățile derulate se încadrează în tipurile de activități eligibile			
Condițiile logistice de desfășurare a activității sunt asigurate în conformitate cu fișa proiectului			
În cazul componentelor externalizate, sunt respectate cerințele/ condițiile contractuale? (ex. Nr. de echipamente, nr. de experți etc.)			
Probleme apărute în implementare			

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ
a Comunei Hărman, Județul Brașov, pentru perioada 2021-2027

Anexa 8 Raport Teritorial Anual

Se recomandă ca în vederea implementării eficiente a strategiei, să fie completat anual următorul tabel, după finalizarea fișelor de monitorizare individuale.

UAT Comuna Hărman	
Total proiecte anul...	
DIN CARE: - Finalizate - În implementare - Respinse	
DIN CARE - mediu public - mediu privat	
Numărul total de proiecte pe sectoare socio-economice	
Agricultură	
Infrastructură	
Economie	
Educație	
Sănătate	
Asistență Socială	
Cultură	
Turism	
Administrație publică	
Altele (specificați)	